

Werk maken van de toekomst

Het gebruik van de TTAP binnen de school en voorziening

Onderzoeksrapport MA SEN
autismespecialist

Begeleid door drs. Jan Schrurs

Kathy De Meyere
Oostveld 35, 9940 Sleidinge (B)
kathy.demeyere@telenet.be
Studentnummer : 2153309

OSO Fontys Hogescholen
Eindhoven - Juni 2010

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Voorwoord	5
Samenvatting	6
1. Inleiding	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 Handelingsverlegenheid	7
1.3 Het doel van het onderzoek	8
1.4 Het doel in het onderzoek	8
1.5 Onderzoeksvraag en deelvragen	8
1.6 Mini-theorie	8
2. Kader	10
2.1 BuSO de Triangel	10
2.2 TEACHH	11
2.3 TTAP	12
2.3.1 Wat vooraf ging	12
2.3.2 Waarom de TTAP ?	13
2.3.3 Wat onderzoekt de TTAP ?	13
2.3.4 Beschrijving van de TTAP	14
3. Methode	16
3.1 Soort onderzoek	16
3.2 Operationalisatie	17
3.3 Triangulatie	18
3.4 Hypothesen en verwachte resultaten	19
4. Resultaten	20
4.1 Huidige situatie	20
4.1.1 Interpretatie interne folder over zinvolle dagbesteding	20
4.1.2 Interpretatie van de afgenomen interviews	21
4.2 Formele deel van TTAP	28
4.3 Interpretatie van formele testresultaten	31
4.3.1 Resultaten bekeken per domein	31
4.3.2 Resultaten bekeken per leeftijdscategorie	32
5. Conclusies en discussie	35
5.1 Onderzoeksvraag	35
5.2 Deelvragen	35
5.3 Persoonlijke opbrengsten en discussie	38
6. Aanbevelingen	39
7. En nu ???	41
Nawoord	42
Reflectie en evaluatie	43

Literatuurverwijzingen _____	46
Bijlagen _____	48
<i>Bijlage 1 : Geschreven toestemming ouders</i> _____	48
<i>Bijlage 2 : Interviews met ouders</i> _____	56
<i>Bijlage 3 : Interviews met leerkrachten</i> _____	72
<i>Bijlage 4 : Interviews met dagbesteding</i> _____	78
<i>Bijlage 5 : TTAP score formulieren</i> _____	90
<i>Bijlage 6 : TTAP verslagen</i> _____	146

Voorwoord

Werk maken van de toekomst...

Als leerkracht is het een evidentie dat je jongeren voorbereid op wat de toekomst gaat brengen. Je tracht hen datgene bij te brengen wat ze nodig hebben om na school verder te kunnen in het leven.

Je leert ze vaardigheden en kennis die ze nodig zullen hebben op de werkvloer, in de omgang met elkaar en anderen, in hun vrije tijd...

Het lijkt een evidentie, maar als het gaat om jongeren met een verstandelijke beperking en ASS, dan blijkt dit niet meer zo evident te zijn.

De titel van mijn onderzoeksrapport verwijst dan ook naar het feit dat ook deze jongeren moeten voorbereid worden op hun toekomst na de school.

Daarvoor ben ik in dit onderzoek een test gaan onderzoeken die nieuw is in België, nl. de TTAP.

De subtitel verwijst naar de wisselwerking die (zou moeten) bestaan tussen de school en de voorziening als het gaat om het toekomstbeeld van de jongere met ASS (autismespectrumstoornis) binnen de voorziening.

De afbeelding die ik gebruikt heb, vond ik vrij toepasselijk.

Op dit moment (present) gaan we bekijken wat de toekomstmogelijkheden (future) zijn van de jongere met ASS en hoe reeds opgedane ervaringen en vaardigheden (past) daar een rol kunnen in spelen.

Graag wens ik hier ook een aantal mensen te bedanken die mij geholpen hebben in het ontwikkelen van dit onderzoeksrapport.

Eerst en vooral wil ik de ouders van de betrokken leerlingen bedanken voor hun bereidwillige medewerking.

Ook mijn collega's verdienen een dankwoordje, niet alleen voor de informatie, maar ook om bij te springen in de klaswerking als ik het te druk had.

De leerlingen verdienen een dikke knuffel voor hun inzet tijdens de test en dit was voor hen zeker niet altijd evident.

Mijn critical friends : Menno, Ank, Sanne en Anita, voor hun feedback bij het opstellen van mijn interviews, zoeken naar de geschikte onderzoeksvraag en zoveel meer.

Bovendien wens ik ook Jan Schrurs (studiebegeleider) en Wendy Lampen te bedanken voor het gebruik van de materialen en het vele werk dat zij beiden in de vertaling van deze test hebben gestoken.

Tot slot bedank ik mijn vriend Geert voor zijn hulp op ICT-vlak, zijn geduld, zijn ontspannende invloed als ik teveel spanning opgebouwd had en zijn oneindige aanmoedigingen.

Kathy De Meyere

Samenvatting

Met dit onderzoeksrapport wil ik u meenemen in een zoektocht naar de functionaliteit van de TTAP binnen BuSO de Triangel.

Ik werk sinds 9 jaar als leerkracht in de autiklassen op BuSO de Triangel te Lovendegem (Vlaanderen – België).

Ik tracht de jongeren in mijn klas voor te bereiden op hun toekomst na de schoolcarrière. Daarnaast participeer ik bij overige zaken rondom ASS binnen onze school zoals lid van het autiteam de Triangel, suggesties geven omtrent bijscholing en opleidingen aangaande ASS, de aanschaf en promotie van literatuur over ASS, enz.

Daarnaast ben ik als freelancer werkzaam en geef ik basiscursussen autisme in opdracht van de Vlaamse Vereniging ASS.

Om me nog verder te verdiepen in ASS ben ik de opleiding HBO Master SEN autismspecialist gaan volgen.

Met het onderzoek dat in dit rapport beschreven staat, studeer ik af voor de opleiding M SEN autismspecialist. Centraal in mijn onderzoek staat het formele deel van de TTAP. De TTAP is een uitgebreide test voor jongeren met ASS die worden voorbereid op de overgang van school naar het volwassen leven.

In de test staan zes functionele gebieden en drie contexten centraal: werkvaardigheden, werkgedrag, zelfstandig functioneren, vrije tijdsvaardigheden, functionele communicatie en sociaal gedrag. De contexten zijn een directe observatie, thuis en school.

Al deze gegevens geven een beeld van het huidig functioneren van de persoon met ASS en van daaruit volgen aanbevelingen en handvatten voor de toekomst.

Binnen de Triangel bestaat er geen uniforme manier om jongeren met een verstandelijke beperking en ASS de overgang te laten maken van de school naar de dagbesteding.

Daarom lijkt het me noodzakelijk te onderzoeken of het gebruik van het formele deel van de TTAP een bruikbaar onderzoeksinstrument kan zijn om een goed beeld te geven van de mogelijkheden van de jongere die de overgang maakt en in de dagbesteding komt werken.

Ik onderzoek dit door de huidige situatie te analyseren en ik door het afnemen van het formele deel van de TTAP. Door het afnemen van de TTAP weet ik hoe de pijnpunten in de huidige situatie kunnen verholpen worden. Hierdoor kan ik besluiten of het formele deel van de TTAP een bruikbaar onderzoeksinstrument vormt bij de beeldvorming van de jongeren met ASS bij de overgang van school naar dagbesteding.

Hiervoor doe ik een actie-onderzoek.

De huidige situatie heb ik in beeld gebracht door een documentanalyse van een interne folder omtrent zinvolle vrije tijdsbesteding binnen DVC de Triangel en door interviews met collega's van school, de dagbesteding en de ouders van de jongeren die aan het onderzoek deelnemen.

Ik wilde erachter komen hoe de huidige overgang verloopt en welke beeldvorming men krijgt in de dagbesteding.

Ik heb ontdekt dat het formele deel van de TTAP een duidelijk en overzichtelijk beeld geeft van de actuele en potentiële vaardigheden in de verschillende functionele gebieden van de jongere met een verstandelijke beperking en ASS. Daarnaast ben ik tot de conclusie gekomen dat ik als autismspecialist, met de resultaten die voortvloeien uit de onderzoeken van het formele deel van de TTAP, aanbevelingen en suggesties kan geven aan de leerkrachten binnen onze school en aan de begeleiders van de dagbesteding die aansluiten bij de basisprincipes van TEACCH.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Een aantal jaar terug is de werking van de dagbesteding binnen DVC de Triangel grondig onder de loep genomen en heeft men deze uiteindelijk volledig gereorganiseerd.

In de huidige en vernieuwde vorm biedt de dagbesteding 4 “werkomgevingen” en 7 activiteiten die men ook “klimaten” noemt.

Het doel van deze vernieuwde vorm is *“dat elke bewoner een aan zijn mogelijkheden en interesses aangepaste dagbesteding heeft”* (Folder : Vrije tijd en dagbesteding : een belangrijke behoefte voor elkeen – DVC de Triangel)

Momenteel stromen echter maar heel weinig jongeren met ASS door naar de dagbesteding. De redenen hiervoor kunnen divers zijn : autisme is niet echt gekend bij de begeleiding, de vaardigheden van de jongere met ASS zijn niet gekend (mogelijks onderschat ?), mogelijks is de werking van de dagbesteding niet voldoende aan gepast aan de noden en behoeftes van de jongeren met ASS.

Als leerkracht in een school waar ruim 1/3 van de populatie een autismespectrumstoornis (ASS) heeft, vind ik het dan ook belangrijk dat deze jongeren na school ook in de dagbesteding terecht kunnen en zo een zingevende dagbesteding hebben.

Dit is voor mij dan ook dan aanleiding om een onderzoek te starten dat hierop kan inspelen.

1.2 Handelingsverlegenheid

Een aantal van de jongeren met ASS die momenteel schoollopen in BuSO de Triangel bereiken stilletjes aan de leeftijd om de school te verlaten.

Een vraag die dan dikwijls gesteld wordt door begeleiders en ouders is : “Wat nu ?”

Omdat er op onze school nog maar weinig leerlingen met ASS zijn “afgestudeerd” is er nog niet echt over nagedacht hoe we deze overgang kunnen aanbrengen.

Er is dus niet echt een vast stramien/procedure waarbij jongeren met ASS voorbereid worden op de overstap naar de dagbesteding na de schoolloopbaan.

Momenteel gaan, af en toe, een aantal jongeren met ASS onder individuele begeleiding van een leerkracht een (half) uurtje naar de dagbesteding om daar kennis te maken met 1 van de activiteiten die daar worden aangeboden.

Er zit daar evenwel geen vast stramien in en er is ook geen continuïteit in deze “kennismaking”.

De jongeren worden “uitgekozen” op basis van hun werkvaardigheden in de klas en op basis van wat de leerkracht denkt dat die specifieke jongere zou aankunnen, wat hij/zij misschien graag zou doen.

Met andere woorden, er is nood aan een vaste procedure om jongeren met ASS voor te bereiden op de overgang van de school naar de dagbesteding.

In mijn onderzoek wil ik me dan ook richten op het gebruik van de TTAP voor onze jongeren met ASS.

Op die manier worden een aantal domeinen van de jongere met ASS in kaart gebracht die dan mogelijks een duidelijker beeld geven van de jongere met ASS en dit op verschillende domeinen en niet enkel de werkvaardigheden.

1.3 Het doel van mijn onderzoek

Met dit onderzoek hoop ik een aantal doelen te bewerkstelligen.

Zo zou ik graag de huidige situatie van de overgang van jongeren met ASS van school naar de dagbesteding in kaart willen brengen en de pijnpunten achterhalen.

Ik wil onderzoeken of de TTAP een bruikbaar instrument kan zijn in de doorstroming/overgang.

En tot slot wil ik nagaan of de TTAP geïntegreerd kan worden als vast instrument bij de overgang van school naar dagbesteding.

1.4 Het doel in het onderzoek

Het doel in het onderzoek gaat over het verbeteren van de huidige situatie, zodat jongeren met ASS ook de overgang kunnen maken naar de dagbesteding.

Zo wil ik er achter komen of de TTAP een hulpmiddel kan zijn om deze situatie te verbeteren. Daarvoor dien ik niet alleen de huidige situatie in kaart te brengen, maar de TTAP ook "uitgebreid" testen en zelf ervaren hoe werkbaar deze test is.

Zo kan ik nagaan of de TTAP het mogelijk maakt om op een constructieve manier te werken aan de toekomst van de jongeren met ASS.

1.5 Onderzoeksvraag en deelvragen

Met het maken van dit onderzoeksrapport wil ik trachten een antwoord te vinden op volgende onderzoeksvraag en bijhorende deelvragen.

Onderzoeksvraag

Kan de TTAP een hulp zijn voor de begeleiders van de dagbesteding om een goed beeld te krijgen van de vaardigheden van de jongere met een (ernstig) verstandelijke beperking en ASS wanneer deze de overstap maakt van school naar dagbesteding ?

Bijhorende deelvragen

- Biedt de TTAP aanknopingspunten om de arbeidstoeleiding te verbeteren zodat er tot een succesvolle plaatsing kan worden overgegaan ?
- Welke adviezen kan ik geven op basis van de TTAP aan begeleiders van de dagbesteding ?
- Kan de school op basis van de TTAP het schoolaanbod beter afstemmen op de dagbesteding ?
- Kan de TTAP dienen als onderzoeksinstrument naar arbeidstoeleiding en hoe kunnen we dit dan inzetten ?

1.6 Mini-theorie

Vaak wordt er clichématig gesproken over personen met ASS en worden hun vaardigheden niet erkend, als ze al gekend zijn.

Binnen DVC de Triangel wordt er vaak vanuit gegaan dat personen met een ernstig verstandelijke beperking en ASS niet de mogelijkheden hebben om binnen de dagbesteding te functioneren.

In de huidige situatie is het echter zo dat er vrij veel jongeren met een verstandelijke beperking en ASS op het punt staan de overgang te maken. Vanuit de dagbesteding voelen we echter een weerstand, maar dan vooral vanuit een verkeerde beeldvorming en het niet kennen van de noden en vaardigheden van de jongere met ASS.

De bedoeling is te komen tot het gebruik van een instrument waarmee een grote overgang kan geoptimaliseerd worden en dit zowel voor de ouders/professionelen, maar in de eerste plaats voor de jongere met ASS zelf. Dit omwille van de beperktere communicatieve mogelijkheden en tevens omwille van de grote kwetsbaarheid die deze jongeren hebben.

Eens we de kwetsbaarheden en mogelijkheden in kaart kunnen brengen, is het voor iedereen aangenamer. Als professionelen kan men er rekening mee houden en weet men waarop men moet letten, welke de signalen zijn, wat de mogelijkheden zijn.

Bij de persoon met ASS kunnen de angsten en frustraties voor een groot deel worden weggenomen en kan er vlugger een vertrouwensband opgebouwd worden.

Daarvoor zou ik de TTAP willen gebruiken.

Het is niet bedoeld als vervanging voor het IHP (individuele handelingsplan), maar zeker als een aanvulling er op.

Door het bevragen van diverse aspecten van de jongere, wil ik komen tot een hanteerbaar verslag die een goed beeld moet geven over de jongere met ASS op diverse domeinen.

Op die manier wil ik pogen om een ingrijpende gebeurtenis zo vlot als mogelijk te laten verlopen en kunnen mogelijke valkuilen vermeden worden.

Ik verwacht dan ook dat er vanuit de TTAP bruikbare informatie zal komen die de dagbesteding in staat moet stellen om een duidelijk beeld te krijgen van de vaardigheden en noden van de jongere met een verstandelijke beperking en ASS.

2. Kader

2.1 BuSO de Triangel

BuSO de Triangel is een type 2 school, d.w.z. een school waar leerlingen met een matige tot ernstige verstandelijke handicap onderwijs volgen.

In onze school vinden we vooral leerlingen met een ernstige mentale handicap. Het is een school die in opleidingsvorm 1 voorziet d.w.z. dat leerlingen worden voorbereid op een later leven in een tehuis of dagcentrum. Ze worden niet voorbereid op een of andere vorm van arbeid, wel op zo zinvol mogelijk kunnen invullen van hun tijd en op een zekere mate van zelfstandigheid.

We hebben het hier over buitengewoon secundair onderwijs. De leerlingen kunnen in theorie van hun 13e tot hun 21e onderwijs volgen in onze school. In de praktijk komen leerlingen meestal één of twee jaar later en blijven ze ook wat langer. Dit kan via een systeem van verlengingen.

Hun leeftijd toont het aan. Onze leerlingen zijn geen kinderen meer. Het zijn pubers en adolescenten met de daaraan verbonden problematieken zoals het man of vrouw worden, de tegenstelling tussen de leeftijd en hun zwakkere functioneren,

Op onze school zijn er 8 klassen, elk met hun eigen specifieke aanbod en klemtonen. Daarvan zijn er 3 klassen een autiklas, nl. een schools functionele autiklas met leerlingen met een matig verstandelijke beperking met kernautisme, een basaal functionele autiklas met leerlingen met een ernstige verstandelijke beperking en kernautisme en een basaal functionele geïntegreerde autiklas met leerlingen met een ernstige verstandelijke beperking en kernautisme.

De leerlingen die in dit onderzoek betrokken zijn komen dan ook uit deze klassen.

De verankering binnen onze school is gebaseerd op een aantal pijlers, nl. sensorische integratie, Heijkoop, TEACCH, basale stimulatie, SMOG (spreken met ondersteuning van gebaren) en Mind Express.

Sensorische integratie

Alle ontwikkeling begint bij het zintuiglijke waarnemen via de verschillende zintuigkanalen. De zintuiglijke informatie wordt dan verwerkt in de hersenen en lokt een antwoord van het kind uit. Dit antwoord kan dan weer door de zintuigen worden waargenomen en geëvalueerd. Op deze manier krijgen we een ontwikkelingsproces.

Bij dit proces wordt nieuwe zintuiglijke informatie geïntegreerd bij de reeds aanwezige informatie. Zo bouwt een kind zijn/haar mogelijkheden op.

Jane Ayres tekende deze ontwikkeling vanuit de zintuigen op in een schema. Door na te gaan hoe een kind scoort op de verschillende punten die in dit schema vermeld staan, kunnen wij als leerkrachten een vrij nauwkeurig beeld opbouwen van de mogelijkheden van het kind. Dit stelt ons in staat een individueel programma op te stellen dat het kind maximale mogelijkheden biedt tot verder ontwikkelen. (Ayres, 1974)

Basale stimulatie

Basale stimulatie is een methodische verankering die tot doel heeft:

- het activeren van leerlingen
- leerlingen zichzelf te laten ervaren
- reactie en communicatie uitlokken

Deze manier van werken sluit enorm goed aan op sensorisch integratie. (Fröhlich, 1995)

Heijkoop

Jacques Heijkoop ontwikkelde zijn zienswijze vooral bij kinderen en jongeren met een ernstige mentale handicap en probleemgedrag. Zijn visie is doorgedrongen van het besef dat je een kind niet kan beoordelen op zijn gedrag alleen, maar dat je steeds de totale persoon en de reacties op de omgeving dient in het oog te houden. Veel probleemgedrag ontstaat immers vanuit angst of onveiligheid, vanuit het onvermogen om mensen te vertrouwen en vanuit een te laag zelfvertrouwen.

Een aantal van de gedragingen van de jongere zijn ook gericht op het zichzelf beschermen tegen het probleemgedrag. Als begeleider dien je deze gedragingen te leren (her)kennen.

Behandeling houdt in dat het kind zekerder zijn wereld leert kennen en beheersen, dat het vertrouwen krijgt in andere mensen en meer zelfvertrouwen ontwikkelt. (Heijkoop, 1991)

SMOG

Leerlingen met een matig tot ernstige verstandelijk handicap hebben het soms moeilijk met de verbale modus van onze taal. Deze modus is weinig transparant: er is geen verband tussen een woord en hetgeen dit woord betekent. Bovendien is het gesproken woord heel vluchtig.

SMOG probeert dit op te vangen door de spraak te ondersteunen met gebaren. Gebaren zijn dikwijls iconisch. Een gebaar kan ook een tijd worden aangehouden. Werken met SMOG houdt in dat je de gebaren aanbiedt aan de leerlingen in kwestie en dat je ze kan aflezen bij een leerling. Dikwijls voeren leerlingen de gebaren slordig of fragmentisch uit. Toch vormen ze een hele steun bij de communicatie. (Loncke, Nijs, Smet, 1998)

Mind Express

Ook Mind Express helpt bij taalontwikkeling en communicatie. Waar de gesproken taal te vluchtig en te weinig concreet is, vormen de pictogrammen en tekeningen die door dit computerprogramma worden opgeroepen een echte steun bij het formuleren van boodschappen.

Mind Express is een eenvoudig te gebruiken computerprogramma dat alles bevat wat een logopedist, begeleider of leerkracht nodig heeft om gemakkelijk nieuwe communicatiekaarten en oefeningen uit te werken. De meest uiteenlopende combinaties van symbolen, beelden, spraak, muziek en geluidjes vormen een interessante en stimulerende communicatiemethode. (site TNI)

Het computerprogramma is een open systeem. Dit maakt het heel flexibel.

TEACCH

In de autiklassen hanteren we de basisprincipes van TEACCH. TEACCH is een interventieprogramma voor de behandeling en begeleiding van personen met ASS of een autismespectrumstoornis.

2.2 TEACCH

TEACCH is ontwikkeld in 1972 aan de Universiteit van North Carolina (USA) in Chapel Hill door Eric Schopler (Mesibov, Shea, & Schopler, 2005) Het belangrijkste doel van het TEACCH-programma is het voorkomen van (onnodige) institutionalisering, dit door mensen met ASS voor te bereiden om thuis, op school en in de gemeenschap te leven en te werken.

De basisprincipes van TEACCH kunnen samengevat worden in zeven punten nl.

Opvoeding en onderwijs gebaseerd op structuur

Door het aanbrengen van structuur worden duidelijkheid, begrip en voorspelbaarheid groter. Met als gevolg dat de leerling met ASS meer houvast en grip krijgt op zijn/haar omgeving en op het eigen leven.

Angsten, frustraties en woede nemen af wanneer door het aanbrengen van structuur een gevoel van zekerheid en vertrouwen ontstaat.

Aanpassingen in twee richtingen

We passen ook de schoolomgeving aan zodat deze optimaal aangepast is aan de handicap.

Het kind helpen via de ouders

Wie kent de leerling met ASS beter dan de eigen ouders ?

Een goede diagnose en onderzoek als uitgangspunt

Het doel van een goed onderzoek is het creëren van een hulpmiddel dat men kan gebruiken bij het opstellen van een individueel handelingsplan of bij het bieden van begeleiding.

Een degelijke opleiding van professionals als generalisten met betrekking tot ASS

Accent op vaardigheden en positieve resultaten

In de begeleiding van de leerlingen met ASS leggen we het accent niet op datgene wat nog niet aanwezig is maar juist op datgene wat wel aanwezig is.

Wij dienen ons meer procesgerichte (en minder resultaatgerichte of productgerichte) doelen te stellen dan in het gewoon onderwijs. In ieder geval is het zo dat het proces steeds het belangrijkste is: het kind dient zich goed te voelen en binnen de activiteit een aantal kansen tot ontdekken, zelfsturen, uitproberen en uitvoeren te krijgen.

Het aanbieden van deze kansen is de beste weg tot het laten groeien van de mogelijkheden van het kind. Waar mogelijk wordt natuurlijk ook gestreefd naar het aanleren van vaardigheden op verschillende vlakken. Dit dient echter steeds te gebeuren in respect voor de mogelijkheden van het kind.

Methodieontwikkeling gebaseerd op uitkomsten van wetenschappelijk onderzoek

Onze school heeft gekozen voor het TEACCH-programma doordat TEACCH niet zozeer gebaseerd is op een filosofie of een visie maar eerder op een stelsel van methodieken waarvan de werkzaamheid wetenschappelijk is vastgesteld.

2.3 De TTAP

2.3.1 Wat vooraf ging

Eric Schopler en zijn medewerkers ontwikkelden in de beginjaren van TEACCH een eerste evaluatie-instrument, nl. de PEP (Psycho Educational Profile). Dit was een grote stap in de aanpak van kinderen met ASS, nl. van een psychopathologie naar een "ontwikkelingsaanpak" : autisme werd beschouwd als een ontwikkelingsstoornis en niet langer als een soort psychose.

De ontwikkeling van dit instrument had een heel groot aantal consequenties : ASS was niet langer een "statische" conditie, kinderen met ASS konden bijleren !

Via de PEP en de gedetailleerde scores konden de kinderen met ASS verder evolueren en kregen hulpverleners een beter inzicht om de kinderen te helpen.

Toch was de PEP beperkt, zeker als de kinderen groter werden. Tijdens de adolescentie komt immers de nadruk meer te liggen op functionaliteit, nl. in functie van later, van de toekomst.

Daartoe werd de AAPEP (Adolescent and Adult Psycho Educational Profile) ontwikkeld. Dit instrument richtte zich vooral op jongeren (vanaf de leeftijd van 12 jaar) met ASS en een matig tot ernstig verstandelijke beperking. Dit instrument ging de mogelijkheden na op volgende domeinen : werkvaardigheden en werkgedrag, vrije tijdsvaardigheden, sociale vaardigheden, ADL en huishoudelijke vaardigheden en communicatie.

2.3.2 Waarom de TTAP ?

De TTAP (TEACCH Transition Adolescent Profile) tweede editie is een herziening van de AAPEP en is ontwikkeld door G. Mesibov, J. Thomas, S. Chapman en E. Schopler.

Deze herziening van de AAPEP is er gekomen om volgende redenen :

- Beter inzicht in welk soort jobs/bezigheden volwassenen met ASS terecht komen
- Men kreeg meer en meer te maken met mensen met ASS en een hogere begaafdheid
- Beter inzicht in de contextgebondheid van mensen met ASS

Mensen met ASS koppelen nieuw gedrag en nieuwe vaardigheden vaak aan een detail uit de omgeving en gaan dus niet spontaan dezelfde (aangeleerde) vaardigheden gebruiken in een andere omgeving ten gevolge van een detail.

Bij TEACCH legt men de nadruk op het maken/opstellen van "actieve veralgemeningsprogramma's". Zo zal men in de eerste plaats zo nauw mogelijk samenwerken met de ouders van de personen met ASS, maar zal men in de tweede plaats zo vlug als mogelijk beginnen met de voorbereiding naar volwassenheid, zodat de school zo vroeg mogelijk kan werken in functie van de latere werk- en/of woonomgeving.

De herziening van de AAPEP bevat zes deelfacetten :

- Onderzoek is van belang voor overgangssituaties
- Aandacht is gericht op zes functionele gebieden
- Onderzoek gebeurt in drie verschillende contexten
- Een uniek scoringssysteem
- Aanpassingen in de omgeving
- Onderzoek naar de voorkeuren van personen met beperkte communicatieve vaardigheden

De TTAP is zo een uitgebreide test geworden die is ontwikkeld voor jongeren met ASS die worden voorbereid op de overgang van school naar het volwassen leven. De TTAP voldoet aan de bepalingen in de IDEA van 2004 (IDEA, building the legacy of IDEA 2004, 2004), een wetgeving in de Verenigde Staten die eist dat jongeren moeten worden beoordeeld en voorzien van een plan voor transitie (Division TEACCH, 2006). In North Carolina hebben ze al jarenlang ervaring opgedaan met dit instrument. De TTAP is daar ingezet bij jongeren met een matige tot ernstige vorm van ASS en een matige tot ernstige verstandelijke handicap.

2.3.3 Wat onderzoekt de TTAP ?

De TTAP onderzoekt de volgende zes functionele gebieden: werkvaardigheden, werkgedrag, zelfstandig functioneren, vrije tijdsvaardigheden, functionele communicatie en sociaal gedrag.

Werkvaardigheden

Dit zijn de vaardigheden die nodig zijn om een bepaalde specifieke taak met specifieke materialen te kunnen uitvoeren.

In de TTAP worden hier concrete taken bedoeld die refereren aan taken die nodig zijn in winkels, restaurants, kantoren, bibliotheek, tuinonderhoud en schoonmaaktaken. Na de schoolperiode gaan leerlingen werken of naar een dagbesteding. Wanneer er een duidelijk overzicht is van de vaardigheden die een leerling beheerst of nog in ontwikkeling zijn en dus ontplooid kunnen worden, kan er een werkplek worden gezocht die hierbij aansluit.

Werkgedrag

Werkgedrag is niet gekoppeld aan een specifieke inhoud maar hierbij staat het gedrag dat noodzakelijk is om het werk te kunnen doen centraal (Degrieck, 2004).

Vraagt een leerling om hulp, kan hij/zij in de nabijheid van anderen werken, hoe gedraagt hij/zij zich tegenover leidinggevenden...

Dit is belangrijke informatie die iets zegt over de begeleidingsstijl die een leerling nodig heeft en de situatie waarin hij/zij zich veilig voelt.

Zo zal een leerling die moeite heeft om te werken in de nabijheid van anderen zich niet prettig voelen in een werkomgeving waar weinig individuele ruimte is.

Zelfstandig functioneren

Dit wordt ook vaak omschreven als zelfredzaamheid.

Zelfredzaamheid verwijst naar de vaardigheden en attitudes die noodzakelijk zijn om zich in het leven te kunnen handhaven, om te kunnen voorzien in de eigen levensbehoeften.

Het ontwikkelen van zelfredzaamheid is essentieel en zelfs levensnoodzakelijk. Het gaat hierbij om vaardigheden op persoonlijk gebied (vb. lichaamsverzorging en de zorg voor kledij), op huishoudelijk gebied (vb. de zorg voor eigen kamer of woning, de maaltijden) en op maatschappelijk gebied (vb. het omgaan met geld, mobiliteit, het gebruik van openbare ruimtes)

Vrije tijdsvaardigheden

Dit zijn de vaardigheden die je nodig hebt bij het plannen en invullen van je vrije tijd. 'Vrij zijn' betekent dat je de keuzemogelijkheden kent (ziet) en dat je keuzes kunt maken. 'Vrij zijn' betekent ook dat je voldoende vaardig bent om aan die keuze gestalte te geven en je activiteiten te organiseren. Het betekent ook dat je voldoende variatie leert aan te brengen in je 'vrijtijdsrepertoire' (Peeters, 2006)

Functionele communicatie

Men spreekt van functionele communicatie als er gecommuniceerd wordt met een bedoeling (De Clercq, 2005).

Communicatie kan verschillende functies hebben nl. : vragen om iets, aandacht vragen/aanwijzen, weigeren, opmerkingen maken (beschrijving geven), informatie geven, informatie zoeken of vragen, uitdrukken van gevoelens, sociale routines (Mesibov, Shea, & Schopler, 2005).

Voor het welbevinden van een leerling met ASS is het van belang dat hij/zij een adequate reactie kan geven op vragen over de huidige toestand of zelf zijn/haar basisbehoeftes kan communiceren. Onvermogen om duidelijk te maken wat men wil en onbegrip voor hetgeen wordt gevraagd, leidt tot verhoogde stress in contactsituaties. Wanneer dit een voortdurend probleem wordt, leidt dit vaak tot agressie, destructie of zelfverwondend gedrag (Verpoorten, 1996).

Sociaal gedrag

Onder sociaal gedrag verstaan we menselijk gedrag dat beïnvloed wordt door de aanwezigheid van anderen (Schouppe, 2003).

Hier wordt er een beeld gevormd hoe de leerling reageert op bekenden of onbekenden. Maar ook of de leerling storend gedrag in het openbaar vertoont. Dit is allemaal van belang als het gaat om vaardigheden op het gebied van de sociale contacten of verbanden.

2.3.4 Beschrijving van de TTAP

De TTAP bestaat uit een formeel deel en een informeel deel. Het formele deel wordt één keer afgenomen. Daarna wordt het informele deel actief gebruikt. Het is de bedoeling dat dit gedeelte ook na de schoolperiode gecontinueerd wordt.

Formeel deel

Het formele deel bestaat uit drie delen waarbij de 6 domeinen, die hierboven beschreven zijn, in kaart gebracht wordt.

In het eerste deel wordt een directe observatie gedaan.

De persoon met ASS krijgt verschillende materialen en bijhorende instructies aangeboden. Dit wordt geobserveerd en gescoord nl. **G**elukt, in **O**ntwikkeling of **M**islukt. Het tweede gedeelte van het formele deel van de TTAP betreft een thuisschaal. Door

middel van een vragenlijst wordt, samen met de ouders van de persoon met ASS, items met betrekking tot de zes functionele gebieden gescoord en dit op dezelfde manier als in de directe observatie.

Tenslotte is er een school- werkschaal. Op dezelfde manier als de thuisschaal wordt een vragenlijst doorgenomen met de leerkrachten of begeleiders van de persoon met ASS. Al deze gegevens samen geven een beeld van het huidige functioneren van de persoon met ASS en van daaruit kunnen er aanbevelingen voor de toekomst gemaakt worden.

Informeel deel

Het informele deel is een gegevensverzameling die tijdens de jaren op school gebruikt wordt, en daarna ook meegaat met de persoon met ASS.

In deze gegevensverzameling vind je formulieren waarop het huidige niveau van functioneren kan worden gescoord. Je vindt er beoordelingsformulieren die op stage worden ingevuld en waarop de concrete vaardigheden worden ingevuld waar de persoon met ASS aan werkt/gewerkt heeft.

In de gegevensverzameling vind je van alle werk- en stageplaatsen overzichten met daarop de exacte taken die kunnen worden uitgevoerd.

Tenslotte vind je een overzicht van alle concrete vaardigheden die de persoon met ASS heeft behaald. Dit kunnen we omschrijven als een soort portfolio.

In de TTAP worden de werkvaardigheden de "hard skills" genoemd. De meeste aandacht gaat echter uit naar de "soft skills". Dit zijn de vaardigheden op het gebied van werkgedrag, zelfstandig functioneren, vrijetijdsvaardigheden, sociaal gedrag en functionele communicatie.

In de praktijk is namelijk gebleken dat personen met ASS op het werk op de "soft skills" uitvallen.

Om die redenen is het belangrijk om deze vaardigheden te trainen en om verduidelijkingen aan te brengen voor de persoon met ASS.

3. Methode

Een onderzoek is een zoekproces gebaseerd op denken, intuïtie, creativiteit waarin op een systematische wijze gegevens worden verkregen en geanalyseerd met als doel nieuwe kennis verkrijgen

3.1 Soort onderzoek

Afgaande op de literatuur heb ik besloten om een actieonderzoek te houden.

Actieonderzoek, ook wel aangeduid als handelingsonderzoek, is: "een gezamenlijke onderzoekspraktijk van onderzoekers en onderzochten om in eerste instantie het handelen van onderzochten te verbeteren [...] Onderzoekers en onderzochten werken er samen, waarbij zij zich verhouden als subject en subject. Er ligt een grote nadruk op het aspect van transformatie en leren. En wat het belangrijkste is, er wordt gestreefd dit te laten gebeuren in een gedemocratiseerde verhouding tussen onderzoekers en onderzochten." (Migchelbrink, 2007). Actieonderzoek richt zich dus allereerst op het "verbeteren van het maatschappelijk handelen van mensen door middel van wetenschappelijk onderzoek". (Wester, Smaling, Mulder (red). , 2000) Het is onderzoek gericht op sociale actie en daarmee een middel tot verandering.

Kenmerken van een actieonderzoek

Bij het omschrijven van actieonderzoek komen een aantal elementen naar voor:

Actieonderzoek is onderzoek met een *kleinschalige opzet*. De verworven kennis over het verbeteren van het handelen in de onderzochte situatie, moet ook inzichten bieden voor andere gelijkaardige situaties. Ze moet *generaliseerbaar* zijn (Tilanus, 1997) of een *exemplarische geldigheid* kennen. (Boog, 2002)

Dit onderzoek is *praktijkgericht*. Het grijpt in in de sociale werkelijkheid waar het problemen wil oplossen en verandering wil brengen. Deze verandering slaat op een verbetering van het handelen van de onderzochten.

Gezien actieonderzoek een bepaalde richting voor verandering voor ogen houdt, is het geen neutrale wetenschap. Actieonderzoek is *normatief*. Democratie, het gegeven dat zoveel mogelijk mensen mee vorm kunnen geven aan zoveel mogelijk terreinen van het leven (Boog, 2002), is haar ethisch uitgangspunt.

Actieonderzoek is *emancipatorisch*.

Gelijkwaardigheid staat centraal in de relatie *tussen betrokkenen en onderzoekers*. De partijen gaan een dialoog aan waarin ze elk hun interpretaties van de situatie en van elkaar proberen te verduidelijken. Men spreekt ook wel van dubbele hermeneutiek (naar Giddens en Habermas) De onderzoeker interpreteert niet alleen de werkelijkheid zoals hijzelf ze waarneemt, maar ook de interpretaties van de onderzochten van die werkelijkheid. Gelijkwaardigheid van alle betrokkenen komt hier in de plaats van de alwetende, objectieve onderzoeker versus de naïeve onderzochte. (Boog, Coenen, Follen, Keune, 1993).

Het onderzoek is voor alle betrokken partijen een *leerproces*. Er is een dubbele leerlus of double loop learning omdat men in actieonderzoek niet enkel het resultaat vergelijkt met het doel dat men heeft vooropgesteld (single loop learning of enkelvoudige leerlus), maar ook de doelen op zich in vraag stelt (double loop learning) en het onderzoek op basis daarvan bijstuurt. (Vandenabeele, Wildemeersch, 1997).

Actieonderzoek vermijdt de confrontatie met gevestigde belangen en ideeën niet, maar gaat ze juist aan. (Boog, Coenen, Follen, Keune, 1993) *Reflexiviteit* is een belangrijke component van actieonderzoek. Het gaat om het stilstaan bij het handelen: 'Wat doe je nu en waarom doe je het?'. Volgens Giddens zijn mensen steeds bezig met pogingen om de sociale werkelijkheid vorm te geven vanuit hun eigen opvattingen en passen ze zich tegelijkertijd zelf aan aan de sociale werkelijkheid. Sociale structuren bepalen de voorwaarden waaronder mensen kunnen handelen, anderzijds zijn sociale structuren ook door mensen gecreëerd en te veranderen door hun handelen. Ook onderzoek is zo'n tweerichtingsverkeer, waar een wederkerig leerproces plaatsvindt tussen de onderzoeker en de onderzochten. (Boog, Coenen, Follen, Keune, 1993) Wildemeersch heeft het over sociaal leren dat o.a. kritisch reflexief is, namelijk het stelt de achtergronden en uitgangspunten van vertrouwde probleemdefinities ter discussie. (Vandenabeele, Wildemeersch, 1997)

3.2 Operationalisatie

Om er achter te komen of de TTAP een hulp kan zijn voor de begeleiders van de dagbesteding om een goed beeld te krijgen van de vaardigheden van de jongere met een (ernstig) verstandelijke beperking en ASS wanneer deze de overstap maakt van school naar dagbesteding heb ik volgende stappen ondernomen :

- Doornemen van veel literatuur omtrent onderzoeksmethodes, TEACCH, TTAP en andere begrippen die van belang zijn in dit onderzoek
- Volgen van studiedagen en bijscholingen om de TTAP te leren kennen
- Het maken van de TTAP testkit
- De huidige situatie in beeld brengen door middel van interviews met begeleiders van de dagbesteding, met ouders van personen met ASS die deelnemen aan dit onderzoek en met leerkrachten die instaan voor de "stagebegeleiding" in de dagbesteding.
- Afnemen van de thuisschaal met de betrokken ouders of voogd
- Afnemen van de schoolschaal met de aandachtsleerkrachten van de betrokken leerlingen
- Afnamen van de directe observatieschaal door mezelf bij de deelnemende leerlingen
- Samenvoegen van alle resultaten per leerling om te komen tot een beeld van de vaardigheden en mogelijkheden
- Samenvoegen van alle resultaten om te komen conclusies en aanbevelingen voor de toekomst

Het in beeld brengen van de huidige situatie van overgang van leerlingen met ASS van school naar de dagbesteding heb ik trachten te doen door gebruik te maken van interviews.

Bij de interviews heb ik gebruik gemaakt van een gestructureerd interview (Baarda, 2005)

De vragen lagen vooraf vast en waren voor alle geïnterviewden binnen dezelfde categorie (ouders, leerkrachten, begeleiders dagbesteding) dezelfde.

Naar antwoordmogelijkheden toe had elke vraag gedeeltelijk open/gesloten antwoordvormen. (zie bijlage 2 – 3 – 4)

Bij "ja" / "nee" antwoorden werd ook nog naar de reden van dit antwoord gevraagd, zodat er toch enige verduidelijking was omtrent het gegeven antwoord.

Door in interactie te treden met anderen kan ik, met behulp van mijn eigen analytisch vermogen, de situatie samenvoegen om tot een beeld te komen van de huidige situatie.

Voor de afname van de thuisschaal heb ik de ouders eerst persoonlijk ingelicht over mijn praktijkonderzoek, het doel ervan en heb ik hun toestemming gevraagd om hun kind te laten deel uitmaken van mijn onderzoek.

De afname van de thuisschaal volgde direct op de afname van het interview. Dit gebeurde vooral vanuit praktische overwegingen. Veel van de ouders wonen niet dicht bij de voorziening of school. Bovendien zijn zij ook werkend, waardoor het niet evident is om op korte tijd twee maal een afspraak te maken.

De afname van de school- werkschaal gebeurde na de klasuren met de betrokken aandachtsleerkrachten. Ik heb er voor gekozen om dit in een soort van interviewstijl te doen. Op die manier kan de aandachtsleerkracht bij onduidelijkheid bijkomende vragen stellen of informatie vragen. Bovendien neemt het toch wel enige tijd in beslag. Door zelf in interactie te gaan met de betrokken leerkracht hoopte ik om tot betrouwbare antwoorden te komen. Op die manier ben ik ook in de mogelijkheid geweest te tonen dat ik competent ben in het samenwerken met collega's (WOSO, 2004)

3.3 Triangulatie

Tijdens meerdere momenten tijdens mijn onderzoek heb ik gebruik gemaakt van de triangulatiebenadering (Baarda, 2005)

Bij het volgen van studiedagen en bijscholing om de TTAP te leren kennen, heb ik het genoegen gehad om met de heer John Thomas, één van de ontwikkelaars van de TTAP, te spreken.

Door zijn uiteenzettingen te mogen aanhoren heb ik dan ook uit eerste hand heel veel informatie opgedaan omtrent de TTAP.

Tijdens deze studiedagen werd niet alleen het formele deel belicht van de TTAP, maar werden de mogelijkheden na de afname van dit formele deel, en dus van het informele deel heel duidelijk naar voor gebracht.

Binnen DVC de Triangel is er binnen het autiteam (waar ikzelf ook deel van uitmaak) een voorstelling van de TTAP geweest door de heer Marc Serruys. Deze wordt begin juni 2010 herhaald waarbij de resultaten van dit onderzoek ook zullen bekendgemaakt worden aan leerkrachten, orthopedagogen, zorgcoördinatoren en directies (van de school en de voorziening)

Het maken van de TTAP-testkit heeft er voor gezorgd dat ik heel veel geleerd heb over de inhoud van de testkit nog voor ik er mee aan de slag ging. Door de testkit te maken heb ik een groot inzicht gekregen in de gebruikte materialen en het scoringssysteem. Dit heeft er dan ook voor gezorgd dat de testing reeds van bij de eerste leerlingen vlot verlopen is, zonder een zoektocht in het materiaal.

Niettegenstaande dat dit een heel tijdrovende bezigheid geweest is om alle benodigde materialen te verzamelen, ben ik toch verheugd met wat het me heeft bijgebracht. En bovendien ben ik nu als autismespecialist ook in het bezit van "mijn eigen" testkit, wat vooral op termijn heel veel voordelen zal bieden. Het zorgt er ook voor dat dit onderzoek kan verdergezet worden bij al onze andere leerlingen met ASS binnen BuSO de Triangel en DVC de Triangel (zie aanbevelingen)

Binnen het onderzoeksinstrument TTAP zelf is er ook sprake van triangulatie en dit door de 6 domeinen te bevragen in drie verschillende contexten (thuis, school en directe observatie)

Bovendien is de TTAP een vast concept dat kan herhaald, hergebruikt en over meerdere jaren dienst kan doen.

Bij het in beeld brengen van de huidige situatie ben ik binnen de voorziening op zoek gegaan naar relevante informatie, informatie omtrent de werking van de dagbesteding. Deze heb ik gevonden in de vorm van een interne informatiebundel waarin de werking van de dagbesteding en de visie wordt uitgelegd. Daarnaast heb ik door middel van interviews ook de mensen die er effectief werkzaam zijn bevraagd naar de huidige situatie waardoor ik in de mogelijkheid was om door middel van theorie (

informatiebundeltje) en praktijk (mensen aan het woord laten/bevragen) tot een zou juist mogelijk beeld te komen van de huidige situatie.

Door ouders, leerkrachten en begeleiders van de dagbesteding te interviewen ben ik op verschillende manieren aan informatie gekomen over de huidige situatie en over de verwachtingen die men heeft naar de toekomst toe.

Bovendien lagen de vragen van het interview vooraf vast en waren deze voor alle geïnterviewden binnen dezelfde categorie (ouders, leerkrachten, begeleiders dagbesteding) hetzelfde, waardoor herhaling mogelijk was.

3.4 Hypothesen

Wat verwacht ik te bekomen met dit onderzoek ?

- De TTAP geeft een goed beeld van de mogelijkheden en vaardigheden van de jongere met ASS en een verstandelijke beperking

Als de TTAP effectief aan deze verwachting voldoet dan kan dit heel wat mogelijkheden bieden naar de toekomst toe :

- De TTAP kan een hulp zijn voor de begeleiders van de dagbesteding om een goed beeld te krijgen van de vaardigheden van de jongere met een verstandelijke beperking en ASS wanneer deze de overgang maakt van school naar dagbesteding (= onderzoeksvraag)
- De TTAP kan er mogelijk voor zorgen dat het aanbod van de school en dagbesteding op elkaar afgestemd worden (= deelvraag)
- Mogelijks biedt de TTAP aanknopingspunten om de arbeidstoeleiding te verbeteren zodat er kan overgegaan worden naar een succesvolle plaatsing van de jongere met ASS binnen de dagbesteding/werksituatie (= deelvraag)
- De TTAP kan mogelijk als vast onderzoeksinstrument dienen voor arbeidstoeleiding binnen de Triangel (= deelvraag)

Door de mogelijkheden en vaardigheden van de jongere met ASS in beeld te brengen, draag ik als autismespecialist bij tot een positief beeld van de jongere met ASS. Daar waar zij vaak juist door een negatief beeld achtervolgt worden (agressie, beperkte mogelijkheden, moeilijk gedrag) wil ik, door de nadruk te leggen op wat de jongere met ASS kan en waar hij/zij nog groeimogelijkheden heeft, bijdragen tot een positief beeld uitdragen van jongeren met ASS en een verstandelijke beperking.

4. Resultaten

4.1 Huidige situatie

Aan de hand van interviews met begeleiders van de dagbesteding, leerkrachten die de jongeren begeleiden tijdens hun stage in de dagbesteding en een interne folder van DVC de Triangel over zinvolle dagbesteding, ga ik trachten een beeld te schetsen van de huidige situatie waarin jongeren met een verstandelijke beperking en ASS de overgang maken van school naar de dagbesteding.

4.1.1 Interpretatie van de interne folder over zinvolle dagbesteding

Binnen DVC de Triangel wordt er getracht om elke bewoner van een aan zijn mogelijkheden en aan zijn interesse aangepaste dagbesteding te voorzien. Daarbij wordt in het oog gehouden dat de invulling van hun vrije tijd zingevend is.

Dagbesteding moet een wezenlijk onderdeel van het handelingsplan vormen van elke bewoner. Daarbij staat de persoonlijke beleving van de persoon met een handicap centraal. Elke bewoner zou minstens éénmaal per dag buiten de leefgroep moeten komen en naar de dagbesteding komen, of een aanbod krijgen door de dagbesteding.

Om aan deze voorwaarden te kunnen voldoen heeft men binnen DVC de Triangel in 2007 een reorganisatie doorgevoerd binnen de dagbesteding.

Het resultaat was het ontstaan van 4 werkomgevingen en 7 klimaten.

Hieronder vindt u een beknopte omschrijving van deze werkomgevingen en klimaten.

Overzicht werkomgevingen
<u>Werkomgeving 1 :</u> - Omgeving die in hoge mate voorspelbaar, duidelijk en veilig is - Altijd dezelfde vertrouwde begeleider - Zo weinig mogelijk externe prikkels - Geen prestatiedruk
<u>Werkomgeving 2 :</u> - Omgeving die in hoge mate voorspelbaar, duidelijk en veilig is - Altijd dezelfde 2 à 3 begeleiders - Externe prikkels zijn beperkt aanwezig - Geen prestatiedruk
<u>Werkomgeving 3 :</u> - Omgeving die voldoende voorspelbaar, duidelijk en veilig is - Wisselende begeleiders, indien nodig - Externe prikkels mogen aanwezig zijn - Enige prestatiedruk kan
<u>Werkomgeving 4 :</u> - Omgeving waar productiviteit centraal staat en waar soms een deadline moet gehaald worden - Altijd dezelfde 2 à 3 begeleiders - Er zijn geen externe prikkels die het behalen van het resultaat in de weg staan

Aangeboden klimaten (= activiteiten)
- Afgelijnde activiteiten waarbij het bezig zijn, het uitvoeren, het doen het belangrijkste zijn
- Buiten activiteiten waarbij de nood aan ruimte wordt ingevuld
- Activiteiten waar zelf bewegen centraal staan
- Activiteiten waar zintuiglijke beleving centraal staat
- Vormings activiteiten
- Activiteiten waar het resultaat belang heeft, een afgewerkt product wordt gemaakt
- Activiteiten waarbij een " dienst " geleverd wordt, binnen of buiten de organisatie

4.1.2 Interpretatie van de afgenomen interviews

Om te weten te komen hoe jongeren met een verstandelijke beperking en ASS binnen deze reorganisatie van de dagbesteding passen, heb ik interviews afgenomen bij de leerkrachten die de jongeren begeleiden bij hun stage in de dagbesteding als voorbereiding op hun overgang van school naar dagbesteding.

Ook een aantal begeleiders vanuit de dagbesteding heb ik geïnterviewd om hun visie daarin te kennen.

De ouders van de deelnemende leerlingen heb ik bevraagd om te achterhalen hoe zij betrokken worden bij de overgang van hun kind van de school naar de dagbesteding.

In totaal heb ik 17 mensen geïnterviewd : 2 leerkrachten, 7 begeleiders van de dagbesteding en 8 ouders. De interviews vindt u terug in bijlage 2 (ouders), bijlage 3 (leerkrachten) en bijlage 4 (begeleiders dagbesteding)

In onderstaande grafieken ziet u hun antwoorden.

Het aantal leerkrachten die bevraagd zijn = 2 (=100%),

Het aantal begeleiders van de dagbesteding = 7 (=100%)

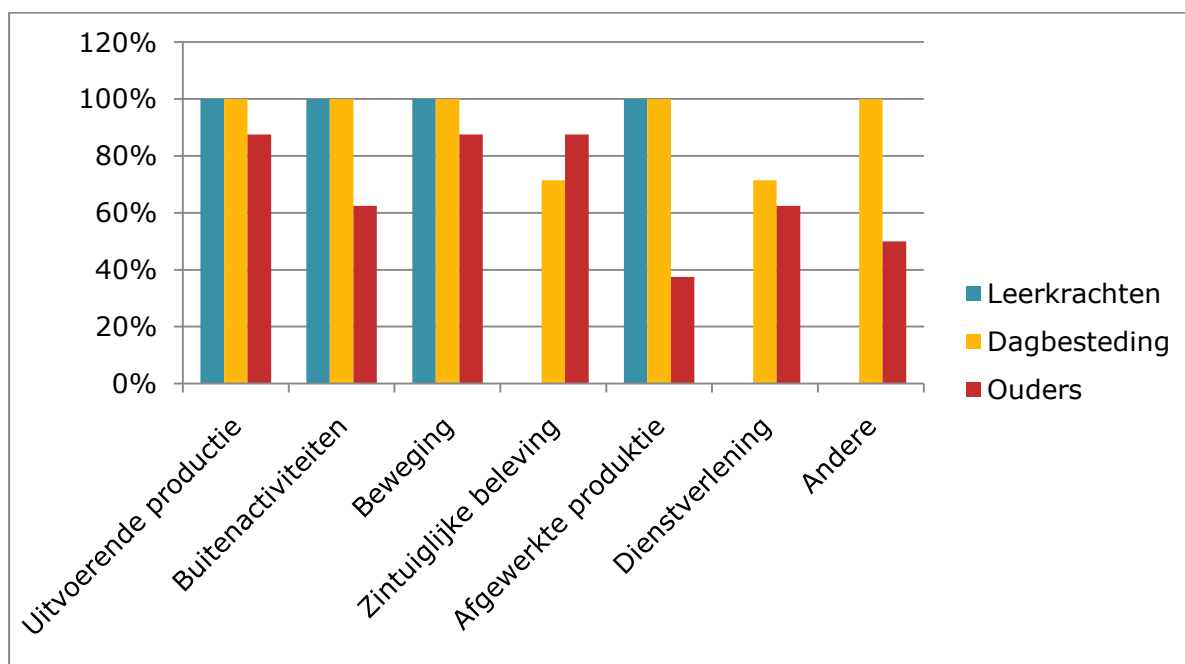
Het aantal ouders die bevraagd zijn =8 (=100%)

Gevraagd naar de activiteiten waar jongeren met een verstandelijke beperking en ASS voor in aanmerking komen waren de antwoorden van de leerkrachten en begeleiders vrij gelijkend, met uitzondering van de zintuiglijke beleving en beweging. De leerkrachten vinden dat jongeren met een verstandelijke beperking en ASS hier niet voor in aanmerking komen. Ook andere activiteiten (die nu niet aangeboden worden) komen niet in aanmerking volgens de leerkrachten. De begeleiders van de dagbesteding zien wel andere activiteiten weggelegd voor deze specifieke populatie, maar deze zijn afhankelijk van het niveau van deze jongeren. Deze andere activiteiten moeten volgens hen ook duidelijk afgelijnd zijn en prikkelarm.

Wanneer we de antwoorden van de ouders daar ook bijleggen, dan zien we dat ouders hun eigen kind minder in de afgewerkte productie zien (afhankelijk van het niveau en mogelijkheden van de kinderen).

Beweging en zintuiglijke beleving staan hoog aangeschreven bij de ouders, omdat zij van mening zijn dat dagbesteding niet altijd inspannend hoeft te zijn.

De helft van de ouders zien ook nog een aantal andere activiteiten voor hun kinderen zoals vb. creatieve activiteiten (met klei), actieve arbeid (zoals vb. hout stapelen/vervoeren) en werken als hulp in de keuken. Deze resultaten vindt u terug in grafiek 1.

Grafiek 1 : Antwoorden van de leerkrachten, begeleiders en ouders op de vraag : "Voor welke activiteiten komen jongeren met een verstandelijke beperking en ASS in aanmerking binnen de dagbesteding ?"

Gevraagd of de persoon met ASS nu inspraak krijgt in de keuze van activiteit die hij/zij moet doen in de dagbesteding is het antwoord duidelijk bij de leerkrachten en de begeleiders nl. "NEE".

De reden hiervoor is tweërlei : leerkrachten die de stage organiseren voor de leerlingen krijgen vanuit de dagbesteding een aantal "ateliers" ter beschikking en van daaruit bekijken de leerkrachten welke leerlingen daarvoor in aanmerking komen.

Wanneer de jongeren naar de dagbesteding komen, krijgen zij de eerste maanden geen inspraak omdat de begeleiders zelf willen nagaan wat de mogelijkheden zijn van deze jongeren. Pas wanneer de mogelijkheden gekend zijn en men de bewoners wat beter heeft leren kennen, biedt men, afhankelijk van de mogelijkheden van de bewoner, een keuze-aanbod aan.

De ouders vinden evenwel dat hun kind recht heeft op inspraak in de keuze van wat hij/zij doet binnen de dagbesteding. Dit omdat zij vinden dat hun kind recht heeft om iets te kunnen doen dat ze zelf leuk vinden. Ouders geven evenwel ook aan dat dit binnen de mogelijkheden van kind moet passen en dat hun kinderen ook wel moeten leren om eens activiteiten te doen die minder leuk zijn (variatie tussen leuk en minder leuk aanbieden).

Dus kan men hieruit besluiten dat het aanbod bepaald wordt door de leerkrachten en begeleiders. Pas na verloop van tijd krijgen de jongeren, indien ze dit aankunnen een keuzemogelijkheid, wat dan tegemoet komt aan de vraag van de ouders.

Gevraagd naar de voorwaarden waaraan een persoon met ASS nu moet voldoen om in aanmerking te komen voor deelname aan activiteiten van de dagbesteding, zijn de meningen verdeeld.

De leerkrachten geven aan dat de begeleidingsvorm die de jongere met ASS nodig heeft een belangrijke voorwaarde is. Als de jongere 1-1 begeleiding nodig heeft en er is enkel maar een stageplek vrij in een werkomgeving waar men in een grote groep werkt met 1 of 2 begeleiders, dan komt de jongere niet in aanmerking voor deze activiteit.

Ook de communicatie van de jongere vormt een voorwaarde voor de leerkrachten. Evenals de leeftijd. Dit komt door het beperkte aantal stageplaatsen die de school ter beschikking krijgt. Daardoor komen enkel jongeren in aanmerking die hun twee laatste jaren schoollopen.

Werkvaardigheden en werkgedrag worden niet als een voorwaarde gezien.

Bij de begeleiders van de dagbesteding geven ze vooral andere voorwaarden aan : werkvaardigheden en werkgedrag vormen voor sommige begeleiders een voorwaarde.

De begeleiders gaan er van uit dat zij zich aanpassen aan de persoon met ASS en er daardoor op het vlak van begeleiding en communicatie geen voorwaarden gesteld worden. Ze geven wel aan dat het leuk zou zijn mochten de jongeren over een aantal vaardigheden, werkgedrag en communicatie zouden beschikken, maar dat dit geen absolute voorwaarde is.

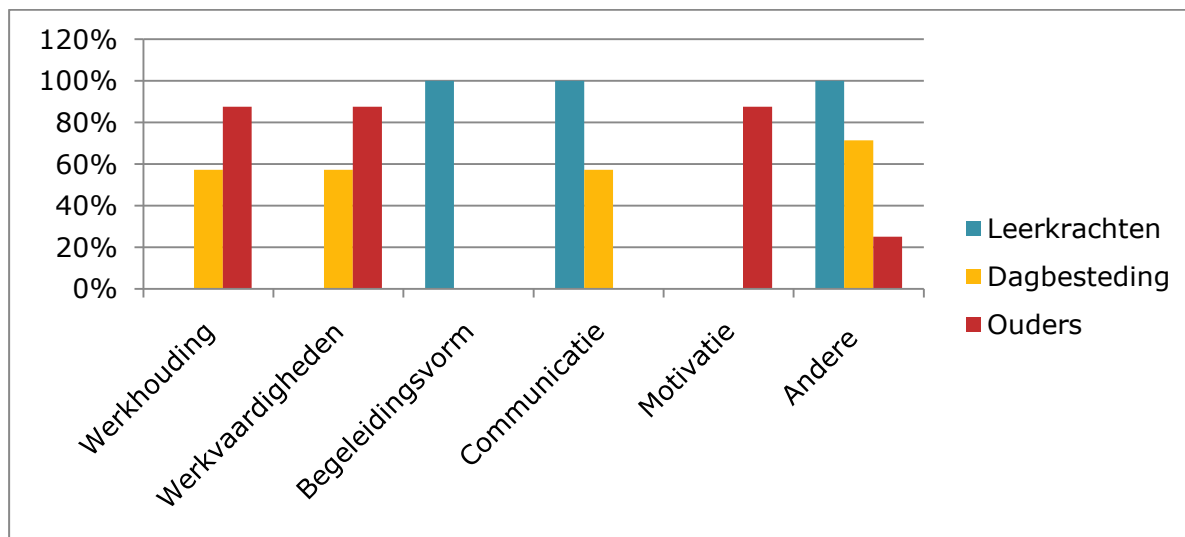
Andere voorwaarden die ze wel aangeven zijn volgende :

- Kunnen omgaan met lawaai en drukte
- Veranderingen van plaats in de ruimte aankunnen
- Nabijheid van anderen kunnen verdragen

Ouders zien dit dan nog anders : zij vinden dat hun kind over een aantal werkvaardigheden moet beschikken, maar dat deze nog in ontwikkeling mogen zijn. Ook het werkgedrag vinden de ouders een belangrijke voorwaarde. Motivatie (vanuit zichzelf) geven ouders aan als een "eigenschap" waarover hun kind moet beschikken om aan activiteiten van de werkplaats te kunnen deelnemen.

Andere "eigenschappen" of voorwaarden worden niet echt aangegeven, tenzij vertrouwen in de begeleiding.

Dit kan u zien in grafiek 2.

Grafiek 2 : Antwoorden van de leerkrachten, begeleiders en ouders op de vraag : "Aan welke voorwaarden moeten jongeren met een verstandelijke beperking en ASS voldoen om in aanmerking te komen voor deelname aan activiteiten binnen de dagbesteding ?"

Alle ondervraagden zijn het er over eens dat jongeren met een verstandelijke beperking en ASS in aanmerking komen voor stageperiodes binnen de dagbesteding.

De leerkrachten vinden dat deze jongeren evenveel recht hebben op dit aanbod als jongeren zonder ASS.

De begeleiders binnen de dagbesteding zien dit als een mogelijkheid om deze jongeren beter te leren kennen en om ervaring te kunnen opdoen met mensen met ASS. Enerzijds omdat zij ook openstaan voor iedereen die naar de dagbesteding komt, anderzijds omdat ze later toch naar de dagbesteding komen en moeten opgevangen worden.

Ouders vinden stageperiodes zinvol voor hun kinderen omdat dit hen de mogelijkheid geeft om de "nieuwe" omgeving en begeleiders te leren kennen/vertrouwen. Het geeft een afwisseling in de daginvulling en de begeleiders leren de jongeren kennen. Het is volgens de ouders ook een kans voor de begeleiders om kennis te maken met ASS.

Bovendien wordt de overgang op deze manier al zachtjes voorbereid en vormt het na de school geen grote schok voor de jongeren als ze naar de dagbesteding moeten.

Als we de leerkrachten en begeleiders van de dagbesteding vragen of er ook effectief een kennismaking is tussen de jongeren en de begeleiders van de dagbesteding, dan blijkt deze niet plaats te vinden. De leerkrachten die de jongeren begeleiden naar de dagbesteding, nemen ook de begeleiding op zich in de dagbesteding zelf.

De leerkrachten zorgen voor een 1-1 begeleiding tijdens de stagemomenten.

De begeleiders van de dagbesteding werken dus niet met de jongere met ASS zelf. Zij leren de jongeren enkel kennen van een "observatie". Wanneer het evenwel te druk is, worden de jongere en de leerkracht naar een aparte ruimte gebracht om een activiteit van de dagbesteding te doen en er dus helemaal geen contact is tussen de begeleiders van de dagbesteding en de jongeren met ASS.

Enkel de begeleidster van de boerderij werkt met de jongeren tijdens hun stageperiode omdat de activiteiten passend zijn voor alle deelnemers en niet iedereen strikte individuele begeleiding nodig heeft.

Gevraagd naar welke info belangrijk is om te weten over de jongere met een verstandelijke beperking en ASS, antwoorden de leerkrachten en begeleiders allemaal hetzelfde, namelijk hoe meer hoe beter !

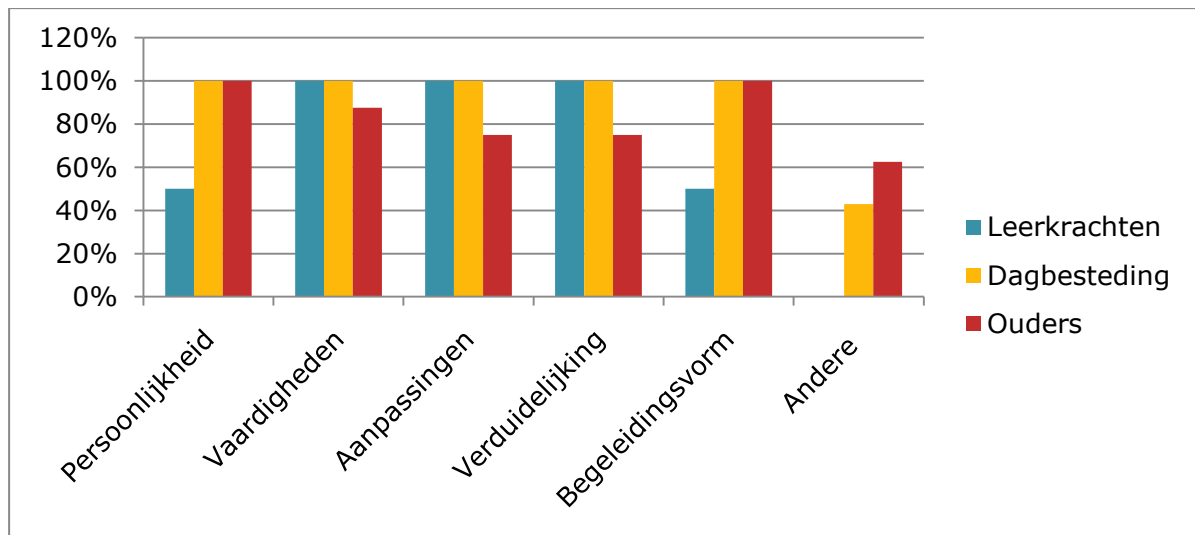
Zij zien dit vooral als info over de persoonlijkheid van de jongere, over welke werkvaardigheden hij/zij al beschikt, welke aanpassingen noodzakelijk zijn voor deze jongere, welke verduidelijking hij/zij nodig heeft en welke begeleidingsvorm het beste past bij deze jongere. Eén leerkracht geeft aan dat de begeleidingsvorm die nodig is, niet echt noodzakelijke info is, omdat zij op het moment van de stage sowieso 1-1 begeleiding geeft. De leerkracht die aangeeft dat info omtrent persoonlijkheid niet belangrijk is, heeft dit zo gescoord omdat zij de jongeren kent er er geen extra info over nodig heeft.

Ook de ouders beschouwen de aangehaalde items als belangrijke info. Een aantal geven ook het P-ASS-POORT aan als een belangrijke informatiebron over hun kind. (het P-ass-poort is een instrument dat door een werkgroep binnen het autiteam van de Triangel is opgesteld. Dit met de bedoeling een A4tje met de belangrijkste informatie (=p-ass-poort) en een bijhorende uitgebreide informatiebundel (waarin op 13 domeinen uitgebreid worden ingegaan) omtrent de persoon met ASS samen te stellen om belangrijke overgangen van een jongere met ASS te vergemakkelijken, zowel voor de omgeving als voor de jongere zelf) Binnen de Triangel wordt dit instrument gebruikt bij overgangen van lagere school, naar secundair onderwijs, bij overgang van de ene leefgroep naar de andere, bij verhuis naar een andere instelling.

Ouders die al met dit instrument in aanraking gekomen zijn, geven dus aan dat dit instrument ook moet gebruikt worden bij de overgang van school naar dagbesteding.

(Verdere info omtrent het P-ass-poort vindt u op de website van DVC de Triangel – www.dvcdetriangel.be/Passpoort.htm)

Deze resultaten vindt u terug in grafiek 3.

Grafiek 3 : Antwoorden van de leerkrachten, begeleiders en ouders op de vraag : "Welke informatie is belangrijk om te weten over de jongere met een verstandelijke beperking en ASS als deze in de dagbesteding komt "werken"?"

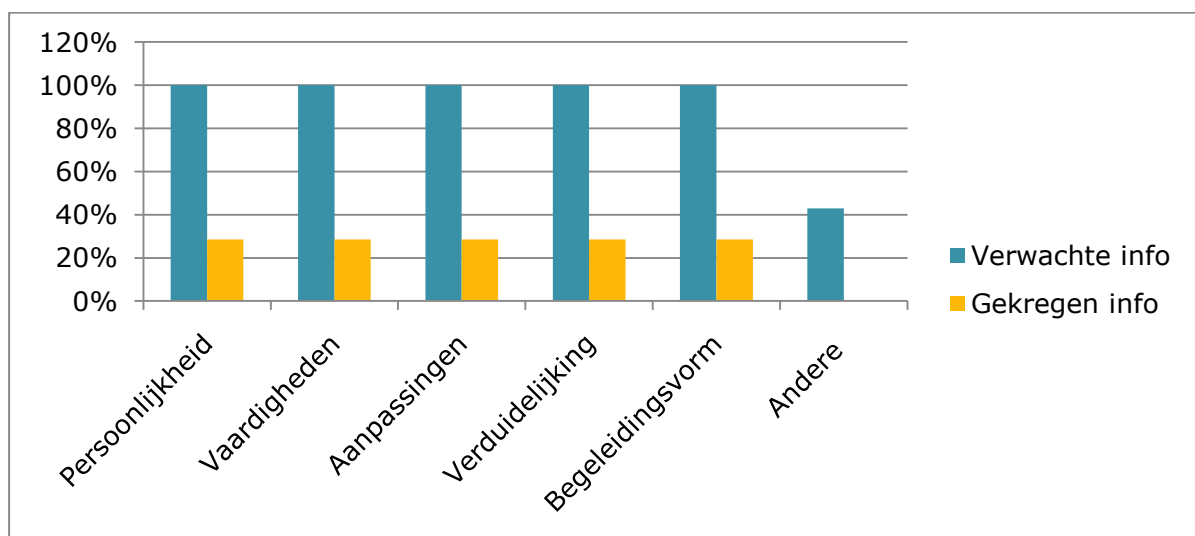
Verdere bevraging bij leerkrachten en begeleiders leert evenwel dat zij niet over deze informatie beschikken en deze info nauwelijks wordt doorgegeven.

De leerkrachten die de jongeren begeleiden in hun stage geven deze informatie niet door omdat ze meestal in een aparte ruimte zitten met de jongere met ASS en er dus weinig tot geen contact is met de begeleiders van de dagbesteding.

Mochten ze deze informatie toch doorgeven, dan zouden ze deze doorgeven aan de verantwoordelijke van het "atelier" waar de jongere met ASS "werkt"

Begeleiders van de dagbesteding geven aan dat ze nauwelijks tot geen info krijgen, ook niet op het moment dat de jongere effectief de overgang maakt.

Het contrast tussen de belangrijke (verwachte) info en de gekregen info ziet u in grafiek 4.

Grafiek 4 : Weergave van de info die de begeleiders van de dagbesteding belangrijk vinden en graag zouden krijgen ten opzichte van de informatie die ze effectief krijgen.

Gevraagd of ze weten waar ze deze info kunnen krijgen zijn de antwoorden dan weer heel wisselend.

Leerkrachten vinden/krijgen deze info op school zelf, bij de aandachtsleerkracht van de jongere of in hun dossier.

Begeleiders van de dagbesteding gaan deze info zoeken/vragen bij de leefgroep/opvoeders van de jongere of bij de orthopedagogen.

Zij geven aan dat ze deze info ook wel bij de leerkrachten zouden kunnen krijgen, maar omdat ze niet weten tot welke leerkracht ze zich moeten richten, doen ze dit niet. Ze geven ook aan dat de begeleidende leerkrachten tijdens de stage, de leerlingen ook niet altijd goed kennen en hen dus ook niet de nodige info kan geven.

Gevraagd naar de betrokkenheid van de ouders bij de overgang van de school naar dagbesteding van hun kind, geven alle ouders aan dat ze graag betrokken zouden worden. Ze willen graag op de hoogte blijven van de daginvulling die hun kind gaat aangeboden krijgen. De ouders vinden ook dat ze op die manier als spreekbuis kunnen fungeren voor hun kind wanneer die communicatief beperkt zijn. Ouders willen op allerlei manieren betrokken blijven bij de levensloop van hun kind en vinden het dan ook een vereiste dat ze hierbij betrokken worden.

Bevraging bij de leerkrachten en begeleiders van de dagbesteding leert evenwel dat ouders tot nu toe niet betrokken worden bij de overgang. Indien ouders geïnteresseerd zijn kunnen zij een voorstelling van de dagbesteding krijgen op een info-avond, maar dit moet van de ouders uit komen, zij moeten hun interesse ervoor kenbaar maken.

Leerkrachten en begeleiders geven evenwel aan dat zij vinden dat ouders zouden moeten betrokken worden.

Leerkrachten denken dat ouders op die manier hun "wensen" kunnen aangeven en ze kunnen fungeren als spreekbuis voor hun kind. Bovendien vinden zij dat afstemming tussen de ouders en begeleiders noodzakelijk is.

Leerkrachten hebben niet direct gesproken over een mogelijke kennismaking met de ouders, maar dat kan voortkomen uit het feit dat ik deze antwoordmogelijkheid niet gegeven heb.

Begeleiders van de dagbesteding zien het eerder als een kennismaking met de ouders van de jongeren. Het zou de gespreksvoering in beide richtingen moeten vergemakkelijken.

Het zou hen ook de mogelijkheid geven om de ouders op de hoogte te stellen van wat hun kind zal doen na de schoolcarrière.

Tegelijk geven de begeleiders ook aan dat de ouders geen inspraak mogen krijgen en dus niet mogen bepalen wat hun kind mag en moet doen, ouders mogen daar geen bepalende rol in spelen.

Begeleiders hebben niet direct gesproken over een mogelijke informatie-overdracht met de ouders, maar dat kan voortkomen uit het feit dat ik deze antwoordmogelijkheid niet gegeven heb.

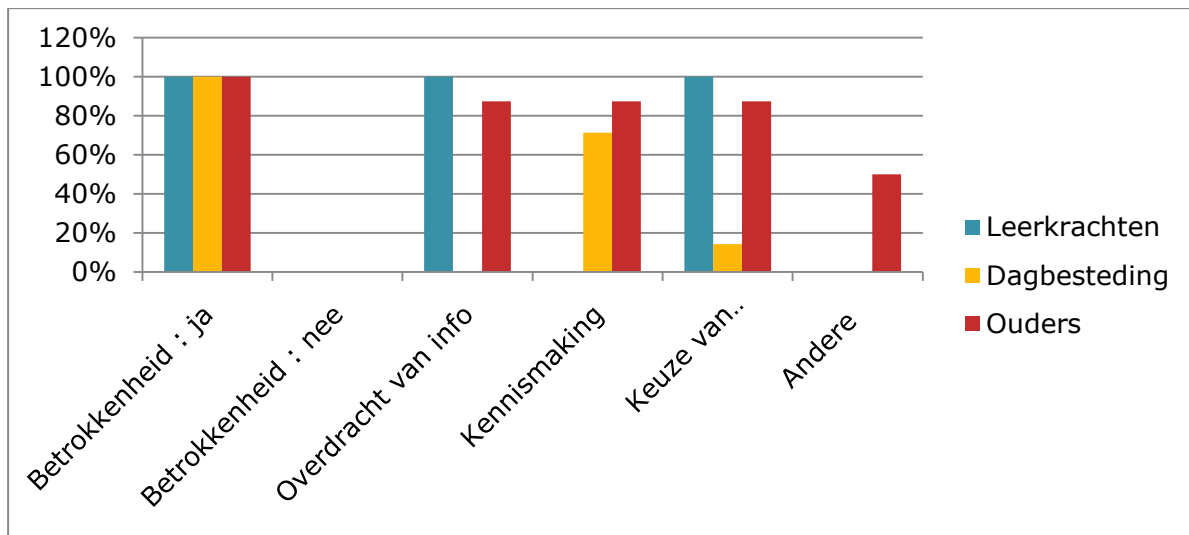
Ouders vinden evenwel dat zij wel een rol zouden moeten kunnen spelen in de keuze van het activiteitenaanbod. Dit zien zij vooral vanuit het gegeven dat hun kind communicatief niet sterk is en hun kind vaak niet kan aangeven wat ze leuk vinden en wat niet. Betrokkenheid bij de overgang zien zij ook als overdracht van informatie over hun kind en als een kennismaking met de dagbesteding.

Op die manier zouden ze zich ook betrokken voelen op het vlak van de persoonlijke toekomstplanning van hun kind. Eén ouderpaar ziet het ook als een mogelijkheid om de activiteit te sturen naar de mogelijkheden van hun kind.

Andere ouders zien deze betrokkenheid ook als een engagement in verband met ASS naar de mensen van de dagbesteding (dus als mentor omtrent ASS)

Een andere ouder geeft aan dat de betrokkenheid ook kan onder vorm van een agenda, heen en weer-schriftje, zodat men dagelijks op de hoogte gehouden wordt.

De resultaten omtrent betrokkenheid bij de overgang vindt u in grafiek 5.

Grafiek 5 : Antwoorden van de leerkrachten, begeleiders en ouders op de vraag : "Moeten ouders betrokken worden bij de overgang van hun kind van school naar dagbesteding en hoe ziet u die betrokkenheid ?"

Een laatste vraag die gesteld werd, ging over veranderingen binnen de huidige dagbesteding die nodig zijn om jongeren met een verstandelijke beperking en ASS te laten deelnemen aan activiteiten van de dagbesteding.

De antwoorden van de ouders zijn heel divers.

Zo vragen zij veel tijd voor stageperiodes, omdat jongeren met ASS meer tijd nodig hebben dan andere jongeren zonder ASS en dat op alle vlakken.

Ook is er vraag naar meer verduidelijking, rustige (prikkelarme) werkomgevingen, afgescheiden werkhoekjes, variatie in het aanbod, aangepaste (individuele) begeleiding, kleine groepjes, individueel aangepaste programma's waarbij de jongeren niet overvraagd worden en aangepaste communicatie.

Er is ook een vraag om rekening te houden met de gemoedstoestand van de dag (waardoor het programma en de eisen dus moeten aangepast worden per dag)

De leerkrachten geven ook aan dat er meer prikkelarme lokalen moeten komen. Zij zijn de mening toegedaan dat kleinere groepjes meer mogelijkheden bieden aan de jongeren met ASS.

Zij vinden ook dat er een betere informatie-overdracht moet komen tussen school en dagbesteding.

De begeleiders van de dagbesteding sluiten zich hier bij aan (informatie-overdracht). Ook moeten de lokalen aangepast worden door middel van verduidelijking en foto's, en moeten de prikkels in de verschillende lokalen gereduceerd worden.

Zij stellen voor om jongeren met een "ernstige" problematiek dicht bij de in/uitgang te plaatsen, zodat ze niet door de prikkelrijke gang moeten.

Samenvattend kunnen we het volgende stellen :

- Iedereen vindt dat jongeren met een verstandelijke beperking en ASS in aanmerking komt voor stageperiodes in de dagbesteding
- De invulling van het aanbod zien ouders licht anders dan de leerkrachten en begeleiders zelf. Daar waar deze laatsten aangeven dat de jongeren in aanmerking komen voor afgewerkte productie, vermoeden de ouders dat dit te hoog gegrepen is voor hun kind (te veel eisen).
Ouders geven ook een aantal suggesties voor andere activiteiten zoals een creatief aanbod met vb. klei en actieve arbeid zoals het verplaatsen van hout en andere materialen maar ook hulp in de keuken...
Leerkrachten zien deze jongeren niet echt binnen de zintuiglijke beleving terwijl ouders en begeleiders van de dagbesteding dit wel zo zien.

- Momenteel krijgen jongeren met ASS geen mogelijkheid tot keuze in het aanbod, terwijl ouders dit wel graag zouden zien, omdat zij de mening zijn toegedaan dat hun kind recht heeft om een activiteit te doen dat hun voorkeur wegdraagt.
Binnen de dagbesteding geeft men wel aan dat na verloop van tijd, als men de jongeren beter heeft leren kennen naar mogelijkheden en vaardigheden toe, zij wel de kans krijgen tot een keuze-aanbod (indien zij dit aankunnen). Op die manier tracht men de sociale vaardigheden te vergroten en tracht men hun integratie te verbeteren. Dus na verloop van tijd wordt er wel tegemoet gekomen aan de vraag van de ouders.
- In de huidige situatie komen jongeren met een verstandelijke beperking en ASS stage lopen in de dagbesteding onder begeleiding van een leerkracht van de school. Dit betekent evenwel dat de begeleiders niet met de jongeren persoonlijk werken en dat ze enkel de mogelijkheid hebben tot een "observatie" van de jongere met ASS. Soms zien ze de jongeren helemaal niet omdat deze ondergebracht worden in een prikkelarme ruimte.
- Naast een gebrek aan persoonlijk contact van de begeleiders van de dagbesteding met de jongeren met ASS, is er ook totaal geen informatie-overdracht. De mensen van de dagbesteding krijgen onvoldoende of zelfs geen info over de jongeren met ASS die bij hen in de dagbesteding komen werken. Niet tijdens de stage en niet tijdens de effectieve overgang van school naar dagbesteding. Ze geven nochtans aan dat informatie heel belangrijk is en trachten deze te verkrijgen bij de leefgroep van de jongere of bij de orthopedagogen. De school wordt niet geraadpleegd omdat men niet op de hoogte is van wie de leerkracht is van de betreffende jongere.
- In de huidige situatie is het ook zo dat ouders momenteel niet betrokken worden bij de overgang van school naar dagbesteding.
Ouders geven aan dat ze juist wel graag betrokken zouden worden. Deze betrokkenheid zien zijn vooral in de vorm van informatie-overdracht (in beide richtingen), kennismaking met de dagbesteding (werking en begeleiders) en keuze in het activiteitenaanbod (omdat ouders er van uitgaan dat hun kinderen dit niet altijd evengoed kunnen aangeven – ouders wensen als spreekbuis te fungeren)
Binnen de dagbesteding staat men open voor betrokkenheid van ouders , maar deze moet beperkt blijven tot kennismaking (en mogelijks ook informatie-overdracht). Begeleiders willen niet dat ouders inspraak krijgen in het activiteitenaanbod voor hun kind.
- Tot slot moeten er, volgens alle geïnterviewden, een aantal aanpassingen gebeuren binnen de huidige werking van de dagbesteding opdat jongeren met een verstandelijke beperking en ASS kunnen aansluiten bij het activiteitenaanbod van de dagbesteding. Hierbij gaat het vooral over prikkels reduceren in de lokalen, afgescheiden werkhoekjes, meer verduidelijking, aangepaste en individuele programma's, aangepaste begeleiding. Ook is er nood aan kleinere werkgroepjes ; op die manier zou men de mogelijkheden van de personen met ASS trachten te vergroten.

4.2 Formele deel van TTAP

Het formele deel van de TTAP heb ik bij acht leerlingen afgenomen.

De keuze voor de leerlingen is er gekomen op basis van hun leeftijd en plaats in een autiklas binnen BuSO de Triangel. Zo heb ik de acht leerlingen gerecruteerd uit de schools functionele autiklas met leerlingen met een matig verstandelijke beperking en kernautisme en uit een basaal functionele autiklas met leerlingen met een ernstige verstandelijke beperking en kernautisme.

De leeftijden van de gekozen leerlingen zijn 14 jaar, 16 jaar, 18 jaar en 20 jaar. Binnen elke leeftijd, heb ik twee kinderen gekozen. Enkel binnen de leeftijd van 20 jaar vond ik

geen twee leerlingen die mochten deelnemen. In deze leeftijdscategorie is het een leerling van 20 en een leerling van 22 jaar geworden.

Als eerste heb ik de thuisschaal met de ouders afgenomen.

Ik heb de ouders van de leerlingen persoonlijk aangesproken of gemaïld en hen gevraagd of hun zoon of dochter mocht deelnemen aan mijn onderzoek en, indien ja, of zij bereid waren om er zelf ook aan mee te werken door middel van een interview en het beantwoorden van de thuisschaal.

Alle ouders hebben hun toestemming gegeven en waren enthousiast om mee te werken. Allen gaven ook aan dat ze benieuwd zijn naar de resultaten en hoe hun kind zou "scoren" op het formele deel van de TTAP. Ze gaven aan dat het prettig zou zijn als er vaardigheden naar voren kwamen waarin hun zoon of dochter zich nog verder zou kunnen ontwikkelen en waar men binnen de school zou kunnen op verderwerken ter voorbereiding van hun toekomst in de dagbesteding.

Ik heb er bewust voor gekozen om de thuisschaal onder vorm van een interview af te nemen. Doordat ikzelf de interviewer was, kon ik er zeker van zijn dat de vraagstelling op dezelfde manier gebeurde en konden ouders, indien dit nodig was, verduidelijking vragen als de vraag niet duidelijk was, of konden ze extra uitleg geven bij hun antwoorden. De ouders gingen daar gretig op in en dit kwam mijn onderzoek alleen maar ten goede.

Verschillende leerlingen hoefden thuis geen huishoudelijke taken te doen. Dit kwam enerzijds omdat de leerlingen in de thuiscontext vaak anders handelen dan in een leefgroepsituatie. Sommigen weigeren thuis taakjes uit te voeren omdat ze vinden dat mama dat moet doen, omdat dit zo in de loop der jaren gegroeid is dat zij gewoon geworden zijn dat mama dit uitvoert. Hierdoor was het scoren op de werkvaardigheden en het werkgedrag lastiger om te doen.

Vaak gaven de ouders aan dat ze veel taken uit de handen van hun kind nemen omdat ze denken dat ze dit niet zullen kunnen, maar gaven toe dat ze dit nog niet "uitgetest" hadden. Dit gaf met momenten een onbehaaglijk gevoel bij de ouders en vele ouders wilden zich hier voor verontschuldigen. Omdat ik dit aanvoelde kon ik op een adequate manier reageren zodat ze zich niet ongemakkelijk voelden.

De overige gebieden waren geen probleem en hierbij merkte ik dat ouders graag voorbeelden gaven met betrekking tot de thuissituatie.

Als tweede heb ik de directe observatieschaal afgenomen.

Vooraleer ik daarmee ben begonnen, heb ik zelf de volledige testkit nagemaakt.

Het maken van de TTAP-testkit heeft er voor gezorgd dat ik heel veel geleerd heb over de inhoud van de testkit nog voor ik er mee aan de slag ging. Door de testkit te maken heb ik een groot inzicht gekregen in de gebruikte materialen en het scoringssysteem. Dit heeft er dan ook voor gezorgd dat de testing reeds van bij de eerste leerlingen vlot verlopen is, zonder een zoektocht in het materiaal.

Voor elke testafname heb ik alle materialen in de juiste volgorde neergelegd, zodat ik tijdens de testafname niet veel tijd zou verliezen met het zoeken naar het volgende item. Tijdens het afnemen van de verschillende directe observaties merkte ik dat ik er steeds handiger in werd. Ik begreep steeds beter de samenhang tussen de materialen en de te scoren items. Ik vond het een prettig onderzoeksinstrument om mee te werken.

Toch zijn niet alle items even gemakkelijk af te nemen en te scoren. Ik vond het item over het gebruik van een telefoon (item 60) niet praktisch in een directe observatie. Op de testplek was in de buurt geen telefoon aanwezig. Doordat alle ouders in de thuisschaal hadden aangegeven dat hun kind geen telefoon kon hanteren, heb ik dit item niet gescoord.

Hetzelfde item komt terug bij de schoolschaal en ik ben van mening dat dit item, binnen onze school, ook moeilijk te scoren valt, omdat wij in onze klassen niet beschikken over een telefoon.

Ik merkte dat de leerlingen het fijn vonden om de TTAP te doen.

Ik heb de TTAP afgenomen bij leerlingen die ik ken en ik zag ze ontspannen tijdens, voor hen, prettige taken. Wanneer een taak te moeilijk was en een leerling hierdoor spanning opbouwde kon ik er snel genoeg mee stoppen.

Alle leerlingen liepen rustig mee naar de testruimte.

Tussen de taken door zag ik aan hen dat ze nieuwsgierig waren naar de volgende taak. Ze hielden nauwlettend in de gaten wat ik deed.

Voor elke leerling had ik een half dagdeel voorzien om de test af te nemen. Op die manier beschikte ik over vier uren waarin ik de test kon afnemen, maar beschikte ik ook over de nodige ruimte om pauzes in te lassen indien de leerling het moeilijk kreeg.

Bij vier van de acht leerlingen heb ik de test heel vlot en zonder concentratieverlies kunnen afnemen. Ze waren allen ontspannen en werkten heel vlot hun taakjes af. Zij gaven meestal ook aan dat ze niet wensten te pauzeren, ook al werd hen dit regelmatig gevraagd. Zij konden twee uur lang bezig zijn zonder concentratieverlies of spanningsopbouw.

Eén leerling kon niet aangeven dat ze een pauze wou, maar er was duidelijk een spanningsopbouw. Zij wou echter niet stoppen met het maken van taakjes. Pas wanneer ik verduidelijkte (schema getekend), wou ze pauzeren. Na een half uurtje ontspannen, konden we de test probleemloos verderzetten en afwerken.

Een andere leerling gaf na een half uurtje aan dat hij wou stoppen, maar dit had te maken met het feit dat het bijna "snack"tijd was. Hij wou en kon niet verderwerken, want hij moest zijn snack eten. Pas 's anderendaags hebben we de test verder kunnen afwerken. Voor die dag had ik ook verduidelijkt voor hem wat we allemaal zouden doen, voor hij verder kon doen met zijn andere activiteiten die op zijn dagschema stonden. Dit gaf hem duidelijk rust en zorgde ervoor dat hij heel geconcentreerd en zonder spanning de test kon afwerken.

De twee andere leerlingen, deze met een ernstig verstandelijke beperking, hadden heel veel interesse in de uitgestalde materialen, maar door hun hele korte taakspanning kwamen ze weinig tot "uitvoeren" van de taakjes. Vaak hanteerden ze de materialen op een manier die niet gepast was (in mond steken, weggooien, kapot maken).

Het was niet altijd gemakkelijk om een balans te vinden tussen inspanning en ontspanning. Vele items waren voor hen te moeilijk en dit zorgde voor een vlugge spanningsopbouw. Af en toe heb ik de taak moeten onderbreken of afbreken.

Met veel geduld en het continu inbouwen van pauzemomenten is het toch gelukt om de directe observatieschaal af te nemen bij deze twee leerlingen.

Als laatste heb ik de school-werkschaal afgenomen bij de aandachtsleerkracht van de betrokken leerling. Voor vijf van de deelnemende leerlingen was ikzelf de aandachtsleerkracht en voor mij was het gemakkelijk en eenvoudig om deze schaal te scoren en in te vullen.

Voor de drie overige leerlingen heb ik dit in interviewstijl gedaan met de betrokken leerkracht.

Toch viel het mij op dat ook de andere leerkrachten van het klasteam nieuwsgierig waren. Zij vroegen naar het doel van deze test en gaven ook relevante informatie voor deze test. Uiteindelijk is de scoring van de schoolschaal er gekomen door het klasteam er bij te betrekken, waardoor je soms verschillende visies op verschillende items krijgt. Op die manier komt ook aan het licht dat sommige leerlingen heel persoonsafhankelijk zijn in hun doen en laten in de klas.

Ik vond het prettig om met mijn collega's op deze manier over onze leerlingen te praten. Alle leerkrachten binnen het klasteam werken veel uren met de leerlingen en tijdens het invullen van de vragenlijsten merkte ik hoe goed alle leerkrachten op de hoogte waren van het huidige functioneren van de leerlingen. Bijna ieder item illustreerden ze met een voorbeeld. De leerkrachten waren enthousiast over de vragenlijsten en gaven aan het prettig te vinden om op deze manier naar een leerling te kijken. Ze gaven aan door de items die genoemd werden, geïnspireerd te raken om hiervoor taken in de klas te creëren.

De school-/werkschaal vond ik duidelijk en de gemakkelijkst af te nemen vragenlijst. Het gebeurde ook in een ontspannen sfeer van collega's onder elkaar.

Het afnemen van het formele deel van de TTAP is een tijdrovend werk en intensief. Ik had vooraf op een dag per leerling gerekend (alles bij elkaar genomen), maar dit bleek toch een kleine misrekening te zijn. Want uiteindelijk stopt de test niet bij het afnemen van de drie schalen. Ook het verwerken van de resultaten en het schrijven van het verslag neemt behoorlijk wat tijd in beslag. (zie bijlage 6)

De afname van de thuisschaal nam gemiddeld een tweetal uur in beslag, de directe observatieschaal gemiddeld 3 uur (bij sommigen 1,5 à 2 uur, bij anderen echt wel 4 uur door de vele pauzes die ik zelf ingelast heb), de school-werkschaal duurde gemiddeld 1,5 uur. Dus voor de testafnames alleen al kwam ik op een 6,5 uur per leerling.

Het verwerken van de resultaten (ingeven op computer en maken van de verslagen) namen gemiddeld 3 uur in beslag per leerling.

Gemiddeld ben ik per leerling 9 tot 10 uur bezig geweest om het onderzoek af te nemen en te verwerken.

Het inplannen van de onderzoeken verliep meestal goed, maar af en toe kreeg ik te maken met onvoorziene omstandigheden zoals vb. ziekte van de ouders die moesten geïnterviewd worden, testruimte die "plots" niet beschikbaar bleek te zijn, testpersoon die voor onderzoek naar de dokter moest, enz. Daardoor verliep dit niet altijd van een leien dakje. Uiteindelijk is alles wel goed gekomen, maar het is geen slecht idee om wat extra (reserve) momenten in te plannen voor het geval dat...

Naast de TTAP-onderzoeken had ik ook mijn taak als leerkracht te vervullen. Dus alles moest gepland worden op momenten dat ik niet in de klas stond, er geen vergaderingen gepland waren en geen collega's ziek waren en dit was vaak wel eens puzzelen.

4.3 Interpretatie van formele testresultaten

Door gebruik te maken van het formele gedeelte van de TTAP heb ik via drie kanalen informatie ingewonnen over elk van de zes functionele gebieden van de leerling, namelijk : door mijn persoonlijke interpretaties, door de ervaringen van de leerkracht en deze van de ouders.

Elk gebied werd vanuit deze verschillende invalshoeken bekeken en gescoord.

4.3.1 Resultaten bekeken per domein

Verschillen in de situaties waarin een leerling verblijft, komen heel duidelijk naar voren in de testprofielen van de leerlingen (zie bijlage 5 na het TTAP-scoreformulier van elke leerling)

Op het domein van functionele communicatie scoren zowat alle leerlingen beter op de thuisschaal dan op de andere schalen. Mogelijks kan dit verklaard worden door het feit dat de ouders hun kind toch nog altijd beter kennen en begrijpen dan de leerkrachten.

Ook op het vlak van sociaal gedrag wordt er vaak beter gescoord op de thuisschaal, maar ook op de directe observatieschaal. Dit verbaast me niet, want het lijkt me logisch te zijn dat een leerling in een één op één situatie hier beter scoort dan in een (drukkere) klassituatie.

Op het vlak van werkvaardigheden krijgen we een heel dysharmonisch profiel te zien bij sommige leerlingen. Dit heeft enerzijds te maken met het feit dat sommige van de leerlingen thuis geen huishoudelijke taken hoeven uit te voeren, of dat ze in die context deze taken weigeren uit te voeren (want dit is mama haar taak)

Het feit dat dit in de test zo duidelijk naar voren komt vind ik absoluut een voordeel. Op die manier is het voor de ouders ook duidelijk dat hun kind vaak meer in zijn/haar mars heeft dan wat ze thuis te zien krijgen.

Als we aansluitend het werkgedrag onder de loep nemen, dan kunnen we daar geen eenduidig antwoord over geven. Dit varieert van leerling tot leerling. De twee leerlingen met een ernstig verstandelijke beperking scoren het beste op de thuisschaal. Dit kan te maken hebben met het feit dat er thuis minder prikkels en meer nabijheid en begeleiding is dan op school, maar dit is enkel een veronderstelling.

De andere leerlingen scoren over het algemeen iets beter op de directe observatieschaal, maar bij de meeste zijn de resultaten gelijklopend met de school-werkschaal.

Op het domein van zelfstandig functioneren scoren alle leerlingen het best in de directe observatieschaal en op de school-werkschaal. Dit vind ik een opvallend gegeven.

De meeste ouders gaven ook wel aan dat ze in de thuissituatie veel nabijheid en hulp geven aan hun kind wanneer deze "aan het werk" zijn.

Binnen de klassituatie wordt er van de leerlingen verwacht dat zij bezig zijn en blijven terwijl de leerkracht met medeleerlingen bezig is, ze kunnen niet op de constante aandacht van de leerkracht rekenen, waardoor ze "verplicht" worden om zelfstandiger te werken binnen deze situatie.

Ook tijdens de directe observatieschaal worden de leerlingen "aangemoedigd" om na een instructie of demonstratie de taak zelfstandig te voltooien

De meeste kinderen scoren op de thuisschaal hoger/beter op het vlak van vrije tijd.

Dit kan te maken hebben met het feit dat de vrije tijdsitems die gescoord moeten worden in de directe observatieschaal hen onbekend zijn of niet tot hun interesseveld behoort.

In de klas wordt er getracht om een variatie aan te bieden en krijgen de leerlingen niet altijd de kans om "te spelen" met hun favoriete speelgoed.

Tijdens de gesprekken met de ouders gaven zij allemaal aan dat hun kind zich wel kan "bezig houden" in vrije tijds momenten, maar dat dit vaak hetzelfde is waarop hun kind terugvalt. Ouders bieden hen dan ook vaak hun favoriete tijdsverdrijf aan. (op die manier hebben de ouders ook tijd om zich met andere zaken bezig te houden).

Van elk domein binnen de TTAP kreeg ik ruim voldoende gegevens om een goed beeld neer te zetten voor elk bevraagd domein. Ik heb de gegevens per leerling geanalyseerd en verwerkt in een onderzoeksverslag.

Ik kreeg van elke leerling dezelfde informatie voor wat betreft de verschillende functionele gebieden. Bijvoorbeeld als we naar het werkgedrag kijken kan ik bij iedere leerling informatie geven over hoe deze leerling werkt in afwezigheid van supervisie.

Op het domein van functionele communicatie kan ik aangeven of en hoe elke leerling een hulpvraag kan initiëren.

Op deze manier kon ik, als autismespecialist, voor elke leerling een verslag maken waarop de zes functionele gebieden op dezelfde manier worden toegelicht en dit op een autismevriendelijke manier. (zie bijlage 6)

4.3.2 De resultaten bekeken per leeftijdscategorie

Leeftijdscategorie 14 jarigen.

Op het eerste zicht zijn de resultaten van deze twee jongens moeilijk te vergelijken met elkaar. Temeer omdat het gaat om Jens, een jongen met een ernstig verstandelijke beperking, die op een heel basaal niveau functioneert en Seppe, een jongen met een matig verstandelijke beperking, die sowieso al meer mogelijkheden heeft dan Jens.

Beiden hebben evenwel een groot aantal groeimogelijkheden en hebben nog potentie.

Zo kan Jens op het vlak van sociaal gedrag en functionele communicatie nog leren. Hij zal evenwel steeds nabijheid nodig hebben.

Seppe heeft nog veel mogelijkheden op het vlak van vrije tijd en ook binnen de functionele communicatie kan hij verder ontwikkelen worden de komende jaren. Ook zijn zelfstandig functioneren biedt mogelijkheden om te verbeteren, wat Seppe later ten goede zal komen.

Beide jongens lopen hun eerste jaar school op BuSO de Triangel en binnen het klasteam hadden we al de stelling dat beiden nog leerbaar zijn. Door deze TTAP kunnen we evenwel heel specifiek gaan werken binnen de verschillende domeinen.

Leeftijdscategorie 16 jarigen.

Ook hier zitten we met een discrepantie van de mogelijkheden, namelijk Maya, een meisje met een ernstig verstandelijke beperking, die ook op een heel basaal niveau functioneert en Arne, een matig verstandelijk beperkte jongen.

Vooraf bij Arne zien we op alle domeinen die bevestigd en getest zijn nog veel items in ontwikkeling en hij kan dus de komende jaren op school goed gestuurd en geleerd worden binnen deze domeinen.

Maya heeft minder leer- en ontwikkelingsmogelijkheden. Bij haar liggen deze vooral op het vlak van sociaal gedrag en werkgedrag. Ook haar functionele communicatie biedt nog groeimogelijkheden in de toekomst. Zij zal evenwel altijd nabijheid nodig hebben en moeilijk tot niet zelfstandig kunnen functioneren.

Binnen het klasteam zaten we met Maya een beetje vast wat haar mogelijkheden betreft, maar mist aangepaste omstandigheden (prikkelarm, 1-1begeleiding en een vertrouwensrelatie) kan Maya nog evolueren.

Arne loopt zijn eerste jaar school op BuSO de Triangel en we kennen nog niet alle mogelijkheden van Arne. Arne heeft bovendien veel tijd nodig om een vertrouwensrelatie op te bouwen, dus als Arne binnen dezelfde klas kan blijven, kan hij nog veel en sterk ontwikkelen, maar de externe omstandigheden spelen bij Arne een grote rol voor het al dan niet slagen en verder evolueren.

Leeftijdscategorie 18 jarigen

Zowel Zoë als Ilias hebben een matig verstandelijke beperking. Toch functioneren beiden op een heel ander niveau. Ilias kan technisch lezen en rekensommen maken, Zoë heeft geen getallen- en letterkennis.

Beiden hebben veel dwangmatig gedrag wat hun functioneren sterk beïnvloedt.

Wanneer we naar hun testprofielen kijken dan zien we heel wat "geslaagde" items, maar ook een heel aantal items die nog "in ontwikkeling" zijn.

Op alle bevestigde domeinen zijn beiden nog heel leerbaar, het enige domein dat minder scoort is het zelfstandig functioneren. Dit heeft alles te maken met de nabijheid die ze nodig hebben om niet in dwangmatig en controlerend gedrag te vervallen.

Zoë kan haar werkvaardigheden nog verder ontwikkelen, maar opnieuw hangt bij haar alles af van haar mate van dwangmatig handelen. Dit moet dan ook moment per moment bekeken worden en indien nodig opgebouwd of zelfs afgebouwd worden.

Ilias heeft zeker mogelijkheden in zijn functionele communicatie, wat voor hem een grote stap vooruit zou betekenen voor zijn verdere integratie en ontwikkeling binnen een voor hem gekende omgeving.

Leeftijdscategorie 20 jarigen

In deze categorie hebben we ook een groot aantal "gelukt" scores. Vaak zijn de andere items "in ontwikkeling" en zijn er slechts weinig "mislukt" scores.

Sander heeft op de thuisschaal vrij veel "mislukt" scores, maar dit heeft te maken met de context waar hij verwacht dat mama die taken/items uitvoert.

Zowel Sander als Olivier kunnen nog verder en het meeste ontwikkelen op het vlak van sociaal gedrag. Ook binnen het domein van zelfstandig functioneren kunnen ze nog groeien.

Ze hebben beiden al heel wat werkvaardigheden onder de knie en ook op het gebied van werkgedrag scoren ze goed, toch kunnen ze ook hier nog enige progressie boeken.

Wanneer we de verschillende leeftijdscategoriën met elkaar vergelijken, dan zien we een groter aantal geluktscores naarmate de leerlingen ouder worden. Het aantal misluktscores neemt ook af naarmate de leeftijd hoger wordt.

Een constante bij de diverse testprofielen is het sociaal gedrag dat blijkbaar maar moeilijk aan te leren is. Met uitzondering van Seppe, hebben alle leerlingen daar de

meeste "in ontwikkeling" scores. Het is dan ook een "soft skill" die voor mensen met ASS heel moeilijk te begrijpen en "aan te leren" is omdat deze in elke context weer anders is en men andere regels en gedragingen verwacht.

Dit geeft aan dat de jongeren tijdens hun schoolloopbaan in BuSO de Triangel wel degelijk een grote groei en ontwikkeling doormaken op de meeste domeinen, zeker wanneer we dit bekijken bij onze jongeren met een matig verstandelijke beperking.

Bij de twee jongeren met een ernstig verstandelijke beperking (Maya en Jens) zien we niet zo een grote verschillen op de diverse domeinen.

Voor hen komt het er vooral op aan om de omstandigheden zoveel mogelijk aan te passen aan hun mogelijkheden en noden, om te trachten tot verdere ontwikkeling te komen.

Aanbevelingen die ik omtrent de testafname van de TTAP wens te formuleren, vindt u terug in hoofdstuk 6.

5. Conclusies en discussie

5.1 Onderzoeksvraag

Met het maken van dit onderzoeksrapport wou ik trachten een antwoord te vinden op volgende onderzoeksvraag :

Kan de TTAP een hulp zijn voor de begeleiders van de dagbesteding om een goed beeld te krijgen van de vaardigheden van de jongere met een (ernstig) verstandelijke beperking en ASS wanneer deze de overstap maakt van school naar dagbesteding ?

De resultaten en gegevens die uit het formele deel van de TTAP komen, kunnen voor de begeleiders van de dagbesteding een goede leidraad vormen om een goed beeld te krijgen van de vaardigheden van een jongere met een verstandelijke beperking en ASS wanneer deze de overstap maakt van school naar dagbesteding.

Omdat verschillende domeinen, met name de werkvaardigheden, het werkgedrag, het zelfstandig functioneren, de vrije tijdvaardigheden, de functionele communicatie en het sociale gedrag, getest zijn bij de betrokken jongere door middel van een directe observatie, en bevraagd zijn via een thuisschaal en een schoolschaal levert dit informatie op die een leidraad kan vormen voor het maken van een correcte en uitgebreide beeldvorming als onderdeel bij de overgang (transitie) van de jongere van school naar dagbesteding.

De begeleiders van de dagbesteding krijgen een overzicht van de actuele en potentiële vaardigheden op het gebied van de verschillende domeinen.

Ouders worden door het gebruik van het formele deel van de TTAP ook betrokken bij het maken van de beeldvorming van hun kind.

De verkregen informatie wordt verwerkt in een verslag waarin een neerslag te vinden is van de geteste en bevraagde items binnen de verschillende domeinen van de TTAP.

In het verslag wordt rekening gehouden met de basisprincipes van TEACCH (Mesibov, Shea, & Schopler, 2005), zoals deze ook op school worden gehanteerd.

Dit verslag kan de begeleiders helpen met het vormen van een eigen beeldvorming over de jongere met ASS en zijn/haar mogelijkheden.

Een goede beeldvorming is een op maat en individueel gemaakt plan voor elke jongere waaruit blijkt dat er mogelijkheden tot ontwikkeling zijn.

Een goede beeldvorming bepaalt op welke manier onderwijs gegeven wordt en is de basis van het handelen. Een goede beeldvorming is om die reden onmisbaar op alle vlakken.

5.2 Deelvragen

Samen met de onderzoeksvraag heb ik ook een aantal bijhorende deelvragen geformuleerd :

- Biedt de TTAP aanknopingspunten om de arbeidstoeleiding te verbeteren zodat er tot een succesvolle plaatsing kan worden overgegaan ?
- Welke adviezen kan ik geven op basis van de TTAP aan begeleiders van de dagbesteding ?
- Kan de school op basis van de TTAP het schoolaanbod beter afstemmen op de dagbesteding ?
- Kan de TTAP dienen als onderzoeksinstrument naar arbeidstoeleiding en hoe kunnen we dit dan inzetten ?

De antwoorden op deze deelvragen zal ik hieronder formuleren, rekening houdende met volgende vaststellingen :

Het in kaart brengen van de huidige situatie heeft een aantal pijnpunten in de arbeidstoeleiding blootgelegd.

- Zo is er weinig tot geen informatie-overdracht tussen de school en de dagbesteding, niet tijdens de stageperiodes en niet bij de effectieve overgang van de jongere met ASS.
- De begeleiders van de dagbesteding krijgen niet echt de kans om met de jongere met ASS te werken tijdens de stageperiode. In het beste geval kunnen ze de jongere observeren tijdens hun bezigheden met andere bewoners, maar vaak krijgen ze de jongere niet te zien omdat zij vaak ondergebracht worden in een prikkelarme ruimte.
- Ouders worden niet betrokken bij de overgang van school naar dagbesteding, hoewel de ouders dit wel vragen
- Het aanbod van de school is veelal niet afgestemd op het aanbod van de dagbesteding
- De stageperiodes vormen momenteel geen constante in het aanbod van de jongere met ASS. Veel hangt af van het aantal stageplaatsen die de school ter beschikking krijgt, en de (persoonlijke) visie van de begeleidende stageleerkrachten omtrent de jongeren met ASS. (zij schatten hun mogelijkheden in zonder de jongere goed te kennen)

Biedt de TTAP aanknopingspunten om de arbeidstoeleiding te verbeteren zodat er tot een succesvolle plaatsing kan worden overgegaan ?

Door gebruik te maken van de TTAP (het formele deel) kan er een goede en uitgebreide beeldvorming opgesteld worden over de jongere met een verstandelijke beperking en ASS. We krijgen een actueel en uitgebreid overzicht van de mogelijkheden van de jongere met ASS.

Het verdient een aanbeveling om verder te gaan werken met het informele deel van de TTAP en de stage van de jongere te gaan inrichten op basis van zijn/haar mogelijkheden. Door gebruik te maken van het informele deel, kan de school en dagbesteding beter op elkaar afgestemd worden.

De TTAP biedt zeker aanknopingspunten om de arbeidstoeleiding te verbeteren, zodat er tot een succesvolle plaatsing kan overgegaan worden. Deze rol zie ik evenwel vooral weggelegd voor het informele deel van de TTAP, wat een vervolg moet vormen op dit onderzoek.

Welke adviezen kan ik geven op basis van de TTAP aan begeleiders van de dagbesteding ?

De TTAP biedt mogelijkheden om een groot gamma aan informatie door te geven aan de begeleiders van de dagbesteding.

De TTAP slaagt er in om een goed en correct beeld te creëren van de jongere met ASS op het vlak van de "hard skills" maar vooral op het vlak van de "soft skills".

De begeleiders van de dagbesteding geven zelf aan dat ze nu, door een gebrek aan informatie-overdracht, een jaar nodig hebben om de jongeren te leren kennen op alle mogelijke vlakken : werkvaardigheden, werkgedrag, sociale interactie, communicatie...

Door de TTAP te gebruiken kunnen de begeleiders van de dagbesteding al een grote stap vooruit maken door zich te baseren op de informatie die in het verslag neergepend is.

Zo kan ik adviezen geven op het vlak van de zes domeinen die in de TTAP aangehaald worden, daarbij kan dan vooral de nadruk gelegd worden op de "soft skills" omdat deze toch heel bepalend zijn in de slaagkansen van de jongere met ASS binnen een "werkomgeving".

Kan de school op basis van de TTAP het schoolaanbod beter afstemmen op de dagbesteding ?

Uit de beschrijving van de huidige situatie is gebleken dat er momenteel geen echte afstemming is van het schoolaanbod op het aanbod van de dagbesteding. Beiden lokaties werken zowat naast elkaar, hoewel daar verbetering in gekomen is door de organisatie van "stageperiodes" vanuit de school binnen de dagbesteding.

Doordat er evenwel geen informatie-overdracht is tussen school en dagbesteding, maar ook niet tussen de stagebegeleidende leerkrachten en de klasteams, blijven we desondanks naast elkaar werken.

De informatie die we verkrijgen uit het formele deel van de TTAP kan voor de leerkrachten een leidraad vormen en een beeld geven van waar op kan gewerkt worden met de jongere met ASS. Vooral op de resultaten van de "soft skills" kan men verder werken. Ook resultaten van de werkvaardigheden bieden de school de mogelijkheid om gericht te gaan werken en de "in ontwikkeling" scores verder te ontwikkelen en verbeteren.

Om het schoolaanbod beter af te stemmen op de dagbesteding, moeten we mijns inziens vooral met het informele deel gaan werken van de TTAP.

Door de activiteiten van de dagbesteding, evenals de omgevingsfactoren en de "eisen" in kaart te brengen, moet het mogelijk zijn om het schoolaanbod beter af te stemmen op het aanbod van de dagbesteding.

Door het bijhouden van een "stage- en ontwikkelingsmap" kan men de ontwikkeling van de jongere goed en van nabij opvolgen zowel op school als in de dagbesteding.

Kan de TTAP dienen als onderzoeksinstrument naar arbeidstoeleiding en hoe kunnen we dit dan inzetten ?

Naar mijn gevoel kan de TTAP zeker gebruikt worden als onderzoeksinstrument naar arbeidstoeleiding toe.

Het biedt een duidelijk en actueel beeld van de mogelijkheden van de jongere met ASS en van zijn/haar ontwikkelingsmogelijkheden.

Het biedt een schat aan informatie voor de begeleiders van de dagbesteding die, momenteel, verstoken blijven van informatie omtrent de jongere die bij hen komt werken.

Over de manier hoe we dit kunnen inzetten had ik u graag meer verteld in de aanbevelingen in hoofdstuk 6.

Naar mijn inziens tonen de antwoorden op de onderzoeksvraag en de deelvragen aan dat de hypothesen en de verwachtingen die ik vooraf had omtrent het gebruik van de TTAP realistisch waren.

Het formele deel van de TTAP geeft inderdaad een goed beeld van de actuele en potentiële vaardigheden in de verschillende functionele gebieden van de jongere met een verstandelijke beperking en ASS en draagt het bij aan een goed beeld voor de begeleiders van de dagbesteding.

De actuele en potentiële vaardigheden worden in kaart gebracht door een directe observatie, een thuisschaal en een schoolschaal waardoor de gegevens naast elkaar kunnen worden gelegd en de overeenkomsten en verschillen zichtbaar zijn. Als autismespecialist kan ik met de gegevens die voortvloeien uit de onderzoeken van het formele deel van de TTAP aanbevelingen geven voor de overgang van school naar dagbesteding die aansluiten bij de basisprincipes van TEACCH. Een duidelijke, heldere verslaggeving is hierbij evenwel belangrijk.

Door de mogelijkheden en vaardigheden van de jongere met ASS in beeld te brengen, draag ik als autismespecialist bij tot een positief beeld van de jongere met ASS. Daar waar zij vaak juist door een negatief beeld achtervolgd worden (agressie, beperkte mogelijkheden, moeilijk gedrag) wil ik, door de nadruk te leggen op wat de jongere met

ASS kan en waar hij/zij nog groeimogelijkheden heeft, bijdragen tot een positief beeld uitdragen van jongeren met ASS en een verstandelijke beperking.

5.3 Persoonlijke opbrengsten en discussie

In mijn taak als leerkracht en klasverantwoordelijke van een autiklas binnen BuSO de Triangel zou het afnemen van het formele deel van de TTAP bij alle jongeren met een verstandelijke beperking en ASS een goede en grote stap vooruit betekenen, zowel voor de jongere met ASS zelf, als voor de begeleidende leerkrachten, als voor de ouders, als voor de begeleiders van de dagbesteding.

De jongere met ASS wordt door gebruik te maken van de resultaten van de TTAP, benaderd vanuit zijn/haar mogelijkheden.

De begeleidende leerkrachten hebben een aantal handvatten die ze kunnen gebruiken bij de verdere ontwikkeling en evolutie van de jongere met ASS. Ze krijgen een duidelijk beeld van waar de mogelijkheden van de jongere met ASS liggen.

De ouders worden betrokken bij het werken aan de toekomst van hun kind en krijgen een duidelijk beeld van hoe hun kind momenteel functioneert in drie verschillende contexten.

De begeleiders van de dagbesteding krijgen de informatie die ze verwachten maar tot nu toe nog niet krijgen. Door de TTAP te gebruiken kunnen er "gelijkende" adviezen gegeven worden voor alle jongeren met ASS die bij hen komen "werken" en waarop ook zij kunnen verder werken.

Het formele deel van de TTAP geeft mij een handvat om de kennis die ik heb over ASS, om te zetten in concrete gegevens die het klasteam kan omzetten in een doelgericht handelen.

Ik ben van mening dat het afnemen van het formele deel van de TTAP door een autismespecialist of iemand met dezelfde competenties op het gebied van ASS moet worden gedaan om de kwaliteit van de leidraad en handvatten te waarborgen.

Ik hoop, met dit onderzoek en deze resultaten, mijn directie en collega's te overtuigen van het nut van de TTAP binnen BuSO de Triangel. Het gebruik van de TTAP binnen de Triangel kan ervoor zorgen dat we een specifieke richting inslaan omtrent het werken naar de toekomst van de jongeren met een verstandelijke beperking en ASS zonder daarbij de TEACCH-benadering uit het oog te verliezen.

De TTAP biedt eveneens de mogelijkheid om een specifieke leerlijn te ontwikkelen binnen de autiwerking van onze school, iets waar ik voor wil ijveren binnen onze school.

6. Aanbevelingen

In dit hoofdstuk wordt dieper ingegaan op wat de resultaten kunnen opleveren voor de beroepspraktijk, tevens worden er ook suggesties gedaan voor verder onderzoek.

Als autismespecialist ben ik benieuwd naar wat het gebruik van de TTAP concreet verandert in de praktijk, en niet alleen binnen de Triangel. Binnen de Triangel zou het leuk zijn dat er verder onderzoek mag gedaan worden naar het effect dat het formele gedeelte van de TTAP heeft op de ontwikkeling van de jongere met een verstandelijke beperking en ASS.

Door het gebruik van het formele deel van de TTAP zou er op het gebied van overgang van school naar dagbesteding, een basisonderzoek worden gebruikt voor jongeren met een verstandelijke beperking en ASS wat aansluit bij de principes van TEACCH (Mesibov, Shea, & Schopler, 2005).

Deze test geeft een leidraad voor het maken van een goed beeld als onderdeel in arbeidstoeleiding.

In de huidige situatie is er geen document beschikbaar waar relevante informatie instaat omtrent de jongere met een verstandelijke beperking en ASS.

Het individuele handelingsplan en onderzoeksverslagen van andere collega's zoals de orthopedagoog en de therapeuten vinden niet echt hun weg naar de collega's van de dagbesteding, waardoor zij in het eerste jaar "werken" met de jongere met een verstandelijke beperking en ASS nog heel erg zoekende zijn.

Met de gegevens die voortvloeien uit de onderzoeken van het formele deel van de TTAP, kan een beeldvorming gemaakt worden vanuit meerdere situaties en dit toegespitst op de zes functionele gebieden; de werkvaardigheden, het werkgedrag, het zelfstandig functioneren, de vrije tijdsvaardigheden, de functionele communicatie en het sociaal gedrag.

De TTAP kan een aanleiding vormen voor een intensere samenwerking tussen de school en de dagbesteding binnen de Triangel. Dit kan door het uitwerken van het informele deel van de TTAP. Het onderzoek mag hier niet stoppen, maar zou hier nu juist pas moeten beginnen binnen de Triangel.

Doordat ik als autismespecialist in het bezit ben van een eigen "TTAP-testkit" kan het onderzoek dat nu gestart is met dit masteronderzoek, verder gezet worden bij alle andere jongeren met een verstandelijke beperking en ASS.

Tevens is nu ook de stap gezet om na het formele deel, ons ook te verdiepen in het informele deel van de TTAP.

Bovenstaande zijn voor mij voldoende redenen om mijn directie en collega's te overtuigen van de voordelen die het afnemen en gebruik van het formele deel van de TTAP heeft voor onze school. Door het gebruik van het formele deel van de TTAP worden concrete handvatten geformuleerd die binnen de schoolsituatie van grote educatieve waarde zijn.

Daartoe is begin juni de TTAP voorgesteld aan de directie en collega's van de school, evenals aan de collega's van de dagbesteding.

Allen waren enthousiast over de voorstelling, maar hadden wel nog een aantal vragen omtrent de praktische uitwerking er van.

Rond deze praktische uitwerking (vooral van het informele deel van de TTAP) is het de bedoeling dat er volgend schooljaar een werkgroep TTAP wordt samengesteld. Daar zouden mensen van de dagbesteding, de autismeconsulent van de Triangel - dhr. Marc Serruys, ikzelf en orthopedagogen deel van uitmaken.

Zij zouden dan de taak hebben om het gebruik van de TTAP (formeel en informele deel) binnen de Triangel te optimaliseren en uit te werken tot een goed bruikbaar en hanteerbaar instrument.

Over het inzetten van de TTAP als onderzoeksinstrument heb ik volgende suggesties. Tijdens de testafnames vond ik het moeilijk om de jongeren binnen de leeftijdscategorie van 14 jaar te testen. Doordat we de jongeren nog maar kort kennen omdat het hun eerste jaar op BuSO de Triangel is, is de vertrouwensrelatie nog niet zo goed ontwikkeld en is het niet altijd gemakkelijk om signalen en handelingen van de jongere correct te interpreteren.

Binnen BuSO de Triangel zou ik durven pleiten voor een testafname van het formele deel van de TTAP op 16 jarige leeftijd.

Na de testafname kan ik dan adviezen geven naar de klasteams toe over de ontwikkelingsmogelijkheden van de jongere op de zes geteste en bevraagde domeinen.

Tegelijkertijd kan het informele deel van de TTAP opgestart worden om dan ten laatste vanaf de leeftijd van 18 jaar te starten met stageperiodes binnen de dagbesteding. De laatste drie jaar van de schoolloopbaan zouden de stages een constante moeten vormen in het schoolaanbod van de jongere met ASS.

Het spreekt voor zich dat de testing en opvolging van het informele deel van de TTAP gedaan wordt door een M SEN autismespecialist.

Ondertussen ben ik na acht testafnames best wel onderlegd in het formele deel van de TTAP.

Eens de TTAP goed en volledig geïntegreerd is binnen de Triangel is het tijd voor een evaluatie van het instrument. De voor- en nadelen dienen op een rijtje gezet te worden om van daaruit weer suggesties en aanbevelingen te doen voor de toekomst.

Een mogelijk aanbeveling kan bijvoorbeeld gericht zijn naar het departement onderwijs, waarbij de TTAP wordt voorgesteld als een instrument dat binnen het buitengewoon secundair onderwijs kan gebruikt worden voor arbeidstoeleiding.

Momenteel is er in Vlaanderen een project lopende rond "ASS en werk".

Een aantal pilootscholen werken daar aan mee, maar het is vooral gericht op jongeren met een randnormale begaafdheid en ASS.

Voor de jongeren met een verstandelijke beperking is er evenwel nog weinig voorzien.

De TTAP zou deze leegte kunnen opvullen.

Het zou mooi zijn mocht de TTAP ooit als een leerlijn binnen het buitengewoon secundair onderwijs geplaatst worden.

Maar voorlopig hoop ik dat de TTAP zijn ingang vindt binnen de Triangel en deze hier verder kan uitgewerkt worden tot een instrument dat de overgang van de jongere met een verstandelijke beperking en ASS van school naar dagbesteding kan optimaliseren.

7. En nu ???

Na het werken met het formele deel van de TTAP ben ik overtuigd van zijn functionaliteit binnen BuSO de Triangel.

Door de TTAP ook voor te stellen aan mijn directie en collega's heb ik al een eerste stap gezet in het integreren van de TTAP binnen de school.

Er moet evenwel nog een hele lange weg afgelegd worden.

En deze begint bij het uitwerken van het informele deel van de TTAP.

Daartoe heb ik een heroriëntering van mijn job als leerkracht aangevraagd bij mijn directie.

Ik ben de mening toegedaan dat ik als autismespecialist een belangrijke bijdrage kan leveren bij de integratie van de TTAP en het uitwerken van het informele deel.

Door reeds bij acht leerlingen het formele deel te gebruiken kan ik zeggen dat ik op dat vlak al onderlegd ben en een stap voor heb op mijn collega's die momenteel de stagebegeleiding verzorgen.

Tevens ben ik van mening dat de stagebegeleiding van de jongeren met ASS binnen onze school moet gebeuren door een leerkracht die deze jongeren en hun mogelijkheden kent. Doordat ik reeds 9 jaar als leerkracht in de autiklassen fungeer, kan ik zeggen dat ik daar de geschikte persoon voor ben. De stagebegeleidende collega's die dit nu op zich nemen, beamen dit en hebben bij de directie gepleit voor een extra stagebegeleidende leerkracht specifiek voor de jongeren met ASS.

Deze heroriëntering van mijn job zou dan bestaan in het begeleiden van de jongeren met ASS tijdens hun stage, evenals het uitwerken van het informele deel van de TTAP in samenwerking met de begeleiders van de dagbesteding en de werkgroep TTAP binnen de Triangel.

Met de werkgroep TTAP zouden we dan ook suggesties en aanbevelingen kunnen geven aan de directie met het oog op de bouw van een nieuwe school binnen een aantal jaren.

Eén van de suggesties kan zijn dat er ruimte moet voorzien worden om "werkzones" te creëren waarbij de jongeren met ASS binnen een beschermde omgeving vaardigheden kunnen aanleren die ze later nodig hebben binnen de dagbesteding.

Naar de instelling toe kunnen mogelijke suggesties gegeven worden in verband met het inplannen van vaste stageperiodes en het voorzien van voldoende stageplaatsen.

De tijd zal evenwel uitwijzen hoe de TTAP zijn ingang kan en zal vinden binnen de Triangel en mogelijks ook er buiten.

Het instrument biedt veel potentieel aan de mensen die instaan voor de voorbereiding van de toekomst van jongeren met een verstandelijke beperking en ASS.

Daarom lijkt het me noodzakelijk dat er infosessies en opleidingen omtrent de TTAP georganiseerd worden, ook in Vlaanderen.

Nawoord

Hier eindigt mijn masteronderzoek in het kader van het behalen van de graad Master SEN autismespecialist.

Althans op papier.

Want naar mijn gevoel start het nu pas echt !

De gegevens die ik hier op papier gezet heb, moeten nu nog in de praktijk omgezet worden.

Ik hoop dan ook vurig dat ik hiertoe de mogelijkheden zal krijgen, want ik wil heel graag het onderzoek dat ik hier opgezet heb, verderzetten.

De eerste stap is gezet, en hopelijk mogen er nog vele volgen in verder onderzoek naar het informele deel van de TTAP.

Ik heb een boeiend en vermoeiend studiejaar achter de rug, maar het was meer dan de moeite waard en het heeft me gemotiveerd en geprikkeld om verder te doen...

En wie weet, krijgen mijn suggesties in de toekomst navolging...

Dat zal de tijd wel uitwijzen.

En ondertussen maken we verder werk van de toekomst !

Kathy De Meyere

Reflectie en evaluatie

Ik heb tijdens dit onderzoeksjaar heel lang het gevoel gehad dat ik niet echt bezig was met onderzoek. De eerste maanden van dit studiejaar modderde ik naar mijn gevoel maar wat aan, kwam er geen schot in de zaak, had ik niet het gevoel vooruit te gaan. Ik bleef maar ter plekke trappelen.

Maar op het moment dat mijn onderzoeksvraag vaste vorm kreeg, kwam het enthousiasme en ging ik er volledig voor.

Ik heb het voeren van een onderzoek als leuk en waardevol ervaren.

Ik heb gezocht naar een onderwerp dat paste bij mijn praktijk en koos de TTAP uit, deels ook op aanraden van onze autismeconsulent binnen de Triangel, dhr. Marc Serruys. Oorspronkelijk had ik geen idee hoe ik het onderzoek zou voeren en wat ik nu juist wou onderzoeken.

Door gesprekken met mijn critical friends en mijn studiebegeleider, dhr. Jan Schrurs, kreeg ik langzaam inzicht in het hoe en het wat van onderzoek en hoe ik dit kon toepassen binnen mijn werkomgeving.

Mijn onderzoeksvraag heb ik meermaals dienen aan te passen, soms omdat mijn critical friends deze niet duidelijk genoeg vonden, soms omdat ikzelf aanvoelde dat de onderzoeksvraag niet helemaal aansloot bij wat ik wou onderzoeken.

Hiervoor moest ik telkens mijn eigenlijke plan aanscherpen. Naar mijn gevoel werd mijn onderzoek steeds concreter en ik wou echt wel aan de slag.

Uiteindelijk heeft het ruim drie maanden geduurd voordat ik voor mezelf duidelijk had wat ik precies wilde onderzoeken. Ik vond dit een onzekere periode en oorspronkelijk ook een periode waarin ik het gevoel had van veel tijd te verliezen en niet nuttig bezig te zijn. In mijn achterhoofd was ik voortdurend met het onderzoek bezig maar altijd weer opnieuw moest ik mijn plannen en ideeën bijstellen.

Achteraf is het een waardevolle tijd geweest omdat ik juist in deze periode heel veel informatie vanuit de praktijk verzamelde en literatuur las over de onderwerpen die ik in mijn onderzoek wilde verwerken.

Zodoende heb ik me heel goed verdiept in datgene dat ik wilde onderzoeken.

Ik heb dit ook als een onzekere periode beschouwd omdat ik naar mijn gevoel geen ervaring had met het voeren van onderzoek, toch niet op de manier die van ons verwacht werd. Met momenten had ik ook het gevoel van weinig opbouwende feedback te krijgen. De opmerking "dat ik goed bezig ben en zo mocht verder doen" was voor mij heel verwarrend, juist omdat ik geen ervaring had met onderzoek voeren en ik moeilijk kon geloven dat ik echt goed bezig was. Dit heeft op een bepaald moment mijn onderzoek geblokkeerd. Ik durfde de volgende stap niet te nemen omdat er van overtuigd was dat ik niet goed bezig was ondanks de goede (maar beperkte) feedback die ik kreeg van mijn critical friends en studiebegeleider.

Uiteindelijk heeft een goed gesprek met mijn naaste omgeving (waarvoor dank !) me overtuigd dat de feedback die ik kreeg, gemeend was en bedoeld was om me verder te helpen, niet om me "vast te zetten".

Ik startte met het praktische gedeelte van het onderzoek en hierdoor kwam het plezier in het onderzoek terug. De theorie werd concreter en ik kon hem plaatsen in de praktijk.

Mijn oorspronkelijke idee was om de huidige situatie omtrent overgang school-dagbesteding in kaart te brengen door middel van interviews met alle betrokken mensen van de dagbesteding. Dit bleek evenwel een huzarenstuk te zijn omdat er ruim 20 mensen binnen de dagbesteding werkzaam zijn. In overleg met het diensthoofd van de dagbesteding is beslist om per "atelier" een paar mensen te interviewen.

Uiteindelijk heb ik binnen de dagbesteding zeven mensen geïnterviewd. Deze gegevens heb ik aangevuld met interviews met de leerkrachten die de jongeren begeleiden tijdens hun stage en interviews met de ouders.

Voor ik de interviews afnam, heb ik mijn vragen overlopen met mijn critical friends. Met hun suggesties ben ik er toe gekomen om drie interviews op te stellen die binnen de drie contexten (school – dagbesteding en thuis) tot dezelfde antwoordmogelijkheden konden leiden.

Vanaf de maand januari ben ik opgestaan en gaan slapen met mijn onderzoek omtrent de TTAP. Op elk vrij moment had ik een interview gepland, was ik gegevens aan het intypen, was ik gegevens aan het verwerken...

Op de Inservice in Oostmalle (30 maart en 1 april) heb ik het genoeg gehad om een lezing bij te wonen over het informele deel van de TTAP gegeven door John Thomas. Tevens heb ik ook een kort gesprekje gevoerd met John Thomas en daardoor was ik nog meer overtuigd van de TTAP en mijn onderzoek.

Daar was het ook dat ik de "TTAP-testkit" overgedragen kreeg. Omdat het onduidelijk was hoelang ik deze kon houden (er waren nog studenten die de testkit nodig hadden), heb ik beslist om de testkit na te maken. Het zijn twee intense weken geweest om alle materialen te verzamelen, te ordenen en per item te sorteren. Het heeft me anderzijds een heel groot inzicht gegeven in het testmateriaal.

Oorspronkelijk had ik het gevoel van twee weken verloren te zijn door het maken van de testkit, maar ondertussen ben ik er lang achter dat het me veel meer voordelen heeft opgeleverd dan twee weken waar ik niet aan mijn onderzoek kon werken.

Naast de kennis in het testmateriaal, heeft het me een testkit opgeleverd die ik blijvend kan gebruiken en kan bijwerken en in optimale staat kan bewaren.

Naar de toekomst toe biedt dit ook voor onze school een enorm voordeel, omdat we niet afhankelijk zijn van anderen om de testkit te gebruiken.

Na die twee weken was het dan eindelijk zover, namelijk het afnemen van de allereerste directe observatieschaal. Ik moet bekennen dat ik toch wel wat nerveus was (allicht meer dan mijn eerste testpersoon), maar het is heel goed en vlot verlopen. Dit gaf een groot gevoel van opluchting en ook motivatie om de volgende testen aan te vatten.

Ook dit was een heel intense en best vermoeiende periode. Maar ik vond dit praktisch werken met de jongeren en met de TTAP heel leuk.

Wekenlang heb ik avond aan avond getypt om het onderzoeksrapport op papier te krijgen. De tijd vloog voorbij en vond het moeilijk mijn onderzoek los te laten. Mijn vrije tijd schoot er bij in, omdat ik aan mijn onderzoek en bijhorende rapport wou werken.

Ook nu zal het voor mij moeilijk zijn om het onderzoek los te laten omdat ik nog zoveel toekomstmogelijkheden zie voor de TTAP binnen de Triangel.

Ik zal evenwel moeten bewaken dat ik mezelf hier niet ga in vergalopperen en niet alleen mijn eigen visie ga zien, maar dat ik me ook laat inspireren door de visies van anderen zoals mijn collega's, directie, critical friends...

Nu het eind van mijn onderzoek in zicht is, kijk ik terug op een ontzettend waardevol onderzoeksjaar. In vorige opleidingen heb ik vaker "eindwerken" moeten maken maar deze waren toch van een heel ander niveau dan het onderzoek wat ik nu gedaan heb.

Vroegere eindwerken die ik heb gemaakt hebben me niet de voldoening gegeven zoals ik die nu ervaar bij het voeren van dit onderzoek.

Ik ben vanuit mijn handelingsverlegenheid op zoek gegaan naar een goed geformuleerde onderzoeksvraag.

Ik heb een onderzoeksinstrument dat nog niet officieel op de markt is in België verkend en ervaren. Nog voor de TTAP officieel wordt uitgegeven in België, kan ik reeds verantwoorden waarom deze een leidraad kan zijn voor het maken van een goed beeld voor de begeleiders van de dagbesteding van een jongere met een verstandelijke beperking en ASS bij de overgang van school naar dagbesteding.

De overgang van school naar dagbesteding is een aspect binnen onze school die op het vlak van ASS nog in haar kinderschoenen staat.

Maar het begint een aspect te worden waarover moet nagedacht worden, want in de nabije toekomst zijn er jongeren die effectief de overgang maken en voor jongeren met

ASS is het belangrijk dat deze overgang goed voorbereid wordt (en natuurlijk ook voor alle andere betrokken zoals ouders, begeleiders en leerkrachten)

Als autismespecialist op onze school kan ik mijn enthousiasme over deze uitgebreide test overbrengen op mijn collega's. Ik kan hen vertellen waarom ik het belangrijk vind om voor jongeren met ASS te kiezen voor de TTAP in plaats van wat nu voor handen is (wat uiteindelijk niets is).

Met de resultaten van dit onderzoek hoop ik het volgende schooljaar aan de slag te gaan. Persoonlijke doelen hierbij zijn de TTAP verder uitwerken op het vlak van het informele deel. Bovendien zou ik de TTAP in Vlaanderen meer bekendheid willen geven en misschien kan dit gebeuren door een samenwerking met Fontys OSO team Vlaanderen of door een nauwe samenwerking met de sturende krachten achter de Nederlandstalige versie van de TTAP namelijk dhr. Jan Schrurs en mevr. Wendy Lampen. Hierdoor zou het contact met Fontys behouden blijven en kan verder opvolging omtrent het informele deel ook verzekerd worden.

Onderzoek doen op deze manier is hard en veel werken, uren en uren bezig zijn maar ontzettend leerzaam en waardevol.

Het heeft me persoonlijk verrijkt, mijn kennis verruimd en me doen groeien binnen mijn werkveld.

Gedurende het voeren van dit onderzoek durf ik te zeggen dat ik gegroeid ben, als persoon en als autismespecialist.

Sleidinge, juni 2010

Kathy De Meyere

Literatuurverwijzingen

Literatuur

Ayres, A. Jean (1974). *The Development of Sensory Integrative Theory and Practice: A Collection of the Works of A. Jean Ayres*. Kendall/Hunt Pub Co

Baarda, D. G. (2005). *Basisboek Kwalitatief Onderzoek (tweede geheel herziene druk)* Groningen : Wolters-Noordhoff bv.

Boog, B. (2002). *Handelingsonderzoek: een update*. In: Sociale Interventie, 4. pg. 28-29

Boog, B., Coenen, H., Follen, J., Keune, L. (1993). *De actualiteit van handelingsonderzoek*. Tilburg: Tilburg University Press.

De Clercq, H. (2005). *ASS van binnen uit*. Antwerpen : Uitgeverij Houtekiet.

Fröhlich, A. (1995). *Basale stimulatie*. Leuven: Garant.

Harinck, F. (2007). *Basisprincipes praktijkonderzoek*. Antwerpen-Apeldoorn : Garant

Heijkoop, J. C. M. (1991). *Vastgelopen*. Soest : Nelissen

Loncke, F., Nijs, M. & Smet, L. (1998). *SMOG – Spreken met ondersteuning van gebaren*. Antwerpen – Apeldoorn : Garant

McAfee, J. L. (2006). *Navigeren in de sociale wereld*. Antwerpen-Apeldoorn : Garant

Mesibov, G. B., Shea, V. & Schopler, E. (2005). *The TEACCH approach to autism spectrum disorders*.

Mesibov, G., Thomas, J. B., Chapman S. M., & Schopler, E. (2006). *TTAP, TEACCH Transition Assessment Profile (second edition)*. Austin, Texas : Pro-Ed

Mesibov, G., Thomas, J. B., Chapman S. M., & Schopler, E. (2006). *TTAP, TEACCH Transition Assessment Profile (Nederlandse editie verzorgd door Wendy Lampen en Jan Schrurs)*. Austin, Texas : Pro-Ed – Tilburg : Fontys OSO

Migchelbrink, F. (2007). *Actieonderzoek voor professionals in zorg en welzijn*. Amsterdam: Uitgeverij SWP.

Peeters, T. (2006). *ASS van begrijpen tot begeleiden*. Antwerpen : Uitgeverij Houtekiet

Tilanus, C.P.G.. (1997). *Onderzoeksmethoden bijagogisch handelen*. Utrecht: Uitgeverij SWP.

Vandenabeele, J., Wildemeersch, D. (1997). *Sociaal leren met het oog op maatschappelijke verantwoording: het debat over landbouw, milieu en natuur*. In: *Pedagogisch tijdschrift*. Themanummer sociaal leren, 22 (1/2).

Vermeulen, P. & Degrieck, S. (2006). *Mijn kind heeft ASS*. Tiel: Uitgeverij Lannoo

Verpoorten, R. (1996). *Communicatie met verstandelijk gehandicapte autisten*. Nederlands Tijdschrift voor Zorg aan verstandelijke gehandicapten N.T.Z., jrg.22, 106-120

Wester, F., Smaling, A., Mulder, L. (red). (2000). *Praktijkgericht kwalitatief onderzoek*. Bussum: Uitgeverij Coutinho.

WOSO. (2004). *Bekwaam en Speciaal*. Antwerpen-Apeldoorn : Garant

Websites

BuSO de Triangel (2008). *BuSO de Triangel – Verankering*. Opgeroepen op april 21, 2010, van : www.dvcdetriangel.be/~webschool/busso/

Technologie en Integratie. Opgeroepen op april 21,2010, van : www.jabbla.com/software/

Overige

Projectgroep "zinnvolle dagbesteding" (2007). *Vrije tijds en dagbesteding : een belangrijke behoefte voor elkeen*. Lovendegem : DVC de Triangel

Bijlagen

Bijlage 1 : Geschreven toestemming ouders

Op de volgende bladzijden vindt u de ingescande formulieren waarbij de ouders toestemming geven om hun kind te laten meedoen met mijn onderzoek

Ondergetekende, Daniël Meulder

Ouder van Leas

geeft toestemming aan Kathy De Meyere om een praktijkonderzoek te maken over en met zijn/haar zoon/dochter.

Dit praktijkonderzoek wordt gemaakt in het kader van de opleiding "Master SEN – ASS"
Ter bescherming van de privacy worden in het praktijkonderzoek geen persoonlijke gegevens zoals
familienaam, adres en woonplaats vermeld

Geeft u toestemming om te filmen en het gefilmde te tonen op de opleiding zelf ?
Bij het tonen van videobeelden worden geen persoonlijke gegevens zoals familienaam, adres en
woonplaats vermeld

Ja / ~~Neen~~ (schrappen wat niet past)

Geeft u toestemming om het gefilmde ook in andere opleidingen over ASS te gebruiken, in functie
van professionalisering van ouders, begeleiders en professionelen ?
Ook hier worden geen familienaam, adres en woonplaats vermeld.

Ja / ~~Neen~~ (schrappen wat niet past)

Handtekening ouders,

Ondergetekende, Veale Druw

Ouder van Seppe

geeft toestemming aan Kathy De Meyere om een praktijkonderzoek te maken over en met ~~zijn~~/haar
zoon/dochter.

Dit praktijkonderzoek wordt gemaakt in het kader van de opleiding "Master SEN – ASS"
Ter bescherming van de privacy worden in het praktijkonderzoek geen persoonlijke gegevens zoals
familienaam, adres en woonplaats vermeld

Geeft u toestemming om te filmen en het gefilmde te tonen op de opleiding zelf ?
Bij het tonen van videobeelden worden geen persoonlijke gegevens zoals familienaam, adres en
woonplaats vermeld

Ja / ~~Neen~~ (schrappen wat niet past)

Geeft u toestemming om het gefilmde ook in andere opleidingen over ASS te gebruiken, in functie
van professionalisering van ouders, begeleiders en professionelen ?
Ook hier worden geen familienaam, adres en woonplaats vermeld.

Ja / ~~Neen~~ (schrappen wat niet past)

Handtekening ouders,

Ondergetekende, Nena Van Damme

Ouder van Kaya

geeft toestemming aan Kathy De Meyere om een praktijkonderzoek te maken over en met zijn/haar zoon/dochter.

Dit praktijkonderzoek wordt gemaakt in het kader van de opleiding "Master SEN – ASS"
Ter bescherming van de privacy worden in het praktijkonderzoek geen persoonlijke gegevens zoals
familienaam, adres en woonplaats vermeld

Geeft u toestemming om te filmen en het gefilmde te tonen op de opleiding zelf ?
Bij het tonen van videobeelden worden geen persoonlijke gegevens zoals familienaam, adres en
woonplaats vermeld

Ja / ~~Afsien~~ (schrappen wat niet past)

Geeft u toestemming om het gefilmde ook in andere opleidingen over ASS te gebruiken, in functie
van professionalisering van ouders, begeleiders en professionelen ?
Ook hier worden geen familienaam, adres en woonplaats vermeld.

Ja / ~~Neen~~ (schrappen wat niet past)

Handtekening ouders,

Ondergetekende, Van Kuikbelleghhe Isabelle

Ouder van Arne

geeft toestemming aan Kathy De Meyere om een praktijkonderzoek te maken over en met zijn/haar zoon/dochter.

Dit praktijkonderzoek wordt gemaakt in het kader van de opleiding "Master SEN – ASS"

Ter bescherming van de privacy worden in het praktijkonderzoek geen persoonlijke gegevens zoals familienaam, adres en woonplaats vermeld

Geeft u toestemming om te filmen en het gefilmde te tonen op de opleiding zelf ?

Bij het tonen van videobeelden worden geen persoonlijke gegevens zoals familienaam, adres en woonplaats vermeld

Ja / ~~Neen~~ (schrappen wat niet past)

Geeft u toestemming om het gefilmde ook in andere opleidingen over ASS te gebruiken, in functie van professionalisering van ouders, begeleiders en professionelen ?

Ook hier worden geen familienaam, adres en woonplaats vermeld.

Ja / ~~Neen~~ (schrappen wat niet past)

Handtekening ouders,

Ondergetekende, Bart Van Maarsebeke

Ouder van Thias

geeft toestemming aan Kathy De Meyere om een praktijkonderzoek te maken over en met zijn/haar zoon/~~dochter~~.

Dit praktijkonderzoek wordt gemaakt in het kader van de opleiding "Master SEN – ASS"

Ter bescherming van de privacy worden in het praktijkonderzoek geen persoonlijke gegevens zoals familienaam, adres en woonplaats vermeld

Geeft u toestemming om te filmen en het gefilmde te tonen op de opleiding zelf ?

Bij het tonen van videobeelden worden geen persoonlijke gegevens zoals familienaam, adres en woonplaats vermeld

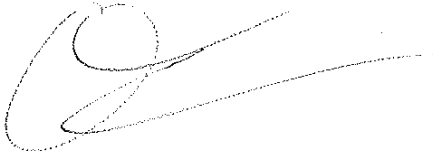
Ja / ~~Neen~~ (schrappen wat niet past)

Geeft u toestemming om het gefilmde ook in andere opleidingen over ASS te gebruiken, in functie van professionalisering van ouders, begeleiders en professionelen ?

Ook hier worden geen familienaam, adres en woonplaats vermeld.

Ja / ~~Neen~~ (schrappen wat niet past)

Handtekening ouders,

Ondergetekende, Andries Hilde
Ouder van Zw

geeft toestemming aan Kathy De Meyere om een praktijkonderzoek te maken over en met zijn/haar zoon/dochter.

Dit praktijkonderzoek wordt gemaakt in het kader van de opleiding "Master SEN – ASS"
Ter bescherming van de privacy worden in het praktijkonderzoek geen persoonlijke gegevens zoals
familienaam, adres en woonplaats vermeld

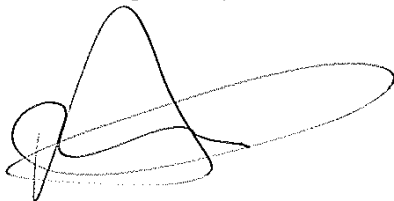
Geeft u toestemming om te filmen en het gefilmde te tonen op de opleiding zelf ?
Bij het tonen van videobeelden worden geen persoonlijke gegevens zoals familienaam, adres en
woonplaats vermeld

Ja / ~~Neen~~ (schrappen wat niet past)

Geeft u toestemming om het gefilmde ook in andere opleidingen over ASS te gebruiken, in functie
van professionalisering van ouders, begeleiders en professionelen ?
Ook hier worden geen familienaam, adres en woonplaats vermeld.

Ja / ~~Neen~~ (schrappen wat niet past)

Handtekening ouders,

Ondergetekende, Hilde De Coster

Ouder van Sander

geeft toestemming aan Kathy De Meyere om een praktijkonderzoek te maken over en met zijn/haar zoon/dochter.

Dit praktijkonderzoek wordt gemaakt in het kader van de opleiding "Master SEN – ASS"
Ter bescherming van de privacy worden in het praktijkonderzoek geen persoonlijke gegevens zoals
familienaam, adres en woonplaats vermeld

Geeft u toestemming om te filmen en het gefilmde te tonen op de opleiding zelf ?

Bij het tonen van videobeelden worden geen persoonlijke gegevens zoals familienaam, adres en
woonplaats vermeld

☒ Ja / ☐ Neen (schrappen wat niet past)

Geeft u toestemming om het gefilmde ook in andere opleidingen over ASS te gebruiken, in functie
van professionalisering van ouders, begeleiders en professionelen ?

Ook hier worden geen familienaam, adres en woonplaats vermeld.

☒ Ja / ☐ Neen (schrappen wat niet past)

Handtekening ouders,

J De Groot

Ondergetekende, Carine Modin.....

Ouder van Olivier.....

geeft toestemming aan Kathy De Meyere om een praktijkonderzoek te maken over en met zijn/haar zoon/dochter.

Dit praktijkonderzoek wordt gemaakt in het kader van de opleiding "Master SEN – ASS"
Ter bescherming van de privacy worden in het praktijkonderzoek geen persoonlijke gegevens zoals
familienaam, adres en woonplaats vermeld

Geeft u toestemming om te filmen en het gefilmde te tonen op de opleiding zelf ?
Bij het tonen van videobeelden worden geen persoonlijke gegevens zoals familienaam, adres en
woonplaats vermeld

Ja / ~~Neen~~ (schrappen wat niet past)

Geeft u toestemming om het gefilmde ook in andere opleidingen over ASS te gebruiken, in functie
van professionalisering van ouders, begeleiders en professionelen ?
Ook hier worden geen familienaam, adres en woonplaats vermeld.

Ja / ~~Neen~~ (schrappen wat niet past)

Handtekening ouders,

Bijlage 2 : Interviews met ouders

Hierna vindt u de interviews en antwoorden met en van de ouders van de deelnemende kinderen. Wat in fluo is aangeduid zijn de antwoorden van de ouders.

Interview met ouders van JENS

Datum afname : 26/03/2010

1. Wensen jullie als ouders betrokken te worden bij de overgang van uw kind van de school naar de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Als ouder wil je op de hoogte zijn van de daginvulling die uw kind krijgt. Graag ben je als ouder ook op de hoogte van de verwachtingen die men heeft omtrent uw kind

Zo ja, op welke manier ziet u die "betrokkenheid" ?

Overdracht van info

Kennismaking met de dagbesteding (vb. rondleiding)

Keuze van activiteiten aanbod

Andere : Vastleggen van de toekomst, persoonlijke toekomstplanning

2. Kent u/ bent u op de hoogte van de huidige werking van de dagbesteding ?

Ja

Nee

Gedeeltelijk

Zou u deze willen kennen ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Persoonlijke toekomstplanning, vastleggen van de toekomst van je eigen kind

3. Indien u de huidige werking van de dagbesteding kent :
Wat moet er volgens u, indien nodig, gebeuren om de huidige werking van de dagbesteding aan te passen aan personen met ASS ?
NVT
4. Uitgaande van het feit dat uw kind naar de dagbesteding gaat, voor welke activiteiten binnen de dagbesteding komt hij/zij in aanmerking denkt u ?

Buitenactiviteiten (boerderij, moestuin)

Zintuiglijke beleving

Dienstverlening (vb. logistieke taken binnen en buiten de instelling)

Beweging

Afgewerkte productie

Uitvoerende productie

Andere :

5. Vindt u dat uw kind inspraak moet/mag krijgen in de keuze van de activiteit die hij/zij moet doen in de dagbesteding ?

Ja
Nee

Wat is de reden hiervan ?

Jens moet de mogelijkheid kunnen krijgen om aan te geven als hij iets niet leuk vindt.

6. Over welke "eigenschappen" moet uw kind, volgens u, beschikken om te kunnen deelnemen aan activiteiten van de dagbesteding ?

Werkhouding (taakspanning, concentratie)

Werkvaardigheden

Motivatie

Andere : Er moet wel een wisselwerking zijn tussen in- en ontspanning

7. Komt uw kind, volgens u, in aanmerking voor "stageperiodes" in de dagbesteding ?

Ja
Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Als ouder wil je graag weten of je kind geschikt is voor "arbeid". Daarbij moeten alle mogelijkheden nagegaan worden

8. Komt uw kind volgens u in aanmerking voor tewerkstelling in de dagbesteding ?

Ja
Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Als blijkt dat hij het aankan (vanuit de stageperiodes) dan zie ik niet in waarom hij niet in aanmerking zou komen.

9. Welke info over uw kind is, volgens u, belangrijk die de mensen van de dagbesteding moeten weten vooraleer uw kind er effectief gaat stage lopen/werken ?

Persoonlijkheid

Vaardigheden

Vereiste/noodzakelijke aanpassingen

Vereiste/noodzakelijke verduidelijking

Vereiste/noodzakelijke begeleidingsvorm

Andere :

Interview met ouders van SEPPE

Datum afname : 26/03/2010

1. Wensen jullie als ouders betrokken te worden bij de overgang van uw kind van de school naar de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Als ouder wil je graag weten wat er met je kind gebeurt gedurende de dag. Als ouder kan je ook fungeren als spreekbuis voor je kind als dit communicatief beperkt is.

Zo ja, op welke manier ziet u die "betrokkenheid" ?

Overdracht van info (van beide kanten !!)

Kennismaking met de dagbesteding (vb. rondleiding)

Keuze van activiteiten aanbod

Andere :

2. Kent u/ bent u op de hoogte van de huidige werking van de dagbesteding ?

Ja

Nee

Gedeeltelijk

Zou u deze willen kennen ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Uit nieuwsgierigheid, maar ook om te weten te komen of dit wel geschikt is voor Seppe.

3. Indien u de huidige werking van de dagbesteding kent :
Wat moet er volgens u, indien nodig, gebeuren om de huidige werking van de dagbesteding aan te passen aan personen met ASS ?
NVT – Begrip en aanpassingen voor de personen met ASS
4. Uitgaande van het feit dat uw kind naar de dagbesteding gaat, voor welke activiteiten binnen de dagbesteding komt hij/zij in aanmerking denkt u ?

Buitenactiviteiten (boerderij, moestuin)

Zintuiglijke beleving

Dienstverlening (vb. logistieke taken binnen en buiten de instelling)

Beweging

Afgewerkte productie

Uitvoerende productie

Andere : Creatieve activiteiten (grof knutselwerk – pottenbakken – klei)

5. Vindt u dat uw kind inspraak moet/mag krijgen in de keuze van de activiteit die hij/zij moet doen in de dagbesteding ?

Ja
Nee

Wat is de reden hiervan ?

Seppe moet de mogelijkheid hebben om iets te doen wat hij leuk vindt. Mama vindt dat Seppe evenwel moet leren om ook minder leuke dingen te doen : afwisseling tussen leuk en minder leuk.

6. Over welke "eigenschappen" moet uw kind, volgens u, beschikken om te kunnen deelnemen aan activiteiten van de dagbesteding ?

Werkhouding (taakspanning, concentratie)
Werkvaardigheden
Motivatie
Andere :

7. Komt uw kind, volgens u, in aanmerking voor "stageperiodes" in de dagbesteding ?

Ja
Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Is ideaal als voorbereiding op leven na school. Geeft ook afwisseling in de daginvulling. Voor de dagbesteding is het een kans om Seppe en ASS te leren kennen.

8. Komt uw kind volgens u in aanmerking voor tewerkstelling in de dagbesteding ?

Ja
Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Seppe heeft er zeker het niveau voor en het zorgt voor afwisseling in de daginvulling, de dag binnen een leefgroep wordt er mee gebroken.

9. Welke info over uw kind is, volgens u, belangrijk die de mensen van de dagbesteding moeten weten vooraleer uw kind er effectief gaat stage lopen/werken ?

Persoonlijkheid
Vaardigheden
Vereiste/noodzakelijke aanpassingen
Vereiste/noodzakelijke verduidelijking
Vereiste/noodzakelijke begeleidingsvorm
Andere : P-ASS-POORT

Interview met ouders van MAYA

Datum afname : 23/03/2010

1. Wensen jullie als ouders betrokken te worden bij de overgang van uw kind van de school naar de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Uit interesse : wat komt er na de school

Zo ja, op welke manier ziet u die "betrokkenheid" ?

Overdracht van info

Kennismaking met de dagbesteding (vb. rondleiding)

Keuze van activiteiten aanbod

Andere :

2. Kent u/ bent u op de hoogte van de huidige werking van de dagbesteding ?

Ja

Nee

Gedeeltelijk

Zou u deze willen kennen ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

3. Indien u de huidige werking van de dagbesteding kent :

Wat moet er volgens u, indien nodig, gebeuren om de huidige werking van de dagbesteding aan te passen aan personen met ASS ?

1-1 begeleiding, jongeren met ASS niet overvragen, rekening houden met gemoedstoestand van de dag

4. Uitgaande van het feit dat uw kind naar de dagbesteding gaat, voor welke activiteiten binnen de dagbesteding komt hij/zij in aanmerking denkt u ?

Buitenactiviteiten (boerderij, moestuin)

Zintuiglijke beleving

Dienstverlening (vb. logistieke taken binnen en buiten de instelling)

Beweging

Afgewerkte productie

Uitvoerende productie

Andere :

5. Vindt u dat uw kind inspraak moet/mag krijgen in de keuze van de activiteit die hij/zij moet doen in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Maya zal pertinent weigeren als ze iets moet doen wat ze niet leuk vindt

6. Over welke "eigenschappen" moet uw kind, volgens u, beschikken om te kunnen deelnemen aan activiteiten van de dagbesteding ?

Werkhouding (taakspanning, concentratie)

Werkvaardigheden

Motivatie

Andere : Vertrouwen in de begeleiding

7. Komt uw kind, volgens u, in aanmerking voor "stageperiodes" in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Is ideaal als kennismaking met de begeleiding

8. Komt uw kind volgens u in aanmerking voor tewerkstelling in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Het aanbod van Maya wordt er door uitgebreid en dit is voor haar heel belangrijk aangezien dit na de school heel beperkt zal zijn.

9. Welke info over uw kind is, volgens u, belangrijk die de mensen van de dagbesteding moeten weten vooraleer uw kind er effectief gaat stage lopen/werken ?

Persoonlijkheid

Vaardigheden

Vereiste/noodzakelijke aanpassingen

Vereiste/noodzakelijke verduidelijking

Vereiste/noodzakelijke begeleidingsvorm

Andere :

Interview met ouders van ARNE

Datum afname : 25/03/2010

1. Wensen jullie als ouders betrokken te worden bij de overgang van uw kind van de school naar de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Als ouder wil je graag op de hoogte blijven van wat je kind doet gedurende de dag. Als ouder kan je ook fungeren als spreekbuis voor je kind als dit communicatief beperkt is. Je wenst sowieso op allerlei manieren betrokken blijven bij de levensloop van je kind

Zo ja, op welke manier ziet u die "betrokkenheid" ?

Overdracht van info

Kennismaking met de dagbesteding (vb. rondleiding)

Keuze van activiteiten aanbod

Andere :

2. Kent u/ bent u op de hoogte van de huidige werking van de dagbesteding ?

Ja

Nee

Gedeeltelijk

Zou u deze willen kennen ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Als ouder wil je zicht hebben op de toekomst van je kind

3. Indien u de huidige werking van de dagbesteding kent :
Wat moet er volgens u, indien nodig, gebeuren om de huidige werking van de dagbesteding aan te passen aan personen met ASS ?

Er moet veel tijd voorzien worden voor "stageperiodes". Jongeren met ASS hebben TIJD nodig op alle vlakken

4. Uitgaande van het feit dat uw kind naar de dagbesteding gaat, voor welke activiteiten binnen de dagbesteding komt hij/zij in aanmerking denkt u ?

Buitenactiviteiten (boerderij, moestuin)

Zintuiglijke beleving

Dienstverlening (vb. logistieke taken binnen en buiten de instelling)

Beweging

Afgewerkte productie

Uitvoerende productie

Andere :

5. Vindt u dat uw kind inspraak moet/mag krijgen in de keuze van de activiteit die hij/zij moet doen in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Arne heeft het recht om gelukkig te zijn in alles wat hij doet, dus ook in het "werken"

6. Over welke "eigenschappen" moet uw kind, volgens u, beschikken om te kunnen deelnemen aan activiteiten van de dagbesteding ?

Werkhouding (taakspanning, concentratie)

Werkvaardigheden (gedeeltelijk)

Motivatie

Andere :

7. Komt uw kind, volgens u, in aanmerking voor "stageperiodes" in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Is belangrijk voor de invulling van zijn tijd, zijn toekomst en integratie in de maatschappij

8. Komt uw kind volgens u in aanmerking voor tewerkstelling in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Is belangrijk voor de invulling van zijn tijd, zijn toekomst en integratie in de maatschappij

9. Welke info over uw kind is, volgens u, belangrijk die de mensen van de dagbesteding moeten weten vooraleer uw kind er effectief gaat stage lopen/werken ?

Persoonlijkheid

Vaardigheden

Vereiste/noodzakelijke aanpassingen

Vereiste/noodzakelijke verduidelijking

Vereiste/noodzakelijke begeleidingsvorm

Andere : P-ASS-POORT

Interview met ouders van ZOË

Datum afname : 15/03/2010

1. Wensen jullie als ouders betrokken te worden bij de overgang van uw kind van de school naar de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Bij elke belangrijke overgang moet het een basisvereiste zijn dat ouders betrokken worden

Zo ja, op welke manier ziet u die "betrokkenheid" ?

Overdracht van info

Kennismaking met de dagbesteding (vb. rondleiding)

Keuze van activiteiten aanbod

Andere :

2. Kent u/ bent u op de hoogte van de huidige werking van de dagbesteding ?

Ja

Nee

Gedeeltelijk

Zou u deze willen kennen ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Op het moment van de overgang wil je op de hoogte zijn van wat er met je kind gaat gebeuren

3. Indien u de huidige werking van de dagbesteding kent :

Wat moet er volgens u, indien nodig, gebeuren om de huidige werking van de dagbesteding aan te passen aan personen met ASS ?

Dezelfde voorwaarden om naar school te gaan nl. verduidelijking ovv picto's, rust, aangepast tempo, variatie in aanbod

4. Uitgaande van het feit dat uw kind naar de dagbesteding gaat, voor welke activiteiten binnen de dagbesteding komt hij/zij in aanmerking denkt u ?

Buitenactiviteiten (boerderij, moestuin)

Zintuiglijke beleving

Dienstverlening (vb. logistieke taken binnen en buiten de instelling)

Beweging

Afgewerkte productie

Uitvoerende productie

Andere : Maar alles onder begeleiding

5. Vindt u dat uw kind inspraak moet/mag krijgen in de keuze van de activiteit die hij/zij moet doen in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Bij Zoë moet eerst alles uitgeprobeerd worden, de vorm van inspraak moet dan ook realistisch zijn

6. Over welke "eigenschappen" moet uw kind, volgens u, beschikken om te kunnen deelnemen aan activiteiten van de dagbesteding ?

Werkhouding (taakspanning, concentratie)

Werkvaardigheden (gedeeltelijk)

Motivatie

Andere :

7. Komt uw kind, volgens u, in aanmerking voor "stageperiodes" in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Stageperiodes zorgen voor een onderbreking in het klasritme, zoals dit ook later zal zijn : dagbesteding vormt een onderbreking in het leefgroepritme

8. Komt uw kind volgens u in aanmerking voor tewerkstelling in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Vormt een onderbreking in het leefgroepritme. Moet wel beperkt zijn in tijd

9. Welke info over uw kind is, volgens u, belangrijk die de mensen van de dagbesteding moeten weten vooraleer uw kind er effectief gaat stage lopen/werken ?

Persoonlijkheid

Vaardigheden

Vereiste/noodzakelijke aanpassingen

Vereiste/noodzakelijke verduidelijking

Vereiste/noodzakelijke begeleidingsvorm

Andere : P-ASS-POORT, impact van "geïnstalleerde" gewoontes

Interview met ouders van ILIAS

Datum afname : 29/03/2010

1. Wensen jullie als ouders betrokken te worden bij de overgang van uw kind van de school naar de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Je wenst sowieso op allerlei manieren betrokken blijven bij de levensloop van je kind, want je hebt altijd het beste voor met je kind.

Zo ja, op welke manier ziet u die "betrokkenheid" ?

Overdracht van info

Kennismaking met de dagbesteding (vb. rondleiding)

Keuze van activiteiten aanbod

Andere : Mogelijkheid van sturing van de activiteit

2. Kent u/ bent u op de hoogte van de huidige werking van de dagbesteding ?

Ja

Nee

Gedeeltelijk

Zou u deze willen kennen ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Als ouder wil je zicht hebben op de toekomst van je kind, die hebben we nu totaal niet

3. Indien u de huidige werking van de dagbesteding kent :

Wat moet er volgens u, indien nodig, gebeuren om de huidige werking van de dagbesteding aan te passen aan personen met ASS ?

Infrastructuur moet aangepast zijn, rustige hoekjes, variatie in aanbod, duidelijkheid, aangepaste begeleiding

4. Uitgaande van het feit dat uw kind naar de dagbesteding gaat, voor welke activiteiten binnen de dagbesteding komt hij/zij in aanmerking denkt u ?

Buitenactiviteiten (boerderij, moestuin)

Zintuiglijke beleving

Dienstverlening (vb. logistieke taken binnen en buiten de instelling)

Beweging

Afgewerkte productie

Uitvoerende productie

Andere :

5. Vindt u dat uw kind inspraak moet/mag krijgen in de keuze van de activiteit die hij/zij moet doen in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Voor Ilias is het te moeilijk om zelf een keuze te maken. Anderzijds maakt Ilias zelf wel duidelijk wat hij leuk vindt en wat niet.

6. Over welke "eigenschappen" moet uw kind, volgens u, beschikken om te kunnen deelnemen aan activiteiten van de dagbesteding ?

Werkhouding (taakspanning, concentratie)

Werkvaardigheden (afstemming tss school en dagbesteding)

Motivatie (vanuit zichzelf)

Andere :

7. Komt uw kind, volgens u, in aanmerking voor "stageperiodes" in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Het is de manier voor Ilias om de werkplaats te leren kennen, om eens uit zijn vertrouwde omgeving te komen. Het biedt ook de mogelijkheid om vertrouwen op te bouwen met de omgeving en begeleiding.

8. Komt uw kind volgens u in aanmerking voor tewerkstelling in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Ilias moet iets hebben om zich bezig te houden, hij past zich ook gemakkelijk aan mits de nodige aanpassingen en verduidelijking. Mag wel geen volledige dag zijn en er moet voldoende variatie aangeboden worden.

9. Welke info over uw kind is, volgens u, belangrijk die de mensen van de dagbesteding moeten weten vooraleer uw kind er effectief gaat stage lopen/werken ?

Persoonlijkheid

Vaardigheden

Vereiste/noodzakelijke aanpassingen

Vereiste/noodzakelijke verduidelijking

Vereiste/noodzakelijke begeleidingsvorm

Andere : P-ASS-POORT

Interview met ouders van SANDER

Datum afname : 26/03/2010

1. Wensen jullie als ouders betrokken te worden bij de overgang van uw kind van de school naar de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Simpel, omdat je betrokken wil zijn bij je eigen kind

Zo ja, op welke manier ziet u die "betrokkenheid" ?

Overdracht van info

Kennismaking met de dagbesteding (vb. rondleiding)

Keuze van activiteiten aanbod

Andere : Engagement ivm ASS

2. Kent u/ bent u op de hoogte van de huidige werking van de dagbesteding ?

Ja

Nee

Gedeeltelijk

Zou u deze willen kennen ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

3. Indien u de huidige werking van de dagbesteding kent :

Wat moet er volgens u, indien nodig, gebeuren om de huidige werking van de dagbesteding aan te passen aan personen met ASS ?

Individuele begeleiding, groepsgebeuren moet VEEL kleiner, afgescheiden werkhoeekjes, individueel aangepaste programma's

4. Uitgaande van het feit dat uw kind naar de dagbesteding gaat, voor welke activiteiten binnen de dagbesteding komt hij/zij in aanmerking denkt u ?

Buitenactiviteiten (boerderij, moestuin)

Zintuiglijke beleving

Dienstverlening (vb. logistieke taken binnen en buiten de instelling)

Beweging

Afgewerkte productie

Uitvoerende productie

Andere : Koken, hulp in keuken

5. Vindt u dat uw kind inspraak moet/mag krijgen in de keuze van de activiteit die hij/zij moet doen in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Sander mag zelf aangeven wat hij graag of niet graag wil en kan doen

6. Over welke "eigenschappen" moet uw kind, volgens u, beschikken om te kunnen deelnemen aan activiteiten van de dagbesteding ?

Werkhouding (taakspanning, concentratie)

Werkvaardigheden (mag nog in ontwikkeling zijn)

Motivatie (goesting)

Andere :

7. Komt uw kind, volgens u, in aanmerking voor "stageperiodes" in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Sander wordt vertrouwd met de omgeving – de mogelijkheid om hem te laten proeven van wat er na school komt, zodat het geen te plotse overgang wordt.

8. Komt uw kind volgens u in aanmerking voor tewerkstelling in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Zal enkel lukken als er een "beloning" aan gekoppeld is en als het doel van de dagbesteding voor hem uitgelegd wordt (mag niet iets zijn dat hij zomaar en "daarom" moet doen)

9. Welke info over uw kind is, volgens u, belangrijk die de mensen van de dagbesteding moeten weten vooraleer uw kind er effectief gaat stage lopen/werken ?

Persoonlijkheid

Vaardigheden

Vereiste/noodzakelijke aanpassingen

Vereiste/noodzakelijke verduidelijking

Vereiste/noodzakelijke begeleidingsvorm

Andere : P-ASS-POORT

Interview met ouders van OLIVIER

Datum afname : 26/04/2010

1. Wensen jullie als ouders betrokken te worden bij de overgang van uw kind van de school naar de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

De betrokkenheid naar de school is altijd al groot geweest en als ouder wil je dit graag continueren. Je bent ook graag op de hoogte van wie, wat en hoe.

Zo ja, op welke manier ziet u die "betrokkenheid" ?

Overdracht van info

Kennismaking met de dagbesteding (vb. rondleiding)

Keuze van activiteiten aanbod

Andere : Agenda, heen en weer-schriftje

2. Kent u/ bent u op de hoogte van de huidige werking van de dagbesteding ?

Ja

Nee

Gedeeltelijk

Zou u deze willen kennen ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Je bent ook graag op de hoogte van wie, wat en hoe.

Je wil ook zicht hebben op de toekomst van je kind

3. Indien u de huidige werking van de dagbesteding kent :

Wat moet er volgens u, indien nodig, gebeuren om de huidige werking van de dagbesteding aan te passen aan personen met ASS ?

Individuele begeleiding vergroot de mogelijkheden van onze kinderen. Aangepaste communicatie naar persoon met ASS die non-verbaal is, communicatie met leefgroep en ouders moet beter

4. Uitgaande van het feit dat uw kind naar de dagbesteding gaat, voor welke activiteiten binnen de dagbesteding komt hij/zij in aanmerking denkt u ?

Buitenactiviteiten (boerderij, moestuin)

Zintuiglijke beleving

Dienstverlening (vb. logistieke taken binnen de instelling)

Beweging

Afgewerkte productie

Uitvoerende productie

Andere : actieve arbeid vb. hout stapelen

5. Vindt u dat uw kind inspraak moet/mag krijgen in de keuze van de activiteit die hij/zij moet doen in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Indien Olivier geen zin heeft in een bepaalde activiteit moet hij de mogelijkheid hebben om een keuze te maken, maar dit moet begrensd worden (vb. bepaalde dagen wel, andere weer niet)

6. Over welke "eigenschappen" moet uw kind, volgens u, beschikken om te kunnen deelnemen aan activiteiten van de dagbesteding ?

Werkhouding (taakspanning, concentratie)

Werkvaardigheden (kan ook nog aangeleerd worden)

Motivatie

Andere :

7. Komt uw kind, volgens u, in aanmerking voor "stageperiodes" in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Vanuit de dagbesteding leren ze Olivier kennen. Bij eerste kennismaking kan Olivier nogal enthousiast overkomen, maar dit blijft niet altijd zo. Dus tijdig beginnen hiermee.

8. Komt uw kind volgens u in aanmerking voor tewerkstelling in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Olivier is graag actief bezig. Is ook een manier om zijn stereotyp gedrag te doorbreken.

9. Welke info over uw kind is, volgens u, belangrijk die de mensen van de dagbesteding moeten weten vooraleer uw kind er effectief gaat stage lopen/werken ?

Persoonlijkheid

Vaardigheden

Vereiste/noodzakelijke aanpassingen

Vereiste/noodzakelijke verduidelijking

Vereiste/noodzakelijke begeleidingsvorm

Andere : stereotype gedragingen en hoe erop reageren

Bijlage 3 : Interviews met leerkrachten (stagebegeleiding vanuit de school)

Hierna vindt u de interviews en antwoorden met en van de leerkrachten die instaan voor de stagebegeleiding vanuit de school. Wat in fluo is aangeduid zijn de antwoorden van de leerkrachten.

Interview met juf LIES

Datum afname : 15/03/2010

1. Uitgaande van het feit dat een persoon met ASS naar de dagbesteding gaat, voor welke activiteiten binnen de dagbesteding komt hij/zij in aanmerking ?

Buitenactiviteiten

Zintuiglijke beleving

Dienstverlening

Beweging

Afgewerkte productie

Uitvoerende productie

Andere :

2. Krijgt de persoon met ASS inspraak in de keuze van de activiteit die hij/zij moet doen in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Van waaruit is deze manier van "handelen" ontstaan ?

Als school krijgt men vanuit de dagbesteding een aantal "ateliers" ter beschikking en van daaruit bekijken wij welke leerlingen hiervoor in aanmerking komen

3. Zijn er momenteel voorwaarden waaraan de persoon met ASS moet voldoen, volgens uw mening, om te kunnen deelnemen aan activiteiten in de dagbesteding ?

Werkhouding

Werkvaardigheden

Begeleidingsvorm

Communicatie : verduidelijking

Andere : Leeftijd !!!

Wat is er verder nog nodig, volgens u, opdat de persoon met ASS kan deelnemen aan activiteiten van de dagbesteding ?

4. Komen personen met ASS volgens u in aanmerking voor "stageperiodes" in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Omdat zij daar evenveel recht op hebben als de andere leerlingen

5. Komen personen met ASS volgens u in aanmerking voor tewerkstelling in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Indien ze bij ons niet terecht kunnen voor "tewerkstelling" dan kunnen ze nergens terecht...

6. Werken begeleiders van de dagbesteding tijdens "stageperiodes" persoonlijk met de persoon met ASS ?

Ja

Nee

Wat is de reden daarvan ?

Is afhankelijk van atelier tot atelier, meestal zitten we met de leerling in een aparte ruimte omdat het te druk is (voor de andere werkenden en voor de leerling zelf)

7. Vindt u dat u voldoende info weet over de persoon met ASS die met u in de dagbesteding gaat werken ?

Ja

Nee

8. Welke info is voor u belangrijk om te weten over de persoon met ASS die met u in de dagbesteding gaat werken ?

Persoonlijkheid

Vaardigheden

Vereiste/noodzakelijke aanpassingen

Vereiste/noodzakelijke verduidelijking

Vereiste/noodzakelijke begeleidingsvorm

Andere :

Weet u bij wie u deze info kan krijgen ?

Ja, in dossiers en aandachtsleerkracht van de leerling, eventueel ook bij leefgroep

9. Welke info geeft u zelf door aan de begeleiding van de dagbesteding over de persoon met ASS ?

Niet van toepassing (aangezien we meestal apart zitten)

Persoonlijkheid

Vaardigheden

Vereiste/noodzakelijke aanpassingen

Vereiste/noodzakelijke verduidelijking

Vereiste/noodzakelijke begeleidingsvorm

Andere :

Weet u aan wie u deze info moet/kan doorgeven ?

Indien dit het geval zou zijn : aan de begeleider van het atelier

10. Worden de ouders van de persoon met ASS betrokken bij de overgang van school naar dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

We hebben hier eerder nog geen ervaring mee gehad. Het is in elk geval nog niet gebeurd dat ouders hierbij betrokken werden.

11. Vindt u dat ouders van de persoon met ASS moeten betrokken worden bij de overgang van school naar dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Zij kunnen dan ook aangeven wat hun wensen zijn, afstemming is nodig.

12. Wat moet er volgens u, indien nodig, gebeuren om de huidige werking van de dagbesteding aan te passen aan personen met ASS ?

- Kleinere groepjes bieden meer mogelijkheden voor leerlingen met ASS
- Meerdere prikkelarme lokalen
- Meer info-overdracht naar de begeleiders van de dagbesteding toe

Interview met juf *KARINE*

Datum afname : 15/03/2010

1. Uitgaande van het feit dat een persoon met ASS naar de dagbesteding gaat, voor welke activiteiten binnen de dagbesteding komt hij/zij in aanmerking ?

Buitenactiviteiten

Zintuiglijke beleving

Dienstverlening

Beweging

Afgewerkte productie

Uitvoerende productie

Andere :

2. Krijgt de persoon met ASS inspraak in de keuze van de activiteit die hij/zij moet doen in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Van waaruit is deze manier van "handelen" ontstaan ?

De "ateliers" worden aangeboden en afhankelijk van de werkomgeving worden de leerlingen dan door ons gekozen

3. Zijn er momenteel voorwaarden waaraan de persoon met ASS moet voldoen, volgens uw mening, om te kunnen deelnemen aan activiteiten in de dagbesteding ?

Werkhouding

Werkvaardigheden

Begeleidingsvorm

Communicatie

Andere :

Wat is er verder nog nodig, volgens u, opdat de persoon met ASS kan deelnemen aan activiteiten van de dagbesteding ?

De ruimte waar de activiteit plaatsvindt en de begeleidingsstijl zijn belangrijk. Ook het aantal personen die aan een activiteit deelnemen is belangrijk (moet beperkt in aantal zijn)

4. Komen personen met ASS volgens u in aanmerking voor "stageperiodes" in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Omdat zij evenveel rechten hebben als onze andere leerlingen zonder ASS

5. Komen personen met ASS volgens u in aanmerking voor tewerkstelling in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Zie antwoord vraag 4

6. Werken begeleiders van de dagbesteding tijdens "stageperiodes" persoonlijk met de persoon met ASS ?

Ja

Nee

Wat is de reden daarvan ?

Tijdens de stage is er continu een 1-1 of 1-2 begeleiding die verzorgd wordt door de begeleidende leerkrachten

7. Vindt u dat u voldoende info weet over de persoon met ASS die met u in de dagbesteding gaat werken ?

Ja

Nee

8. Welke info is voor u belangrijk om te weten over de persoon met ASS die met u in de dagbesteding gaat werken ?

Persoonlijkheid

Vaardigheden

Vereiste/noodzakelijke aanpassingen

Vereiste/noodzakelijke verduidelijking

Vereiste/noodzakelijke begeleidingsvorm

Andere : tics, dwangmatigheden

Weet u bij wie u deze info kan krijgen ?

Bij het klasteam

9. Welke info geeft u zelf door aan de begeleiding van de dagbesteding over de persoon met ASS ?

Niet van toepassing (aangezien we meestal apart zitten)

Persoonlijkheid

Vaardigheden

Vereiste/noodzakelijke aanpassingen

Vereiste/noodzakelijke verduidelijking

Vereiste/noodzakelijke begeleidingsvorm

Andere :

Weet u aan wie u deze info moet/kan doorgeven ?

Indien dit het geval zou zijn : aan de begeleidster van het atelier

10. Worden de ouders van de persoon met ASS betrokken bij de overgang van school naar dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Wij gaan er van uit dat dit bevraagd wordt door de mensen van de dagbesteding...

11. Vindt u dat ouders van de persoon met ASS moeten betrokken worden bij de overgang van school naar dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Zij kunnen dan ook aangeven wat hun wensen zijn, ouders zijn spreekbuis voor hun kind.

12. Wat moet er volgens u, indien nodig, gebeuren om de huidige werking van de dagbesteding aan te passen aan personen met ASS ?

- Kleinere groepjes

- Meerdere prikkelarme lokalen

Bijlage 4 : Interviews met de dagbesteding

Hierna vindt u de interviews en antwoorden met en van de begeleiders van de dagbesteding. Wat in fluo is aangeduid zijn de antwoorden van deze mensen.

Interview met **KATRIEN en AGNES (buiten – boerderij)**

Datum afname : **17/05/2010**

1. Uitgaande van het feit dat een persoon met ASS naar de dagbesteding komt, voor welke activiteiten binnen de dagbesteding komt hij/zij in aanmerking ?

Buitenactiviteiten

Zintuiglijke beleving

Dienstverlening

Beweging

Afgewerkte productie

Uitvoerende productie

Andere : afhankelijk van niveau – duidelijk afgeijnde taken

2. Krijgt de persoon met ASS inspraak in de keuze van de activiteit die hij/zij moet doen in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Vergroten van de sociale vaardigheden en verbeteren van integratie

Van waaruit is deze manier van "handelen" ontstaan ?

Bij de start in de dagbesteding krijgen de bewoners geen inspraak, pas na verloop van tijd en het beter leren kennen van de bewoners wordt hen keuze aangeboden

3. Zijn er momenteel voorwaarden waaraan de persoon met ASS moet voldoen, volgens uw mening, om te kunnen deelnemen aan activiteiten in de dagbesteding ?

Werkhouding

Werkvaardigheden

Begeleidingsvorm : wordt aangepast aan persoon met ASS

Communicatie

Andere : Kunnen omgaan met drukte en lawaai – kunnen omgaan met veranderingen van plaats in de ruimte (werkplaats kan variëren vb. stal, serre,...)

Wat is er verder nog nodig volgens u opdat de persoon met ASS kan deelnemen aan activiteiten van de dagbesteding ?

Gebruik van verwijzers

4. Komen personen met ASS volgens u in aanmerking voor "stageperiodes" in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Wij staan open voor iedereen !

5. Komen personen met ASS volgens u in aanmerking voor tewerkstelling in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Zie vraag 4

6. Werkt u tijdens "stageperiodes" persoonlijk met de persoon met ASS ?

Ja

Nee

Wat is de reden daarvan ?

Aanwezigheid van andere "bewoners" die begeleiding nodig hebben. Persoon krijgt begeleiding vanuit de school

7. Vindt u dat u voldoende info krijgt/weet over de persoon met ASS die bij u in de dagbesteding komt werken ?

Ja

Nee

8. Welke info krijgt u nu over de persoon met ASS die bij u in de dagbesteding komt werken ?

Persoonlijkheid

Vaardigheden

Vereiste/noodzakelijke aanpassingen

Vereiste/noodzakelijke verduidelijking

Vereiste/noodzakelijke begeleidingsvorm

Andere : Te weinig – enkel verbaal beetje info, niets op papier

Weet u bij wie u deze info kan verkrijgen ?

Niet echt. Vermoedelijk bij leerkrachten, maar als begeleiders zijn wij niet op de hoogte welke kinderen in welke klassen zitten

9. Welke info is voor u belangrijk om te krijgen/weten over de persoon met ASS die bij u in de dagbesteding komt werken ?

Persoonlijkheid

Vaardigheden

Vereiste/noodzakelijke aanpassingen

Vereiste/noodzakelijke verduidelijking

Vereiste/noodzakelijke begeleidingsvorm

Andere : Manier van communiceren

Weet u bij wie u deze info kan krijgen ?

Zie vraag 8

10. Worden de ouders van de persoon met ASS betrokken bij de overgang van school naar dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Ouders kunnen op hun eigen vraag "betrokken" worden. In de praktijk = rondleiding in de dagbesteding

11. Vindt u dat ouders van de persoon met ASS moeten betrokken worden bij de overgang van school naar dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Kennismaking tussen ouders en begeleiders dagbesteding

12. Wat moet er volgens u, indien nodig, gebeuren om de huidige werking van de dagbesteding aan te passen aan personen met ASS ?

De dagbesteding evolueert in functie van de "vraag". Zo zijn er het afgelopen jaar bij de buitenactiviteiten 5 nieuwe "werkomgevingen" gecreëerd

Interview met **CARINE (buiten – paardrijden en serre)**

Datum afname : **17/05/2010**

1. Uitgaande van het feit dat een persoon met ASS naar de dagbesteding komt, voor welke activiteiten binnen de dagbesteding komt hij/zij in aanmerking ?

Buitenactiviteiten
Zintuiglijke beleving
Dienstverlening
Beweging
Afgewerkte productie
Uitvoerende productie
Andere : afhankelijk van niveau

2. Krijgt de persoon met ASS inspraak in de keuze van de activiteit die hij/zij moet doen in de dagbesteding ?

Ja
Nee

Wat is de reden hiervan ?

Vergroten van de sociale vaardigheden en verbeteren van integratie

Van waaruit is deze manier van "handelen" ontstaan ?

Bij de start in de dagbesteding krijgen de bewoners geen inspraak, pas na verloop van tijd en het beter leren kennen van de bewoners wordt hen keuze aangeboden, indien ze dit aankunnen

3. Zijn er momenteel voorwaarden waaraan de persoon met ASS moet voldoen, volgens uw mening, om te kunnen deelnemen aan activiteiten in de dagbesteding ?

Werkhouding
Werkvaardigheden
Begeleidingsvorm : wordt aangepast aan persoon met ASS
Communicatie
Andere : Nabijheid van anderen kunnen verdragen - omgaan met veranderingen van plaats in de ruimte (werkplaats kan variëren vb. stal, serre,...)

Wat is er verder nog nodig volgens u opdat de persoon met ASS kan deelnemen aan activiteiten van de dagbesteding ?

Wij moeten ons aanpassen aan de persoon met ASS en niet omgekeerd !

4. Komen personen met ASS volgens u in aanmerking voor "stageperiodes" in de dagbesteding ?

Ja
Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Wij staan open voor iedereen !

5. Komen personen met ASS volgens u in aanmerking voor tewerkstelling in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Zie vraag 4

6. Werkt u tijdens "stageperiodes" persoonlijk met de persoon met ASS ?

Ja

Nee

Wat is de reden daarvan ?

Omdat de taken binnen deze werkomgeving passend waren voor alle aanwezigen en niet iedereen strikte individuele begeleiding nodig heeft

7. Vindt u dat u voldoende info krijgt/weet over de persoon met ASS die bij u in de dagbesteding komt werken ?

Ja

Nee

8. Welke info krijgt u nu over de persoon met ASS die bij u in de dagbesteding komt werken ?

Persoonlijkheid

Vaardigheden

Vereiste/noodzakelijke aanpassingen

Vereiste/noodzakelijke verduidelijking

Vereiste/noodzakelijke begeleidingsvorm

Andere : Vele te weinig – enkel verbaal beetje info, niets op papier

Weet u bij wie u deze info kan verkrijgen ?

Niet echt. Vermoedelijk bij leerkrachten, maar als begeleiders zijn wij niet op de hoogte welke kinderen in welke klassen zitten.

De leerkrachten die meekomen vanuit de school kennen de leerlingen ook niet altijd goed !

9. Welke info is voor u belangrijk om te krijgen/weten over de persoon met ASS die bij u in de dagbesteding komt werken ?

Persoonlijkheid

Vaardigheden

Vereiste/noodzakelijke aanpassingen

Vereiste/noodzakelijke verduidelijking

Vereiste/noodzakelijke begeleidingsvorm

Andere : Manier van communiceren

Weet u bij wie u deze info kan krijgen ?

Zie vraag 8

10. Worden de ouders van de persoon met ASS betrokken bij de overgang van school naar dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Vermoeden dat dit vanuit de school toch wel deels gedaan wordt.

11. Vindt u dat ouders van de persoon met ASS moeten betrokken worden bij de overgang van school naar dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Kennismaking tussen ouders en begeleiders dagbesteding

Ouders op de hoogte stellen van wat hun kind doet na de schoolcarrière

12. Wat moet er volgens u, indien nodig, gebeuren om de huidige werking van de dagbesteding aan te passen aan personen met ASS ?

De dagbesteding evolueert in functie van de "vraag". Zo zijn er het afgelopen jaar bij de buitenactiviteiten 5 nieuwe "werkomgevingen" gecreëerd

Betere communicatie en info-uitwisseling met de school

School en leerkrachten informeren over aanbod van dagbesteding

Interview met **ANNELIES en MARLEEN (binnen)**

Datum afname : **18/05/2010**

1. Uitgaande van het feit dat een persoon met ASS naar de dagbesteding komt, voor welke activiteiten binnen de dagbesteding komt hij/zij in aanmerking ?

Buitenactiviteiten

Zintuiglijke beleving

Dienstverlening

Beweging

Afgewerkte productie

Uitvoerende productie

Andere : Mits de nodige aanpassingen (prikkelarm)

2. Krijgt de persoon met ASS inspraak in de keuze van de activiteit die hij/zij moet doen in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

De bewoners volgen een schema dat hen aangeboden wordt. Is wel afhankelijk van persoon tot persoon.

Van waaruit is deze manier van "handelen" ontstaan ?

Door uit te testen wat het beste resultaat gaf, om te vermijden dat men steeds dezelfde activiteit zou kiezen

3. Zijn er momenteel voorwaarden waaraan de persoon met ASS moet voldoen, volgens uw mening, om te kunnen deelnemen aan activiteiten in de dagbesteding ?

Werkhouding

Werkvaardigheden

Begeleidingsvorm -> wordt allemaal aangepast aan persoon met ASS

Communicatie

Andere : Is leuk als ze dit allemaal hebben maar het is niet echt een voorwaarde

Wat is er verder nog nodig volgens u opdat de persoon met ASS kan deelnemen aan activiteiten van de dagbesteding ?

Ze moeten de aanwezigheid van anderen in eenzelfde ruimte kunnen verdragen

4. Komen personen met ASS volgens u in aanmerking voor "stageperiodes" in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Kennismaking vanuit de 2 richtingen – ervaring opdoen met mensen met ASS – een beeld kunnen vormen van de persoon met ASS

5. Komen personen met ASS volgens u in aanmerking voor tewerkstelling in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Maar is wel afhankelijk van hun niveau

6. Werkt u tijdens "stageperiodes" persoonlijk met de persoon met ASS ?

Ja

Nee

Wat is de reden daarvan ?

De leerkracht verzorgt de begeleiding – in de dagbesteding heeft ieder zijn eigen uurrooster en bewoners – Er is eerder een "observatie" door de begeleiding dan eerder werken met – Als de groep te groot is, gaan de "stagiairs" naar een prikkelarme en aparte ruimte, waardoor er helemaal geen contact is.

7. Vindt u dat u voldoende info krijgt/weet over de persoon met ASS die bij u in de dagbesteding komt werken ?

Ja

Nee

8. Welke info krijgt u nu over de persoon met ASS die bij u in de dagbesteding komt werken ?

Persoonlijkheid

Vaardigheden

Vereiste/noodzakelijke aanpassingen

Vereiste/noodzakelijke verduidelijking

Vereiste/noodzakelijke begeleidingsvorm

Andere : Veel te weinig en heel sumier

Weet u bij wie u deze info kan verkrijgen ?

De leefgroep van de leerlingen en de orthopedagogen (niet de school !!)

9. Welke info is voor u belangrijk om te krijgen/weten over de persoon met ASS die bij u in de dagbesteding komt werken ?

Persoonlijkheid

Vaardigheden

Vereiste/noodzakelijke aanpassingen

Vereiste/noodzakelijke verduidelijking

Vereiste/noodzakelijke begeleidingsvorm

Andere :

Weet u bij wie u deze info kan krijgen ?

Leefgroepen en orthopedagogen

10. Worden de ouders van de persoon met ASS betrokken bij de overgang van school naar dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Er is een "kennismaking" onder vorm van een info-avond voor geïnteresseerde ouders. Deze kennismaking gebeurt door de orthopedagogen, niet door de begeleiders van de dagbesteding

11. Vindt u dat ouders van de persoon met ASS moeten betrokken worden bij de overgang van school naar dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

De ouders zouden op de hoogte moeten zijn van het aanbod, maar mogen geen inspraak krijgen (ouders mogen niet bepalen wat hun kind moet en mag doen)
Het vergemakkelijkt de gespreksvoering in beide richtingen indien men elkaar kent

12. Wat moet er volgens u, indien nodig, gebeuren om de huidige werking van de dagbesteding aan te passen aan personen met ASS ?

- De kinderen met een ernstige problematiek dicht bij de in/uitgang zetten zodat ze niet door de prikkelrijke gang moeten
- Aanpassingen in de lokalen dmv verduidelijking en foto's
- Reduceren van de prikkels in de diverse lokalen

Interview met **LEEN en GERD (binnen)**

Datum afname : **18/05/2010**

1. Uitgaande van het feit dat een persoon met ASS naar de dagbesteding komt, voor welke activiteiten binnen de dagbesteding komt hij/zij in aanmerking ?

Buitenactiviteiten

Zintuiglijke beleving

Dienstverlening

Beweging

Afgewerkte productie

Uitvoerende productie

Andere : prikkelarme activiteiten (geen voorbeeld gegeven)

2. Krijgt de persoon met ASS inspraak in de keuze van de activiteit die hij/zij moet doen in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

De bewoners volgen een schema dat het "opgelegd" wordt door de begeleiders

Van waaruit is deze manier van "handelen" ontstaan ?

Door te bekijken wat het beste resultaat gaf (vaak liep men vast indien men moest kiezen – wel afhankelijk van persoon tot persoon)

3. Zijn er momenteel voorwaarden waaraan de persoon met ASS moet voldoen, volgens uw mening, om te kunnen deelnemen aan activiteiten in de dagbesteding ?

Werkhouding

Werkvaardigheden

Begeleidingsvorm : wordt aangepast aan persoon met ASS

Communicatie

Andere :

Wat is er verder nog nodig volgens u opdat de persoon met ASS kan deelnemen aan activiteiten van de dagbesteding ?

Personen met ASS hebben het vaak moeilijk om de trabsfer te maken waardoor we vaak "opnieuw" moeten beginnen.

4. Komen personen met ASS volgens u in aanmerking voor "stageperiodes" in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Enerzijds omdat we ze later toch moeten opvangen

Anderzijds om hen al een beetje te leren kennen en ervaring op te doen met de persoon met ASS

5. Komen personen met ASS volgens u in aanmerking voor tewerkstelling in de dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Eenzijds omdat we moeten een aanbod geven, anderzijds is dit afhankelijk van hun niveau

6. Werkt u tijdens "stageperiodes" persoonlijk met de persoon met ASS ?

Ja

Nee

Wat is de reden daarvan ?

We doen eerder aan observatie, maar als de groep te groot is, lukt dit ook al niet omdat ze dan in een kleine prikkelarme ruimte zitten. Begeleiding gebeurt steeds door de meegekomen leerkracht

7. Vindt u dat u voldoende info krijgt/weet over de persoon met ASS die bij u in de dagbesteding komt werken ?

Ja

Nee

8. Welke info krijgt u nu over de persoon met ASS die bij u in de dagbesteding komt werken ?

Persoonlijkheid

Vaardigheden

Vereiste/noodzakelijke aanpassingen

Vereiste/noodzakelijke verduidelijking

Vereiste/noodzakelijke begeleidingsvorm

Andere : veel te weinig – er gebeurt geen overleg – wordt verbaal meegedeeld aan de persoon die er op dat moment is – er is ook geen info-overdracht tussen de begeleiders onderling

Weet u bij wie u deze info kan verkrijgen ?

Vermoedelijk bij de leefgroep en eventueel de verantwoordelijke orthopedagogen

9. Welke info is voor u belangrijk om te krijgen/weten over de persoon met ASS die bij u in de dagbesteding komt werken ?

Persoonlijkheid

Vaardigheden

Vereiste/noodzakelijke aanpassingen

Vereiste/noodzakelijke verduidelijking

Vereiste/noodzakelijke begeleidingsvorm

Andere : info rond gedrag en hoe er op inspelen

Weet u bij wie u deze info kan krijgen ?

Begeleiders van de leefgroep

10. Worden de ouders van de persoon met ASS betrokken bij de overgang van school naar dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervan ?

Is afhankelijk van de interesse van de ouders. Indien gewenst wordt er een info-avond georganiseerd door de orthopedagogen

11. Vindt u dat ouders van de persoon met ASS moeten betrokken worden bij de overgang van school naar dagbesteding ?

Ja

Nee

Wat is de reden hiervoor ?

Ja : kennismaking is belangrijk – ouders hebben het recht om op de hoogte te zijn van wat er met hun kind gebeurt gedurende de dag

Nee : ouders mogen geen inspraak krijgen in het aanbod, ouders mogen geen bepalende rol spelen

12. Wat moet er volgens u, indien nodig, gebeuren om de huidige werking van de dagbesteding aan te passen aan personen met ASS ?

- Ruimtes moeten prikkelarmer gemaakt worden
- Meer verduidelijking noodzakelijk

Bijlage 5 : TTAP score formulieren

Hierna vindt u de neerslag van alle items die afgenomen zijn door middel van de TTAP per leerling die aan dit onderzoek hebben meegewerkt.

TTAP SCORE FORMULIER

Naam cliënt: JENS

Directe observatie schaal

Datum: 30/04/2010

Werkvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
1. Sorteren		X		
2. Sorteerfouten corrigeren		X		
3. Passen (matchen) op voorbeelden			X	
4. Matchen/sorteren kleuren		X		Max. 2 kleuren
5. Sorteren en vergelijken			X	
6. Gebruikt 1-1 relatie bij 3 stappentaak			X	Zet deksels op potjes maar steekt niets in potjes
7. Samenstellen reisetui			X	
8. Eenvoudig en complex alfabetisch rangschikken			X	Kan niet lezen
9. Meten met een liniaal			X	Geen notie van getallen
10. Sorteren op nummer			X	
11. Meten met maatbekers en lepels			X	
12. Typen			X	
Werkgedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
13. Montage				
14. Werkt zonder onderbreking			X	
15. Afgeleid door omgevingsgeluiden			X	
16. Werkt zonder supervisie			X	
17. Productiviteit			X	
18. Werkt netjes en systematisch			X	
19. Reactie op de omgeving			X	Heel nieuwsgierig naar alle testmateriaal
20. Reacties op overgangen			X	
21. Vraagt hulp indien nodig			X	
22. Reactie op correcties		X		
23. Verdraagt onderbrekingen			X	Blijft afgeleid
24. Prestaties gedurende langere tijd			X	Heel korte taakspanning
Zelfstandig functioneren:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
25. Klok lezen			X	Geen notie van getallen
26. Herkennen van geld			X	Geen notie van getallen
27. Geld tellen			X	Geen getallenkennis
28. Kent signaalborden			X	
29. Handen wassen			X	Laat ze wassen
30. Gebruik automaat			X	Begrijpt niet wat te doen
31. Gepast eetgedrag		X		Gulzig maar netjes
32. Gebruik geld			X	Geen notie
33. Brengt een boodschap over			X	Niet verbaal
34. Gebruik kalender			X	Kan niet lezen
35. Kasboek bijhouden			X	Kan niet lezen of schrijven
36. Volgt schema			X	Geen aandacht voor schema
Vrije tijdsvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
37. Individuele activiteiten		X		Gefascineerd door kookwekker en kaarten
38. Opruim materiaal op na de pauze			X	
39. Magnetisch dartbord			X	
40. Noteren score bij dartspel			X	Kan niet schrijven – geen getallenkennis
41. Eenvoudig kaartspel			X	Speelt zijn eigen spel
42. Basketbal			X	Gooit bal weg
43. Gebruik tijdsaanduiding			X	Stapelt ze op elkaar –

				snapt niet waarvoor ze dienen
44. Lezen in tijdschrift / catalogus			X	Geen interesse voor
45. Hoger niveau kaartspel			X	Geen notie
46. Vragen om ontspanningsactiviteit en reactie op werkschema			X	Maakt er geen gebruik van – geen notie
47. Plannen van een uitstap			X	Niet mogelijk
48. Budgetteren voor uitstap			X	Niet mogelijk
Functionele communicatie:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
49. Begrijpen verbale instructies of gebaren			X	
50. Vragen beantwoorden over de huidige toestand			X	Non verbaal
51. Uitgestelde instructies			X	
52. Volgt visuele instructies			X	
53. Weet hoe te handelen in noodgevallen			X	Non verbaal
54. Communiceert behoeftes	X			Enkel drinken en eten – is niet zindelijk
55. Positieve houding vertonen			X	
56. Begrijpt een verbod		X		Trekt bril van begeleider af – na verbod nog 1X proberen, 2de verbod : ok
57. Spontane communicatie			X	Enkel hand nemen om hulp te vragen
58. Geschreven instructies			X	Kan niet lezen
59. Eenvoudige aankoop doen			X	Geen besef van geld
60. Telefoon gebruiken			X	Non verbaal
Sociaal gedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
61. Reageren op eigen naam		X		
62. Gepaste begroeting bij eerste ontmoeting		X		Heeft oogcontact en gaat vlot mee
63. Reactie op de aanwezigheid van de onderzoeker		X		
64. Gepast glimlachen			X	Enkel bij snack en kietelen
65. Zelfbeheersing			X	Loopt veel weg van de onderzoekstafel
66. Positief sociaal gedrag			X	
67. Negatief sociaal gedrag			X	Weglopen – begeleider slaan – bril aftrekken – trui weggooien
68. Gaat met onderzoeker mee		X		Hand geven
69. Gepaste fysieke interactie		X		Slappe hand
70. Samen spelen			X	
71. Conversatie beginnen			X	
72. Gebruik visuele regels			X	

TTAP SCORE FORMULIER

Thuischaal

Naam cliënt: JENS

Datum: 26/03/2010

Werkvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
73. Eenvoudige werkplaats-/keuken-/bureaugereedschappen			X	NVT
74. Sorteren			X	NVT
75. Vegen of stofzuigen			X	NVT
76. Schoonmaakartikelen			X	NVT
77. Wassen en drogen kleding			X	NVT
78. Afwassen en afdrogen vaat			X	NVT
79. Gebruik keukenapparaten			X	NVT
80. Handdoeken opvouwen			X	NVT
81. Bed opmaken			X	NVT
82. Leegmaken vaatwasser en vaat opruimen			X	NVT

83. Tafel dekken			X	
84. Opruimen na maaltijd of koken			X	NVT
Werkgedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
85. Werkt zelfstandig			X	Altijd onder begeleiding
86. Vragen om hulp als dat nodig is		X		Meetrekken aan arm
87. Accepteren leiding /contact met supervisor	X			
88. Respecteert bezittingen, regels en richtlijnen		X	X	
89. Nieuwe taken		X		
90. Uitgestelde instructies	X			Als het hem interesseert
91. Omgaan met onderbrekingen		X		
92. Past zich aan als er veranderingen in de routine		X		Meubels : OK – andere dingen moeilijker
93. Zorgt voor eigen werkplek en bezittingen			X	
94. Is mobiel tijdens taken			X	
95. Samenwerking met anderen	X			
96. Afgeleid door tv, computer, of andere zaken			X	Ook bij het eten
Zelfstandig functioneren:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
97. Kleden en zelfverzorging			X	Volledig onder begeleiding
98. Douchen of bad nemen en tanden poetsen			X	Volledig onder begeleiding
99. Naar het toilet gaan			X	Niet zindelijk
100. Menstruatie/ scheren			X	NVT
101. Koken			X	Volledig onder begeleiding
102. Eenvoudige boodschappen			X	
103. Mobiliteit / verplaatsingen			X	Enkel onder begeleiding
104. Eten		X		Kan niet opscheppen
105. Begrijpen veiligheidsvoorschriften			X	Geen notie
106. Zelfstandig medicatie innemen			X	Medicatie = snoepjes
107. Koffer inpakken voor overnachtingen			X	NVT
108. Sluit toiletdeur bij gebruik			X	NVT – Pampers
Vrije tijdsvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
109. Vult vrije tijd in	X			
110. Alleen spelen	X			
111. Samen met anderen spelen		X		Niet bij nieuw speelgoed
112. Gezelschapspelen doen			X	NVT
113. Radio of tv		X		Enkel kijken
114. Activiteiten binnenshuis als hobby of verzamelen	X			Vingerpopjes
115. Activiteiten buitenshuis knutselen of handwerk			X	
116. Activiteiten buitenshuis		X		Enkel onder begeleiding
117. Neemt deel aan culturele activiteiten		X		Enkel onder begeleiding
118. Zorgen voor huisdieren			X	
119. Selfservice restaurant bezoeken			X	NVT
120. Opruimen na vrije tijdsactiviteiten		X		Enkel na verbale boodschap
Functionele communicatie:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
121. Communiceren over basale behoeften		X		Honger – dorst – warm – koud
122. Antwoorden geven op vragen over functioneren			X	Non verbaal
123. Begrijpen van concepten			X	
124. Gebruiken van concepten			X	Non verbaal
125. Lezen signaalborden			X	
126. Gebruiken van de telefoon			X	NVT – Non verbaal
127. Sociale activiteiten		X		Op uitnodiging zal hij reageren – rest niet
128. Spontane conversaties			X	

129. Reageert adequaat op een stop teken		X		
130. Wijst naar voorwerpen	X			
131. Weigeren met gebaren of woorden	X			
132. Reageren op gebaren of woorden		X		Soms
Sociaal gedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
133. Positief sociaal gedrag met bekende anderen		X		Afhankelijk van de situatie
134. Positief sociaal gedrag met vreemden		X		Schoot zitten – knuffelen – kusjes geven
135. Negatief gedrag als agressie en voorwerpen vernielen	X			
136. Negatief sociaal gedrag als storen, negeren, zelfstimulatie		X	X	In het weekend – thuis
137. Sociale bijeenkomsten			X	
138. Reageren op de aanwezigheid van anderen			X	
139. Adequaat sociaal gedrag tov anderen in het algemeen		X		
140. Zoeken van sociale contacten	X			
141. Stoort anderen niet tijdens hun bezigheden			X	
142. Verontschuldigen na fouten of vergissingen			X	Is zich niet bewust van fouten
143. Zelfbeheersing/ adequate reactie op frustratie	X			
144. Delen van voeding of materialen met anderen	X			Niet bij nieuw speelgoed

TTAP SCORE FORMULIER

School/werkschaal

Naam cliënt: JENS

Datum: 30/04/2010

Werkvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
145. Sorteren objecten		X		Voorwerpen moeten aangegeven worden – max. 3 soorten
146. Monteren			X	
147. Archiveren			X	
148. Gebruiken eenvoudige machines en gereedschappen			X	
149. Onderscheiden grootte			X	Sorteert op vorm of kleur, niet op grootte
150. Meten / wegen			X	
151. Verpakken			X	
152. Schoonmaken eigen werkplek			X	
153. Vullen van containers			X	Kent handeling niet, wel uitgieten
154. Gebruiken lijst om onderdelen te verzamelen			X	Begrijpt geen schema
155. Gebruiken apparatuur volgens instructies (buttons ed)			X	Geen aandacht voor
156. Tillen/ verplaatsen			X	
Werkgedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
157. Werken gedurende bepaalde tijd			X	Te korte taakspanning
158. Tempo			X	Insteek oefeningen moeten aangegeven worden, anders spelen
159. Fouten maken		X		Insteek oefeningen en matchen
160. Controle over preoccupaties tijdens het werk			X	Verzamelt alles

161. Respecteren eigendommen regels en richtlijnen			X	Geen besef wat mag en niet
162. Samenwerken met anderen			X	Zoekt fysiek contact
163. Relaties met leidinggevendenden			X	Dagelijks : reacties uitlokken – continu knuffelen
164. Organiseren werkmaterialen			X	Geen oog voor orde
165. Zelfstandig overgang maken tussen verschillende taken			X	Enkel met begeleiding en verbale instructie
166. Adequaat gedrag tijdens overgangsmomenten		X		Afhankelijk van wat hij ziet
167. Corrigeren fouten als reactie op verbale, visuele of geschreven instructie		X		1X : OK 2X : lukt nog, iets moeilijker 3X : "foert"
168. Reageert adequaat op veranderingen in routine	X			
Zelfstandig functioneren:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
169. Zelfstandig eten		X		Lepel is moeilijk
170. Tafelmanieren		X		
171. Boodschappen overbrengen en zich zelfstandig verplaatsen			X	Non verbaal – enkel onder begeleiding verplaatsingen
172. Time management: volgt dag- en werkschema			X	Schema brengt onrust
173. Veiligheidsregels			X	Geen besef van gevaar
174. Gedrag in het openbaar		X		Blijft dicht bij begeleider
175. Zelfstandig en correct gebruik toilet			X	Niet zindelijk
176. Zelfstandig wassen van de handen voor maaltijd			X	Water is om te spelen – begeleiding neemt over
177. Klok lezen			X	Kan dit niet
178. Handelen naar openbare regels			X	Geen besef van regels
179. Reactie in noodsituaties			X	Regaeert enkel op instructies van begeleiders
180. Adequaat beschermen persoonlijke bezittingen		X		Verzamelt alles in eigen ruimte zonder oog voor netheid
Vrije tijdsvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
181. Invulling vrije tijd		X		Individuele ruimte met speeltjes
182. Samen met andere spelen			X	
183. Lunch of pauze			X	
184. Groepsactiviteiten		X		
185. Sport en spel			X	
186. Gebruiken automaten			X	
187. Leren nieuwe vrije tijdsactiviteiten			X	Heeft sterke eigen wil
188. Individuele activiteiten binnenshuis			X	
189. Zorg voor planten			X	
190. Spelen van gezelschapsspelen, bordspelen of kaartspelen			X	Speelt met kaarten en pionnen maar niet volgens regels
191. Volgen van de instructie van spel			X	
192. Sportactiviteiten			X	Enkel fietsen : onder begeleiding en verbale instructie
Functionele communicatie:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
193. Communiceren over basisbehoeften		X		Honger – dorst – warm – koud
194. Hulp vragen		X		Neemt begeleider bij arm
195. Reageren op enkelvoudige instructies			X	
196. Reageren op verbodsbepalingen		X		Moet herhaald worden
197. Tellen van objecten			X	Kan niet tellen
198. Schrijven eigen naam			X	Kan niet schrijven

199. Begrijpen namen van vormen, kleuren, letters en cijfers			X	Geen notie
200. Reageren op instructies met keuzeoptie			X	Handelt altijd in het hier en nu
201. Reageren op instrumentele gebaren			X	Enkel op "kom" gebaar
202. Adequaat reageren bij stop-teken		X		Moet herhaald worden
203. Doorwerken na compliment, correctie of stimulans			X	Moet gemotiveerd worden om verder te doen
204. Opvolgend instructie in noodgevallen		X		
Sociaal gedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
205. Reageren op de aanwezigheid van anderen		X		Reageert door roepen of vastpakken
206. Positief sociaal gedrag naar bekenden		X		Reageert door roepen of vastpakken
207. Positief sociaal gedrag bij vreemden		X		Reageert door roepen of vastpakken
208. Negatief sociaal gedrag als agressie en voorwerpen stuk maken		X		Boekjes scheuren
209. Negatief sociaal gedrag als storen, negeren, zelfstimulatie			X	Roepen, schoppen tegen deur
210. Zelfcontrole gedurende de werkactiviteiten		X	X	Verzamelen van material
211. Sociaal gedrag in groepen		X		
212. Zoeken van sociale contacten	X			Enkel met begeleiding
213. Delen van voeding of materialen met anderen		X	X	Speelgoed lukt redelijk – eten niet
214. Sportiviteit/ tegen verlies kunnen			X	Geen notie
215. Zelfbeheersing/ adequate reactie op frustratie			X	Veel roepen – schoppen tegen deur, muur
216. Gebruiken beleefdheidsregels in omgang met anderen			X	Geen notie

TTAP Testprofiel Scores Jens

	WerkVaardigheden (WV)			Werkgedrag (WG)			Zelfstandig Functioneren (ZF)			Vrijtijdsvaardigheden (VV)			Functionele Communicatie (FC)			Sociaal Gedrag (SG)		
	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk
12																		
11																		
10																		
9																		
8																		
7																		
6																		
5																		
4																		
3																		
2																		
1																		
	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk
	WV			WG			ZF			VV			FC			SG		
	gelukt			In ontwikkeling														

TTAP SCORE FORMULIER**Directe observatie schaal**

Naam cliënt: SEPPE

Datum: 18 en 25/05/2010

Werkvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
1. Sorteren	X			Na demonstratie
2. Sorteerrfouten corrigeren	X			
3. Passen (matchen) op voorbeelden	X			Na verbale instructie
4. Matchen/sorteren kleuren	X			
5. Sorteren en vergelijken	X			
6. Gebruikt 1-1 relatie bij 3 stappentaak	X			
7. Samenstellen reisetui	X			Na verbale instructie
8. Eenvoudig en complex alfabetisch rangschikken		X		
9. Meten met een liniaal		X		Meten niet, aflezen en sorteren wel
10. Sorteren op nummer	X			
11. Meten met maatbekers en lepels		X		
12. Typen		X		Enkel voornaam
Werkgedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
13. Montage	X			
14. Werkt zonder onderbreking	X			
15. Afgeleid door omgevingsgeluiden	X			
16. Werkt zonder supervisie	X			
17. Productiviteit	X			Aantal : 25
18. Werkt netjes en systematisch		X		Stapel met afgewerkte producten was warrig
19. Reactie op de omgeving	X			
20. Reacties op overgangen	X			
21. Vraagt hulp indien nodig		X		
22. Reactie op correctives	X			
23. Verdraagt onderbrekingen		X		
24. Prestaties gedurende langere tijd		X		45 min was maximum
Zelfstandig functioneren:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
25. Klok lezen			X	
26. Herkennen van geld	X			
27. Geld tellen		X		Kan niet optellen
28. Kent signaalborden	X			Geschreven = I.O.
29. Handen wassen	X			
30. Gebruik automaat		X		Met gepast en verbale instructie
31. Gepast eetgedrag	X			
32. Gebruik geld		X		Enkel bedragen die hij herkent op munten – niet optellen
33. Brengt een boodschap over		X		
34. Gebruik kalender			X	Enkel dagen van de week benoemen
35. Kasboek bijhouden			X	
36. Volgt schema		X		
Vrije tijdvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
37. Individuele activiteiten		X		2 minuten
38. Opruim materiaal op na de pauze		X		Na verbale instructie
39. Magnetisch dartboard	X			
40. Noteren score bij dartspel		X		Herkent getallen maar noteert niet – optellen lukt niet
41. Eenvoudig kaartspel	X			
42. Basketbal		X		
43. Gebruik tijdsaanduiding		X		Na demonstratie
44. Lezen in tijdschrift / catalogus		X		
45. Hoger niveau kaartspel		X		Enkel op kleur, wacht wel beurt af
46. Vragen om ontspanningsactiviteit		X		Geeft aan dat het genoeg

en reactie op werkschema				is, maar gebruikt "kaart" niet
47. Plannen van een uitstap			X	
48. Budgetteren voor uitstap			X	
Functionele communicatie:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
49. Begrijpen verbale instructies of gebaren	X			
50. Vragen beantwoorden over de huidige toestand		X		
51. Uitgestelde instructies		X		Na herinnering
52. Volgt visuele instructies	X			Na wijzen en verbale instructie
53. Weet hoe te handelen in noodgevallen			X	
54. Communiqueert behoeftes		X		
55. Positieve houding vertonen	X			
56. Begrijpt een verbod	X			
57. Spontane communicatie		X		
58. Geschreven instructies			X	Enkel functioneel lezen – picto's lukken wel
59. Eenvoudige aankoop doen		X		Kan geen geld tellen
60. Telefoon gebruiken			X	
Sociaal gedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
61. Reageren op eigen naam	X			
62. Gepaste begroeting bij eerste ontmoeting	X			
63. Reactie op de aanwezigheid van de onderzoeker	X			
64. Gepast glimlachen		X		Lacht vaak uit nervositeit
65. Zelfbeheersing	X			
66. Positief sociaal gedrag	X			
67. Negatief sociaal gedrag	X			
68. Gaat met onderzoeker mee	X			
69. Gepaste fysieke interactie		X		
70. Samen spelen		X		
71. Conversatie beginnen		X		
72. Gebruik visuele regels	X			

TTAP SCORE FORMULIER

Thuischaal

Naam cliënt: SEPPE

Datum: 26/03/2010

Werkvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
73. Eenvoudige werkplaats-/keuken-/bureaugereedschappen	X			Keukenmateriaal
74. Sorteren	X			
75. Vegen of stofzuigen			X	NVT
76. Schoonmaakartikelen			X	NVT
77. Wassen en drogen kleding			X	NVT
78. Afwassen en afdrogen vaat	X			Afwassen
79. Gebruik keukenapparaten		X		Broodrooster, microgolf
80. Handdoeken opvouwen			X	NVT
81. Bed opmaken		X		
82. Leegmaken vaatwasser en vaat opruimen	X			
83. Tafel dekken	X			Met visualisatie
84. Opruimen na maaltijd of koken	X			
Werkgedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
85. Werkt zelfstandig	X			Afhankelijk van humeur
86. Vragen om hulp als dat nodig is	X			
87. Accepteren leiding /contact met supervisor			X	Stopt ermee !
88. Respekteert bezittingen, regels en	X			

richtlijnen				
89. Nieuwe taken		X		
90. Uitgestelde instructies			X	
91. Omgaan met onderbrekingen		X		
92. Past zich aan als er veranderingen in de routine	X		X	Eten : OK – Meubelen zet hij weer goed
93. Zorgt voor eigen werkplek en bezittingen	X			
94. Is mobiel tijdens taken	X			
95. Samenwerking met anderen		X		
96. Afgeleid door tv, computer, of andere zaken	X			
Zelfstandig functioneren:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
97. Kleden en zelfverzorging		X		
98. Douchen of bad nemen en tanden poetsen		X		
99. Naar het toilet gaan	X			
100. Menstruatie/ scheren			X	Ouders doen dit
101. Koken		X		
102. Eenvoudige boodschappen			X	
103. Mobiliteit / verplaatsingen			X	
104. Eten	X			
105. Begrijpen veiligheidsvoorschriften	X	X		De meeste wel
106. Zelfstandig medicatie innemen			X	
107. Koffer inpakken voor overnachtingen			X	NVT
108. Sluit toiletdeur bij gebruik	X			
Vrije tijdsvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
109. Vult vrije tijd in	X			
110. Alleen spelen		X		
111. Samen met anderen spelen			X	
112. Gezelschapspelen doen	X			Lotto – memory – jenga
113. Radio of tv	X			
114. Activiteiten binnenshuis als hobby of verzamelen	X			Strips
115. Activiteiten buitenshuis knutselen of handwerk			X	
116. Activiteiten buitenshuis		X		Trampoline – fietsen – wandelen (onder begeleiding)
117. Neemt deel aan culturele activiteiten	X			Film – Museum (onder begeleiding)
118. Zorgen voor huisdieren		X		Met visualisatie
119. Selfservice restaurant bezoeken		X		
120. Opruimen na vrije tijdsactiviteiten	X			
Functionele communicatie:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
121. Communiceren over basale behoeften	X			
122. Antwoorden geven op vragen over functioneren	X			
123. Begrijpen van concepten	X	X		Dagen van de week : I.O.
124. Gebruiken van concepten	X		X	
125. Lezen signaalborden		X		
126. Gebruiken van de telefoon			X	Redenen – volgorden : mislukt
127. Sociale activiteiten	X			
128. Spontane conversaties		X		
129. Reageert adequaat op een stop teken	X			
130. Wijst naar voorwerpen	X			
131. Weigeren met gebaren of woorden	X			
132. Reageren op gebaren of woorden	X			

Sociaal gedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
133. Positief sociaal gedrag met bekende anderen	X			
134. Positief sociaal gedrag met vreemden			X	
135. Negatief gedrag als agressie en voorwerpen vernielen	X			
136. Negatief sociaal gedrag als storen, negeren, zelfstimulatie	X			
137. Sociale bijeenkomsten			X	
138. Reageren op de aanwezigheid van anderen	X			Alleen bekenden
139. Adequaat sociaal gedrag tov anderen in het algemeen	X			
140. Zoeken van sociale contacten	X			
141. Stoort anderen niet tijdens hun bezigheden		X		Met verbale instructie
142. Verontschuldigen na fouten of vergissingen	X			Zal zeggen : Seppe toch !
143. Zelfbeheersing/ adequate reactie op frustratie		X		
144. Delen van voeding of materialen met anderen	X	X		Speelgoed : I.O.

TTAP SCORE FORMULIER

School/werkschaal

Naam cliënt: SEPPE

Datum: 11/05/2010

Werkvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
145. Sorteren objecten	X			
146. Monteren	X			
147. Archiveren	X			
148. Gebruiken eenvoudige machines en gereedschappen		X		Schaar en nietmachine
149. Onderscheiden grootte	X			
150. Meten / wegen		X		
151. Verpakken	X			
152. Schoonmaken eigen werkplek		X		
153. Vullen van containers		X		
154. Gebruiken lijst om onderdelen te verzamelen	X			
155. Gebruiken apparatuur volgens instructies (buttons ed)	X			
156. Tillen/ verplaatsen	X			
Werkgedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
157. Werken gedurende bepaalde tijd	X			
158. Tempo		X		Afhankelijk van dag tot dag
159. Fouten maken	X			
160. Controle over preoccupaties tijdens het werk	X			
161. Respecteren eigendommen regels en richtlijnen	X			
162. Samenwerken met anderen		X		
163. Relaties met leidinggevendenden	X			
164. Organiseren werkmaterialen	X			
165. Zelfstandig overgang maken tussen verschillende taken	X			
166. Adequaat gedrag tijdens overgangsmomenten	X			
167. Corrigeren fouten als reactie op verbale, visuele of geschreven instructie		X		
168. Reageert adequaat op veranderingen in routine	X			Veranderingen gebeuren altijd in het bijzijn van

				Seppe
Zelfstandig functioneren:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
169. Zelfstandig eten	X			Wordt bediend bij warme maaltijd – rest : zelfstandig
170. Tafelmanieren	X			
171. Boodschappen overbrengen en zich zelfstandig verplaatsen		X		Onder begeleiding
172. Time management: volgt dag- en werkschema	X			
173. Veiligheidsregels		X		
174. Gedrag in het openbaar	X			
175. Zelfstandig en correct gebruik toilet	X			
176. Zelfstandig wassen van de handen voor maaltijd	X			Verbale instructie
177. Klok lezen			X	
178. Handelen naar openbare regels		X		
179. Reactie in noodsituaties			X	Onder begeleiding
180. Adequaat beschermen persoonlijke bezittingen	X			
Vrije tijdsvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
181. Invulling vrije tijd	X			
182. Samen met andere spelen			X	
183. Lunch of pauze			X	Onder begeleiding
184. Groepsactiviteiten	X			
185. Sport en spel		X		
186. Gebruiken automaten		X		
187. Leren nieuwe vrije tijdsactiviteiten		X		
188. Individuele activiteiten binnenshuis		X		
189. Zorg voor planten			X	NVT
190. Spelen van gezelschapsspelen, bordspelen of kaartspelen		X		
191. Volgen van de instructie van spel		X		
192. Sportactiviteiten	X			Met begeleiding
Functionele communicatie:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
193. Communiceren over basisbehoeften	X			
194. Hulp vragen		X		
195. Reageren op enkelvoudige instructies	X			
196. Reageren op verbodsbepalingen	X			
197. Tellen van objecten		X		
198. Schrijven eigen naam	X			Enkel voornaam
199. Begrijpen namen van vormen, kleuren, letters en cijfers	X			
200. Reageren op instructies met keuzeoptie		X		
201. Reageren op instrumentele gebaren	X			
202. Adequaat reageren bij stop-teken	X			
203. Doorwerken na compliment, correctie of stimulans		X		
204. Opvolgend instructie in noodgevallen		X		
Sociaal gedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
205. Reageren op de aanwezigheid van anderen	X			
206. Positief sociaal gedrag naar bekenden	X			
207. Positief sociaal gedrag bij vreemden		X		Trekt zich terug
208. Negatief sociaal gedrag als	X			

agressie en voorwerpen stuk maken				
209. Negatief sociaal gedrag als storen, negeren, zelfstimulatie	X			
210. Zelfcontrole gedurende de werkactiviteiten	X			
211. Sociaal gedrag in groepen	X			
212. Zoeken van sociale contacten		X		Enkel met bekenden
213. Delen van voeding of materialen met anderen	X			
214. Sportiviteit/ tegen verlies kunnen	X			
215. Zelfbeheersing/ adequate reactie op frustratie	X			
216. Gebruiken beleefdheidsregels in omgang met anderen			X	Gebruikt geen beleefdheidsregels

	WerkVaardigheden (WV)			Werkgedrag (WG)			Zelfstandig Functioneren (ZF)			Vrijtjijdsvaardigheden (VV)			Functionele Communicatie (FC)			Sociaal Gedrag (SG)			
	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	
12																			
11																			
10																			
9																			
8																			
7																			
6																			
5																			
4																			
3																			
2																			
1																			
	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	
	WV						WG			ZF			VV			FC			SG

	gelukt	In ontwikkeling	mislukt
1. Het ontwikkelen van een nieuw product	10	10	10
2. Het ontwikkelen van een nieuwe dienst	10	10	10
3. Het ontwikkelen van een nieuwe technologie	10	10	10
4. Het ontwikkelen van een nieuwe markt	10	10	10
5. Het ontwikkelen van een nieuwe organisatie	10	10	10
6. Het ontwikkelen van een nieuwe strategie	10	10	10
7. Het ontwikkelen van een nieuw proces	10	10	10
8. Het ontwikkelen van een nieuw systeem	10	10	10
9. Het ontwikkelen van een nieuwe methode	10	10	10
10. Het ontwikkelen van een nieuw model	10	10	10

TTAP SCORE FORMULIER**Directe observatie schaal**

Naam cliënt: MAYA

Datum: 30/04/2010

Werkvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
1. Sorteren			X	
2. Sorteerfouten corrigeren			X	
3. Passen (matchen) op voorbeelden			X	
4. Matchen/sorteren kleuren		X		2 kleuren mits correctie
5. Sorteren en vergelijken			X	Geen notie van getallen
6. Gebruikt 1-1 relatie bij 3 stappentaak			X	
7. Samenstellen reisetui			X	Wel insteken indien het wordt aangegeven
8. Eenvoudig en complex alfabetisch rangschikken			X	Geen notie alfabet
9. Meten met een liniaal			X	Geen notie getallen
10. Sorteren op nummer			X	Geen notie getallen
11. Meten met maatbekers en lepels			X	Geen notie
12. Typen			X	
Werkgedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
13. Montage			X	
14. Werkt zonder onderbreking			X	
15. Afgeleid door omgevingsgeluiden	X			
16. Werkt zonder supervisie			X	
17. Productiviteit			X	
18. Werkt netjes en systematisch			X	
19. Reactie op de omgeving		X		
20. Reacties op overgangen	X	X		
21. Vraagt hulp indien nodig			X	
22. Reactie op correcties		X		
23. Verdraagt onderbrekingen			X	
24. Prestaties gedurende langere tijd			X	Korte taakspanning
Zelfstandig functioneren:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
25. Klok lezen			X	Geen notie
26. Herkennen van geld			X	Geen notie
27. Geld tellen			X	Geen notie
28. Kent signaalborden			X	Geen notie
29. Handen wassen			X	Water = spelen
30. Gebruik automaat			X	
31. Gepast eetgedrag		X	X	Slordig en gulzig maar voorzichtig
32. Gebruik geld			X	Geen notie
33. Brengt een boodschap over			X	Non verbaal
34. Gebruik kalender			X	Geen notie
35. Kasboek bijhouden			X	Geen notie
36. Volgt schema			X	Te moeilijk
Vrije tijdvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
37. Individuele activiteiten		X		Gefascineerd door kook wekker
38. Opruim materiaal op na de pauze			X	
39. Magnetisch dartbord			X	
40. Noteren score bij dartspeel			X	
41. Eenvoudig kaartspel			X	
42. Basketbal			X	
43. Gebruik tijdsaanduiding			X	
44. Lezen in tijdschrift / catalogus		X		Heel kort !
45. Hoger niveau kaartspel			X	
46. Vragen om ontspanningsactiviteit en reactie op werkschema			X	Geen notie van picto
47. Plannen van een uitstap			X	
48. Budgetteren voor uitstap			X	

Functionele communicatie:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
49. Begrijpen verbale instructies of gebaren			X	
50. Vragen beantwoorden over de huidige toestand		X	X	Non verbaal – lachen
51. Uitgestelde instructies			X	
52. Volgt visuele instructies			X	Geen notie prenten
53. Weet hoe te handelen in noodgevallen			X	Non verbaal Kan niet schrijven
54. Communiceert behoeftes		X		Dorst : geeft beker aan begeleider
55. Positieve houding vertonen		X		
56. Begrijpt een verbod		X	X	
57. Spontane communicatie			X	
58. Geschreven instructies			X	Kan niet lezen
59. Eenvoudige aankoop doen			X	Geen notie geld
60. Telefoon gebruiken			X	Non verbaal – kan niet schrijven
Sociaal gedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
61. Reageren op eigen naam	X			
62. Gepaste begroeting bij eerste ontmoeting		X		Geen begroeting
63. Reactie op de aanwezigheid van de onderzoeker		X		
64. Gepast glimlachen	X			
65. Zelfbeheersing		X		
66. Positief sociaal gedrag		X		
67. Negatief sociaal gedrag	X			
68. Gaat met onderzoeker mee		X		Blijft achter – trage motoriek
69. Gepaste fysieke interactie	X			
70. Samen spelen			X	
71. Conversatie beginnen			X	Non verbaal
72. Gebruik visuele regels			X	Geen notie prenten

TTAP SCORE FORMULIER

Thuischaal

Naam cliënt: MAYA

Datum: 23/03/2010

Werkvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
73. Eenvoudige werkplaats-/keuken-/bureaugereedschappen			X	NVT
74. Sorteren			X	
75. Vegen of stofzuigen			X	NVT
76. Schoonmaakartikelen			X	NVT
77. Wassen en drogen kleding			X	NVT
78. Afwassen en afdrogen vaat			X	NVT
79. Gebruik keukenapparaten			X	NVT
80. Handdoeken opvouwen		X		Wegleggen, niet vouwen
81. Bed opmaken			X	NVT
82. Leegmaken vaatwasser en vaat opruimen			X	NVT
83. Tafel dekken		X		Voor zichzelf
84. Opruimen na maaltijd of koken		X		Vuil bord wegzetten
Werkgedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
85. Werkt zelfstandig			X	NVT
86. Vragen om hulp als dat nodig is		X		
87. Accepteren leiding /contact met supervisor		X		
88. Respecteert bezittingen, regels en richtlijnen			X	Geen notie van regels
89. Nieuwe taken		X		
90. Uitgestelde instructies			X	

91. Omgaan met onderbrekingen		X		
92. Past zich aan als er veranderingen in de routine		X		
93. Zorgt voor eigen werkplek en bezittingen			X	
94. Is mobiel tijdens taken	X			
95. Samenwerking met anderen			X	
96. Afgeleid door tv, computer, of andere zaken	X			
Zelfstandig functioneren:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
97. Kleden en zelfverzorging			X	Met begeleiding
98. Douchen of bad nemen en tanden poetsen			X	
99. Naar het toilet gaan			X	
100. Menstruatie/ scheren			X	NVT
101. Koken			X	NVT
102. Eenvoudige boodschappen			X	
103. Mobiliteit / verplaatsingen			X	
104. Eten			X	Met begeleiding, kan wel bijvragen
105. Begrijpen veiligheidsvoorschriften			X	
106. Zelfstandig medicatie innemen			X	Medicatie = snoepje
107. Koffer inpakken voor overnachtingen			X	NVT
108. Sluit toiletdeur bij gebruik			X	
Vrije tijdsvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
109. Vult vrije tijd in		X		
110. Alleen spelen	X			
111. Samen met anderen spelen			X	
112. Gezelschapspelen doen			X	
113. Radio of tv			X	Interesse voor radio
114. Activiteiten binnenshuis als hobby of verzamelen			X	
115. Activiteiten buitenshuis knutselen of handwerk			X	
116. Activiteiten buitenshuis		X		Schommelen
117. Neemt deel aan culturele activiteiten			X	
118. Zorgen voor huisdieren			X	NVT
119. Selfservice restaurant bezoeken			X	Doet dit wel graag
120. Opruimen na vrije tijdsactiviteiten			X	Laat alles rondslingeren
Functionele communicatie:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
121. Communiceren over basale behoeften		X		Honger – dorst – pijn
122. Antwoorden geven op vragen over functioneren		X		
123. Begrijpen van concepten			X	
124. Gebruiken van concepten			X	
125. Lezen signaalborden			X	
126. Gebruiken van de telefoon			X	
127. Sociale activiteiten			X	
128. Spontane conversaties		X		Hulp vragen – knuffel geven
129. Reageert adequaat op een stop teken		X		Moet herhaald worden
130. Wijst naar voorwerpen	X			
131. Weigeren met gebaren of woorden	X			
132. Reageren op gebaren of woorden		x		
Sociaal gedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
133. Positief sociaal gedrag met bekende anderen		X		
134. Positief sociaal gedrag met			X	

vreemden				
135. Negatief gedrag als agressie en voorwerpen vernielen			X	
136. Negatief sociaal gedrag als storen, negeren, zelfstimulatie		X		
137. Sociale bijeenkomsten		X		Afhankelijk van de drukte
138. Reageren op de aanwezigheid van anderen		X		
139. Adequaat sociaal gedrag tov anderen in het algemeen	X			
140. Zoeken van sociale contacten			X	
141. Stoort anderen niet tijdens hun bezigheden		X		Soms roepen
142. Verontschuldigen na fouten of vergissingen			X	Geen notie fouten
143. Zelfbeheersing/ adequate reactie op frustratie			X	
144. Delen van voeding of materialen met anderen			X	

TTAP SCORE FORMULIER

Naam cliënt: MAYA

School/werkschaal

Datum: 30/04/2010

Werkvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
145. Sorteren objecten			X	Max. 2 – begeleiding moet aangeven anders spelen met materiaal
146. Monteren			X	Geen notie schema
147. Archiveren			X	
148. Gebruiken eenvoudige machines en gereedschappen			X	
149. Onderscheiden grootte			X	Enkel vorm en kleur
150. Meten / wegen			X	
151. Verpakken			X	
152. Schoonmaken eigen werkplek			X	
153. Vullen van containers			X	Opeten en uitgieten
154. Gebruiken lijst om onderdelen te verzamelen			X	Geen notie schema
155. Gebruiken apparatuur volgens instructies (buttons ed)			X	
156. Tillen/ verplaatsen			X	
Werkgedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
157. Werken gedurende bepaalde tijd			X	Beperkte taakspanning
158. Tempo			X	Afhankelijk van afleiding
159. Fouten maken			X	Kijkt niet naar taak
160. Controle over preoccupaties tijdens het werk			X	Afgeleid door geluiden en speeltjes
161. Respecteren eigendommen regels en richtlijnen			X	Geen notie
162. Samenwerken met anderen			X	
163. Relaties met leidinggevendenden		X		Bij niet luisteren laat ze zich vallen
164. Organiseren werkmaterialen			X	Laat alles rondslingeren
165. Zelfstandig overgang maken tussen verschillende taken			X	Onder begeleiding en verbale instructie
166. Adequaat gedrag tijdens overgangsmomenten		X		Vooraf verbaal protest
167. Corrigeren fouten als reactie op verbale, visuele of geschreven instructie			X	
168. Reageert adequaat op veranderingen in routine			X	

Zelfstandig functioneren:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
169. Zelfstandig eten		X		Eet heel slordig
170. Tafelmanieren			X	Heel slordig – veel morsen
171. Boodschappen overbrengen en zich zelfstandig verplaatsen			X	Non verbaal
172. Time management: volgt dag- en werkschema			X	Te moeilijk
173. Veiligheidsregels			X	Geen notie
174. Gedrag in het openbaar		X		Afhankelijk van plaats (waar eten en drinken te krijgen is : mislukt)
175. Zelfstandig en correct gebruik toilet			X	Niet zindelijk
176. Zelfstandig wassen van de handen voor maaltijd			X	Water = spelen – begeleiding neemt over
177. Klok lezen			X	Geen notie
178. Handelen naar openbare regels			X	Geen notie
179. Reactie in noodsituaties			X	Geen notie
180. Adequaat beschermen persoonlijke bezittingen			X	Laat alles vallen als ze het beu is
Vrije tijdsvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
181. Invulling vrije tijd		X		Afhankelijk van welbevinden – activity-centers
182. Samen met andere spelen			X	
183. Lunch of pauze			X	Enkel interesse in eten en drinken
184. Groepsactiviteiten		X		Afhankelijk van drukte
185. Sport en spel			X	
186. Gebruiken automaten			X	
187. Leren nieuwe vrije tijdsactiviteiten			X	Mogelijkheden zijn heel beperkt
188. Individuele activiteiten binnenshuis			X	
189. Zorg voor planten			X	
190. Spelen van gezelschapsspelen, bordspelen of kaartspelen			X	Geen notie regels
191. Volgen van de instructie van spel			X	Geen notie
192. Sportactiviteiten			X	Beperkte motoriek
Functionele communicatie:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
193. Communiceren over basisbehoeften		X		Pijn – dorst en honger (gaat dan roepen)
194. Hulp vragen			X	Roepen
195. Reageren op eenvoudige instructies			X	
196. Reageren op verbodsbepalingen		X		Moet herhaald worden
197. Tellen van objecten			X	Kan niet tellen
198. Schrijven eigen naam			X	Kan niet schrijven
199. Begrijpen namen van vormen, kleuren, letters en cijfers			X	Geen notie
200. Reageren op instructies met keuzeoptie			X	Alles gebeurt in het hier en nu
201. Reageren op instrumentele gebaren		X		Reageert op “kom”gebaar
202. Adequaat reageren bij stop-teken		X		Moet herhaald worden
203. Doorwerken na compliment, correctie of stimulans			X	Moet gemotiveerd worden om verder te doen
204. Opvolgend instructie in noodgevallen			X	Volgt begeleiding
Sociaal gedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
205. Reageren op de aanwezigheid van anderen			X	
206. Positief sociaal gedrag naar bekenden			X	
207. Positief sociaal gedrag bij			X	

vreemden				
208. Negatief sociaal gedrag als agressie en voorwerpen stuk maken		X		Speelgoed weggooien – zichzelf nijpen
209. Negatief sociaal gedrag als storen, negeren, zelfstimulatie			X	Roepen – hoofd kloppen tegen muur – nijpen
210. Zelfcontrole gedurende de werkactiviteiten		X		Enkel onder begeleiding
211. Sociaal gedrag in groepen			X	Afhankelijk van drukte
212. Zoeken van sociale contacten			X	
213. Delen van voeding of materialen met anderen		X	X	Speelgoed lukt soms – eten niet
214. Sportiviteit/ tegen verlies kunnen			X	Geen notie
215. Zelfbeheersing/ adequate reactie op frustratie			X	Roepen – hoofd tegen muur kloppen
216. Gebruiken beleefdheidsregels in omgang met anderen			X	Geen notie

TTAP Testprofiel Scores Maya

	WerkVaardigheden (WV)			Werkgedrag (WG)			Zelfstandig Functioneren (ZF)			Vrijtijdsvaardigheden (VV)			Functionele Communicatie (FC)			Sociaal Gedrag (SG)		
	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk
12																		
11																		
10																		
9																		
8																		
7																		
6																		
5																		
4																		
3																		
2																		
1																		
	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk
	WV			WG			ZF			VV			FC			SG		
	gelukt			In ontwikkeling			mislukt											

TTAP SCORE FORMULIER**Directe observatie schaal**

Naam cliënt: ARNE

Datum: 26/05/2010

Werkvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
1. Sorteren		X		Na voorbeeld en verbale instructie
2. Sorteerrfouten corrigeren		X		Haalt de fouten er uit, maar sorteert ze niet meer
3. Passen (matchen) op voorbeelden		X		Veel prompting nodig
4. Matchen/sorteren kleuren	X			
5. Sorteren en vergelijken			X	Sorteren op nummer mislukt – bundelen lukt iets beter
6. Gebruikt 1-1 relatie bij 3 stappentaak		X		Na demo
7. Samenstellen reisetui			X	Moeilijk om te starten
8. Eenvoudig en complex alfabetisch rangschikken			X	Geen notie alfabet
9. Meten met een liniaal			X	Geen getallenkennis
10. Sorteren op nummer			X	
11. Meten met maatbekers en lepels			X	Enkel na demo
12. Typen			X	Zegt "kan niet"
Werkgedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
13. Montage		X		
14. Werkt zonder onderbreking			X	
15. Afgeleid door omgevingsgeluiden		X		Reageert op persoon die binnenkomt, die hij hoort passeren
16. Werkt zonder supervisie			X	Stopt, werkt niet verder
17. Productiviteit			X	
18. Werkt netjes en systematisch		X		
19. Reactie op de omgeving		X		
20. Reacties op overgangen		X		Fladderen
21. Vraagt hulp indien nodig		X		Zegt "kan niet"
22. Reactie op correcties		X		
23. Verdraagt onderbrekingen			X	
24. Prestaties gedurende langere tijd			X	Max. 35 min en dan pauze
Zelfstandig functioneren:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
25. Klok lezen			X	
26. Herkennen van geld			X	
27. Geld tellen			X	
28. Kent signaalborden	X			
29. Handen wassen		X		Veel verbale instructie nodig
30. Gebruik automaat			X	
31. Gepast eetgedrag		X		Drankje OK – koek is spelen
32. Gebruik geld			X	
33. Brengt een boodschap over			X	Kan en mag zich niet alleen verplaatsen
34. Gebruik kalender			X	
35. Kasboek bijhouden			X	
36. Volgt schema		X		
Vrije tijdvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
37. Individuele activiteiten			X	Keukenwekker is het meest aantrekkelijke
38. Opruim materiaal op na de pauze			X	
39. Magnetisch dartbord		X		
40. Noteren score bij dartspel			X	
41. Eenvoudig kaartspel		X		Wacht beurt af, maar "matcht" niet
42. Basketbal		X		
43. Gebruik tijdsaanduiding		X	X	Mits demonstratie
44. Lezen in tijdschrift / catalogus			X	

45. Hoger niveau kaartspel			X	
46. Vragen om ontspanningsactiviteit en reactie op werkschema		X		Geeft het verbaal aan – gebruikt de kaart niet
47. Plannen van een uitstap			X	
48. Budgetteren voor uitstap			X	
Functionele communicatie:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
49. Begrijpen verbale instructies of gebaren		X		
50. Vragen beantwoorden over de huidige toestand			X	
51. Uitgestelde instructies			X	
52. Volgt visuele instructies		X		Afhankelijk van motivatie
53. Weet hoe te handelen in noodgevallen			X	
54. Communiceert behoeftes		X		Kan pause vragen en geeft aan wanneer hij nog wil drinken
55. Positieve houding vertonen		X		
56. Begrijpt een verbod		X		Herhaalt het na lange tijd
57. Spontane communicatie			X	Vraagt naar mama – vast patroon
58. Geschreven instructies			X	
59. Eenvoudige aankoop doen			X	
60. Telefoon gebruiken			X	
Sociaal gedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
61. Reageren op eigen naam		X		
62. Gepaste begroeting bij eerste ontmoeting		X		
63. Reactie op de aanwezigheid van de onderzoeker		X		
64. Gepast glimlachen		X		
65. Zelfbeheersing		X		Fladderen – hoge geluiden
66. Positief sociaal gedrag		X		
67. Negatief sociaal gedrag				NVT
68. Gaat met onderzoeker mee	X			
69. Gepaste fysieke interactie	X			
70. Samen spelen		X		
71. Conversatie beginnen		X		
72. Gebruik visuele regels			X	

TTAP SCORE FORMULIER

Thuischaal

Naam cliënt: ARNE

Datum: 25/03/2010

Werkvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
73. Eenvoudige werkplaats-/keuken-/bureaugereedschappen		X		
74. Sorteren		X		Met begeleiding
75. Vegen of stofzuigen		X		
76. Schoonmaakartikelen			X	NVT
77. Wassen en drogen kleding			X	NVT
78. Afwassen en afdrogen vaat		X		Afdrogen
79. Gebruik keukenapparaten			X	NVT
80. Handdoeken opvouwen			X	NVT
81. Bed opmaken			X	Mama moet dat doen
82. Leegmaken vaatwasser en vaat opruimen		X		
83. Tafel dekken		X		
84. Opruimen na maaltijd of koken		X		Wegzetten

Werkgedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
85. Werkt zelfstandig			X	
86. Vragen om hulp als dat nodig is	X			
87. Accepteren leiding /contact met supervisor	X			
88. Respecteert bezittingen, regels en richtlijnen			X	
89. Nieuwe taken			X	
90. Uitgestelde instructies			X	
91. Omgaan met onderbrekingen		X		
92. Past zich aan als er veranderingen in de routine		X		
93. Zorgt voor eigen werkplek en bezittingen			X	
94. Is mobiel tijdens taken			X	
95. Samenwerking met anderen			X	
96. Afgeleid door tv, computer, of andere zaken			X	
Zelfstandig functioneren:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
97. Kleden en zelfverzorging		X		
98. Douchen of bad nemen en tanden poetsen		X		Tanden poetsen
99. Naar het toilet gaan		X		
100. Menstruatie/ scheren		X		
101. Koken		X		Enkel smeren
102. Eenvoudige boodschappen			X	
103. Mobiliteit / verplaatsingen			X	
104. Eten		X		
105. Begrijpen veiligheidsvoorschriften			X	
106. Zelfstandig medicatie innemen			X	
107. Koffer inpakken voor overnachtingen			X	NVT
108. Sluit toiletdeur bij gebruik		X		Soms
Vrije tijdsvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
109. Vult vrije tijd in	X			
110. Alleen spelen		X		
111. Samen met anderen spelen	X			Met zijn broers
112. Gezelschapspelen doen			X	NVT
113. Radio of tv	X			Enkel begeleiding nodig bij aanzetten
114. Activiteiten binnenshuis als hobby of verzamelen			X	
115. Activiteiten buitenshuis knutselen of handwerk			X	
116. Activiteiten buitenshuis		X		
117. Neemt deel aan culturele activiteiten		X		
118. Zorgen voor huisdieren		X	X	Voor de kat – soms
119. Selfservice restaurant bezoeken		X		
120. Opruimen na vrije tijdsactiviteiten		X		
Functionele communicatie:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
121. Communiceren over basale behoeften	X			
122. Antwoorden geven op vragen over functioneren	X			
123. Begrijpen van concepten	X			
124. Gebruiken van concepten	X			
125. Lezen signaalborden		X		Toilet
126. Gebruiken van de telefoon		X		Naar bekende personen en nummer moet voor Arne "gedraaid" worden
127. Sociale activiteiten		X		
128. Spontane conversaties		X		
129. Reageert adequaat op een stop		X		

teken				
130. Wijst naar voorwerpen	X			
131. Weigeren met gebaren of woorden	X			
132. Reageren op gebaren of woorden		X		Vaak vertraagd
Sociaal gedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
133. Positief sociaal gedrag met bekende anderen	X			
134. Positief sociaal gedrag met vreemden		X		
135. Negatief gedrag als agressie en voorwerpen vernielen		X		
136. Negatief sociaal gedrag als storen, negeren, zelfstimulatie			X	
137. Sociale bijeenkomsten		X		
138. Reageren op de aanwezigheid van anderen		X		Soms negeren
139. Adequaat sociaal gedrag tov anderen in het algemeen			X	Niet goed gekend
140. Zoeken van sociale contacten	X			
141. Stoort anderen niet tijdens hun bezigheden			X	
142. Verontschuldigen na fouten of vergissingen		X		Wil niet dat iemand kwaad is, wil verbale bevestiging dat ze "vriendjes" zijn
143. Zelfbeheersing/ adequate reactie op frustratie		X		
144. Delen van voeding of materialen met anderen	X			

TTAP SCORE FORMULIER

Naam cliënt: ARNE

School/werkschaal

Datum: 31/05/2010

Werkvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
145. Sorteren objecten	X			
146. Monteren		X		
147. Archiveren			X	
148. Gebruiken eenvoudige machines en gereedschappen		X		
149. Onderscheiden grootte		X		
150. Meten / wegen			X	
151. Verpakken			X	
152. Schoonmaken eigen werkplek		X		
153. Vullen van containers		X		
154. Gebruiken lijst om onderdelen te verzamelen			X	
155. Gebruiken apparatuur volgens instructies (buttons ed)			X	
156. Tillen/ verplaatsen			X	
Werkgedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
157. Werken gedurende bepaalde tijd		X		
158. Tempo		X		
159. Fouten maken		X		
160. Controle over preoccupaties tijdens het werk		X		
161. Respecteren eigendommen regels en richtlijnen			X	
162. Samenwerken met anderen			X	
163. Relaties met leidinggevend		X	X	Afhankelijk van het moment
164. Organiseren werkmaterialen		X		

165. Zelfstandig overgang maken tussen verschillende taken	X	X		Afhankelijk van het moment
166. Adequaat gedrag tijdens overgangsmomenten		X		
167. Corrigeren fouten als reactie op verbale, visuele of geschreven instructie		X	X	
168. Reageert adequaat op veranderingen in routine	X			
Zelfstandig functioneren:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
169. Zelfstandig eten	X			
170. Tafelmanieren	X			
171. Boodschappen overbrengen en zich zelfstandig verplaatsen				NVT
172. Time management: volgt dag- en werkschema		X		
173. Veiligheidsregels				NVT
174. Gedrag in het openbaar			X	
175. Zelfstandig en correct gebruik toilet		X		
176. Zelfstandig wassen van de handen voor maaltijd		X		
177. Klok lezen			X	
178. Handelen naar openbare regels				NVT
179. Reactie in noodsituaties		X		
180. Adequaat beschermen persoonlijke bezittingen		X		
Vrije tijdsvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
181. Invulling vrije tijd		X		
182. Samen met andere spelen			X	
183. Lunch of pauze		X	X	
184. Groepsactiviteiten		X		
185. Sport en spel		X		
186. Gebruiken automaten				NVT
187. Leren nieuwe vrije tijdsactiviteiten		X		
188. Individuele activiteiten binnenshuis		X		
189. Zorg voor planten				NVT
190. Spelen van gezelschapsspelen, bordspelen of kaartspelen			X	
191. Volgen van de instructie van spel			X	
192. Sportactiviteiten		X		
Functionele communicatie:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
193. Communiceren over basisbehoeften	X			
194. Hulp vragen		X		
195. Reageren op enkelvoudige instructies	X			
196. Reageren op verbodsbepalingen		X		
197. Tellen van objecten		X		
198. Schrijven eigen naam		X		
199. Begrijpen namen van vormen, kleuren, letters en cijfers		X		
200. Reageren op instructies met keuzeoptie		X		
201. Reageren op instrumentele gebaren		X		
202. Adequaat reageren bij stop-teken		X		
203. Doorwerken na compliment, correctie of stimulans		X		
204. Opvolgend instructie in noodgevallen		X		
Sociaal gedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:

205. Reageren op de aanwezigheid van anderen	X			
206. Positief sociaal gedrag naar bekenden		X		
207. Positief sociaal gedrag bij vreemden			X	
208. Negatief sociaal gedrag als agressie en voorwerpen stuk maken		X		Roepen
209. Negatief sociaal gedrag als storen, negeren, zelfstimulatie		X		
210. Zelfcontrole gedurende de werkactiviteiten			X	
211. Sociaal gedrag in groepen		X		
212. Zoeken van sociale contacten			X	Negatief
213. Delen van voeding of materialen met anderen			X	
214. Sportiviteit/ tegen verlies kunnen				NVT – Geen besef
215. Zelfbeheersing/ adequate reactie op frustratie			X	
216. Gebruiken beleefdheidsregels in omgang met anderen		X		

TTAP Testprofiel Scores Arne

	WerkVaardigheden (WV)			Werkgedrag (WG)			Zelfstandig Functioneren (ZF)			Vrijtijdsvaardigheden (VV)			Functionele Communicatie (FC)			Sociaal Gedrag (SG)		
	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk
12																		
11																		
10																		
9																		
8																		
7																		
6																		
5																		
4																		
3																		
2																		
1																		
	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk
	WV			WG			ZF			VV			FC			SG		
	gelukt			In ontwikkeling			mislukt											

TTAP SCORE FORMULIER

Naam cliënt: ILIAS

Directe observatie schaal

Datum: 21/05/2010

Werkvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
1. Sorteren	X			
2. Sorteerfouten corrigeren	X			
3. Passen (matchen) op voorbeelden		X		Geeft aan iets nodig te hebben, maar is onduidelijk
4. Matchen/sorteren kleuren	X			
5. Sorteren en vergelijken	X			Paperclips zijn moeilijk !
6. Gebruikt 1-1 relatie bij 3 stappentaak	X			
7. Samenstellen reisetui	X			Na demonstratie
8. Eenvoudig en complex alfabetisch rangschikken			X	
9. Meten met een liniaal			X	Bijt potloden kapot
10. Sorteren op nummer	X			
11. Meten met maatbekers en lepels		X		Met verbale instructie
12. Typen		X		Enkel voornaam en schrijven
Werkgedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
13. Montage	X			Aantal : 15
14. Werkt zonder onderbreking	X			
15. Afgeleid door omgevingsgeluiden		X		
16. Werkt zonder supervisie	X			
17. Productiviteit	X			
18. Werkt netjes en systematisch		X		
19. Reactie op de omgeving		X		
20. Reacties op overgangen		X		Vraagt naar schema !
21. Vraagt hulp indien nodig		X		Zie item 3
22. Reactie op correcties	X			
23. Verdraagt onderbrekingen		X		Weinig reactie
24. Prestaties gedurende langere tijd	X			
Zelfstandig functioneren:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
25. Klok lezen			X	
26. Herkennen van geld			X	
27. Geld tellen			X	
28. Kent signaalborden	X			
29. Handsen wassen		X		
30. Gebruik automaat		X		Wil geld blijven gebruiken voor meer cola's
31. Gepast eetgedrag		X		Gooit flesje weg voor effect
32. Gebruik geld			X	
33. Brengt een boodschap over			X	
34. Gebruik kalender		X		
35. Kasboek bijhouden			X	
36. Volgt schema		X		Checkt niet in omdat hij dit niet gewoon is – volgt het wel heel goed
Vrije tijdvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
37. Individuele activiteiten	X			Woordzoeker en CD
38. Opruim materiaal op na de pauze			X	
39. Magnetisch dartbord		X		
40. Noteren score bij dartspel			X	
41. Eenvoudig kaartspel	X			
42. Basketbal		X		
43. Gebruik tijdsaanduiding	X			
44. Lezen in tijdschrift / catalogus		X		Laat het op dezelfde pagina liggen omdat hij dit mooi vindt
45. Hoger niveau kaartspel			X	Beurt nemen lukt wel – regels begrijpt hij niet

46. Vragen om ontspanningsactiviteit en reactie op werkschema		X		
47. Plannen van een uitstap			X	
48. Budgetteren voor uitstap			X	
Functionele communicatie:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
49. Begrijpen verbale instructies of gebaren		X		Maakt materiaal kapot
50. Vragen beantwoorden over de huidige toestand		X		
51. Uitgestelde instructies			X	
52. Volgt visuele instructies	X			
53. Weet hoe te handelen in noodgevallen			X	
54. Communiceert behoeftes			X	
55. Positieve houding vertonen		X		
56. Begrijpt een verbod		X		
57. Spontane communicatie		X		
58. Geschreven instructies		X		
59. Eenvoudige aankoop doen			X	
60. Telefoon gebruiken			X	
Sociaal gedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
61. Reageren op eigen naam	X			
62. Gepaste begroeting bij eerste ontmoeting		X		
63. Reactie op de aanwezigheid van de onderzoeker		X		
64. Gepast glimlachen		X		
65. Zelfbeheersing			X	Omwillen van zijn enthousiasme
66. Positief sociaal gedrag		X		Nijpen maar van tevredenheid en blijheid
67. Negatief sociaal gedrag			X	Roepen – opnieuw van enthousiasme
68. Gaat met onderzoeker mee	X			Met rolwagen maar heeft wel vertrouwen in begeleiding
69. Gepaste fysieke interactie			X	Duwt begeleider weg
70. Samen spelen	X			Bij het kaarten
71. Conversatie beginnen			X	Zegt enkel "ja" – wordt zichtbaar nerveus
72. Gebruik visuele regels			X	

TTAP SCORE FORMULIER

Thuischaal

Naam cliënt: ILIAS

Datum: 29/03/2010

Werkvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
73. Eenvoudige werkplaats-/keuken-/bureaugereedschappen		X		Flesopener – rest onder begeleiding
74. Sorteren	X			
75. Vegen of stofzuigen			X	NVT
76. Schoonmaakartikelen			X	NVT
77. Wassen en drogen kleding			X	NVT
78. Afwassen en afdrogen vaat			X	NVT
79. Gebruik keukenapparaten			X	NVT
80. Handdoeken opvouwen			X	NVT
81. Bed opmaken			X	NVT
82. Leegmaken vaatwasser en vaat opruimen			X	NVT
83. Tafel dekken		X		
84. Opruimen na maaltijd of koken		X		
Werkgedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
85. Werkt zelfstandig		X		Mits verduidelijking

86.Vragen om hulp als dat nodig is			X	Laat alles staan
87.Accepteren leiding /contact met supervisor	X			
88. Respecteert bezittingen, regels en richtlijnen			X	Ilias kent geen regels
89. Nieuwe taken	X			
90.Uitgestelde instructies		X		
91. Omgaan met onderbrekingen			X	
92. Past zich aan als er veranderingen in de routine	X	X		In eigen kamer zal hij meestal herschikken
93. Zorgt voor eigen werkplek en bezittingen			X	
94. Is mobiel tijdens taken	X			
95. Samenwerking met anderen	X			In zijn eigen ruimte
96. Afgeleid door tv, computer, of andere zaken		X		Door muziek en jingels
Zelfstandig functioneren:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
97.Kleden en zelfverzorging		X		
98. Douchen of bad nemen en tanden poetsen			X	
99. Naar het toilet gaan	X			
100. Menstruatie/ scheren			X	Is pas opgestart
101. Koken			X	
102. Eenvoudige boodschappen			X	
103. Mobiliteit / verplaatsingen			X	
104. Eten			X	Variatie is wel ok
105. Begrijpen veiligheidsvoorschriften			X	
106. Zelfstandig medicatie innemen			X	
107. Koffer inpakken voor overnachtingen			X	NVT
108. Sluit toiletdeur bij gebruik			X	Heeft deze gewoonte niet
Vrije tijdsvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
109. Vult vrije tijd in	X			Enkel dmv schema
110.Alleen spelen			X	NVT
111. Samen met anderen spelen			X	
112. Gezelschapspelen doen			X	NVT
113. Radio of tv	X			Muziek via zijn PC
114. Activiteiten binnenshuis als hobby of verzamelen			X	NVT
115. Activiteiten buitenshuis knutselen of handwerk			X	NVT
116. Activiteiten buitenshuis	X			Onder begeleiding
117. Neemt deel aan culturele activiteiten		X		Muziekconcerten onder begeleiding
118. Zorgen voor huisdieren			X	NVT
119. Selfservice restaurant bezoeken			X	
120. Opruimen na vrije tijdsactiviteiten		X		Met verbale instructie
Functionele communicatie:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
121. Communiceren over basale behoeften	X			
122. Antwoorden geven op vragen over functioneren	X			
123. Begrijpen van concepten	X			Moet verduidelijkt worden
124. Gebruiken van concepten	X	X		
125. Lezen signaalborden		X		Meer dan 2
126. Gebruiken van de telefoon			X	
127. Sociale activiteiten		X		Wel beperkt
128. Spontane conversaties		X		
129. Reageert adequaat op een stop teken		X		
130. Wijst naar voorwerpen			X	NVT – Ilias wijst nooit
131. Weigeren met gebaren of woorden	X			

132. Reageren op gebaren of woorden	X			
Sociaal gedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
133. Positief sociaal gedrag met bekende anderen		X		
134. Positief sociaal gedrag met vreemden		X		
135. Negatief gedrag als agressie en voorwerpen vernielen		X		
136. Negatief sociaal gedrag als storen, negeren, zelfstimulatie		X		
137. Sociale bijeenkomsten		X		Vindt het wel leuk
138. Reageren op de aanwezigheid van anderen		X		
139. Adequaat sociaal gedrag tov anderen in het algemeen		X		
140. Zoeken van sociale contacten		X		
141. Stoort anderen niet tijdens hun bezigheden		X		Is er zich niet bewust van
142. Verontschuldigen na fouten of vergissingen			X	Is zich niet bewust van "fouten"
143. Zelfbeheersing/ adequate reactie op frustratie			X	Roepen en automutilatie, bijten, rijpen – geen agressie
144. Delen van voeding of materialen met anderen		X	X	Eten : mislukt

TTAP SCORE FORMULIER

School/werkschaal

Naam cliënt: ILIAS

Datum: 11/05/2010

Werkvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
145. Sorteren objecten	X			
146. Monteren	X			
147. Archiveren	X			
148. Gebruiken eenvoudige machines en gereedschappen		X		
149. Onderscheiden grootte	X			
150. Meten / wegen			X	
151. Verpakken	X			
152. Schoonmaken eigen werkplek			X	
153. Vullen van containers			X	
154. Gebruiken lijst om onderdelen te verzamelen	X			
155. Gebruiken apparatuur volgens instructies (buttons ed)			X	NVT
156. Tillen/ verplaatsen		X		
Werkgedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
157. Werken gedurende bepaalde tijd	X			
158. Tempo	X			
159. Fouten maken	X			
160. Controle over preoccupaties tijdens het werk		X		Tikken en wiegen
161. Respecteren eigendommen regels en richtlijnen			X	Geen besef van regels
162. Samenwerken met anderen			X	
163. Relaties met leidinggevend		X		
164. Organiseren werkmaterialen		X		
165. Zelfstandig overgang maken tussen verschillende taken	X			
166. Adequaat gedrag tijdens overgangsmomenten		X		
167. Corrigeren fouten als reactie op verbale, visuele of geschreven		X		

instructie				
168. Reageert adequaat op veranderingen in routine	X			Veranderingen gebeuren in het bijzijn van Ilias
Zelfstandig functioneren:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
169. Zelfstandig eten		X	X	Eet vaak met vingers, wel grote variatie
170. Tafelmanieren			X	Eten op tafel leggen, eten met vingers, bord aflikken
171. Boodschappen overbrengen en zich zelfstandig verplaatsen			X	Maakt geen verplaatsingen zonder begeleiding
172. Time management: volgt dag- en werkschema	X			
173. Veiligheidsregels			X	Geen besef van regels
174. Gedrag in het openbaar		X		
175. Zelfstandig en correct gebruik toilet			X	Laat deur openstaan, kan niet zonder begeleiding
176. Zelfstandig wassen van de handen voor maaltijd			X	
177. Klok lezen			X	Is wel gefascineerd door "minuutjes" maar kan technisch geen klok lezen
178. Handelen naar openbare regels			X	Geen notie van
179. Reactie in noodsituaties			X	Volgt instructies van begeleider
180. Adequaat beschermen persoonlijke bezittingen		X		Technische materialen moeten wel "beveiligd" zijn
Vrije tijdsvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
181. Invulling vrije tijd	X			Enkel door middel van een schema
182. Samen met andere spelen			X	NVT
183. Lunch of pauze			X	Heeft geen pauzemomenten – kan er niet mee omgaan
184. Groepsactiviteiten		X		Vindt het leuk, maar weet vaak niet de reden
185. Sport en spel			X	
186. Gebruiken automaten			X	NVT
187. Leren nieuwe vrije tijdsactiviteiten	X			
188. Individuele activiteiten binnenshuis	X			Woordzoekers – taalspelletjes
189. Zorg voor planten			X	NVT
190. Spelen van gezelschapsspelen, bordspelen of kaartspelen			X	
191. Volgen van de instructie van spel		X		
192. Sportactiviteiten		X		Constant met begeleiding
Functionele communicatie:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
193. Communiceren over basisbehoeften		X		
194. Hulp vragen	X			Door te kloppen op de deur van zijn individuele ruimte
195. Reageren op enkelvoudige instructies	X			
196. Reageren op verbodsbepalingen		X		
197. Tellen van objecten	X			
198. Schrijven eigen naam	X			Enkel voornaam
199. Begrijpen namen van vormen, kleuren, letters en cijfers	X			
200. Reageren op instructies met keuzeoptie			X	
201. Reageren op instrumentele gebaren		X		
202. Adequaat reageren bij stop-teken		X		

203. Doorwerken na compliment, correctie of stimulans	X			
204. Opvolgend instructie in noodgevallen			X	Moet fysiek begeleid worden
Sociaal gedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
205. Reageren op de aanwezigheid van anderen		X		
206. Positief sociaal gedrag naar bekenden		X		
207. Positief sociaal gedrag bij vreemden			X	Ilias moet een vertrouwensband hebben
208. Negatief sociaal gedrag als agressie en voorwerpen stuk maken		X		Afhankelijk van situatie
209. Negatief sociaal gedrag als storen, negeren, zelfstimulatie			X	Handen in broek – roepen uit enthousiasme
210. Zelfcontrole gedurende de werkactiviteiten			X	Roepen uit enthousiasme bij start van activiteit
211. Sociaal gedrag in groepen			X	Is actief maar niet aangepast
212. Zoeken van sociale contacten		X		Met personeel
213. Delen van voeding of materialen met anderen		X	X	Eten : mislukt
214. Sportiviteit/ tegen verlies kunnen			X	Geen notie van
215. Zelfbeheersing/ adequate reactie op frustratie		X		
216. Gebruiken beleefdheidsregels in omgang met anderen			X	Geen notie van beleefdheidsregels

TTAP Testprofiel Scores Ilias

	WerkVaardigheden (WV)			Werkgedrag (WG)			Zelfstandig Functioneren (ZF)			Vrijtijdsvaardigheden (VV)			Functionele Communicatie (FC)			Sociaal Gedrag (SG)		
	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk
12																		
11																		
10																		
9																		
8																		
7																		
6																		
5																		
4																		
3																		
2																		
1																		
	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk
	WV			WG			ZF			VV			FC			SG		
	gelukt			In ontwikkeling														

TTAP SCORE FORMULIER**Directe observatie schaal**

Naam cliënt: ZOË

Datum: 21/05/10

Werkvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
1. Sorteren	X			Veel prompting nodig
2. Sorteerrfouten corrigeren		X		Verbale instructie en wijzen
3. Passen (matchen) op voorbeelden		X		Monteert niet – prompting nodig
4. Matchen/sorteren kleuren	X			Traag !
5. Sorteren en vergelijken		X		Prompting – sorteren = OK – paperclips : na demonstratie
6. Gebruikt 1-1 relatie bij 3 stappentaak		X		Traag : na 3 min slechts 4 gemaakt
7. Samenstellen reisetui		X		Na 1 correctie alles goed
8. Eenvoudig en complex alfabetisch rangschikken			X	Geen kennis van het alfabet
9. Meten met een liniaal		X		Geen getallenkennis – sorteren na aanduiding op liniaal : OK
10. Sorteren op nummer	X			
11. Meten met maatbekers en lepels			X	Begrijpt niet wat te doen
12. Typen			X	Geen notie van letters en cijfers
Werkgedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
13. Montage		X		Traag. Aantal /2 = 5
14. Werkt zonder onderbreking	X			
15. Afgeleid door omgevingsgeluiden		X		Echolalie van de muziek
16. Werkt zonder supervisie	X			
17. Productiviteit		X		Aantal /2 = 8
18. Werkt netjes en systematisch	X			
19. Reactie op de omgeving		X		
20. Reacties op overgangen		X		
21. Vraagt hulp indien nodig			X	Niet duidelijk voor iemand die haar niet kent. Als het als hulp aanzien wordt door begeleiders : OK
22. Reactie op correcties		X		
23. Verdraagt onderbrekingen	X			
24. Prestaties gedurende langere tijd	X			Afhankelijk van omgeving en prikkels
Zelfstandig functioneren:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
25. Klok lezen			X	Geen getallenkennis
26. Herkennen van geld			X	Geen besef van geld
27. Geld tellen			X	Geen getallenkennis
28. Kent signaalborden		X		Man/uitgang (vermoed dat dit evenwel toeval was)
29. Handen wassen		X		
30. Gebruik automaat		X		Geld insteken – juiste knop duwen en uithalen
31. Gepast eetgedrag		X		Prompting om te beginnen
32. Gebruik geld			X	Geen besef van geld en de waarde
33. Brengt een boodschap over			X	Kan en mag zich niet alleen verplaatsen
34. Gebruik kalender			X	Niet verbaal – geen notie van weekdays
35. Kasboek bijhouden			X	Geen getallenkennis
36. Volgt schema	X			Steekt het niet in het bakje omdat ze dit niet gewoon is

Vrije tijdvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
37. Individuele activiteiten	X			Hetzelfde boekje
38. Opruim materiaal op na de pauze		X		
39. Magnetisch dartbord		X		
40. Noteren score bij dartspel			X	
41. Eenvoudig kaartspel			X	Legt volgens symbool, niet volgens cijfer
42. Basketbal	X			
43. Gebruik tijdsaanduiding	X			
44. Lezen in tijdschrift / catalogus	X			Kijkt graag en lang in boekjes
45. Hoger niveau kaartspel			X	Geen besef van de regels
46. Vragen om ontspanningsactiviteit en reactie op werkschema			X	Vraagt geen pauze
47. Plannen van een uitstap			X	
48. Budgetteren voor uitstap			X	
Functionele communicatie:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
49. Begrijpen verbale instructies of gebaren		X		
50. Vragen beantwoorden over de huidige toestand			X	Non verbaal – continu lachen bij vragen
51. Uitgestelde instructies		X		
52. Volgt visuele instructies		X		Mits verbale instructie
53. Weet hoe te handelen in noodgevallen			X	
54. Communiceert behoeftes			X	
55. Positieve houding vertonen		X		
56. Begrijpt een verbod		X		
57. Spontane communicatie			X	Non verbaal –veel lachen
58. Geschreven instructies			X	
59. Eenvoudige aankoop doen			X	
60. Telefoon gebruiken			X	
Sociaal gedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
61. Reageren op eigen naam		X		
62. Gepaste begroeting bij eerste ontmoeting		X		
63. Reactie op de aanwezigheid van de onderzoeker		X		
64. Gepast glimlachen			X	Continu lachen – traag
65. Zelfbeheersing			X	Continu lachen - traag
66. Positief sociaal gedrag		X		
67. Negatief sociaal gedrag	X			
68. Gaat met onderzoeker mee	X			
69. Gepaste fysieke interactie	X			
70. Samen spelen			X	
71. Conversatie beginnen			X	
72. Gebruik visuele regels			X	

TTAP SCORE FORMULIER

Thuischaal

Naam cliënt: ZOË

Datum: 15/03/2010

Werkvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
73. Eenvoudige werkplaats-/keuken-/bureaugereedschappen	X			Onder toezicht
74. Sorteren	X			Onder toezicht
75. Vegen of stofzuigen			X	NVT
76. Schoonmaakartikelen			X	NVT
77. Wassen en drogen kleding			X	NVT
78. Afwassen en afdrogen vaat			X	NVT
79. Gebruik keukenapparaten		X		Meehelpen – bediening door ouders
80. Handdoeken opvouwen		X		Doet het niet graag, dus

				slordig
81. Bed opmaken			X	NVT
82. Leegmaken vaatwasser en vaat opruimen		X		Enkel bestek
83. Tafel dekken	X			Met toezicht en verduidelijking
84. Opruimen na maaltijd of koken	X			Verbale begeleiding
Werkgedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
85. Werkt zelfstandig	X			
86. Vragen om hulp als dat nodig is	X			
87. Accepteren leiding /contact met supervisor		X		Correcties, maar afhankelijk van gemoed
88. Respecteert bezittingen, regels en richtlijnen		X		Draagt er zorg voor, maar besef is er waarschijnlijk niet
89. Nieuwe taken		X		Afhankelijk van de taak : hoe meer eisen, hoe meer dwang bij Zoë
90. Uitgestelde instructies	X			Mits verduidelijking
91. Omgaan met onderbrekingen			X	
92. Past zich aan als er veranderingen in de routine		X		Is persoonsgebonden
93. Zorgt voor eigen werkplek en bezittingen			X	NVT
94. Is mobiel tijdens taken	X			
95. Samenwerking met anderen	X			Afhankelijk van de rust in het lokaal
96. Afgeleid door tv, computer, of andere zaken		X		Puzzelen : niet afgeleid, rest is moeilijker
Zelfstandig functioneren:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
97. Kleden en zelfverzorging			X	Tgv dwang wordt dit overgenomen
98. Douchen of bad nemen en tanden poetsen			X	Tgv dwang wordt dit overgenomen
99. Naar het toilet gaan	X			Met toezicht (tgv dwang)
100. Menstruatie/ scheren			X	Tgv dwang wordt dit overgenomen
101. Koken			X	Met toezicht (tgv dwang)
102. Eenvoudige boodschappen			X	NVT
103. Mobiliteit / verplaatsingen			X	
104. Eten		X		Met begeleiding – wordt deels overgenomen
105. Begrijpen veiligheidsvoorschriften			X	Geen notie
106. Zelfstandig medicatie innemen			X	Medicatie = snoepjes
107. Koffer inpakken voor overnachtingen			X	NVT
108. Sluit toiletdeur bij gebruik			X	
Vrije tijdsvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
109. Vult vrije tijd in	X			Wel altijd hetzelfde
110. Alleen spelen		X		
111. Samen met anderen spelen			X	
112. Gezelschapspelen doen			X	NVT
113. Radio of tv	X			
114. Activiteiten binnenshuis als hobby of verzamelen			X	NVT
115. Activiteiten buitenshuis knutselen of handwerk		X		Onder begeleiding
116. Activiteiten buitenshuis		X		Onder begeleiding
117. Neemt deel aan culturele activiteiten		X		Onder begeleiding
118. Zorgen voor huisdieren		X		Onder begeleiding
119. Selfservice restaurant bezoeken		X		Onder begeleiding
120. Opruimen na vrije tijdsactiviteiten		X		Verbale instructie

Functionele communicatie:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
121. Communiceren over basale behoeften		X		Honger – dorst – pijn – toilet
122. Antwoorden geven op vragen over functioneren		X		Non verbaal
123. Begrijpen van concepten		X		Tijd en redenen NIET
124. Gebruiken van concepten			X	
125. Lezen signaalborden			X	Enkel eigen picto's
126. Gebruiken van de telefoon			X	
127. Sociale activiteiten		X		Afhankelijk van motivatie
128. Spontane conversaties			X	
129. Reageert adequaat op een stop teken			X	
130. Wijst naar voorwerpen		X		En gaat het zelf halen
131. Weigeren met gebaren of woorden			X	Bijten en boos worden
132. Reageren op gebaren of woorden		X		Begrijpen wel, niet adequaat handelen
Sociaal gedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
133. Positief sociaal gedrag met bekende anderen			X	Wel herkenning
134. Positief sociaal gedrag met vreemden			X	
135. Negatief gedrag als agressie en voorwerpen vernielen			X	Tov zichzelf
136. Negatief sociaal gedrag als storen, negeren, zelfstimulatie	X			
137. Sociale bijeenkomsten		X Buiten	X Te druk	
138. Reageren op de aanwezigheid van anderen		X		Afhankelijk van de vraag
139. Adequaat sociaal gedrag tov anderen in het algemeen			X	Wachten !
140. Zoeken van sociale contacten		X		
141. Stoort anderen niet tijdens hun bezigheden	X			
142. Verontschuldigen na fouten of vergissingen			X	Geen besef van fouten
143. Zelfbeheersing/ adequate reactie op frustratie		X		
144. Delen van voeding of materialen met anderen		X		Afhankelijk van materiaal Schermt wel voor haar deel – wil altijd het laatste

TTAP SCORE FORMULIER

School/werkschaal

Naam cliënt: ZOË

Datum: 11/05/2010

Werkvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
145. Sorteren objecten	X			
146. Monteren		X		Moet gedemonstreerd worden
147. Archiveren		X		Moet gedemonstreerd worden
148. Gebruiken eenvoudige machines en gereedschappen		X		Mits begeleiding
149. Onderscheiden grootte	X			
150. Meten / wegen			X	Geen getallenkennis
151. Verpakken		X		
152. Schoonmaken eigen werkplek		X		
153. Vullen van containers		X		Moet gedemonstreerd worden – moet voorbeeld

				zien
154. Gebruiken lijst om onderdelen te verzamelen		X		
155. Gebruiken apparatuur volgens instructies (buttons ed)		X		Met begeleiding en verbale instructie
156. Tillen/ verplaatsen	X			
Werkgedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
157. Werken gedurende bepaalde tijd		X		Tgv dwang
158. Tempo		X		Tgv dwang
159. Fouten maken	X			
160. Controle over preoccupaties tijdens het werk			X	Dwang = afstrijken
161. Respecteren eigendommen regels en richtlijnen				Geen besef van regels – draagt nietemin zorg voor materialen
162. Samenwerken met anderen		X		
163. Relaties met leidinggevend		X		Bij wijzigingen
164. Organiseren werkmaterialen			X	Alles wordt gepast aangeboden tgv dwang
165. Zelfstandig overgang maken tussen verschillende taken			X	Wacht op prompt
166. Adequaat gedrag tijdens overgangsmomenten		X		Afhankelijk van gemoedstoestand – indien goed = geslaagd
167. Corrigeren fouten als reactie op verbale, visuele of geschreven instructie			X	
168. Reageert adequaat op veranderingen in routine			X	Automutillerend gedrag
Zelfstandig functioneren:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
169. Zelfstandig eten			X	Tgv dwang wordt maaltijd overgenomen
170. Tafelmanieren		X		Afstrijken (dwang)
171. Boodschappen overbrengen en zich zelfstandig verplaatsen			X	Non verbaal Altijd onder begeleiding
172. Time management: volgt dag- en werkschema	X			
173. Veiligheidsregels			X	Geen notie van regels
174. Gedrag in het openbaar		X		
175. Zelfstandig en correct gebruik toilet		X		Meermaals sassen – met toezicht
176. Zelfstandig wassen van de handen voor maaltijd		X		Verbale instructie
177. Klok lezen			X	Geen notie
178. Handelen naar openbare regels			X	Enkel eigen picto's
179. Reactie in noodsituaties			X	
180. Adequaat beschermen persoonlijke bezittingen			X	Beschermt dwangmatig
Vrije tijdsvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
181. Invulling vrije tijd	X			Enkel dmv schema
182. Samen met andere spelen			X	
183. Lunch of pauze			X	
184. Groepsactiviteiten		X		
185. Sport en spel			X	
186. Gebruiken automaten			X	
187. Leren nieuwe vrije tijdsactiviteiten	X			
188. Individuele activiteiten binnenshuis	X			
189. Zorg voor planten			X	NVT
190. Spelen van gezelschapsspelen, bordspelen of kaartspelen			X	
191. Volgen van de instructie van spel			X	
192. Sportactiviteiten		X		Enkel met begeleiding

Functionele communicatie:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
193. Communiceren over basisbehoeften		X		Honger – dorst – pijn – toilet
194. Hulp vragen		X		
195. Reageren op enkelvoudige instructies	X			
196. Reageren op verbodsbepalingen		X		
197. Tellen van objecten			X	Geen getallenkennis
198. Schrijven eigen naam			X	Kan niet schrijven
199. Begrijpen namen van vormen, kleuren, letters en cijfers			X	Geen notie
200. Reageren op instructies met keuzeoptie			X	Kan niet wachten
201. Reageren op instrumentele gebaren			X	
202. Adequaat reageren bij stop-teken		X		
203. Doorwerken na compliment, correctie of stimulans	X			
204. Opvolgend instructie in noodgevallen			X	
Sociaal gedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
205. Reageren op de aanwezigheid van anderen		X		
206. Positief sociaal gedrag naar bekenden		X		
207. Positief sociaal gedrag bij vreemden			X	
208. Negatief sociaal gedrag als agressie en voorwerpen stuk maken		X		Afhankelijk van gemoedstoestand
209. Negatief sociaal gedrag als storen, negeren, zelfstimulatie		X		
210. Zelfcontrole gedurende de werkactiviteiten	X			
211. Sociaal gedrag in groepen			X	Kan niet wachten
212. Zoeken van sociale contacten		X		
213. Delen van voeding of materialen met anderen			X	
214. Sportiviteit/ tegen verlies kunnen			X	Geen notie
215. Zelfbeheersing/ adequate reactie op frustratie			X	Bij veranderingen
216. Gebruiken beleefdheidsregels in omgang met anderen			X	Geen notie

TTAP Testprofiel Scores Zoë

	WerkVaardigheden (WV)			Werkgedrag (WG)			Zelfstandig Functioneren (ZF)			Vrijtijdsvaardigheden (VV)			Functionele Communicatie (FC)			Sociaal Gedrag (SG)		
	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk
12																		
11																		
10																		
9																		
8																		
7																		
6																		
5																		
4																		
3																		
2																		
1																		
	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk
	WV			WG			ZF			VV			FC			SG		
	gelukt			In ontwikkeling			mislukt											

TTAP SCORE FORMULIER

Naam cliënt: SANDER

Directe observatie schaal

Datum: 19/05/2010

Werkvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
1. Sorteren	X			
2. Sorteerrfouten corrigeren	X			
3. Passen (matchen) op voorbeelden	X			Opdracht 5 is moeilijk
4. Matchen/sorteren kleuren	X			
5. Sorteren en vergelijken		X		
6. Gebruikt 1-1 relatie bij 3 stappentaak		X		Sorteren lukt, bundelen mislukt
7. Samenstellen reisetui	X			
8. Eenvoudig en complex alfabetisch rangschikken		X		
9. Meten met een liniaal		X		Legt niet aan beginlijn
10. Sorteren op nummer	X			
11. Meten met maatbekers en lepels		X		Extra verbale instructie nodig
12. Typen	X			
Werkgedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
13. Montage		X		12 stuks
14. Werkt zonder onderbreking	X			
15. Afgeleid door omgevingsgeluiden	X			
16. Werkt zonder supervisie	X			
17. Productiviteit		X		
18. Werkt netjes en systematisch	X			
19. Reactie op de omgeving	X			
20. Reacties op overgangen	X			
21. Vraagt hulp indien nodig			X	
22. Reactie op correcties	X			
23. Verdraagt onderbrekingen	X			
24. Prestaties gedurende langere tijd	X			
Zelfstandig functioneren:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
25. Klok lezen			X	
26. Herkennen van geld	X			
27. Geld tellen		X		
28. Kent signaalborden	X			
29. Handen wassen	X			Handen afdrogen niet (= fopje !!)
30. Gebruik automaat		X		
31. Gepast eetgedrag	X			
32. Gebruik geld		X		
33. Brengt een boodschap over	X			
34. Gebruik kalender	X			
35. Kasboek bijhouden			X	
36. Volgt schema		X		
Vrije tijdvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
37. Individuele activiteiten	X			
38. Opruim materiaal op na de pauze	X			
39. Magnetisch dartbord	X			
40. Noteren score bij dartspel			X	
41. Eenvoudig kaartspel	X			
42. Basketbal	X			
43. Gebruik tijdsaanduiding	X			
44. Lezen in tijdschrift / catalogus	X			
45. Hoger niveau kaartspel	X			
46. Vragen om ontspanningsactiviteit en reactie op werkschema	X			
47. Plannen van een uitstap			X	
48. Budgetteren voor uitstap			X	
Functionele communicatie:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
49. Begrijpen verbale instructies of	X			

gebaren				
50. Vragen beantwoorden over de huidige toestand	X			
51. Uitgestelde instructies	X			
52. Volgt visuele instructies	X			
53. Weet hoe te handelen in noodgevallen			X	Blokkeert
54. Communiceert behoeftes		X		
55. Positieve houding vertonen		X		
56. Begrijpt een verbod	X			
57. Spontane communicatie	X			
58. Geschreven instructies	X			
59. Eenvoudige aankoop doen			X	
60. Telefoon gebruiken			X	
Sociaal gedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
61. Reageren op eigen naam	X			
62. Gepaste begroeting bij eerste ontmoeting		X		
63. Reactie op de aanwezigheid van de onderzoeker		X		
64. Gepast glimlachen		X		
65. Zelfbeheersing		X		
66. Positief sociaal gedrag		X		
67. Negatief sociaal gedrag		X		
68. Gaat met onderzoeker mee	X			
69. Gepaste fysieke interactie		X		
70. Samen spleen	X			
71. Conversatie beginnen	X			
72. Gebruik visuele regels		X		

TTAP SCORE FORMULIER

Thuischaal

Naam cliënt: SANDER

Datum: 26/03/2010

Werkvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
73. Eenvoudige werkplaats-/keuken-/bureaugereedschappen		X		
74. Sorteren		X		
75. Vegen of stofzuigen			X	"Mama doet dit"
76. Schoonmaakartikelen			X	"Mama doet dit"
77. Wassen en drogen kleding			X	"Mama doet dit"
78. Afwassen en afdrogen vaat			X	"Mama doet dit"
79. Gebruik keukenapparaten			X	"Mama doet dit"
80. Handdoeken opvouwen			X	"Mama doet dit"
81. Bed opmaken			X	"Mama doet dit"
82. Leegmaken vaatwasser en vaat opruimen			X	"Mama doet dit"
83. Tafel dekken			X	"Mama doet dit"
84. Opruimen na maaltijd of koken			X	"Mama doet dit"
Werkgedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
85. Werkt zelfstandig			X	NVT
86. Vragen om hulp als dat nodig is		X		
87. Accepteren leiding /contact met supervisor		X		
88. Respekteert bezittingen, regels en richtlijnen	X			Zeker voor materiaal
89. Nieuwe taken	X			
90. Uitgestelde instructies		X		
91. Omgaan met onderbrekingen	X			
92. Past zich aan als er veranderingen in de routine		X		Niet voor meubels, rest : OK
93. Zorgt voor eigen werkplek en bezittingen			X	
94. Is 1330 bijle tijdens taken	X			

95. Samenwerking met anderen		X		Sluit zich af, wil niet gestoord worden
96. Afgeleid door tv, computer, of andere zaken	X			
Zelfstandig functioneren:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
97. Kleden en zelfverzorging			X	Uitkleden wel mits nabijheid
98. Douchen of bad nemen en tanden poetsen			X	
99. Naar het toilet gaan	X			Bevestiging vragen bij schoonmaken
100. Menstruatie/ scheren			X	
101. Koken			X	Helpt wel bij schillen en snijden
102. Eenvoudige boodschappen			X	
103. Mobiliteit / verplaatsingen			X	
104. Eten		X		Alles met lepel
105. Begrijpen veiligheidsvoorschriften		X		Onder begeleiding
106. Zelfstandig medicatie innemen		X		Onder begeleiding
107. Koffer inpakken voor overnachtingen			X	NVT
108. Sluit toiletdeur bij gebruik			X	
Vrije tijdsvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
109. Vult vrije tijd in	X			
110. Alleen spelen	X			
111. Samen met anderen spelen	X			
112. Gezelschapspelen doen	X			
113. Radio of tv	X			
114. Activiteiten binnenshuis als hobby of verzamelen			X	
115. Activiteiten buitenshuis knutselen of handwerk			X	
116. Activiteiten buitenshuis		X		Voetbal, wandelen, fietsen met tandem, tuin, klussen – alles onder begeleiding
117. Neemt deel aan culturele activiteiten	X			Onder begeleiding
118. Zorgen voor huisdieren	X			Onder begeleiding
119. Selfservice restaurant bezoeken		X		Onder begeleiding
120. Opruimen na vrije tijdsactiviteiten			X	
Functionele communicatie:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
121. Communiceren over basale behoeften		X		
122. Antwoorden geven op vragen over functioneren	X			
123. Begrijpen van concepten	X			
124. Gebruiken van concepten	X			
125. Lezen signaalborden	X			
126. Gebruiken van de telefoon		X		Enkel op kamp – nummer wordt voor hem gedraaid
127. Sociale activiteiten	X			
128. Spontane conversaties	X			
129. Reageert adequaat op een stop teken		X		Afhankelijk van de situatie
130. Wijst naar voorwerpen	X			
131. Weigeren met gebaren of woorden		X		Toont dit door automutilerend gedrag
132. Reageren op gebaren of woorden	X			
Sociaal gedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
133. Positief sociaal gedrag met bekende anderen		X		
134. Positief sociaal gedrag met vreemden			X	

135. Negatief gedrag als agressie en voorwerpen vernielen		X		
136. Negatief sociaal gedrag als storen, negeren, zelfstimulatie	X			
137. Sociale bijeenkomsten		X		
138. Reageren op de aanwezigheid van anderen	X			
139. Adequaat sociaal gedrag tov anderen in het algemeen		X		
140. Zoeken van sociale contacten			X	
141. Stoort anderen niet tijdens hun bezigheden	X			
142. Verontschuldigen na fouten of vergissingen			X	Is zich bewust van zijn fout maar kan dit niet uiten
143. Zelfbeheersing/ adequate reactie op frustratie	X			
144. Delen van voeding of materialen met anderen	X Materiaal		X Eten	

TTAP SCORE FORMULIER

Naam cliënt: SANDER

School/werkschaal

Datum: 31/05/2010

Werkvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
145. Sorteren objecten	X			
146. Monteren	X			
147. Archiveren	X			
148. Gebruiken eenvoudige machines en gereedschappen	X			
149. Onderscheiden grootte	X			
150. Meten / wegen	X			
151. Verpakken	X			
152. Schoonmaken eigen werkplek		X		
153. Vullen van containers	X			
154. Gebruiken lijst om onderdelen te verzamelen	X			
155. Gebruiken apparatuur volgens instructies (buttons ed)	X			
156. Tillen/ verplaatsen	X			Afhankelijk van motivatie
Werkgedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
157. Werken gedurende bepaalde tijd	X			
158. Tempo	X			
159. Fouten maken	X			
160. Controle over preoccupaties tijdens het werk	X			
161. Respecteren eigendommen regels en richtlijnen	X			
162. Samenwerken met anderen		X		
163. Relaties met leidinggevendenden		X		
164. Organiseren werkmaterialen	X			
165. Zelfstandig overgang maken tussen verschillende taken	X			
166. Adequaat gedrag tijdens overgangsmomenten	X			
167. Corrigeren fouten als reactie op verbale, visuele of geschreven instructie		X		
168. Reageert adequaat op veranderingen in routine	X			
Zelfstandig functioneren:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
169. Zelfstandig eten	X			
170. Tafelmanieren	X			
171. Boodschappen overbrengen en		X		

zich zelfstandig verplaatsen				
172. Time management: volgt dag- en werkschema	X			
173. Veiligheidsregels				NVT
174. Gedrag in het openbaar			X	
175. Zelfstandig en correct gebruik toilet	X			
176. Zelfstandig wassen van de handen voor maaltijd		X		
177. Klok lezen		X		
178. Handelen naar openbare regels	X			
179. Reactie in noodsituaties			X	
180. Adequaaf beschermen persoonlijke bezittingen	X			
Vrije tijdsvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
181. Invulling vrije tijd	X			
182. Samen met andere spelen	X			
183. Lunch of pauze	X			
184. Groepsactiviteiten	X			
185. Sport en spel	X			
186. Gebruiken automaten				NVT
187. Leren nieuwe vrije tijdsactiviteiten	X			
188. Individuele activiteiten binnenshuis	X			
189. Zorg voor planten				NVT
190. Spelen van gezelschapsspelen, bordspelen of kaartspelen	X			
191. Volgen van de instructie van spel	X			
192. Sportactiviteiten	X			
Functionele communicatie:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
193. Communiceren over basisbehoeften	X			
194. Hulp vragen	X			
195. Reageren op enkelvoudige instructies	X			
196. Reageren op verbodsbepalingen		X		
197. Tellen van objecten	X			
198. Schrijven eigen naam			X	Kan het maar weigert
199. Begrijpen namen van vormen, kleuren, letters en cijfers	X			
200. Reageren op instructies met keuzeoptie	X			
201. Reageren op instrumentele gebaren	X			
202. Adequaaf reageren bij stop-teken	X			
203. Doorwerken na compliment, correctie of stimulans	X			
204. Opvolgend instructie in noodgevallen			X	Blokkeert
Sociaal gedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
205. Reageren op de aanwezigheid van anderen		X		
206. Positief sociaal gedrag naar bekenden		X		
207. Positief sociaal gedrag bij vreemden			X	
208. Negatief sociaal gedrag als agressie en voorwerpen stuk maken		X		
209. Negatief sociaal gedrag als storen, negeren, zelfstimulatie		X		
210. Zelfcontrole gedurende de werkactiviteiten	X			
211. Sociaal gedrag in groepen	X			
212. Zoeken van sociale contacten		X		

213. Delen van voeding of materialen met anderen		X		
214. Sportiviteit/ tegen verlies kunnen		X		
215. Zelfbeheersing/ adequate reactie op frustratie	X			
216. Gebruiken beleefdheidsregels in omgang met anderen			X	

TTAP Testprofiel Scores Sander

	WerkVaardigheden (WV)			Werkgedrag (WG)			Zelfstandig Functioneren (ZF)			Vrijtijdsvaardigheden (VV)			Functionele Communicatie (FC)			Sociaal Gedrag (SG)		
	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk
12																		
11																		
10																		
9																		
8																		
7																		
6																		
5																		
4																		
3																		
2																		
1																		
	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk
	WV			WG			ZF			VV			FC			SG		
	geluist			In ontwikkeling														

TTAP SCORE FORMULIER

Naam cliënt: OLIVIER

Directe observatie schaal

Datum: 28/05/2010

Werkvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
1. Sorteren	X			
2. Sorteerfouten corrigeren	X			
3. Passen (matchen) op voorbeelden	X			
4. Matchen/sorteren kleuren	X			
5. Sorteren en vergelijken	X			Paperclip pas na extra demonstratie OK
6. Gebruikt 1-1 relatie bij 3 stappentaak	X			10 stuks in 3 minuten
7. Samenstellen reisetui	X			
8. Eenvoudig en complex alfabetisch rangschikken		X		Set 1 : OK maar met vermoeden van toeval
9. Meten met een liniaal		X		Legt de materialen niet aan de 0 van liniaal. Kijkt wel heel aandachtig
10. Sorteren op nummer	X			Heeft vlug door dat er 2 kaartjes per soort moeten gesorteerd worden
11. Meten met maatbekers en lepels	X			
12. Typen	X			Enkel voornaam is gekend om te schrijven
Werkgedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
13. Montage		X		6 stuks
14. Werkt zonder onderbreking	X			
15. Afgeleid door omgevingsgeluiden	X			Directeur komt binnen voor vraag aan leerkracht, Olivier kijkt enkel op en werkt verder
16. Werkt zonder supervisie	X			
17. Productiviteit			X	6 stuks : traag maar wel OK - vertraagde motoriek
18. Werkt netjes en systematisch		X		
19. Reactie op de omgeving	X			
20. Reacties op overgangen	X			
21. Vraagt hulp indien nodig		X		Onduidelijk voor iemand die hem niet kent
22. Reactie op correctives	X			
23. Verdraagt onderbrekingen	X			
24. Prestaties gedurende langere tijd	X			
Zelfstandig functioneren:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
25. Klok lezen	X			Niet verbaal, wijst de juiste kaartjes aan
26. Herkennen van geld	X			
27. Geld tellen		X		Samengestelde bedragen lukken niet (0,70€ - 5,10€)
28. Kent signaalborden	X			
29. Handen wassen	X			
30. Gebruik automaat	X			
31. Gepast eetgedrag		X		Veel smakken
32. Gebruik geld		X		
33. Brengt een boodschap over		X		Kan het maar heeft begeleiding nodig bij de verplaatsing
34. Gebruik kalender		X		
35. Kasboek bijhouden		X		Slordig schrift, veel V.I. nodig. Tikt cijfers in op rekenmachine, maar maakt geen bewerkingen
36. Volgt schema	X			

Vrije tijdvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
37. Individuele activiteiten	X			Roddelboekjes !
38. Opruim materiaal op na de pauze	X			
39. Magnetisch dartboard	X			
40. Noteren score bij dartspel			X	
41. Eenvoudig kaartspel	X			
42. Basketbal	X			
43. Gebruik tijdsaanduiding	X			
44. Lezen in tijdschrift / catalogus	X			
45. Hoger niveau kaartspel	X			
46. Vragen om ontspanningsactiviteit en reactie op werkschema		X		Heeft geen pauze gevraagd, volgt werkschema heel nauwkeurig
47. Plannen van een uitstap			X	
48. Budgetteren voor uitstap			X	
Functionele communicatie:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
49. Begrijpen verbale instructies of gebaren	X			
50. Vragen beantwoorden over de huidige toestand	X			
51. Uitgestelde instructies	X			
52. Volgt visuele instructies	X	X		Indien picto's/foto's : OK Geschreven : I.O.
53. Weet hoe te handelen in noodgevallen			X	Enkel zijn voornaam
54. Communiceert behoeftes	X			
55. Positieve houding vertonen	X			
56. Begrijpt een verbod			X	Is niet voorgevallen tijdens testsituatie – bij dwang en tics mislukt dit
57. Spontane communicatie			X	Initieert niet
58. Geschreven instructies			X	Enkel nadat deze voorgelezen zijn
59. Eenvoudige aankoop doen		X		Geen samengestelde bedragen (5,20€)
60. Telefoon gebruiken			X	
Sociaal gedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
61. Reageren op eigen naam	X			
62. Gepaste begroeting bij eerste ontmoeting		X		Speelt verstoppertje
63. Reactie op de aanwezigheid van de onderzoeker	X			Geen oogcontact
64. Gepast glimlachen	X			
65. Zelfbeheersing	X			
66. Positief sociaal gedrag	X			
67. Negatief sociaal gedrag	X			
68. Gaat met onderzoeker mee	X			
69. Gepaste fysieke interactie	X			
70. Samen spelen	X			
71. Conversatie beginnen			X	Niet verbaal
72. Gebruik visuele regels		X		

TTAP SCORE FORMULIER

Naam cliënt: OLIVIER

Thuischaal

Datum: 26/04/2010

Werkvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
73. Eenvoudige werkplaats-/keuken-/bureaugereedschappen	X			
74. Sorteren	X			Vaatwas legen
75. Vegen of stofzuigen	X			Stofzuigen
76. Schoonmaakartikelen		X		Stofdoek
77. Wassen en drogen kleding		X		Vullen – Van wasmachine

				naar droogkast versteken
78. Afwassen en afdrogen vaat		X		Vullen en legen van afwasmachine
79. Gebruik keukenapparaten			X	NVT
80. Handdoeken opvouwen		X		Met nabijheid
81. Bed opmaken		X		Helpen
82. Leegmaken vaatwasser en vaat opruimen	X			
83. Tafel dekken	X			
84. Opruimen na maaltijd of koken		X		Afruimen van tafel – restjes in afvalbak steken
Werkgedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
85. Werkt zelfstandig	X			
86. Vragen om hulp als dat nodig is		X		Gaat prutsen tot er hulp komt
87. Accepteren leiding /contact met supervisor	X			
88. Respecteert bezittingen, regels en richtlijnen		X		Alles behalve kledij
89. Nieuwe taken		X		
90. Uitgestelde instructies		X		
91. Omgaan met onderbrekingen	X			
92. Past zich aan als er veranderingen in de routine	X			
93. Zorgt voor eigen werkplek en bezittingen		X		Onder begeleiding
94. Is mobiel tijdens taken	X			
95. Samenwerking met anderen	X			Niet met "echte" vreemden
96. Afgeleid door tv, computer, of andere zaken	X			
Zelfstandig functioneren:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
97. Kleden en zelfverzorging		X		Kledij aandoen, ritsen, grote knopen, deo en aftershave (O.B.)
98. Douchen of bad nemen en tanden poetsen		X		Wassen (O.B.)
99. Naar het toilet gaan	X			
100. Menstruatie/ scheren		X		O.B. – wel persoonsgebonden
101. Koken		X		Potten roeren – geen toestellen bedienen
102. Eenvoudige boodschappen			X	NVT
103. Mobiliteit / verplaatsingen			X	NVT
104. Eten		X		
105. Begrijpen veiligheidsvoorschriften			X	Geen notie van
106. Zelfstandig medicatie innemen		X		
107. Koffer inpakken voor overnachtingen			X	NVT
108. Sluit toiletdeur bij gebruik	X			
Vrije tijdsvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
109. Vult vrije tijd in		X		Soms
110. Alleen spelen		X		
111. Samen met anderen spelen		X		
112. Gezelschapspelen doen	X			Uno – memory
113. Radio of tv	X			
114. Activiteiten binnenshuis als hobby of verzamelen			X	
115. Activiteiten buitenhuis knutselen of handwerk	X			Tekenen
116. Activiteiten buitenshuis		X		
117. Neemt deel aan culturele activiteiten	X			Onder begeleiding : voetbal, film, circus
118. Zorgen voor huisdieren	X			Hond
119. Selfservice restaurant bezoeken		X		

120. Opruimen na vrije tijdsactiviteiten	X			
Functionele communicatie:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
121. Communiceren over basale behoeften	X			Warm niet
122. Antwoorden geven op vragen over functioneren	X			
123. Begrijpen van concepten	X			
124. Gebruiken van concepten		X		Met ondersteuning van SMOG
125. Lezen signaalborden		X		Man – vrouw – rood licht
126. Gebruiken van de telefoon			X	Niet verbaal
127. Sociale activiteiten	X			Bij bekende personen
128. Spontane conversaties		X		Neemt geen initiatief
129. Reageert adequaat op een stop teken		X		
130. Wijst naar voorwerpen	X			
131. Weigeren met gebaren of woorden	X			
132. Reageren op gebaren of woorden	X			
Sociaal gedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
133. Positief sociaal gedrag met bekende anderen	X			
134. Positief sociaal gedrag met vreemden		X		
135. Negatief gedrag als agressie en voorwerpen vernielen	X Mensen	X Jassenspel		Bij jassenspel : niet in discussie gaan
136. Negatief sociaal gedrag als storen, negeren, zelfstimulatie	X			
137. Sociale bijeenkomsten		X		Thuis : OK Bij vreemden : moeilijker – teveel onbekendheid
138. Reageren op de aanwezigheid van anderen	X			
139. Adequaat sociaal gedrag tov anderen in het algemeen	X			
140. Zoeken van sociale contacten			X	Neemt zelf geen initiatief
141. Stoort anderen niet tijdens hun bezigheden	X			Tenzij hij hulp nodig heeft
142. Verontschuldigen na fouten of vergissingen		X		Uit spijt ovv knuffel
143. Zelfbeheersing/ adequate reactie op frustratie	X			
144. Delen van voeding of materialen met anderen		X		Nieuw speelgoed is moeilijk te delen

TTAP SCORE FORMULIER

School/werkschaal

Naam cliënt: OLIVIER

Datum: 31/05/2010

Werkvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
145. Sorteren objecten	X			
146. Monteren	X			
147. Archiveren		X		
148. Gebruiken eenvoudige machines en gereedschappen	X			
149. Onderscheiden grootte	X			
150. Meten / wegen		X		
151. Verpakken		X		
152. Schoonmaken eigen werkplek	X			
153. Vullen van containers	X			
154. Gebruiken lijst om onderdelen te verzamelen	X	X		Onder vorm van picto's/foto's : OK Geschreven : I.O.
155. Gebruiken apparatuur volgens	X			

instructies (buttons ed)				
156. Tillen/ verplaatsen	X			
Werkgedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
157. Werken gedurende bepaalde tijd	X			
158. Tempo	X			
159. Fouten maken	X			
160. Controle over preoccupaties tijdens het werk	X			
161. Respecteren eigendommen regels en richtlijnen	X			
162. Samenwerken met anderen	X			
163. Relaties met leidinggevendenden		X		
164. Organiseren werkmaterialen	X			
165. Zelfstandig overgang maken tussen verschillende taken	X			
166. Adequaate gedrag tijdens overgangsmomenten	X			
167. Corrigeren fouten als reactie op verbale, visuele of geschreven instructie		X		
168. Reageert adequaat op veranderingen in routine	X			
Zelfstandig functioneren:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
169. Zelfstandig eten	X			
170. Tafelmanieren	X			
171. Boodschappen overbrengen en zich zelfstandig verplaatsen		X		Heeft begeleiding nodig bij verplaatsing omwille van dwang
172. Time management: volgt dag- en werkschema	X			
173. Veiligheidsregels				NVT
174. Gedrag in het openbaar	X			
175. Zelfstandig en correct gebruik toilet	X			
176. Zelfstandig wassen van de handen voor maaltijd		X		
177. Klok lezen	X			
178. Handelen naar openbare regels		X		
179. Reactie in noodsituaties	X			
180. Adequaate beschermen persoonlijke bezittingen	X			
Vrije tijdsvaardigheden:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
181. Invulling vrije tijd		X		
182. Samen met andere spelen	X			
183. Lunch of pauze	X			
184. Groepsactiviteiten	X			
185. Sport en spel	X			
186. Gebruiken automaten				NVT
187. Leren nieuwe vrije tijdsactiviteiten		X		
188. Individuele activiteiten binnenshuis		X		
189. Zorg voor planten				NVT
190. Spelen van gezelschapsspelen, bordspelen of kaartspelen	X			
191. Volgen van de instructie van spel	X			
192. Sportactiviteiten	X			
Functionele communicatie:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
193. Communiceren over basisbehoeften		X		
194. Hulp vragen			X	
195. Reageren op eenvoudige instructies	X			
196. Reageren op verbodsbepalingen	X			
197. Tellen van objecten		X		

198. Schrijven eigen naam	X			
199. Begrijpen namen van vormen, kleuren, letters en cijfers	X			
200. Reageren op instructies met keuzeoptie		X		
201. Reageren op instrumentele gebaren	X			
202. Adequaat reageren bij stop-teken	X			
203. Doorwerken na compliment, correctie of stimulans	X			
204. Opvolgend instructie in noodgevallen	X			
Sociaal gedrag:	Geslaagd	In ontwikkeling	Mislukt	Aantekeningen:
205. Reageren op de aanwezigheid van anderen	X			
206. Positief sociaal gedrag naar bekenden		X		
207. Positief sociaal gedrag bij vreemden			X	Verstoep zich
208. Negatief sociaal gedrag als agressie en voorwerpen stuk maken		X		
209. Negatief sociaal gedrag als storen, negeren, zelfstimulatie		X		
210. Zelfcontrole gedurende de werkactiviteiten	X			
211. Sociaal gedrag in groepen	X			
212. Zoeken van sociale contacten		X		
213. Delen van voeding of materialen met anderen		X		
214. Sportiviteit/ tegen verlies kunnen		X		
215. Zelfbeheersing/ adequate reactie op frustratie		X		
216. Gebruiken beleefdheidsregels in omgang met anderen			X	NVT

TTAP Testprofil Scores Olivier

	WerkVaardigheden (WV)			Werkgedrag (WG)			Zelfstandig Functioneren (ZF)			Vrijetijdsvaardigheden (VV)			Functionele Communicatie (FC)			Sociaal Gedrag (SG)		
	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk
12																		
11																		
10																		
9																		
8																		
7																		
6																		
5																		
4																		
3																		
2																		
1																		
	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk	Direct	Thuis	School/ werk
	WV			WG			ZF			VV			FC			SG		
	gelukt			In ontwikkeling			mislukt											

Bijlage 6 : TTAP verslagen

Hieronder vindt u de TTAP verslagen van de leerlingen die hebben meegewerkt aan dit onderzoek

TTAP verslag

Algemene Informatie

Clïënt: JENS

Datum verslag : 6 juni 2010

Algemene info

Clïëntbeschrijving :

Jens is een 14 jarige jongen met een ernstig verstandelijke beperking en ASS. Hij is niet verbaal en functioneert in het hier en het nu.

Momenteel is Jens nog vrij klein en licht. De puberteit heeft zich op lichamelijk vlak nog niet echt ingezet, maar hij begint wel seksuele handelingen te ontwikkelen (heel exploratief)

Jens is heel aanhankelijk, knuffelt veel en graag en zoekt continu aandacht van de begeleiders. Dit doet hij door hen enerzijds stevig vast te nemen rond de nek, kusjes te geven, op te springen om gedragen te worden... en anderzijds, wanneer hij niet bij hen kan, door negatief gedrag te vertonen (omdat hij op die manier reactie hoopt te krijgen) Hij doet dit door te schoppen tegen de muren, deuren, door luid te roepen, door overmatig luid te lachen...

Jens heeft een korte taakspanning en is heel vlug afgeleid door omgevingsfactoren.

Bij aanvang van de test had Jens heel veel aandacht voor alle materialen die op een tafel uitgesteld waren. Hij zocht er verscheidene materialen uit om deze vast te houden (Jens verzamelt graag kleine items die hij dan vasthoudt).

Het schooljaar 2009 – 2010 is het eerste jaar dat hij schoolloopt in BuSO de Triangel.

Testresultaten :

Werkvaardigheden :

Directe observatieschaal

- Sorteeroefeningen waren de enige oefeningen die Jens min of meer kon volbrengen. (met concrete materialen – niet met cijfers of letters)
- Matchen lukte ook, maar de aantallen moesten beperkt worden (korte taakspanning). Ook het aantal soorten moet beperkt worden (4 soorten was teveel – met 2 kleuren lukte het wel)
- Doordat Jens geen notie heeft van getallen en cijfers, waren deze oefeningen te moeilijk voor hem, ook als het sorteeroefeningen waren
- Bij de driestappentaak zet hij de deksels op de potjes, maar “vergeet” er een fiche in te stoppen. Ook na demonstratie en verduidelijking, blijft Jens dezelfde fouten maken

Thuischaal

- Thuis wordt er van Jens niets verwacht en de bevroagde items worden dan ook allemaal als mislukt gescoord. Enerzijds omdat mama alles overneemt, anderzijds omdat mama er van overtuigd is dat Jens dit niet aankan

School- werkschaal

- Jens is in staat om objecten te sorteren maar de voorwerpen moeten hem één voor één aangeboden worden, want anders gaat hij deze "verzamelen" en er mee spelen
- Het aantal te sorteren objecten moet beperkt worden in aantal (tgv korte taakspanning) evenals het aantal soorten (max. 3 soorten objecten)
- Jens zal eerder sorteren op vorm en kleur, niet op grootte.
- Jens heeft moeite met een werkschema en begrijpt niet dat hij iets in een bepaalde volgorde moet doen, ook al is dit verduidelijkt.

Werkgedrag :

Directe observatieschaal

- Jens heeft een hele korte taakspanning, dus oefeningen mogen niet te lang duren. Eerder kort en veel in plaats van 1 lange oefening.
- Jens is continu afgeleid door de omgeving en kan een taak moeilijk voltooien. Hij heeft dan ook continu aanmoediging nodig om verder te doen.
- Jens zoekt veel aandacht van de begeleider en tracht veel te knuffelen.
- Jens sprong af en toe weg van de testtafel om de andere materialen te bekijken en betasten.
- Bij sorteeroefeningen kan Jens het verdragen dat foutief gesorteerde items er uit genomen worden en hem opnieuw aangeboden worden. Evenwel na 3-4 keer wordt hij dit beu en blijft foutief sorteren. (geen zin meer ?)
- Jens zal op zich niet echt hulp vragen maar spelen met de materialen. Hij durft de hand van de begeleider te nemen om deze naar de oefening te leiden om de begeleider de oefening te laten maken. (gebeurde vooral bij "grote" oefeningen)

Thuischaal

- Jens kan alleen onder het toezicht van mama een taakje volbrengen
- Jens maakt duidelijk dat hij hulp nodig heeft door mama aan de arm mee te trekken
- Jens is nog leerbaar en kan nieuwe taakjes nog aanleren, mits het nodige geduld en tijd
- Jens kan omgaan met onderbrekingen, maar het is afhankelijk van zijn interesse en van waar hij op dat moment mee bezig is.
- Jens is heel vlug en veel afgeleid tijdens alles wat hij doet.
- Veranderingen zijn niet altijd even gemakkelijk voor Jens. Verandering van meubelen lukt nog, maar andere veranderingen in de routine wekken frustratie op bij Jens

School- werkschaal

- Jens heeft een hele korte taakspanning, maar deze kan wel geleidelijk aan opgebouwd worden
- Jens zijn tempo ligt heel laag doordat hij continu is afgeleid door de omgeving, maar ook omdat hij met de materialen speelt
- Jens maakt af en toe fouten, maar vaak corrigeert hij deze zelf (bij insteek oefeningen)
- Wanneer hij gewezen wordt op een fout (omdat hij vb. een verkeerde handeling doet) zal hij trachten deze te corrigeren. Evenwel na een drietal keer corrigeren, geeft hij het op

- Jens kan in de klas gemakkelijk omgaan met veranderingen in de routine (vb. bij ziekte van vertrouwde leerkracht)

Zelfstandig functioneren :

Directe observatieschaal

- Jens kan niet zelfstandig functioneren en heeft continu 1-1 begeleiding nodig.
- Jens heeft geen besef van cijfers, letters, geld...
- Jens kan zijn handen niet zelfstandig wassen en heeft hulp nodig bij alle aspecten er van. Hij beschouwt water als iets om mee te spelen of om te drinken. Water is voor hem niet functioneel.
- Jens zijn eetgedrag is vrij goed. Hij eet en drinkt netjes, maar gulzig. Hij morst evenwel weinig of niet.

Thuischaal

- Jens kan niet zelfstandig functioneren en heeft continu 1-1 begeleiding nodig
- Jens heeft geen besef van cijfers, letters, geld,...
- Op vlak van persoonlijke hygiëne is Jens volledig afhankelijk van zijn omgeving
- Momenteel leert Jens zelfstandig te eten (zelf gebruik maken van bestek). Tot voor kort werd Jens volledig "bediend" door mama.

School- werkschaal

- Jens heeft veel begeleiding en nabijheid nodig van zijn begeleiders om te kunnen functioneren. (toilet – wassen – verplaatsingen)
- De maaltijdsituatie is zich positief aan het ontwikkelen. Hij hanteert het bestek, maar de lepel blijft moeilijk, waardoor hij regelmatig morst.
- Jens heeft evenwel geen besef van gevaar en regels
- Een dag- of werkschema zorgt bij Jens voor onrust
- In het openbaar blijft Jens dicht bij zijn begeleider
- Jens zorgt voor zijn eigen materiaal in zijn persoonlijke ruimte, maar zonder oog voor netheid

Vrije tijdsvaardigheden :

Directe observatieschaal

- Jens is gefascineerd door de kaarten die in de vrije tijdsdoos zitten, evenals de keukenwekker. De keukenwekker wordt in de hand gehouden en af en toe naar het oor gebracht. De kaarten houdt hij ook in de hand en hij neemt een kaart van boven op de stapel en plaatst deze terug onder de stapel. Dit houdt hij gedurende lange tijd vol
- Jens heeft geen begrip van spelregels en speelt met het materiaal op zijn eigen manier. Hij luistert ook niet naar correcties of aanwijzingen op dat moment
- Jens heeft een beperkte interesse in speelgoed : kaarten dragen zijn voorkeur weg, boekjes bekijkt hij niet, de basketbal gooit hij weg.

Thuischaal

- Jens kan thuis zijn vrije tijd invullen door met vingerpopjes te spelen. Hij kan hier gedurende lange tijd mee bezig zijn.
- Jens speelt meestal alleen, durft andere kinderen weg te duwen als ze met zijn speelgoed zouden spelen
- Jens doet activiteiten buitenshuis (wandelen...) maar enkel onder begeleiding en meestal gefixeerd in een buggy omdat hij durft weg te lopen.
- Jens zal zijn speelgoed af en toe opruimen maar enkel na veelvuldige aanmoedigingen en eventueel demonstratie

School- werkschaal

- Jens vult zijn vrije tijd in zijn persoonlijke ruimte in door het spelen met allerlei kleine poppetjes en kaarten
- Jens kan groepsactiviteiten aan, maar snapt de functie er niet van. Heeft nood aan en zoekt continu de begeleiding op.
- Het is heel moeilijk om Jens nieuwe vrije tijdsactiviteiten aan te leren of te bieden. Hij heeft een hele sterke wil en wat hij niet wil gooit hij of duwt hij weg.
- Jens heeft geen notie van spelregels en speelt zijn eigen spel (met kaarten en pionnetjes)
- Jens kan fietsen op een driewieler, maar enkel onder begeleiding en met verbale instructie (soms ook fysieke begeleiding)
- Wandelen en zwemmen doet Jens onder 1-1 begeleiding. Zwemmen doet hij met een aquabelt. Hij durft deze af en toe los te maken. Hij duwt vaak ook de begeleiding onder water. (wat soms tot gevaarlijke situaties kan leidien)

Functionele communicatie :

Directe observatieschaal

- Jens is niet verbaal en uit alles door middel van geluiden en het meenemen van de begeleider naar de plaats waar hij iets wenst te nemen of krijgen.
- Gebaren zijn Jens vreemd – hij reageert meestal alleen op zijn naam en op materialen die hem aangeboden worden
- Jens slaagt er in om duidelijk te maken dat hij honger of dorst heeft door de hand van de begeleider te leiden naar wat hij wil (beker – koekendoos – kast)
- Jens is niet zindelijk en kan niet aangeven wanneer hij naar het toilet moet. Ook als zijn pamber vuil is, kan hij dit niet altijd aangeven.
- Spontane communicatie tijdens de test was er niet.

Thuischaal

- Jens kan duidelijk maken wat hij wil door naar de voorwerpen te wijzen
- Hij kan aangeven dat hij honger, dorst (bij de arm nemen en naar de kast gaan) warm of koud heeft (kleren uitdoen of onder dekentje kruipen)
- Jens zal zelf niet spontaan in interactie gaan met anderen, maar zal wel reageren op een "uitnodiging"
- Doordat Jens niet verbaal is kan hij geen antwoorden geven op vragen over behoeftes enz.
- Jens reageert af en toe op gebaren of woorden (reageert eerder op concrete materialen)

School- werkschaal

- Jens kan een aantal basisbehoeftes duidelijk maken (honger en dorst door begeleider mee te nemen naar de kast – warm door zijn kleren uit te doen – koud door onder een deken te kruipen)
- Jens kan hulp vragen door de begeleider bij de arm te nemen en te wijzen wat hij wil
- Jens snapt niet altijd wanneer hij iets niet mag en een verbod moet een aantal keer herhaald worden
- Jens handelt altijd in het hier en nu en heeft geen boodschap aan uitgestelde instructies
- Jens heeft geen notie van vormen, kleuren, cijfers en letters
- Hij durft te reageren op een "kom"gebaar, maar doet dit nog niet consequent

Directe observatieschaal

- Jens reageert op zijn eigen naam door te glimlachen en u aan te kijken.
- Jens gaat heel vlot mee en geeft spontaan een hand aan de begeleider (ook met personen die hem vreemd zijn)
- Jens zoekt veel aandacht van de begeleider (draait soms het hoofd van de begeleider zodat hij u kan zien)
- Jens kan moeilijk blijven zitten en gaat veel op verkenning door de ruimte en "snuffelt" veel door de verschillende materialen op zoek naar iets wat hij leuk vindt
- Jens durft ook wel negatief gedrag te vertonen zoals roepen, weglopen, bril van begeleider aftrekken, zich uitkleden...

Thuischaal

- Jens vertoont vaak onaangepast sociaal gedrag door teveel te knuffelen, te kussen, op schoot kruipen, aan nek hangen, op rug springen...
- Jens heeft geen probleem met het delen van voedsel, speelgoed is moeilijker voor hem
- Jens vertoont weinig tot geen negatief gedrag zoals agressie en vernielen van materialen
- Daarentegen durft hij anderen wel veel te storen als zij bezig zijn met een activiteit

School- werkschaal

- Jens reageert op de aanwezigheid van andere kinderen in de klas door te roepen (vaak als reactie op hun lawaai)
- Wanneer hij aandacht wil zal Jens als hij in zijn persoonlijke ruimte zit deze "zoeken" door te roepen of door te schoppen op deur of muren
- Wanneer Jens buiten zijn ruimte functioneert, komt hij vaak niet tot wat hem gevraagd wordt omdat hij continu tracht te knuffelen en kussen (onafhankelijk of dat deze personen gekend zijn of niet)
- Jens durft af en toe boekjes te scheuren
- Jens heeft geen notie van beleefdheidsregels en andere regels die gelden binnen de klas

Samenvatting :

Jens beschikt momenteel over een beperkt aantal werkvaardigheden (sorteren en matchen). Taken die meerdere stappen beslaan zijn voor hem te moeilijk en Jens haakt dan ook vlug af. Een werkschema zorgt voor afleiding bij Jens en mist zijn doel, nl. verduidelijken wat er van hem verwacht wordt.

Zijn werkgedrag is beperkt door zijn korte taakspanning. Hij is ook heel vlug afgeleid door de omgeving, objecten en geluiden.

Jens heeft veel begeleiding (en nabijheid) nodig in alles wat hij doet. Jens slaagt er niet in om een taakje zelfstandig te volmaken.

Op het vlak van vrije tijd is Jens ook heel beperkt in zijn voorkeur (poppetjes en kaarten). Het is ook moeilijk om Jens nieuwe vrije tijds mogelijkheden aan te bieden omdat hij deze weigert.

Jens kan een aantal basisbehoeftes aangeven, maar is hier ook beperkt in doordat hij o.a. niet verbaal is. Hij zoekt ook vaak aandacht maar dan op een negatieve manier (roepen en schoppen)

Anderzijds is het een jongen die geen of weinig onderscheid maakt tussen mensen die hem bekend zijn of hem onbekend zijn. Zo zal hij bij iedereen overdreven knuffelen, kussen, aan de nek hangen, in de rug springen...

Jens heeft geen besef van regels (veiligheidsregels, sociale regels, regels in het openbaar) en gevaar.

Aanbevelingen :

Jens loopt nu zijn eerste jaar school in BuSO de Triangel. Dit jaar heeft de begeleiding dan vooral gebruikt om Jens te leren kennen qua persoonlijkheid en mogelijkheden.

Gezien zijn jonge leeftijd heeft Jens nog groeimarge en geloven we dat Jens nog leerbaar is. Zo kunnen sorteeroefeningen verder ingeoefend en uitgebreid worden.

Mogelijks kunnen ook een aantal meerstapsoefeningen aangeleerd worden, door te beginnen met een deelfacet van de gehele oefening er uit te halen en in te oefenen om dan na verloop van (veel) tijd deze met elkaar te integreren tot de gehele oefening.

De taakspanning van Jens kan ook geleidelijk aan uitgebreid worden (iets wat nu trouwens al stelselmatig gebeurt)

Jens zal altijd begeleiding en nabijheid nodig hebben, maar we zouden moeten trachten om te komen van 1-1 begeleiding naar een functioneren in een klein groepje (max. 3) waarbij Jens toch nog begeleiding heeft, maar waarbij de aandacht verdeeld wordt.

Er zou moeten gewerkt worden op het afleren van zijn afhankelijkheid van zijn begeleiders en trachten zijn knuffelen, aan de nek hangen... te beperken.

TTAP verslag

Algemene Informatie

Clïënt: SEPPE
Datum verslag : 6 juni 2010

Algemene info

Clïëntbeschrijving :

Seppe is een 14 jarige jongen met een matig verstandelijke beperking en ASS. Seppe is beperkt verbaal (tweewoordzinnen) en functioneert op representatieniveau.

Seppe is een grote opgeschoten jongen die gedurende de dag persoonlijk begeleid wordt door een persoonlijke assistente die de ouders hebben ingekocht. Seppe heeft dus gedurende de ganse dag 1-1begeleiding.

Seppe is heel vertrouwd met zijn assistentes (hij heeft er 2) en rekt heel veel op hen. Seppe kan vrij goed zelfstandig functioneren, maar kan niet zonder deze vorm van begeleiding. Zij vormen zijn houvast, zijn vangnet als het moeilijk gaat. Indien deze wegvalt (door vb. ziekte) kan Seppe heel vlug vast komen te zitten en kan hij moeilijk functioneren. Hij vervalt dan in verhaaltjes die hij continu herhaalt, ook al zijn deze niet waar.

Seppe is een jongen die vrij veel aankan als het goed en veel verduidelijkt is. Hij maakt dan ook veel gebruik van schema's (onder vorm van betaprenten)

Bij aanvang van de test was Seppe vrij nerveus, maar dit kan te maken hebben met het feit dat een aantal activiteiten eerder die dag reeds veranderd of geannuleerd waren.

Seppe was heel nieuwsgierig naar wat hij moest doen en vertelde na elk taakje welke leerling in de klas deze ook eens zou moeten doen.

Het schooljaar 2009-2010 is het eerste schooljaar dat Seppe schoolloopt in BuSO de Triangel.

Testresultaten :

Werkvaardigheden :

Directe observatieschaal

- Vrijwel alle taakjes binnen dit domein heeft Seppe succesvol afgewerkt
- Het alfabetisch rangschikken was wat moeilijker. De eerste set lukte mits hulp (opzeggen van alfabet), de tweede set mislukte volledig. Gaf zelf ook aan dat het te moeilijk was.
- Het meten met een lineaal heeft Seppe nog niet onder de knie, maar hij kon wel de juiste getallen aflezen en juist sorteren.
- Seppe is in staat om zijn eigen naam te typen en te schrijven. Voornaam lukt heel goed, zijn familienaam was moeilijker. Seppe is wel in staat om woorden te kopiëren (zowel schrijven als typen)

Thuischaal

- Mits gebruik van visualisatie en/of verbale instructies kan Seppe een aantal taken thuis volmaken : tafel dekken, vaatwas legen en wegleggen, afwassen (afdrogen niet), afruimen na een maaltijd

- Seppe kan een aantal keukentoestellen en materialen zelfstandig hanteren : blikopener, kurkentrekker, broodrooster en microgolfoven (enkel inzetten, startknop duwen en uithalen – dus niet instellen)
- Andere huishoudelijke taken doet Seppe niet omdat dit volgens Seppe door mama of de poetsvrouw moet gedaan worden

School- werkschaal

- Seppe kan een heel aantal werkvaardigheden succesvol afwerken en maken.
- Het gebruik van schaar en nietmachine is niet zo gemakkelijk voor hem
- Bij het gebruik van een lineaal en een weegschaal kan Seppe niet altijd goed de materialen op een nulstand laten starten
- Seppe durft zijn werktafel wel eens onopgeruimd achterlaten. Hiervoor heeft hij verbale instructie nodig

Werkgedrag :

Directe observatieschaal

- Seppe heeft een goed werktempo, maar versnelt niet echt als dit van hem verwacht wordt.
- Seppe kan zonder supervisie verderwerken aan een taak wanneer dit van hem verwacht wordt.
- Seppe was niet afgeleid door de omgeving, maar dit kwam waarschijnlijk omdat de test werd afgenomen in een voor hem bekend lokaaltje binnen de klas. In een vreemde omgeving heeft Seppe wellicht wel tijd nodig om alles te observeren en te plaatsen.
- Seppe heeft moeite om hulp te vragen, niettegenstaande hij verbaal is. Hij kijkt de begeleider aan met vragende ogen, maar verder niets.
- Seppe zijn taakspanning is eerder beperkt en regelmatig een pauze inlassen was dan ook nodig. (uiteindelijk de test gespreid over 2 dagen)

Thuischaal

- Seppe kan zelfstandig een aantal taken vervolmaken en om hulp vragen indien hij niet verder kan
- Seppe draagt goed zorg voor allerlei materialen en gebruikt deze met de grootste voorzichtigheid.
- Ook zijn eigen kamer/werkplek houdt hij netjes en zorgt goed voor zijn eigen bezittingen
- Seppe kan omgaan met veranderingen in de routine, maar meubelen moeten wel op de juiste/dezelfde plaats blijven staan
- Seppe wordt niet gemakkelijk afgeleid door TV of computer als hij met iets bezig is.
- Seppe kan zich voor een taak zelfstandig verplaatsen (binnen een vertrouwde omgeving !)

School- werkschaal

- Seppe kan gedurende een halfuur goed doorwerken. Zijn tempo hangt evenwel af van dag tot dag
- Seppe maakt weinig fouten en begrijpt niet altijd hoe deze moeten gecorrigeerd worden (na demonstratie vaak wel)
- Seppe kan zijn taken zelf goed organiseren
- Seppe heeft een goede relatie met de leidinggevenden en begeleiders. Hij heeft het iets moeilijker om samen te werken met andere leerlingen (gaat hen eerder controleren, dan er samen iets mee te doen)
- Seppe kan omgaan met veranderingen in de routine, maar deze moeten gebeuren in zijn bijzijn (cfr. Dagschema)

Zelfstandig functioneren :

Directe observatieschaal

- Seppe herkent geld en hun waarde, maar slaagt er niet in om geld op te tellen
- Voor het gebruik van geld voor de automaat kan hij bedragen die op munten staan herkennen (hij had 0,50€ nodig en nam de juist munt – voor 0,70€ lukt het hem niet)
- Seppe herkent ook signaalborden (het woordbeeld is hem minder vertrouwd)
- Hij kan zelfstandig zijn handen wassen, maar heeft verbale instructie nodig om dit grondig te doen
- Seppe heeft een sociaal aanvaardbaar eetgedrag (eet met gesloten mond, niet gulzig en morst niet)
- Seppe herkent een kalender en kan de dagen van de week benoemen. Hij herkent picto's die feestdagen aanduiden. Mochten de dagen van de week in prentvorm op de kalender staan, zou hij de andere vragen ook kunnen beantwoorden.
- Seppe kan niet werken met een rekenmachine en kan geen kasboek bijhouden (teveel acties binnen 1 oefening – niet verduidelijkt)
- Seppe volgt het schema goed, maar checkt de prenten niet in omdat hij dit niet gewoon is.

Thuischaal

- Seppe kan bepaalde aspecten van zelfredzaamheid zelfstandig uitvoeren (naar toilet gaan, eten), maar voor andere heeft hij nabijheid/begeleiding/verduidelijking nodig (kleden, douchen, tanden poetsen) Scheren gebeurt door de ouders.
- Koken kan Seppe onder begeleiding en de nodige verduidelijking en dan gaat het om eenvoudige gerechten zoals vb. croque monsieur, pizza beleggen, boterham smeren
- Seppe maakt geen verplaatsingen buitenshuis zonder begeleiding

School- werkschaal

- Seppe kan zelfstandig eten en heeft goede tafelmanieren (morst niet, eet met gesloten mond, is niet gulzig)
- Seppe maakt dagelijks gebruik van een dag en werkschema en volgt dit heel consequent
- Seppe gedraagt zich op een aanvaardbare manier in het openbaar. Maar Seppe verplaatst zich enkel onder begeleiding en heeft af en toe verbale instructie nodig van wat kan en niet kan (openbare regels)
- Seppe draagt goed zorg voor zijn eigen materialen
- Seppe gaat zelfstandig naar het toilet en kan zijn handen ook zelfstandig wassen (heeft wel verbale instructie nodig om dit grondig te doen)
- Seppe kan geen klok lezen

Vrije tijdsvaardigheden :

Directe observatieschaal

- Seppe kan niet zelf een uitstap plannen of budgetteren
- Seppe kan een eenvoudig kaartspel spelen. Wanneer er meerdere regels bijkomen, haakt Seppe af of speelt hij het op zijn manier. (kan kleuren en symbolen matchen – bij UNO : Seppe begreep niet dat een blauwe 6 en een gele zes op elkaar pasten)

- Seppe begrijpt hoe het dartspel in elkaar zit, maar heeft geen notie van het noteren van de score. Hij vond dit een leuk tijdsverdrijf, zeker als de pijlen er afvielen.
- Basketbal was wat moeilijker voor hem. Het lukte niet direct om te scoren en dan legde Seppe uiteindelijk de bal in het net. (frustratie groeide) De tijdsaanduiding gebruikte hij wel correct na een demonstratie door begeleider.
- Seppe gebruikt de pauzekaart niet, maar geeft verbaal aan dat het genoeg is. ("Stop – genoeg")

Thuischaal

- Seppe kan zelf zijn vrije tijd invullen (als dit zo op zijn schema staat vb. muziek luisteren, boekjes/strips kijken)
- Seppe ruimt ook op als hij gedaan heeft.
- Hij heeft evenwel nood aan nabijheid, maar samenspelen met anderen lukt niet)
- Met de ouders speelt hij gezelschapsspelletjes (lotto, memory, jenga)
- Als Seppe buiten speelt is dit onder begeleiding (wandelen en fietsen, trampoline, paardrijden)
- Seppe gaat graag naar de film, museum of een TVopname maar dan onder begeleiding

School- werkschaal

- Seppe kan zijn eigen vrije tijd invullen (nadat dit is aangegeven op zijn dagschema – af en toe met keuzekaart)
- Seppe moet af en toe verplicht worden om eens een ander invulling te proberen
- Hij kan gezelschapsspelletjes spelen, maar heeft niet altijd notie van de spelregels
- Seppe speelt zelden samen met andere leerlingen. Pauzes vult hij in onder begeleiding
- Seppe sport graag en veel, maar opnieuw enkel onder begeleiding

Functionele communicatie :

Directe observatieschaal

- Seppe begrijpt verbale instructies, gebaren en verbod.
- Seppe heeft over het algemeen een heel positieve houding tijdens de test
- Seppe kan af en toe vragen beantwoorden over zijn huidige toestand, maar soms zegt hij "ja" met een heel vragende blik in zijn ogen die aangeeft dat hij het eigenlijk niet begrepen heeft.
- Hij kan ook af en toe zijn behoeftes communiceren maar doet dit niet altijd even duidelijk. Zal vb. naar zijn drankje kijken, maar het niet nemen.
- Na een herinnering kan Seppe een uitgestelde instructie (speelgoed opruimen) uitvoeren
- Seppe zal spontane communicatie aangaan met mensen die hem vertrouwd zijn, maar doet dit ook niet consequent. Vaak is er veel echolalie bij.
- Seppe kan aankopen doen, weet wat hij wil of nodig heeft, maar kan geen geld tellen, waardoor hij op dat aspect van een aankoop doen uitvalt.

Thuischaal

- Seppe heeft een goed ontwikkelde functionele communicatie ten opzichte van zijn ouders. Zo kan Seppe communiceren over zijn basale behoeften, kan hij antwoorden op vragen over zijn huidige toestand en begrijpt hij een groot aantal concepten.
- Deze concepten gebruikt hij evenwel niet even goed en consequent.
- Signaalborden herkent hij wel maar kan ze niet altijd benoemen
- Seppe reageert op een stopteken, op gebaren en woorden

- Seppe maakt graag deel uit van sociale activiteiten, maar vooraf moeten een aantal dingen verduidelijkt worden (wie, waar, hoeveel, wat)
- Seppe zal niet altijd een conversatie initiëren, maar zal wel reageren wanneer men een conversatie met hem aangaat

School- werkschaal

- Seppe kan zijn basisbehoeften duidelijk maken aan zijn (vertrouwde) begeleiders
- Hij reageert goed op enkelvoudige instructies en verbodsbepalingen
- Seppe heeft begrip van vormen, kleuren, cijfers en letters. Hij kan ook zijn eigen voornaam schrijven alsook een aantal woordbeelden die hij in de logo geleerd heeft.
- Tellen verloopt niet altijd even vlot en is beperkt tot 10
- Seppe is meestal afgeleid na een complimentje/correctie en heeft een aanmoediging nodig om dan verder te werken
- In noodsituaties zal Seppe de aanwijzingen van de begeleiding volgen

Sociaal gedrag :

Directe observatieschaal

- Seppe heeft een goed ontwikkeld sociaal gedrag : hij heeft een gepaste interactie met de onderzoeker, vertoont een positieve houding, reageert op zijn eigen naam, beheerst zichzelf goed en vertoont geen negatief gedrag tijdens deze test
- Seppe lacht vrij veel, maar dit komt nerveus over en vaak ook als hij iets niet begrijpt.
- Lichamelijk contact heeft Seppe niet zo graag, maar van vertrouwde personen aanvaardt hij dit.

Thuischaal

- Seppe heeft een aangepast sociaal gedrag wanneer hij onder bekenden is, hij zal dan ook op hun aanwezigheid reageren op een aanvaardbare manier.
- Bij bekenden zal hij dan ook zelf contact gaan zoeken, en dan durft hij hen wel eens storen in hun bezigheden
- Bij vreemden zal Seppe zich terugtrekken en niet reageren op hun vragen en begroetingen
- Seppe vertoont zelden agressief gedrag en zal zich ook op sociaal vlak zelden negatief laten gelden
- Seppe beseft als hij iets fout gedaan heeft en verontschuldigd zich op zijn manier (zal zeggen : "Seppe toch")
- Seppe kan zijn frustratie niet altijd even consequent uiten, maar wel zonder daarbij agressief te worden of materialen te vernielen (trekt zich terug als hij de mogelijkheid heeft)
- Seppe kan gemakkelijk voedsel delen, speelgoed lukt een beetje moeilijker (wil de garantie dat hij het terugkrijgt)

School-werkschaal

- Seppe reageert goed op de aanwezigheid van bekende anderen. Enkel met hen zal hij sociaal contact zoeken
- Bij vreemden trekt hij zich terug
- Seppe maakt zelden of nooit iets stuk, is niet agressief
- Seppe kan materialen delen met andere kinderen in de klas
- In de klas vertoont Seppe een positief gedrag, negatief gedrag hebben we nog niet opgemerkt. Ook in groep gedraagt Seppe zich zoals het hoort (al heeft dit veel te maken met de aanwezigheid van zijn persoonlijke assistente vermoeden we)

Samenvatting :

Seppe heeft al een groot aantal werkvaardigheden ontwikkeld. Hij kan deze allemaal zelfstandig uitvoeren mits de nodige verduidelijking en de nabijheid van een begeleider (persoonlijke assistent)

Seppe maakt gebruik van een dagschema en werkschema wat hij heel consequent volgt. Het werkgedrag van Seppe is goed, maar zijn taakspanning is eerder beperkt. Hij is niet zo vlug afgeleid door de omgeving en geluiden wanneer de ruimte hem bekend is.

Seppe heeft veel nabijheid/begeleiding nodig die hij nu vooral krijgt onder vorm van een persoonlijke assistente die Seppe mee komt begeleiden in de klas. Daardoor krijgt hij veel individuele aandacht en die hij heeft hij nodig.

Op vlak van vrije tijd kan Seppe een grote variatie aan, maar vaak zal hij voor hetzelfde kiezen. Door gebruik te maken van een keuzekaart wordt hij af en toe verplicht om eens iets anders te doen. Seppe kan zijn vrije tijd alleen invullen en zal zelden samenspelen met andere kinderen in de klas (verliest zich in het controleren van de anderen)

Seppe kan zijn basale behoeften aangeven, maar is daar niet altijd even duidelijk in. Bij mensen die hem heel goed kennen (ouders en persoonlijke assistentes lukt dit beter dan op school)

Seppe heeft een heel positieve houding en uit zich zelden op een negatieve manier. Seppe geeft zelf aan wanneer het te moeilijk is voor hem, maar daar moet je hem al goed voor kennen om zijn signalen te begrijpen.

Seppe voelt zich goed en kan veel aan in de aanwezigheid van bekenden. Hij zal dan ook zelf contact zoeken.

Bij vreemden zal Seppe zich terugtrekken en geen contact of conversatie initiëren. Vaak zal hij ook niet reageren op hun vragen.

Seppe heeft besef van een aantal regels en is vaak voorzichtig. Toch heeft hij vaak nog instructies nodig van wat kan en niet kan, maar luistert daar ook wel naar.

Aanbevelingen :

Seppe loopt nu het eerste jaar school in BuSO de Triangel. Dit schooljaar hebben de leerkrachten vooral gebruikt om Seppe beter te leren kennen op het vlak van persoonlijkheid en vaardigheden. Dit was niet altijd evident omdat Seppe heel erg vertrouwd op zijn persoonlijke assistentes en er ook erg afhankelijk van is.

Dit zorgt ervoor dat Seppe in de toekomst altijd begeleiding zal nodig hebben of toch zeker dichte nabijheid van zijn begeleiders !

Seppe heeft al veel vaardigheden ontwikkeld, maar gezien zijn jonge leeftijd, moet het mogelijk zijn om deze nog uit te breiden.

Zo kan het meten en het wegen verder aangeleerd worden, evenals het leren gebruiken van een aantal werk- en keukenmaterialen.

We mogen evenwel niet vergeten om alles dan stap voor stap te verduidelijken, omdat duidelijk gebleken is dat Seppe heel wat vaardigheden kan mits een visuele handleiding.

Ik vermoed dat de taakspanning van Seppe ook nog kan vergroten.

Als we hem taken en activiteiten kunnen aanbieden die hem boeien, dan moet dit zeker lukken.

Seppe heeft een grote interesse in geld en gaat graag winkelen. Door stappenplannen uit te werken kunnen we er misschien toe komen om hem aspecten van aankopen die nu nog moeilijk zijn , aan te leren.

Ook op het vlak van computer zie ik mogelijkheden. Momenteel gebruikt Seppe de computer vooral voor vrije tijd, maar uit de directe observatieschaal is gebleken dat hij tekst kan kopiëren. Door samen met de logo aan zijn woordkennis te schaven, kan Seppe er misschien toe komen om op computer een tekst te typen en op te slaan in een computerbestand. Opnieuw mits de nodige verduidelijking !

TTAP verslag

Algemene Informatie

Clïënt: MAYA

Datum verslag : 6 juni 2010

Algemene info

Clïëntbeschrijving :

Maya is een 16 jarig meisje met een ernstig verstandelijke beperking en ASS. Maya is niet verbaal en functioneert in het hier en het nu. Concreet materiaal als verwijzers wordt gebruikt in een beperkt aantal situaties (eten en slapen).

Maya verblijft elke dag in de instelling en heeft weinig tot geen contact met haar familie. De thuisschaal is dan ook afgenomen met de aandachtsoepvoedster van Maya.

Maya heeft vrij veel last van etterende oren, een gevolg van haar open verhemelte en hazenlip. Zij is daar wel voor geopereerd, maar zij heeft vrij veel last van zware oorontstekingen. Daardoor ervaart zij veel fysiek ongemak en komt zij vaak moeilijk een dag door zonder pijnstillers. Maya heeft een onweerstaanbare drang naar eten (onverzadigbaar hongergevoel ?) en stopt alles in haar mond. Maya kwijlt ook heel veel en draagt een soort van slabbetje (onder vorm van een sjaaltje) zodat haar kleren min of meer droog blijven.

Maya houdt van schommel- en draaibewegingen, geniet van individuele aandacht, maar is eerder een kijker dan een doener.

Maya roept regelmatig (=bijna dagelijks), kan met haar hoofd tegen de muren bonken en wenen van pijn en/of frustratie.

Bij aanvang van de test was Maya heel tevreden en lachte ze veel. Ze was duidelijk blij met het "uitstapje" naar de testruimte en de vele individuele aandacht die ze kreeg.

Testresultaten :

Werkvaardigheden :

Directe observatieschaal

- De taken die moeten getest worden zijn voor Maya bijna allemaal te moeilijk. Na demonstratie lukte het Maya niet om de oefening af te werken. Verbale en visuele instructies scheen ze niet op te merken.
- Het enige item waar Maya niet in mislukte was het sorteren. Dit moest evenwel beperkt worden in de aantallen, evenals in soorten. (max. 2 kleuren die ze kon sorteren) Deze moesten haar één voor één aangegeven worden. Maya moest regelmatig aangemaand worden om naar de taak te kijken

Thuisschaal

- Maya kan de tafel dekken voor zichzelf als het materiaal haar aangegeven wordt
- Ze zal ook haar vuil bord wegzetten op het aanrecht als haar daar om gevraagd wordt
- Maya "helpt" bij het opvouwen van handdoeken : ze legt ze nl. weg in de kast (gebeurt wel slordig en moet door de begeleiding opnieuw gedaan worden)
- Andere taken worden van Maya niet verwacht, ook omdat met verwacht dat deze te moeilijk zijn voor haar

School- werkschaal

- Maya maakt in de klas enkel eenvoudige insteekoefeningen
- Sorteeroefeningen zijn beperkt in aantal en soorten (of vorm of kleur)
- Maya maakt geen gebruik van een schema, omdat dit geen meerwaarde biedt voor haar en omdat ze er geen notie van heeft

Werkgedrag :

Directe observatieschaal

- De taken die werden aangeboden waren voor Maya te moeilijk. Zelfs na demonstratie slaagde Maya er niet in om één taak te vervolmaken.
- Maya verdroeg het wel dat fout gemaakte items gecorrigeerd werden, maar was niet in staat om ze daarna correct te maken.
- Maya was niet afgeleid door geluiden die in de testruimte voorkwamen.
- Ze was heel nieuwsgierig aan het kijken naar de voor haar onbekende ruimte, maar ze voelde zich er wel op haar gemak
- Maya vertoonde weinig tekenen van frustratie bij overgangen tussen taken, evenals bij de overgang van klas naar testruimte
- Maya heeft een extreem korte taakspanning en kijkt meer rond dan ze naar de taak kijkt

Thuischaal

- Maya kan hulp vragen door de begeleider bij de arm te nemen en naar de plaats te leiden waar ze hulp nodig heeft. Ze doet dit evenwel niet altijd consequent en even duidelijk. Mensen die Maya niet goed kennen (vb. nieuwe opvoedsters) begrijpen haar niet altijd
- Maya kan nieuwe taakjes binnen de groep aangeleerd worden, maar Maya heeft daar niet altijd evenveel zin in. Vaak lukt het ook niet omdat Maya geen oog heeft voor wat ze moet doen
- Maya kan omgaan met veranderingen (kleine veranderingen merkt ze meestal niet op). Grote veranderingen kunnen op enig protest rekenen, maar uiteindelijk kan ze er wel mee omgaan.
- Wanneer Maya bezig is met een activiteit die ze leuk vindt (eten, schommelen) heeft ze het moeilijk met onderbrekingen. Op andere momenten lukt dit haar veel beter
- Maya raakt niet afgeleid door TV of andere zaken als ze met iets bezig is (tenzij de geur van eten)
- Maya kan zich zelfstandig verplaatsen binnen een voor haar bekende ruimte

School- werkschaal

- Maya heeft geen oog voor haar taken en kijkt niet naar wat ze doet of moet doen
- Maya heeft een hele korte taakspanning (max 3 items per taakje aanbieden)
- Afhankelijk van de drukte in de klas werkt Maya vlug (bij rust) of traag (bij veel kabaal van de andere leerlingen)
- Maya gaat eerder met het materiaal spelen dat het te gebruiken waarvoor het bestemd is. Ze stopt ook vaak materialen in haar mond
- Maya heeft een ietwat bizarre verhouding met de leerkrachten : ze herkent hen en kan met hen taakjes maken, maar anderzijds zal Maya niet altijd luisteren naar hen. Soms kan ze zich dan ook als een blok laten vallen om aan te tonen dat ze iets niet wil doen

Zelfstandig functioneren :

Directe observatieschaal

- Maya kan op geen enkel manier zelfstandig functioneren
- Maya heeft geen notie van getallen, cijfers, klok, geld...
- Water beschouwt Maya als iets om mee te spelen, of als drinken. Verder heeft water geen functie voor haar. Handen wassen, was voor haar wat met de vingers in het water spelen. Water is voor haar niet functioneel.
- Maya laat het goed toe dat zowat alles van haar overgenomen wordt

Thuischaal

- Maya heeft op alle vlakken van zelfredzaamheid hulp en begeleiding nodig van de opvoedsters

School- werkschaal

- Wanneer Maya niet in haar persoonlijke ruimte zit, heeft ze op elk moment individuele begeleiding nodig.
- Binnen haar ruimte kan haar eten aangeboden worden, maar dit moet dan heel fijn gemaakt worden om verslikken te vermijden. Bovendien eet Maya heel slordig en gebruikt ze haar bestek meer niet dan wel. Ook niet na aanmoediging
- Maya gedraagt zich in het openbaar meestal heel rustig, maar op plaatsen waar er eten en drinken te verkrijgen is, loopt dit meestal mis en gaat ze luid roepen en alles afnemen van anderen tot alles op is
- Alle andere taken omtrent zelfredzaamheid moeten ofwel overgenomen worden of onder 1-1 begeleiding gebeuren

Vrije tijdsvaardigheden :

Directe observatieschaal

- Maya heeft een beperkte interesse in vrije tijdsmateriaal
- De kookwekker draagt haar grootste voorkeur weg omwille van het tikkende geluid en het belletje
- Maya durft heel kort (< 1 minuut) te bladeren in een boekje
- De andere materialen die werden aangeboden tijdens de test bekeek Maya niet, of ze begreep niet wat ze er moest mee aanvangen
- Maya geeft niet aan wanneer ze nood heeft aan een pauze en heeft geen notie van de picto (of andere picto's)

Thuischaal

- Maya kan af en toe haar vrije tijd zelf invullen door te spelen met kleine activity-centers. Ze kan er zich evenwel soms in verliezen en dan gooit ze het materiaal op de grond
- Maya speelt altijd alleen, zoekt anderen niet op
- Maya houdt van schommelen, maar als ze oorpijn heeft kan de wind haar parten spelen waardoor ze er niet kan van genieten.
- Maya ruimt nooit op en laat alles rondslingeren waar ze het laat vallen als ze een speeltje beu is

School- werkschaal

- Afhankelijk van Maya haar welbevinden kan ze zich alleen bezig houden met activity-centers. Ze kan er zich evenwel in verliezen en gooit het dan weg.
- Ook groepsactiviteiten kan Maya aan als het niet te druk is. Maya geniet dan in een rolwagen van alles wat er om haar heen gebeurt, maar snapt de functie er wel niet van
- Alle andere vormen van vrije tijd zijn voor Maya te moeilijk.

- Maya geniet wel van een wandeling en kan onder begeleiding fietsen op een driewieler.
- Schommelen en draaien dragen ook haar voorkeur weg

Functionele communicatie :

Directe observatieschaal

- Maya kan aangeven als ze dorst heeft door naar de beker met drank te grijpen
- Maya stopt alles in haar mond en alles wat eetbaar is , eet ze op elk moment op.
- Maya vertoont tijdens de test een positieve houding en geniet van de aandacht die ze krijgt. Naar het uitvoeren van taakjes is er veel onbegrip vanuit Maya, maar ze toont dit op een aanvaardbare manier (wegleggen van materialen)
- Maya begrijpt een verbod ("Nee" en "Stop"), maar heeft toch wel een herhaling nodig vooraleer ze er mee stopt.
- De andere items scoorden allemaal mislukt wegens geen notie van letters, cijfers, non verbaliteit en onbegrip van wat er verwacht wordt.

Thuischaal

- Maya kan wijzen naar voorwerpen die ze wil hebben
- Maya kan ook aantonen als ze iets niet wil door het weg te duwen of te gooien
- Maya kan honger – dorst (neemt wat ze wil of gaat voor de kast staan) en pijn duidelijk maken (door te roepen , te jammeren, te wenen en bonken met haar hoofd tegen muur of grond)
- Maya communiceert enkel functioneel (hulp vragen of een knuffel)
- Maya reageert niet altijd adequaat op een stopteken, dit moet meestal wel eens herhaald worden

School- werkschaal

- Maya kan duidelijk maken als ze honger of dorst heeft (roepen of voor kast staan of met kraan spelen). Als ze pijn heeft gaat ze jammeren, roepen, wenen of bonken met haar hoofd tegen de muur/grond. Op dergelijke momenten durft ze zich ook te nijpen. Het is evenwel niet altijd duidelijk wat Maya wil duidelijk maken omdat ze voor alle behoeftes dezelfde manier gebruikt (dit is als ze in haar persoonlijke ruimte zit)
- Maya kent een verbod maar reageert er niet altijd adequaat op. Dit moet dan meestal ook herhaald worden
- Maya reageert op het "kom"gebaar, op het tonen van een beker, een slab en haar jas. Op ander gebaren of verwijzers reageert zij niet

Sociaal gedrag :

Directe observatieschaal

- Maya reageert altijd op haar eigen naam en richt zich naar de onderzoeker wanneer deze haar aanspreekt
- Maya lacht veel en lijkt heel tevreden
- Maya gaat gemakkelijk mee met de onderzoeker naar de testruimte. Ze geeft geen hand en omwille van haar houderige en vertraagde motoriek blijft ze een beetje achter. Ze heeft regelmatig aanmoediging nodig om verder te stappen.
- Maya vertoont op geen enkel moment negatief gedrag

Thuischaal

- In omgang met bekende en vertrouwde personen is Maya meestal positief, maar dit hangt ook af van haar welbevinden.

- Aan vreemden zal Maya weinig aandacht schenken en ze zal geen interactie met hen aangaan. Ze weigert vaak ook om in te gaan op een gebaar of vraag van vreemden
- Maya durft zichzelf wel eens te verwonden door met haar hoofd tegen de muur te bonken of zichzelf te nippen
- Maya houdt van feestjes, maar niet van de drukte (wel van het eten en het drinken)
- Maya gaat anderen niet lastig vallen, maar durft wel het eten en drinken van anderen af te nemen. Door haar roepen en jammeren durft ze de anderen wel eens storen, maar dit doet ze niet bewust om hen te storen (wel uit ongemak)
- Maya kan haar frustraties niet de baas en uit deze op een ongepaste manier (roepen, bonken, slaan)

School- werkschaal

- Maya durft speelgoed weg te gooien als ze het beu is, bij frustratie. Ze durft zichzelf dan ook te nippen in combinatie met roepen
- Maya kan tijdens taakjes zich niet altijd onder controle houden (fladderen, roepen...) maar mits directe nabijheid en fysieke begeleiding lukt het af en toe wel
- Maya kan speelgoed delen, maar eten totaal niet
- Maya heeft geen notie van sociale regels en hoe zich te gedragen in het openbaar of in groep
- Maya uit haar frustraties, ongeduld, woede en pijn altijd door te roepen, te schoppen tegen de deur, te bonken met haar hoofd tegen de muur

Samenvatting :

Maya beschikt over een beperkt aantal werkvaardigheden. Sorteren lukt enkel met een beperkt aantal soort objecten (2 max.) Eveneens moet het aantal te sorteren objecten ook beperkt zijn.

Bij andere taken begrijpt Maya niet wat ze moet doen, zijn de oefeningen te complex.

Doordat Maya niet kijkt naar wat ze moet doen, en wat ze doet, mislukken heel veel opdrachten. Maya trachten bij de taak te krijgen is een ganse sinecure.

Tevens is haar taakspanning heel erg kort, wat nadelig is voor haar werkgedrag. Maya is vaak afgeleid door de omgeving ook als ze deze kent. Alles is interessant behalve wat ze zelf moet doen.

Maya heeft continu 1-1begeleiding nodig en vaak ook fysieke begeleiding om haar aan het werk te krijgen. Nabijheid is niet voldoende voor haar, want dan stopt ze direct.

Op het vlak van vrije tijd is Maya ook beperkt in haar keuzes en voorkeuren. Haar voorkeur gaat uit naar activity-centers die muziekjes en geluidjes maken. Verder houdt ze van schommelen en draaien (vestibulaire gewaarwordingen). Maya heeft vaak geen of slechts heel beperkte interesse in ander vrije tijdsmateriaal dat haar aangeboden wordt.

Maya kan een aantal basisbehoeftes aangeven, maar deze uit ze meestal op dezelfde manier. Enkel wanneer ze weent, kan men er zeker van zijn dat ze pijn heeft. Automutilatie komt voor als ze kwaad is, pijn heeft, geen weg weet met zichzelf. Wanneer Maya zich vrij in de ruimte kan bewegen kan ze wel duidelijk maken dat ze dorst heeft (speelt met de waterkraan). Doordat Maya een onverzadigbare eetlust heeft is het moeilijk uit te maken of Maya echt honger heeft, of eerder zin in iets om te eten.

Als Maya aandacht wil, doet ze dit meestal op een negatieve manier, maar dit hangt vaak samen met haar welbevinden. Wanneer ze blij en tevreden is, is ze stil, lacht ze veel en geniet ze zichtbaar.

Maya maakt een duidelijk onderscheid tussen mensen die ze kent en die haar vreemd zijn. Wanneer ze iemand niet goed kent, zal ze deze zeker aftasten en zelfs niet

gehoorzamen. Het komt er op aan om Maya te leren kennen en haar vertrouwen te winnen om iets te bereiken met en bij haar.

Maya heeft geen notie van cijfers, letters, vormen, kleuren, geld, regels... Maya leeft vooral in haar eigen wereldje en tracht ervoor te zorgen dat aan haar primaire behoeftes voldaan worden.

Aanbevelingen :

Het is niet zo eenvoudig om een aantal aanbevelingen te doen voor de toekomst omtrent Maya.

Maya functioneert op een heel basaal niveau en is meestal al tevreden als er aan die basale behoeften voldaan wordt.

Daarom kunnen we misschien verder werken aan het vestibulaire aspect waar ze van houdt, door activiteiten aan te bieden die gericht zijn op schommelen, wiegen,... (Veronica Sherborn-methode ?)

Ook het aanbieden van sensopatisch materiaal is iets wat Maya kan behagen en waar het aanbod zou kunnen uitgebreid worden.

Binnen de klas zijn de mogelijkheden wat werkvaardigheden betreft eerder beperkt : eenvoudige sorteer- en insteekoefeningen aanbieden die niet teveel inspanning vragen van Maya.

Door haar korte taakspanning zijn deze oefeningen best klein en kort. Mogelijks moet er voor veel variatie gezorgd worden tussen inspanning en ontspanning : korte oefening – ontspanning – korte oefening...

Maya zal voor oefeningen, taakjes en bepaalde vrijetijdsactiviteiten altijd 1-1begeleiding nodig hebben aangezien zij zonder supervisie gewoon stopt met wat van haar verwacht wordt.

Ook naar vrije tijd zijn de mogelijkheden beperkt, enerzijds omdat Maya nieuw aanbod steevast weigert of het links laat liggen. Anderzijds houdt Maya van spelen met en in water, maar laat haar gezondheid (oorontstekingen) het niet toe om haar op dit vlak een regelmatig en leuk aanbod te geven. Daarom kunnen we proberen om haar andere materialen te laten voelen en ontdekken (vb. voelbakjes ontwikkelen met harde en zachte materialen, met voedingsstoffen...)

Maya is ondertussen al 16 jaar en we verwachten nog weinig groeimarge in haar vaardigheden en gedrag gezien het lage niveau waarop zij functioneert.

TTAP verslag

Algemene Informatie

Clïënt: ARNE

Datum verslag : 7 juni 2010

Algemene info

Clïëntbeschrijving :

Arne is een 16 jarige jongen met een matig verstandelijke beperking en ASS. Arne is beperkt verbaal (tweewoordzinnen) en functioneert op representatieniveau. Hij heeft ook epilepsie en ondanks medicatie heeft hij nog met regelmaat aanvalletjes/abscesses.

Arne heeft nood aan een consequente en duidelijke begeleiding. Het is zeker nodig dat de begeleiding grenzen aangeeft en tegelijk positief blijft, zodat Arne veiligheid kan geboden worden.

Arne zoekt contact door gedrag te stellen dat door zijn omgeving als "uitdagend" wordt ervaren. Vooral bij nieuwe mensen kan hij hier ver in gaan. Hij weet doorgaans perfect wie hij met wat mee krijgt. Dit is voor Arne meer een actie-reactie spel en geen bewust "uitdagen".

Arne werkt met een halve dag schema dat bestaat uit beta-prenten of foto's.

Eenvoudige functionele taken kan hij uitvoeren maar de omvang mag niet te groot worden.

Arne is een lieve, speelse jongen is die heel veel nood heeft aan individuele nabijheid.

Bij aanvang van de test was Arne nerveus, maar hij kwam gewillig mee met een voor hem onbekende begeleider, naar een onbekende ruimte.

Testresultaten :

Werkvaardigheden :

Directe observatieschaal

- Bij alle oefeningen heeft Arne veel prompting nodig
- Arne maakt sorteeroefeningen nadat deze eens gedemonstreerd zijn en na verbale instructie
- Hij kan fouten herkennen en ze ook verwijderen, maar hij sorteert ze niet meer goed terug (laat ze aan de kant liggen)
- Arne kan zonder problemen verschillende kleuren sorteren
- Sorteren op nummer kan Arne dan weer niet
- Een driestappentaak kan Arne voltooien na een demonstratie
- Het vullen van zakjes met verschillende items lukt niet, ook niet als dit gevisualiseerd is. (teveel acties voor 1 oefening)
- Arne heeft geen getallenkennis en kan getallen ook niet matchen
- Arne kan niet schrijven of typen

Thuischaal

- Arne kan mits begeleiding een aantal taakjes volbrengen thuis : afdrogen, bestek sorteren, een aantal keukenmaterialen hanteren (schaar, kurkentrekker) vegen/stofzuigen, tafel dekken en opruimen na de maaltijd. Hierbij heeft Arne steeds veel verbale instructie nodig en vaak moet alles nog

- eens gecontroleerd worden (mogelijks opnieuw gedaan worden vb. stofzuigen)
- Arne verwacht dat mama zijn bed opmaakt.
- Andere huishoudelijke taken worden van Arne niet verwacht

School- werkschaal

- Arne kan objecten sorteren (op kleur, vorm en grootte)
- Arne kan groottes onderscheiden
- Hij kan eenvoudige materialen zoals schaar hanteren mits begeleiding/nabijheid
- Arne kan potjes vullen, maar doet dit vrij slordig
- Indien gevraagd kan Arne zijn werkplek schoonmaken
- Arne is niet in staat om te meten en te wegen, te archiveren en te verpakken
- Arne kan geen lijst gebruiken om materialen te verzamelen (ook niet in prent en fotovorm)

Werkgedrag :

Directe observatieschaal

- Arne kan gedurende langere periode (5 min) aan eenzelfde taak werken maar moet regelmatig aangespoord worden om verder te werken (heeft veel onderbrekingen)
- Arne werkt relatief netjes
- Arne kan hulp vragen, op zijn eigen manier (zegt "Kan niet")
- Arne reageert wel op omgevingsgeluiden en zal deze imiteren of trachten uit te lokken
- Hij verdraagt dat de begeleider hem helpt als hij op een verkeerde manier bezig is
- Arne durft tijdens overgangen tussen 2 taken te fladderen
- Wanneer er geen begeleiding aanwezig is, zal Arne stoppen met werken

Thuischaal

- Arne kan hulp vragen wanneer hij die nodig heeft ("Kan niet")
- Arne kan goed omgaan met leiding
- Hij heeft het niet altijd gemakkelijk met onderbrekingen, hij moet aangespoord worden om er na opnieuw te beginnen en verder te doen
- Arne past zich relatief goed aan aan veranderingen in de routine (moet zich wel wat aanpassen, maar verteert dit al vrij goed)
- Arne kan moeilijk nieuwe taakjes aanleren (heeft er heel veel tijd voor nodig)
- Hij heeft steeds begeleiding of nabijheid nodig voor het uitvoeren van taakjes
- Arne heeft geen zin in orde en netheid
- Arne kan moeilijk samenwerken met anderen
- Arne is gemakkelijk afgeleid door TV en andere zaken

School- werkschaal

- Arne kan gedurende een bepaalde tijd aan een taak bezig zijn, maar moet regelmatig aangespoord worden om verder te werken
- Zijn tempo is afhankelijk van dag tot dag en Arne heeft regelmatig aansporing nodig
- Hij maakt af en toe fouten, maar kan correcties meestal verdragen
- Tijdens het werken durft Arne wel eens te fladderen
- Arne heeft geen notie van regels en respect voor bezittingen
- Arnes relatie met leidinggevenden is afhankelijk van hoe hij zich voelt
- Arne kan meestal zelfstandig een overgang maken tussen verschillende taken, toch blijft nabijheid noodzakelijk
- Arne kan veranderingen in de routine aan, maar deze moeten aangekondigd worden in zijn nabijheid

Zelfstandig functioneren :

Directe observatieschaal

- Arne herkent signaalborden maar kan ze niet benoemen
- Arne volgt een schema maar moet aangemoedigd worden om dit correct te gebruiken
- Arne kan zijn handen wassen, mits verbale instructie
- Arne heeft geen notie van geld, klokkezen, cijfers en letters
- Arne kan en mag zich niet alleen verplaatsen
- Arne kan geen boodschap overbrengen

Thuischaal

- Arne kan deelaspecten van zelfredzaamheid uitvoeren, maar heeft altijd begeleiding en/nabijheid nodig
- Arne kan geen boodschappen doen of zich zelfstandig verplaatsen (hiervoor heeft hij steeds begeleiding nodig)
- Arne eet vrij zelfstandig maar gebruikt enkel een lepel (geen ander bestek)
- Arne durft medicatie voor snoepjes aanzien

School- werkschaal

- Arne kan zelfstandig eten en heeft goede tafelmanieren
- Arne heeft geen notie van veiligheidsregels en openbare regels
- Hij is niet in staat om een boodschap over te brengen
- Arne maakt in de klas gebruik van een dag – en werkschema, maar gebruikt dit niet altijd consequent en moet regelmatig herinnerd worden aan het gebruik er van
- Arne gaat zelfstandig naar het toilet maar heeft hulp nodig bij het sluiten van zijn broek
- Hij kan zijn handen wassen mits de verbale instructies
- In noodsituaties zal Arne vooral rekenen op zijn begeleiding
- Voor eigen materiaal kan hij zorg dragen, maar doet dit niet altijd consequent

Vrije tijdsvaardigheden :

Directe observatieschaal

- Arne heeft niet echt interesse in het aangeboden vrije tijdsmateriaal. Vooral de keukenwekker fascineert hem (tikkende geluid en belletje)
- Arne kan de pijlen van een dartspel hanteren, maar begrijpt de regels niet
- Arne kan zijn beurt afwachten bij een kaartspel, maar begrijpt niet wat er verwacht wordt (matcht geen cijfers of symbolen of kleuren)
- Arne hanteert de basketbal op zijn eigen manier, maar niet zoals die bedoeld is
- Arne toont geen interesse in de boekjes die aangeboden worden
- Arne kan geen uitstap plannen en budgetteren
- Arne kan aangeven wanneer hij een pauze wil : hij doet dit verbaal, gebruikt de verwijskaart niet

Thuischaal

- Arne kan zijn vrije tijd invullen en samen met zijn broers spelen
- Arne luistert graag naar de radio en kijkt graag TV (hij heeft wel begeleiding nodig bij het aanzetten van de toestellen – voor de rest : zelfstandig)
- Arne speelt buitenshuis, maar met begeleiding
- Arne gaat naar culturele evenementen, maar met begeleiding
- Arne draagt soms zorg voor zijn kat (niet consequent)
- Na verbale aanmoediging zal Arne zijn materiaal opruimen

School- werkschaal

- Arne kan zijn vrije tijd invullen, als deze aangegeven staat op zijn dagschema. Desalniettemin is nabijheid vereist om te vermijden dat hij dingen weggooit
- Arne slaagt er niet in om met anderen samen te spelen (treitert/slaat hen in plaats van te spelen)
- Arne kan kleine groepsactiviteiten aan, maar veel hangt af van het moment en zijn motivatie
- Arne heeft geen notie van gezelschapspelletjes en spelregels
- Arne neemt deel aan sportactiviteiten, maar heeft veel verduidelijking en begeleiding nodig

Functionele communicatie :

Directe observatieschaal

- Arne begrijpt verbale instructies en gebaren evenals een verbod
- Arne kan visuele instructies volgen, maar dit is afhankelijk van zijn motivatie
- Arne kan bepaalde behoeftes communiceren (pauze, dorst, toilet)
- Arne kan geen vragen beantwoorden over zijn huidige toestand
- Hij kan niet omgaan met uitgestelde instructies (vergeet het, doet het ook niet na een herinnering)
- Arne heeft geen spontane communicatie (hij vervalt in een patroon van steeds weer dezelfde vragen stellen " mama komen?")
- Arne heeft geen besef van geld en kan geen eenvoudige aankoop doen

Thuischaal

- Arne kan zijn behoeften goed communiceren thuis (honger – dorst : neemt het zelf ; warm – koud – pijn)
- Arne kan antwoord geven op vragen op zijn functioneren
- Hij begrijpt en gebruikt concepten in de juiste context
- Signaalborden herkent hij niet altijd (wel toilet)
- Arne belt soms naar gekende personen, maar het nummer moet voor hem gedraaid worden
- Arne neemt deel aan sociale activiteiten, maar hij begrijpt de functie niet altijd
- Arne zal niet altijd een conversatie initiëren (vaak echolalie)
- Arne reageert niet altijd adequaat op een stopteken of andere gebaren en woorden (moet herhaald worden)
- Arne kan duidelijk iets weigeren en wijzen naar voorwerpen

School- werkschaal

- Arne kan zijn basisbehoeftes communiceren (honger – dorst – toilet – warm – koud)
- Hij reageert goed en adequaat op enkelvoudige instructies
- Arne kan hulp vragen, maar dit is niet altijd even duidelijk
- Arne heeft een beginnend begrip van vormen, kleuren, letters en cijfers
- Arne kan een beetje tellen (tot 5)
- Hij zal niet altijd juist reageren op een stopteken of andere gebaren, dit moet herhaald worden
- Arne is afgeleid door een compliment of correctie en moet aangemoedigd worden om verder te doen

Sociaal gedrag :

Directe observatieschaal

- Arne reageert op zijn eigen naam (doordat er 2 Arne's in de klas zitten is het voor hem niet altijd duidelijk welke Arne bedoeld wordt)

- Arne gaat vlot mee met een begeleider die hem onbekend is, hij geeft wel geen hand
- Arne lacht, maar niet altijd gepast in de situatie
- Arne fladdert veel en maakt regelmatig hoge geluiden (bij verbod doet hij het nog meer)
- Tijdens de test vertoont Arne geen negatief gedrag
- Arne heeft een relatief positief sociale houding (op het geluidjes maken na)
- Arne reageert goed op de aanwezigheid en instructies van de begeleider
- Arne besteed geen aandacht aan de visuele regels en negeert deze. (bestudeert het kaartje wel, maar eerder omwille van de weerkaatsing van het licht op het plastic dan om de boodschap die er opstaat

Thuischaal

- Met bekenden kan Arne zich goed gedragen en zal met hen ook contact zoeken
- Met vreemden is Arne iets afwachtender – soms kan hij hen ook negeren
- Arne durft wel eens voorwerpen weg te gooien (als hij ze beu is)
- Arne durft in het algemeen wel eens ongepast gedrag te vertonen in het openbaar (geen notie van sociale en openbare regels)
- Arne is zich bewust van een fout, maar kan zich hier niet voor verontschuldigen (wil wel verbale bevestiging dat ze “vriendjes” zijn)
- Arne durft anderen veel te storen tijdens hun bezigheden
- Arne kan voedsel en speelgoed delen met anderen

School- werkschaal

- Arne zal reageren op de aanwezigheid van anderen
- Hij durft evenwel reacties uitlokken bij anderen door geluiden te maken en hen fysiek te benaderen
- Vreemden zal hij negeren
- Arne durft materialen kapot te maken en/of weg te gooien
- Arne kan zichzelf soms verliezen in het maken van hoge geluiden, fladderen en vragen stellen
- Arne heeft nabijheid nodig om hem aan te moedigen om “goed” verder te werken
- Als Arne contact zoekt met anderen is dit vaak op een negatieve manier (hen slaan – hen achtervolgen – echolalie)
- Arne kent een aantal beleefdheidsregels maar past deze niet consequent toe

Samenvatting :

Arne heeft een groot aantal werkvaardigheden die hij nog niet volledig onder de knie heeft, maar waar hij nog lerende in is (sorteren, corrigeren van sorteerfouten, matchen op voorbeelden, driestappentaak).

Arne heeft een heel beperkte getallenkennis en geen notie van het alfabet, maar hij kan wel zijn voornaam schrijven en herkennen.

Arne maakt gebruik van een schema, maar moet er aan herinnerd worden om dit goed en consequent te gebruiken.

Arne zijn werkgedrag is beperkt doordat hij heel vlug en veel afgeleid is door allerlei geluiden en voorwerpen. Arne kan, eens geconcentreerd bezig, goed en relatief lang (10 minuten) werken. Doordat hij zo vlug afgeleid is, heeft Arne wel continu nabijheid en begeleiding nodig. Indien deze ontbreekt, zal Arne niet verder doen.

Arne kan zijn vrije tijd relatief goed invullen indien dit is aangegeven op zijn schema. Ook hier heeft Arne wel weer nabijheid en controle nodig omdat hij materialen durft weg te gooien of kapot te maken. (moet verduidelijkt worden waar hij het mag leggen als hij er mee klaar is)

Arne kan zijn basisbehoeftes goed aangeven. Op het vlak van zelfredzaamheid heeft hij voor bepaalde deelaspecten wel hulp nodig (vb. sluiten van broek na toiletbezoek, handen grondig wassen/afdrogen)

Arne heeft weinig besef van regels op alle vlak (beleefdheid, sociaal, openbaar, veiligheid) maar kan hier wel in gestuurd worden mits verbale instructie.

Aanbevelingen :

Arne kan nog een heel aantal vaardigheden verder inoefenen en vervolmaken. Vaardigheden die al gekend zijn kunnen uitgebreid worden in omvang/duur.

Meerstapsoefeningen kunnen ook verder ingeoefend en aangeleerd worden. Mogelijks komt Arne er ook wel toe om met een visuele handleiding pakketjes samen te stellen.

Visualisatie blijft een belangrijk gegeven om duidelijkheid te creëren voor Arne.

Arne heeft evenwel een prikkelarme ruimte nodig om goed en vlot te kunnen werken, daarbij is ook de nabijheid van een begeleider noodzakelijk, anders zal Arne weinig tot niets presteren.

Hoewel Arne in een kleine groep kan functioneren, lijkt het beter om hem toch een individuele afgescheiden werkplek te geven zodat hij niet kan reageren op anderen.

Dit zal vermoedelijk een positieve impact hebben op zijn werkgedrag en prestaties enerzijds, maar ook op die van anderen.

Zijn zelfstandigheid kan vergroot worden door het verder blijven inoefenen en correct gebruiken van zijn werkschema.

Door middel van het aanleren en gebruiken van visualisaties kan Arne ook op het vlak van zelfredzaamheid een aantal vaardigheden vervolmaken.

TTAP verslag

Algemene Informatie

Clïënt: ILIAS

Datum verslag : 8 juni 2010

Algemene info

Clïëntbeschrijving :

Ilias is een 18 jarige jongen met een matig verstandelijke handicap en ASS.

Door zijn ASS vraagt Ilias een duidelijke begeleiding en aangepaste omgeving. Ilias heeft een strakke begrenzing nodig: zowel naar ruimte als benadering.

Binnen de klas heeft Ilias zijn eigen veilige omgeving die prikkelarm is (vb. een ingebouwde TV-kast, zo weinig mogelijk prikkels, alles in stevig materiaal, ...)

Aan zijn bureau kan hij ongestoord activiteiten uitvoeren en komt hij tot rust. Voor Ilias is het belangrijk steeds de goede balans te vinden tussen enerzijds hem voldoende rust bieden en hem anderzijds genoeg uitdagingen aanbieden.

Ilias is continu met van alles in zijn hoofd bezig en probeert over alles en iedereen controle te krijgen. Dikwijls is een prikkel voldoende om onrust te veroorzaken bij Ilias: hij wil dan alles controleren. De dwanghandelingen maken het voor Ilias vaak moeilijk (controle van lichten, palen aanraken, ...).

Ilias is meestal een heel opgewekt en actief iemand. Hij is een echte doorzetter in de positieve zin (vb. als hij iets wil duidelijk maken, zal hij naar alle middelen zoeken om hem te uiten: in het zand schrijven, letters aanduiden, proberen spellen, ...). Wanneer Ilias voor iets gemotiveerd is, zet hij alles op alles om zijn doel te bereiken. Met deze ingesteldheid heeft Ilias ondertussen al heel wat bereikt.

Ilias is een heel pientere kerel die voldoende op zijn mogelijkheden moet worden aangesproken. Hij wordt graag geprikkeld door voldoende uitdagende activiteiten.

Bij aanvang van de test was Ilias heel enthousiast over wat hem te wachten stond.

Testresultaten :

Werkvaardigheden :

Directe observatieschaal

- Hoewel Ilias technisch kan lezen lukt het hem niet om woordjes alfabetisch te rangschikken.
- Het gebruik van een lineaal is Ilias onbekend en dit kan hij nog niet volbrengen (omdat de opdracht niet duidelijk is, bijt hij de potloden stuk)
- Ilias kan heel goed en vlug sorteren, matchen, vergelijken en archiveren
- Sorteren op nummer vindt hij heel leuk (duidelijk te merken aan zijn gedrag)
- Het samenstellen van een reisetui lukt na een demonstratie vlekkenloos
- Meerstappentaken vormen geen probleem voor Ilias

Thuischaal

- Ilias kan een flesopener zelfstandig hanteren, maar voor andere gereedschappen is begeleiding vereist
- Ilias is in staat om objecten correct te sorteren
- Ilias kan mits de nodige verduidelijking en nabijheid de tafel dekken.
- Na verbale instructie kan Ilias zijn bord afruimen na een maaltijd

- Andere taakjes worden er van Ilias niet verwacht thuis

School- werkschaal

- Ilias is in staat om te sorteren monteren en archiveren
- Hij kan groottes onderscheiden
- Hij is in staat om dmv een lijst materialen te verzamelen
- Ilias kan iets verpakken (in doosjes en zakjes, niet in papier)
- Ilias kan een aantal eenvoudige materialen hanteren, maar mist vaak nog nauwkeurigheid (schaar, nietjesmachine, perforator)
- Ilias heeft geen notie van meten en wegen
- Hij kan geen containers vullen (te slordig in zijn bewegingen)
- Hij vraagt aan de begeleiding om zijn werkplek proper te maken (doet dit zelf niet, ook niet als hij er het materiaal voor krijgt)

Werkgedrag :

Directe observatieschaal

- Ilias kan vlot monteren en versnelt zijn tempo indien dat verwacht wordt
- Ilias werkt zonder onderbrekingen
- Zonder supervisie werkt hij in hetzelfde tempo door
- Ilias heeft een hoge productiviteit
- Zijn zorg voor de materialen, orde en netheid zijn voor verbetering vatbaar
- Ilias wordt af en toe afgeleid door de omgevingsgeluiden, maar kan na een herinnering vlot verder werken
- Ilias vraagt regelmatig naar een schema tijdens de overgangen tussen de verschillende taakjes
- Ilias kan aangeven dat hij "hulp" nodig heeft, maar het is niet altijd even duidelijk
- Ilias kan gedurende lange tijd op hetzelfde tempo blijven functioneren (ruim 1 uur)

Thuischaal

- Ilias kan zelfstandig werken mits de nodige verduidelijking
- Binnen zijn eigen kamer kan Ilias samenwerken met anderen
- Ilias leert gemakkelijk nieuwe taken aan
- Hij kan relatief gemakkelijk omgaan met veranderingen in zijn routine (maar in zijn eigen kamer zal hij alles wel herschikken naar zijn "zin")
- Ilias wordt afgeleid door muziek en jingles (TV en computer hinderen hem niet)
- Uitgestelde instructies kan Ilias uitvoeren afhankelijk van zijn interesse
- Ilias kan thuis geen hulp vragen (hij laat alles staan)
- Ilias heeft geen besef van regels en respect/zorg voor materialen en bezittingen

School- werkschaal

- Ilias kan gedurende lange tijd aan het werk zijn (ruim 1 uur)
- Zijn tempo ligt hoog en verzwakt meestal niet
- Hij maakt weinig tot geen fouten
- Hij maakt binnen zijn persoonlijke ruimte zelfstandig de overgang tussen verschillende taken
- Ilias durft zichzelf wel eens te verliezen in trommelen op tafel en wiegen (vb. tijdens overgangsmomenten)
- Ilias kan niet altijd een correctie verdragen en duwt de begeleider dan weg
- Ilias organiseert zijn werktaken op zijn eigen manier, maar deze is niet altijd correct
- Veranderingen in de routine gebeuren altijd in aanwezigheid van Ilias en daar reageert hij adequaat op

Zelfstandig functioneren :

Directe observatieschaal

- Ilias kan geen klok lezen (hoewel hij het ooit geleerd heeft)
- Ilias kan geen geld herkennen en telt het ook niet (is niet functioneel voor hem - hij gebruikt het dus ook niet)
- Ilias herkent signaalborden
- Voor het handen wassen heeft hij extra verbale instructie nodig om het grondig te doen
- Hij kan deelaspecten van een automaat uitvoeren, maar is vooral gefascineerd door het flesje cola dat tevoorschijn komt. Wil dit herhalen, maar enkel omdat hij dan meer cola's zou mogen drinken
- Ilias eet vrij netjes, maar na afloop likt hij zijn "tafel" af en gooit hij het lege flesje weg (mogelijks voor effect, niet omdat hij niet weet wat hij er moet mee doen)
- Ilias kan geen boodschap overbrengen omdat hij zich niet zelfstandig kan en mag verplaatsen (tgv dwanghandelingen)
- Ilias kan bepaalde aspecten van een kalender benoemen (dagen van de week en picto kerstmis - hij faalt op gerichte vragen over school en weekend)
- Ilias kan geen kasboek bijhouden
- Ilias volgt het schema heel nauwgezet, maar checkt niet in (omdat hij dit ook niet gewoon is)

Thuischaal

- Ilias gaat zelfstandig naar het toilet maar sluit de deur niet
- Ilias kan zichzelf aankleden mits de nodige verduidelijking en nabijheid (vb. kleren moeten klaarliggen omdat hij niet kan kiezen)
- Ilias kan zich nog niet scheren, maar dit wordt momenteel wel aangeleerd
- Hij kan/mag geen eenvoudige boodschappen doen
- Ilias kan/mag zich niet alleen verplaatsen (tgv dwang)
- Ilias eet niet op een sociaal aanvaardbare manier maar hij eet wel gevarieerd.
- Ilias kan zelfstandig geen medicatie innemen, daar is steeds dichte begeleiding voor vereist

School- werkschaal

- Ilias eet zelfstandig maar niet op een sociaal aanvaardbare manier (eten op tafel leggen en verdelen per soort, met vingers eten, tafel aflikken...)
- Ilias volgt heel nauwgezet en strikt een dagschema (per halve dagdeel)
- Ilias gedraagt zich in het openbaar meestal goed. In zijn enthousiasme kan hij wel roepen en wiegen (door dwang zal hij ook vaak willen tikken tegen van alles)
- Ilias heeft geen besef van regels (veiligheids, spel, sociale en openbare regels)
- Wanneer "technische" materialen (TV, computer, radio...) beveiligd zijn door een stevige kast, zal Ilias er zorg voor dragen (omdat hij weet dat hij het niet kan kapot maken)
- Ilias gaat naar het toilet met begeleiding en laat de deur altijd openstaan
- Ilias kan geen klok lezen, maar is wel gefascineerd door "minuutjes"

Vrije tijdsvaardigheden :

Directe observatieschaal

- Ilias kan zijn vrije tijd zelf invullen (woordzoeker en CD)
- Hij kan een eenvoudig kaartspel spelen
- Gebruikt de tijdsaanduiding juist bij het basketbal (basketbal lukt niet zo goed en uiteindelijk legt hij de bal in het net om het te laten vooruitgaan)

- Ilias hanteert de pijlen van het dartspel correct, maar heeft geen notie van de spelregels – hij kan de score ook niet noteren
- Als Ilias in een tijdschrift kijkt, laat hij dat liggen op een pagina die voor hem interessant is en hij bladert dan ook niet verder
- Een complexer kaartspel is voor Ilias moeilijk omdat hij de spelregels niet begrijpt. Hij kan wel zijn beurt afwachten
- Ilias vraagt niet naar een pauze, maar reageert heel goed op het werkschema
- Ilias is niet in staat om een uitstap te plannen

Thuisschaal

- Ilias kan zijn vrije tijd invullen als dit zo ingevuld staat op zijn schema (aanbod wordt bepaald door ouders)
- Ilias luistert naar muziek via zijn PC (spoelt vaak terug tot een bepaald fragment)
- Ilias doet vaak activiteiten buitenshuis, maar allemaal met begeleiding
- Zo gaat hij ook naar muziekconcerten, maar enkel met individuele begeleiding
- Ilias speelt niet alleen als hij geen invulling aangeboden krijgt
- Met anderen samenspelen lukt enkel in zijn eigen kamer, maar dan ook niet altijd
- Ilias heeft geen besef van spelregels bij gezelschapsspelletjes
- Ilias knutselt niet
- Hij gaat graag naar een selfserviceresaurant, maar kan geen enkel aspect van een bestelling voltooien

School- werkschaal

- Ilias kan zijn vrije tijd enkel invullen indien dit aangegeven is in zijn schema
- Ilias leert gemakkelijk nieuwe vrije tijdsactiviteiten aan
- Ilias heeft een fascinatie voor alles wat met woorden en cijfers te maken heeft en kan zich lang bezig houden met woordzoekers, taalspelletjes, cijfers verbinden, eenvoudige rekenoefeningetjes
- Ilias vindt groepsactiviteiten meestal leuk, maar vaak begrijpt hij de functie er niet van
- Ilias kan niet omgaan met pauzemomenten en “eist” dat elke minuut van de dag ingevuld is
- Ilias speelt geen gezelschapsspelletjes
- Sportactiviteiten doet Ilias enkel onder begeleiding en mits verduidelijking

Functionele communicatie :

Directe observatieschaal

- Ilias volgt heel sterk visuele instructies
- Verbale instructies en gebaren en verboden worden niet altijd goed begrepen en moeten herhaald worden
- Ilias vertoont weinig spontane communicatie, maar kan wel om hulp vragen
- Geschreven instructies (korte zinnen) zijn niet zo gemakkelijk voor Ilias omdat hij er steeds de kernwoorden tracht uit te halen en deze vaak verkeerd linkt
- Ilias heeft moeite met uitgestelde instructies (deze moeten altijd herhaald worden)
- Ilias communiceert zijn behoeftes bijna niet (enkel hulp vragen)
- Ilias is niet in staat een eenvoudige aankoop te doen
- Hij kan de telefoon niet hanteren

Thuisschaal

- Ilias kan zijn behoeften duidelijk maken (warm – koud - honger – dorst – pijn)
- Ilias kan vragen beantwoorden over zijn functioneren (“ja” – “nee”)

- Ilias begrijpt concepten zolang deze kunnen verduidelijkt worden en hij zal ze dan meestal ook in de juiste context gebruiken
- Ilias herkent een aantal signaalborden (>2)
- Ilias neemt beperkt deel aan sociale activiteiten
- Ilias reageert niet altijd adequaat op een stopteken (moet herhaald worden)
- Ilias kan op een duidelijke manier iets weigeren (wegduwen)
- Hij reageert op gebaren en woorden
- Ilias wijst nooit !

School- werkschaal

- Ilias kan zijn basisbehoeften communiceren maar deze zijn niet altijd even duidelijk
- Ilias kan hulp vragen door op de deur van zijn ruimte te bonken en dan "helpen" te zeggen
- Hij reageert op enkelvoudige instructies
- Ilias kan tellen, ook eenvoudige optelsommetjes maken
- Hij begrijpt namen van vormen, kleuren, cijfers en letters (kan technisch lezen)
- Hij kan doorwerken na een complimentje zonder aangemoedigd te moeten worden
- Ilias reageert af en toe op instrumentele gebaren en stoptekens maar deze moeten vaak herhaald worden
- In noodsituaties moet Ilias fysiek begeleid worden

Sociaal gedrag :

Directe observatieschaal

- Ilias reageert heel goed op zijn eigen naam,
- Hij zal je niet terug begroeten, wel aankijken
- Ilias gaat gemakkelijk mee met de begeleider. Hoewel hij in een rolwagen zit, heeft hij vertrouwen in de begeleider die hem meeneemt naar de testruimte
- Ilias kijkt heel goed naar wat de begeleider doet, maar als hij aan het werken is, merkt hij deze niet op
- Ilias glimlacht af en toe, maar niet altijd als reactie op de situatie.
- Ilias heeft zichzelf vaak niet onder controle als gevolg van zijn enthousiasme, daarbij gaat hij dan ook luid roepen en trommelen op de tafel
- Wanneer Ilias geen hulp nodig heeft bij een taakje, duwt hij de begeleider weg
- Ilias kan geen conversatie beginnen en op vragen van de begeleider antwoordt hij enkel "ja". Hij wordt zichtbaar nerveus omdat dit soort situaties voor hem ongemakkelijk zijn (te sociaal)

Thuischaal

- Ilias is zich niet bewust van fouten die hij maakt
- Ilias kan zichzelf niet altijd beheersen en uit zijn frustraties vaak door nijpen, roepen, bijten, automutulerend gedrag
- Ilias slaagt er niet in om eten te delen – speelgoed lukt af en toe
- Ilias kan anderen storen tijdens hun bezigheden (vaak door zijn gebrek aan zelfbeheersing)
- Bij bekenden kan Ilias contact zoeken en zal hij zich op een sociaal aanvaardbare manier gedragen (veel hangt af van zijn verwachtingen en interesse)
- Ilias houdt van sociale bijeenkomsten, maar begrijpt de functie niet altijd
- Ilias gaat in zijn enthousiasme negatief sociaal gedrag vertonen zoals roepen en trommelen.

School- werkschaal

- Ilias reageert afkerig tov vreemden, zal steeds vertrouwde personen opzoeken

- Ilias reageert niet altijd op de aanwezigheid van anderen (afhankelijk met wat hij bezig is) Op te dichte aanwezigheid zal hij reageren door weg te duwen
- Ilias durft wel eens materialen kapot te maken (vooral potloden en stiften – door deze dan op te eten)
- Ilias vertoont vaak negatief sociaal gedrag zoals roepen, trommelen, handen in de broek (vaak altijd uit enthousiasme)
- Hij zal bij frustratie zichzelf in de hand bijten en nippen (zichzelf en begeleiders – nooit medeleerlingen)
- In groep is Ilias meestal actief, maar vaak ook niet aangepast (tenzij het zijn interesse wegdraagt of dode momenten kunnen ingevuld worden vb. met een woordzoeker)
- Als Ilias contact zoekt is het altijd met begeleiders en personeel en nooit met medeleerlingen
- Ilias heeft geen notie van regels omtrent spel, veiligheid, sociaal en beleefdheid

Samenvatting :

Ilias is een jongen die heel graag bezig is met cijfers en letters, deze oefeningen dragen dan ook zijn voorkeur weg. Hij kan evenwel geen kloklezen en heeft geen notie van geld. Hij sorteert, matcht, vergelijkt en archiveert vlug en goed. Door middel van visualisatie kan Ilias meerstappentaken aan. Enkel de eerste keer vraagt hij af en toe hulp, erna voltooit hij deze zelfstandig.

Hij heeft een goed tempo en een hoge productiviteit. Hij kan zijn werktaken ook zelf organiseren (1ste keer moet het wel gedemonstreerd worden)

Ilias heeft een hele grote taakspanning !

Ilias maakt gebruik van een dagschema waarbij ook zijn vrije tijd ingevuld wordt door de begeleiders. Ilias kan niet omgaan met pauzes en heeft continu een aanbod nodig.

Ilias werkt zelfstandig in een prikkelarme ruimte waarbij materialen moeten beveiligd zijn (vastgemaakt aan de muur, TV in een kast...). Hij raakt vlug afgeleid door muziek en jingles.

Ilias kan hulp vragen door op de deur te kloppen en dan “helpen” te zeggen. (het is niet altijd even duidelijk waar je moet mee helpen)

Ilias kan zich tijdens overgangen soms verliezen in roepen en trommelen (meestal uit enthousiasme) Tijdens de taken kan hij ook wel eens roepen (wat storend kan zijn voor anderen)

Ilias kan zelfstandig werken, maar zelfredzaamheid is niet zo goed ontwikkeld (eetgedrag is niet aangepast, wassen onder begeleiding, gebruikt toilet maar sluit deur niet)

Het vrije tijdsaanbod van Ilias is uitgebreid en deze volmaakt hij zelfstandig (het aanbod wordt wel door de begeleiding gedaan – Ilias bepaalt dit niet). Ilias leert ook gemakkelijk nieuwe activiteiten aan en wordt graag uitgedaagd.

Voor activiteiten en verplaatsingen buiten zijn persoonlijke ruimte heeft Ilias begeleiding en begrenzing nodig (vb. rolwagen met buikriem, wandelriem als hij zelf stapt)

Ilias heeft meestal een positieve en enthousiaste houding maar dit is binnen een vertrouwde en “beveiligde” omgeving. In nieuwe omgevingen durft Ilias al eens zijn frustraties en nervositeit laten merken door te nippen, bijten, roepen...

Ilias valt altijd terug op mensen die hem vertrouwd zijn en staat niet echt open voor vreemden. Het duurt lang om zijn vertrouwen te winnen.

Ilias heeft geen besef van regels (veiligheid, openbaar, sociaal, spel)

Aanbevelingen :

Ilias werkt zelfstandig maar moet begrensd worden in zijn ruimte. Deze dient ook prikkelarm (weinig materiaal aanwezig, wat aanwezig is vastmaken vb. rekjes, kasten) te zijn en ook afgesloten (op slot), zodat hij niet de “dwang” voelt om alles en overal te

gaan controleren. Er mag geen muziek afgespeeld worden in de buurt van waar hij werkt, want dan is hij teveel afgeleid of gaat hij eisen dat die muziek altijd gespeeld wordt op het moment dat hij werkt.

Ilias heeft een groot aantal vaardigheden onder de knie en is heel leerbaar. Hij staat heel open voor nieuwe activiteiten en oefeningen, mits de nodige verduidelijking.

Deze nieuwe vaardigheden/activiteiten kunnen de volgende zijn : meten en wegen, hanteren van eenvoudige materialen, leren zijn werkplek proper te maken.

Maar ook klasseren en archiveren op volgorde/alfabet (mits verduidelijking in welke volgorde door vb. een alfabet op zijn tafel te leggen) Dit speelt dan in op zijn voorliefde voor cijfers en letters en zal hem zeker motiveren.

Ilias is in staat om te schrijven, weliswaar slordig, maar dit kan gebruikt worden om zijn hulpvraag duidelijker te maken ten opzichte van begeleiders.

Op het vlak van zelfredzaamheid kan Ilias ook progressie maken, maar opnieuw mits veel verduidelijking en te werken in kleine stapjes.

Ilias heeft nood aan een gevuld programma, met geen pauzes. Er moet evenwel een evenwicht gezocht worden tussen inspanning en ontspanning.

Door zijn dwang is Ilias beperkt in zijn mogelijkheden wat verplaatsingen betreft en blijft hij afhankelijk van begeleiding.

Eens Ilias aan het werken is, heeft hij geen begeleiding nodig, maar nabijheid is vereist voor het geval hij hulp nodig heeft.

TTAP verslag

Algemene Informatie

Clïënt: ZOË

Datum verslag : 9 juni 2010

Algemene info

Clïëntbeschrijving :

Zoë is een meisje van 18 jaar met een matig verstandelijke handicap en ASS.

Zoë is heel weinig verbaal, ze kan bepaalde woorden wel "echolaliën", kan wel aangeven dat ze naar het toilet moet (zegt "wc")

Een aantal jaar terug kwam Zoë in een moeilijke periode terecht. Ze gaf een ongelukkige indruk, haar algemeen functioneren ging achteruit, ze had last van dwanghandelingen, gaf een uiterst angstige indruk, ... De eisen werden beetje bij beetje teruggedroefd, verschillende aanpassingen van de omgeving en de benadering werden uitgevoerd, ... Sinds een paar jaar geeft Zoë ons de indruk zich weer gelukkiger en sterker te voelen, doch de dwanghandelingen blijven nog steeds zeer uitgesproken aanwezig. Met periodes zijn deze zo sterk dat ze helemaal beslag leggen op het functioneren van Zoë. Het zijn vooral de overgangen tussen opeenvolgende activiteiten of situaties die haar veel moeite kosten. Het valt op dat Zoë meer dwang en vaste patronen toont in situaties die herhaaldelijk voorkomen en waarin weinig variatie mogelijk is (bv. bij de maaltijden, op een stoel gaan zitten, in en uit de auto stappen, ...). Hoe de begeleiders met Zoë omgaan is vooral afhankelijk van hoe Zoë zich op dat moment voelt. Een juiste inschatting van wat Zoë aankan is belangrijk. Het is voortdurend zoeken naar het juiste evenwicht tussen niet te hoge eisen stellen en toch sturend genoeg optreden (om te vermijden dat zij anders volledig zelf bepaalt).

Zoë is een opgewekt meisje met een sterke eigen wil. Wanneer ze kwaad is of bij frustratie, bijt ze in haar hand en stampt ze met haar voeten op de grond. Als ze geniet of blij is, kan je dit ook duidelijk aan Zoë zien. Momenten dat Zoë zich niet goed voelt, zijn duidelijk te herkennen.

Zoë is heel tactiel ingesteld. Ze betast allerlei materies (haar mes, haar eten, boter, gesealde kaartjes, puzzels, ...) en speelt soms met scheerschuur, maïs, ... en alles wat ze kan vinden. Op auditief vlak is er wel een zekere overgevoeligheid te bemerken. Bepaalde geluiden (vb. luid roepen, ...), kan ze echt niet verdragen en soms maakt ze zich dan boos.

Bij aanvang van de test was Zoë zichtbaar opgewonden en nerveus (lachen en af en toe zachtjes op haar hand bijten)

Testresultaten :

Werkvaardigheden :

Directe observatieschaal

- Zoë kan materialen sorteren en matchen
- Ze heeft wel veel prompting nodig (lijkt te wachten op een signaal om te starten/verder te doen)
- Monteren doet Zoë niet, ook niet na demonstratie
- Zoë heeft geen kennis van het alfabet en kan dus niet alfabetisch rangschikken

- Zoë kan een meerstappentaak volbrengen, maar doet dit heel traag en vraagt continu prompting
- Zoë kan niet typen of schrijven
- Meten met maatbekers lukt niet, ook niet na visuele verduidelijking

Thuischaal

- Zoë kan, onder toezicht, een aantal eenvoudige materialen hanteren en sorteren
- Zoë zal helpen bij het hanteren van keukenmaterialen (mixer) maar de bediening ervan gebeurt door de ouders
- Zoë kan handdoeken opvouwen maar doet dit niet graag en dus slordig
- Zoë kan het bestek uit de vaatwas leegmaken en opruimen
- Met begeleiding en verduidelijking kan Zoë de tafel dekken
- Met verbale instructie kan Zoë bepaalde aspecten van het afruimen voltooien
- Andere huishoudelijke taakjes worden er van Zoë niet verwacht

School- werkschaal

- Zoë slaagt er probleemloos in om objecten te sorteren : op kleur, op vorm, op grootte
- Zoë kan eenvoudige dingen monteren, na een demonstratie
- Ook archiveren kan Zoë mits het beperkt is in omvang en na een demonstratie
- Zoë heeft geen notie van meten en wegen
- Mits instructie, verduidelijking, verbale begeleiding en/of demonstratie kan Zoë verpakken, haar werkplek mooi maken, containers vullen en materialen verzamelen

Werkgedrag :

Directe observatieschaal

- Zoë is in al haar handelingen heel traag en vraagt continu prompting eer ze verder doet
- Zoë kan, eens ze gestart is, wel zonder onderbreking werken (onderbrekingen zijn niet langer dan 10 seconden)
- Zoë werkt heel netjes en systematisch
- Ze verdraagt onderbrekingen en kan gedurende langere tijd presteren (maar dit is afhankelijk van de omgeving en de prikkels die aanwezig zijn)
- Zoë wordt lichtjes afgeleid door muziek (echolalie)
- Doordat ze traag werkt, is haar productiviteit niet echt hoog
- Zoë reageert op een nieuwe omgeving door veel rond te kijken en nerveus te lachen.
- Ook tijdens overgangen maakt ze geluidjes en lacht ze. Soms zit ze te wiegen op haar stoel
- Zoë kan hulp vragen, maar dit is niet duidelijk voor iemand die haar niet kent. Haar hulpvraag kan ze ook niet altijd duidelijk maken (welke hulp ze juist wil)

Thuischaal

- Zoë kan zelfstandig werken, maar nabijheid is wel vereist
- Zoë kan om hulp vragen als ze die nodig heeft
- Mits verduidelijking kan Zoë uitgestelde instructies uitvoeren
- Zoë kan zich in een voor haar bekende ruimte zelfstandig verplaatsen
- Ze kan samen met anderen werken, maar dit is afhankelijk van de rust in het lokaal/ruimte waar ze zich bevindt
- Zoë kan omgaan met leiding en correcties, maar is daar niet altijd consequent in. Veel is afhankelijk van haar gemoed
- Zoë kan nieuwe taken aanleren, maar hoe meer "eisen" er gesteld worden, hoe meer dwang Zoë ontwikkelt

- Veranderingen in de routine kan Zoë aan, afhankelijk van wie haar op dat moment aan het begeleiden is (persoonsgebonden)
- Zoë heeft het heel moeilijk met onderbrekingen

School- werkschaal

- Zoë haar werkgedrag wordt sterk beïnvloedt door haar dwanghandelingen waardoor dit beperkt is in tijd en tempo
- Zoë maakt weinig fouten
- Zoë vertoont automotilerend gedrag wanneer er veranderingen in de routine komen
- Zoë reageert boos als er getracht wordt om (zeldzame) fouten te corrigeren
- Zoë maakt niet zelfstandig de overgang tussen taken, ze wacht op prompting
- Zoë aanvaardt de leiding, maar heeft het moeilijk met correcties en veranderingen
- Zoë is tijdens haar werken vaak dwangmatig bezig (gaat alle gladde materialen afstrijken)

Zelfstandig functioneren :

Directe observatieschaal

- Zoë kan geen klok lezen en heeft geen getallenkennis
- Zoë heeft geen besef van geld, herkent het niet en kan het niet optellen of gebruiken
- Zoë herkent 2 signaalborden (wel met vermoeden van toeval : Man en uitgang)
- Zoë kan haar handen wassen, maar heeft begeleiding nodig om dit te kunnen afronden
- Zoë kan een aantal aspecten van een automaat voltooien : geld insteken (indien aangegeven), juiste knop duwen en produkt er uithalen
- Zoë heeft een relatief aangepast eetgedrag : ze heeft wel prompting nodig om te beginnen en durft door haar dwang de materialen beginnen "afstrijken"
- Zoë kan geen boodschap overbrengen (te weinig verbaal en kan/mag zich niet zelfstandig verplaatsen tgv dwang)
- Zoë herkent geen kalender en kan geen kasboek bijhouden
- Zoë volgt heel strikt en nauwgezet een schema (ze checkt niet in, omdat ze dit niet gewoon is)

Thuischaal

- Het enige wat Zoë zelfstandig kan is naar het toilet gaan
- Alle andere aspecten van zelfstandig functioneren wordt door de omgeving overgenomen of sterk begeleid, ten gevolge van Zoë haar dwanghandelingen

School- werkschaal

- Zoë volgt een dagschema, maar ten gevolge van haar dwang mag ze dit wel niet zelf hanteren
- Zoë gaat zelfstandig naar het toilet, maar heeft toezicht nodig om te vermijden dat ze blijft doorspoelen
- Zoë heeft verbale instructie nodig om haar handen te wassen (vooral voor het afsluiten)
- Zoë heeft voor andere aspecten van zelfstandig functioneren steeds begeleiding en nabijheid nodig
- Zoë heeft geen besef van veiligheidsregels

Vrije tijdsvaardigheden :

Directe observatieschaal

- Zoë kijkt graag en lang in boekjes, maar blijft altijd bij hetzelfde boekje
- Kaartspelen begrijpt Zoë niet, maar ze kan wel haar beurt afwachten (doordat ze continu op prompting zit te wachten)
- Zoë zal opruimen als ze er nog eens aan herinnerd wordt
- Zoë vindt het basketballen leuk en gebruikt de tijdsaanduiding correct
- Dartspel lukt niet zo goed, omdat ze de regels niet begrijpt.
- Zoë vraagt niet om een pauze, maar volgt wel strikt het werkschema
- Zoë kan geen uitstap plannen of budgetteren

Thuischaal

- Zoë kan haar vrije tijd zelf invullen, maar is daar heel stereotyp in
- Zoë houdt van radio en TV maar ook hier durft ze dwang te ontwikkelen
- Andere vrije tijdsactiviteiten doet Zoë onder begeleiding.
- Zoë speelt geen gezelschapsspelletjes (geen notie van regels)
- Zoë speelt niet samen met anderen

School- werkschaal

- Zoë kan haar vrije tijd enkel invullen als dit zo op haar schema is ingevuld.
- Als er een pauze is tussen twee activiteiten zal Zoë in de zetel zitten en naar buiten kijken, maar wordt met momenten zichtbaar nerveus (afhankelijk van gemoedstoestand)
- Zoë kan eenvoudige nieuwe vrije tijdsactiviteiten aangeleerd worden (mits de nodige verduidelijking en in kleine stapjes)
- Zoë kan kleine en duidelijke groepsactiviteiten aan, afhankelijk van de drukte en de prikkels in de omgeving
- Zoë speelt geen gezelschapsspelletjes, speelt niet met anderen
- Sportactiviteiten doet Zoë enkel onder begeleiding

Functionele communicatie :

Directe observatieschaal

- Zoë begrijpt verbale instructies, gebaren en verboden, maar deze moeten af en toe wel herhaald worden
- Zoë kan visuele instructies volgen, maar hier heeft ze extra verbale instructie nodig (bevestiging zoeken ?). Geschreven instructies zijn te moeilijk.
- Zoë beantwoordt geen vragen over haar huidig functioneren, zal hooguit lachen, maar dit is niet aangepast aan de vraag
- Zoë kan haar behoeften niet communiceren (behalve toilet)
- Zoë heeft in noodsituaties volledige begeleiding nodig en kan niets aangeven
- Zoë heeft een positieve houding, maar vervalft af en toe in dwanghandelingen (bijten in hand, afstrijken...)

Thuischaal

- Zoë kan een aantal behoeftes communiceren (honger – dorst – pijn – toilet)
- Zoë kan non-verbaal antwoordt geven op vragen over haar functioneren, maar dit is niet altijd duidelijk
- Zoë begrijpt een aantal concepten (als deze verduidelijkt kunnen worden), maar gebruikt deze niet
- Ze neemt deel aan sociale activiteiten, maar dit hangt af van haar motivatie (de functie er van snapt ze ook niet altijd)
- Zoë kan wijzen naar voorwerpen die ze wil (en gaat deze ook zelf halen)
- Zoë begrijpt gebaren en woorden, maar zal er niet altijd adequaat naar handelen
- Zoë herkent enkel haar eigen picto's en geen andere signaalborden

- Zoë reageert niet op een stopteken
- Zoë uit haar weigering door te bijten op haar hand en boos te worden

School- werkschaal

- Zoë kan een aantal basisbehoeftes communiceren (honger – dorst – pijn – toilet)
- Zoë kan hulp vragen, maar deze is niet altijd even duidelijk
- Zoë reageert goed op enkelvoudige instructies
- Ze werkt door na een compliment of correctie (heeft niet altijd prompting nodig)
- Zoë heeft geen kennis van getallen, letters, vormen en kleuren
- Zoë kan niet wachten (wordt duidelijk nerveus)
- Zoë reageert niet altijd adequaat op een stopteken, dit moet herhaald worden (tijdens dwang mislukt dit)
- Zoë is in noodsituaties compleet afhankelijk van haar begeleiding

Sociaal gedrag :

Directe observatieschaal

- Zoë reageert op haar naam, maar kijkt je niet altijd aan
- Zoë durft bij een eerste ontmoeting zich terug te trekken, of juist heel afhankelijk te zijn
- Zoë acteert op alle vlak heel traag en lacht continu (nervositeit ?)
- Zoë vertoont weinig dwang en negatief gedrag (enkel bij onduidelijkheid)
- Zoë kan aanrakingen verdragen en neemt de begeleider bij de hand bij verplaatsingen
- Zoë heeft geen notie van de visuele regels die getoond worden en begint ook geen conversatie. Zoë kan ook niet reageren op conversatie tenzij lachen

Thuischaal

- Zoë vertoont weinig storend gedrag ten aanzien van haar omgeving en zal anderen ook niet storen in hun activiteiten
- Zoë zal soms sociale contacten zoeken en reageert op de aanwezigheid van anderen, maar dit is afhankelijk van de vraag/eis
- Bij frustratie zal Zoë vooral zichzelf bijten en stampvoeten. Ze richt zich zelden naar anderen
- Afhankelijk van het materiaal dat Zoë heeft, zal ze al dan niet kunnen delen. Bij eten wil Zoë altijd het laatste en zal ze haar eigen deel goed beschermen
- Zoë heeft problemen met wachten
- Zoë herkent bekenden maar zal er geen interactie mee zoeken.
- Vreemden kan Zoë negeren

School- werkschaal

- Zoë reageert niet altijd adequaat op de aanwezigheid van anderen (bepaalde leerlingen negeert ze – nieuwe leerkrachten/begeleiders zoekt ze niet op)
- Afhankelijk van haar gemoedstoestand zal Zoë automutilerend gedrag vertonen (soms om iets wat thuis gebeurd is)
- Zoë kan moeilijk omgaan met veranderingen
- Zoë heeft geen notie van spel- en sportregels, beleefdheidsregels, veiligheidsregels en sociale regels
- Zoë kan geen speelgoed en/of eten delen met anderen

Samenvatting :

Zoë is sterk in sorteren (op grootte, vorm, cijfers, letters, kleuren)
Archiveren vereist verduidelijking en demonstratie. Ook meerstappentaken kan Zoë aan, maar deze mogen niet te uitgebreid zijn, omdat de kans bestaat dat Zoë dan (meer) dwang gaat ontwikkelen.
Zoë is niet in staat om te meten en te wegen, ook niet met verduidelijking.
Zoë heeft geen getallenkennis, geen letterkennis, geen notie van alfabet.
Zoë haar werkgedrag wordt heel sterk bepaald door haar dwangmatige handelingen.
Op zich kan Zoë gedurende langere tijd werken, maar afhankelijk van de aangeboden materialen, de prikkels in de ruimte en lawaai, kan Zoë vlug vervallen in dwanghandelingen (afstrijken) en heeft ze veel prompting nodig.
Zoë heeft hierdoor een heel laag werktempo (ook al is de taak gekend) en heeft ze een lage productiviteit. Anderzijds maakt Zoë weinig tot geen fouten omdat ze alles heel grondig controleert. Als je als begeleider dan toch een fout tracht te corrigeren, kan Zoë heel boos worden (begint zichzelf te bijten en duwt begeleider weg)
Zoë kan zonder supervisie werken, maar omdat de dwang er steeds kan insluipen is nabijheid vereist.
Opnieuw ten gevolge van haar dwangmatigheden, kan Zoë niet goed zelfstandig functioneren. Ze heeft overal en continu begeleiding nodig of toch zeker nabijheid.
Zoë kan een schema heel nauwgezet volgen, maar hanteert dit niet (gebeurt door de begeleiding) Veranderingen in het schema zijn opnieuw heel moeilijk en zorgen voor veel frustratie.
Zoë haar vrije tijdsaanbod wordt bepaald door de begeleiding. Zoë kijkt graag in een boekje. Ze houdt ook van TV kijken en radio luisteren. Werken met constructiemateriaal (naar een concreet voorbeeld) kan haar ook plezieren. Vrije tijdsactiviteiten buiten gebeuren steeds onder begeleiding en zijn begrensd (wandelriem)
Zoë heeft geen notie van spelregels, maar kan wel beurt afwachten (indien met 2)
Zoë kan geen pauze vragen en zelf geen uitstap plannen.
Zoë begrijpt eenvoudige verbale en visuele instructies maar heeft vaak een herinnering nodig om er adequaat op te reageren.
Zoë kan een aantal behoeften duidelijk maken (honger – dorst – pijn – toilet), maar dit is niet altijd even duidelijk (met uitzondering van toilet)
Op het vlak van social gedrag heeft Zoë geen notie van regels waar ze zich dient aan te houden. In contact met bekenden zal Zoë niet zelf initiëren, maar zal wel reageren, een blijk van herkenning tonen. Vreemden zal Zoë vaak negeren of uit de weg gaan (zal nabijheid van bekenden opzoeken)

Aanbevelingen :

Zoë kan mits verduidelijking en verbale instructie een groot gamma aan activiteiten aan. Echter omwille van haar dwang moet het aangeboden materiaal zorgvuldig uitgekozen worden. Zaken die gelamineerd zijn, glad en blinkend, zijn uit den boze, omdat ze daar in dreigt vast te lopen en niet meer tot werken komt. Best ook taakjes aanbieden met weinig potjes omdat ze die ook altijd wil afstrijken.
Zoë is graag creatief bezig en werkt graag met haar handen.
Taakjes met een duidelijk begin en einde genieten de voorkeur. Deze zijn best ook beperkt in aantal, gezien haar lage werktempo. Constructiematerialen bieden een uitkomst, maar best beperkt in het aantal stappen en met een concreet voorbeeld, zodat ze veel controlemogelijkheden heeft en zo weinig fouten kan maken. (gezien automutulerend gedrag bij correcties)
Hoe meer eisen aan Zoë gesteld worden, hoe gemakkelijker ze dreigt dwang te ontwikkelen. Taken die ze kent kunnen wel gevarieerd worden (in vorm, in grootte, in omvang)
Van in het begin moet duidelijk gemaakt worden (vb. door demonstratie) hoe Zoë een bepaalde taak moet uitvoeren. Zo heeft ze een beeld van de taak en krijgt ze geen ruimte om deze anders in te vullen en een patroon te ontwikkelen dat verkeerd is.

Zoë kan zelfstandig werken, maar heeft zeker nabijheid nodig (omwille van de dwang, maar ook omwille van haar hulpvraag)

Zoë heeft behoefte aan een prikkelarme ruimte (weinig lawaai, aanwezigheid van anderen, materialen). Kasten zijn best ook op slot zodat Zoë niet de neiging krijgt om alles te controleren. Deze prikkelarme ruimte is best een aparte ruimte, waar anderen niet in vertoeven. Mogelijks kan Zoë de aanwezigheid van een andere "leerling" aan, maar dit moet dan wel iemand zijn die in stilte en in rust kan werken.

Zoë heeft nood aan bekende begeleiders waarmee ze een vertrouwensband kan opbouwen. Wisselende begeleiding is niet echt optimaal voor haar, zeker niet als deze nieuw zijn. Ze heeft nood aan de aanwezigheid van zeker 1 vertrouwde persoon in haar omgeving.

TTAP verslag

Algemene Informatie

Clïënt: SANDER

Datum verslag : 10 juni 2010

Algemene info

Clïëntbeschrijving :

Sander is een 20 jarige jongeman met een matig verstandelijke beperking en ASS. Sander is heel verbaal, waardoor hij vaak overschat wordt.

Sander is een lieve, speelse jongeman met zin voor humor. Hij komt wat stoer over, maar is eigenlijk zeer onzeker en faalangstig. Wanneer hij een activiteit weigert uit te voeren moet dit gezien worden vanuit zijn faalangst en niet uit koppigheid. Hoe vlot hij ook overkomt op het eerste gezicht, zijn sociale vaardigheden zijn minimaal. Hij weet zich vaak geen houding te geven en zo zien we vaak "sociaal onaangepast gedrag" (slagzinnetjes, boe-roepen, kriebelen,...) Dit komt omdat hij geen notie heeft hoe zich te gedragen in sociale situaties. Hij weet niet hoe hij gepast moet omgaan met mensen en moet hier ondersteuning in krijgen.

Wanneer zijn gedrag onaangepast is, mag je de strijd met hem niet aangaan en niet streng zijn, anders heeft dit een averechts effect op hem. Met een gemoedelijke, positieve aanpak en een beetje humor zal je bij Sander veel bereiken.

Sander kan enkele gevoelens uiten, maar we moeten vooral uit zijn gedrag afleiden hoe hij zich voelt.

Bij elke overgang gaat Sander naar het toilet.

Wachten is moeilijk voor Sander.

Ondertussen voelt Sander zich veilig met de vertrouwde begeleiding en zien we een positieve evolutie in zijn gedrag. Hij is flexibeler geworden in het maken van keuzes, hij is bereid om deel te nemen aan nieuwe activiteiten en hij voert al graag eens een gesprekje met één van de vaste begeleiders.

Bij aanvang van de test was hij blij om even uit de drukke klasomgeving te zijn en hij was heel gemotiveerd om aan de test deel te nemen.

Testresultaten :

Werkvaardigheden :

Directe observatieschaal

- Zowat alle aangeboden items scoort Sander geslaagd of in ontwikkeling.
- Sander heeft het moeilijk om items te monteren of te bundelen met een paperclip, hij probeert maar het lukt hem niet echt.
- Meten met een lineaal is nog niet volledig onder de knie omdat hij de te meten objecten niet aan de "nullijn" legt. De andere aspecten van meten en sorteren volbrengt hij wel succesvol
- Bij het meten met de maatbekers heeft hij extra verbale instructie nodig. Foto's brengen niet voldoende duidelijkheid voor hem.
- Sander kan typen, maar weigert (altijd) om zijn eigen naam te typen. Hij typt dan een "pseudoniem" afgeleid uit zijn favoriete TV-serie (Boma van F.C. de Kampioenen)

Thuischaal

- Thuis weigert Sander huishoudelijke taakjes uit te voeren, want dat doet mama altijd ! Mama vermoedt dat Sander het evenwel moet kunnen (bekeken vanuit de vaardigheden en mogelijkheden van Sander)
- Hij is evenwel in staat om bestek te sorteren, maar veel hangt af van zijn motivatie
- Sander kan een aantal eenvoudige gereedschappen hanteren, maar meestal heeft hij hier wel wat hulp bij nodig

School- werkschaal

- Sander heeft alle bevraagde items binnen dit domein heel goed onder de knie
- Sander kan wel nog leren om zijn werkplek mooi te maken en houden

Werkgedrag :

Directe observatieschaal

- Sander heeft een goed ontwikkeld werkgedrag.
- Hij heeft een grote taakspanning en kan gedurende langere tijd bezig zijn met het maken van taakjes en uitvoeren van opdrachten
- Sander werkt niet altijd even netjes, maar doet wel zijn best om alles op te ruimen (stapel afgewerkte items oogt meestal slordig, wordt niet goed in het mandje gelegd)
- Sander zijn productiviteit ligt niet super hoog, maar wat hij voltooid doet hij goed
- Sander kan moeilijk hulp vragen. Op de vraag of hij iets nodig heeft zal hij wel correct antwoorden. Hij initieert geen hulpvraag, kijkt enkel begeleider aan, begint nerveus te lachen

Thuischaal

- Thuis kan Sander niet zelfstandig werken, rekent hij constant op de aanwezigheid van zijn ouders
- Sander kan af en toe om hulp vragen, maar doet dit niet consequent. Het is ook niet altijd even duidelijk wat hij wil
- Uitgestelde instructies zijn afhankelijk van zijn interesse.
- Sander kan zich relatief goed aanpassen aan veranderingen in de routine als deze verduidelijkt worden. Meubelen moeten wel op dezelfde plaats blijven staan
- Sander leert gemakkelijk nieuwe taken aan
- Hij heeft respect voor materialen (gaat er heel voorzichtig mee om)
- Sander heeft geen probleem met onderbrekingen
- Binnen een bekende omgeving is sander mobiel en kan hij zich zelfstandig tussen verschillende ruimten verplaatsen
- Sander rekent op zijn ouders om zijn "werkplek" (=kamer) netjes te houden
- Sander kan niet altijd samenwerken met anderen (met papa wel). Hij gaat zich dan afsluiten. Hij wordt ook liever niet gestoord in zijn activiteiten
- Sander wordt niet afgeleid door de TV of PC als hij bezig is met een taakje (radio speelt continu thuis)

School- werkschaal

- Binnen de klas heeft Sander een goed ontwikkeld werkgedrag.
- Hij heeft een grote taakspanning voor taken die hij goed onder de knie heeft
- Voor nieuwe taakjes heeft Sander de eerste 2 keer begeleiding en verbale instructie nodig, erna is nabijheid nodig om te zien of Sander geen hulp nodig heeft
- Sander heeft respect voor de aangeboden materialen
- Hij kan de werkmaterialen zelfstandig en goed organiseren (mist de nodige verduidelijking)

- Hij maakt zelfstandig de overgang tussen verschillende taken (kan zich hiervoor ook verplaatsen)
- Veranderingen in de routine vormen geen probleem, zolang deze uitgelegd/verduidelijkt worden
- Sander reageert niet altijd adequaat op correcties door de begeleiding
- Ook zijn relatie met leidinggevend en is wisselend en is sterk afhankelijk van zijn vertrouwen in de betreffende persoon
- Samenwerken met anderen is niet zijn sterkste punt

Zelfstandig functioneren :

Directe observatieschaal

- Sander functioneert vrij goed zelfstandig, maar rekent toch nog altijd op de nabijheid van een begeleider (zoekt vaak bevestiging, zonder deze te vragen)
- Sander herkent geld, maar in het tellen durft het wel eens mis te lopen
- Sander kan geld hanteren voor een automaat, maar indien het een bedrag is dat hij niet van de munten kan aflezen (vb. 0,70€) lukt het niet voor Sander
- Sander kan een schema volgen, maar het aangeboden schema is het niet bekend en daarom moet hij aangemoedigd worden om het juist te hanteren
- Sander kan, binnen een hem bekende omgeving, zich zelfstandig verplaatsen en een boodschap overbrengen
- Sander heeft een goed ontwikkeld eetgedrag en kan zelfstandig zijn handen (grondig) wassen.
- Een kasboek bijhouden voor Sander is te moeilijk (teveel deelaspecten binnen 1 opdracht)

Thuischaal

- Sander heeft voor vele aspecten van zelfstandig functioneren hulp nodig. Dit komt deels voort uit het feit dat dit zo gegroeid is vanuit zijn jeugd. Sander "eist" dat mama dat altijd voor hem blijft doen, zoals ze dat al altijd heeft gedaan toen hij klein was. (wil geen verandering in deze "routines")
- Sander eet zelfstandig, maar gebruikt daarvoor enkel een lepel. Zijn eten moet wel klaargezet worden voor hem
- Sander zal onder begeleiding, zelf zijn medicatie innemen
- Sander begrijpt een beperkt aantal veiligheidsvoorschriften en zal deze ook respecteren.

School- werkschaal

- In de klas eet Sander zelfstandig en hij heeft goede tafelmanieren
- Sander kan boodschappen overbrengen en zich hiervoor verplaatsen (weliswaar binnen een bekende omgeving)
- Sander maakt zelfstandig gebruik van een werkschema en een dagschema onder de vorm van een geschreven agenda
- Sander zijn gedrag in het openbaar laat vaak te wensen over
- Sander geeft aan wanneer hij naar het toilet moet en doet dit ook zelfstandig
- Handen wassen vereist verbale instructie en aanmoediging
- Sander kan tijden herkennen wanneer hij iets moet doen, maar kan dit niet benoemen (vb. weet dat hij om 10u30 de soep mag halen, maar kan het uur niet benoemen)
- In noodsituaties blokkeert Sander en valt hij volledig terug op de instructies van de begeleider (liefst met een visuele verduidelijking)
- Sander beschermt zijn eigen materiaal in de klas heel goed

Vrije tijdsvaardigheden :

Directe observatieschaal

- Sander vervult (bijna) alle items binnen dit domein heel goed en met veel plezier
- Sander onderzoekt in de "speeldoos" alle aangeboden items en varieert binnen de aangeboden tijdspanne tussen de verschillende "speeltjes"
- Hij kan geen uitstap plannen en budgetteren
- De score noteren bij het dartspel lukt ook niet (optellen lukt niet – schrijft niet graag)

Thuischaal

- Sander kan zelfstandig zijn vrije tijd invullen en speelt meestal alleen
- Indien dit gevraagd wordt kan Sander ook met anderen samenspelen vb. bij gezelschapsspelletjes
- Sander heeft een gezonde interesse voor radio en TV en kan deze ook zelfstandig hanteren
- Sander houdt niet van knutselen en heeft ook geen hobby
- Samen met zijn ouders zal Sander buiten een aantal activiteiten voltooien zoals vb. in de tuin werken, klussen aan de fietsen, naar het voetbal gaan, wandelen, fietsen met de tandem...
- Sander draagt, onder begeleiding en verbale instructie zorg voor de huisdieren
- Sander gaat graag naar een selfservice restaurant, maar laat het bestellen en betalen aan de ouders over (blokkeert wanneer hem gevraagd wordt om te bestellen voor zichzelf)
- Sander ruimt thuis niet op

School- werkschaal

- Sander beschikt over een groot arsenaal aan vrije tijdsvaardigheden
- Sander kan zijn vrije tijd zelf invullen als hij een keuze aangeboden krijgt. Indien er geen keuze aangeboden wordt, kijkt hij naar buiten en "wacht" op zijn keuze-aanbod
- Sander kan goed omgaan met groepsactiviteiten
- Hij leert ook gemakkelijk nieuwe activiteiten aan
- Sander speelt graag gezelschapsspelletjes en tracht deze ook naar zijn hand te draaien
- Onder begeleiding kan Sander ook een aantal sportactiviteiten voltooien (wandelen, fietsen, zwemmen)

Functionele communicatie :

Directe observatieschaal

- Sander heeft een goed begrip van verbale en geschreven instructies, gebaren en verbodstekens en reageert er ook adequaat op
- Sander kan vragen over zijn huidige toestand beantwoorden, maar beperkt zich meestal tot een korte "ja" of "nee"
- Sander kan goed omgaan met uitgestelde instructies en volgt ook de aangeboden visuele instructies
- Sander zal zelf spontaan beginnen communiceren, tenzij het om een hulpvraag gaat. De onderwerpen zijn niet altijd gepast binnen de context, maar door zelf te initiëren maakt Sander duidelijk dat hij zich op zijn gemak voelt (geeft meermaals aan dat dit veel leuker is dan in de klas zitten)
- Sander kan geen telefoon gebruiken zoals aangegeven in deze test
- Een eenvoudige aankoop doen, lukt Sander ook niet (geeft aan dat de begeleiding dat maar moet doen)
- In noodsituaties zal Sander volledig blokkeren omwille van de onbekendheid van wat er zal komen (weigert om zijn naam te zeggen en te schrijven)

Thuischaal

- Sander kan over een paar basale behoeften communiceren (dorst – toilet – honger : honger en dorst durft hij zichzelf bedienen)
- Sander geeft gericht antwoord op vragen over zijn functioneren
- Hij begrijpt en gebruikt concepten in de goed context
- Hij herkent een groot aantal signaalborden
- Wanneer hij op kamp gaat, hanteert Sander de telefoon, maar het nummer moet voor hem gedraaid worden
- Afhankelijk van de situatie zal Sander reageren op een stopteken
- Weigeren toont Sander door te beginnen automutilleren
- Sander kan naar voorwerpen wijzen
- Hij houdt van sociale situaties, maar begrijpt de functie niet altijd. Als het te druk is gaat hij zich terugtrekken
- Sander kan spontaan converseren

School- werkschaal

- Sander reageert niet altijd adequaat op een verbodsteken
- Hij weigert om zijn eigen naam te schrijven, hoewel hij dit kan
- In noodgevallen blokkeert Sander en begint hij te automutilleren
- Sander kan zijn behoeften communiceren
- In de klas kan Sander hulp vragen (op zijn eigen manier – je moet Sander al goed kennen om de signalen te herkennen)
- Sander heeft een goed begrip van vormen, kleuren, cijfers en letters
- Sander kan adequaat reageren op een keuze-aanbod
- Sander kan vlot doorwerken na een compliment of correctie
- Hij reageert ook goed op instrumentele gebaren

Sociaal gedrag :

Directe observatieschaal

- Sander kan nog veel leren op het vlak van social gedrag
- Hij reageert gepast op zijn eigen naam en gaat vlot met de onderzoeker mee (geeft geen hand – is voor “mietjes” zegt hij)
- Sander kan in een spelsituatie samen spelen, maar zal regelmatig “valsspelen” om te kunnen winnen of om reactie uit te lokken van de begeleider
- Over onderwerpen die hem interesseren kan Sander spontaan converseren vb. TV-programma's, school (thuis lukt minder goed, maar antwoord gericht op gestelde vragen)
- Sander durft tijdens de test regelmatig ongepaste fysieke interactie te tonen t.a.v. de begeleider. Hij stopt wel als hem dit gevraagd wordt. Na verloop van tijd herhaalt hij dit gedrag.
- Bij nervositeit gaat Sander ongepast fysiek en sociaal gedrag vertonen en vervalt hij in typetjes uit zijn favoriete Tv-serie.
- Doordat Sander niet op de hoogte was van welke taakjes hij allemaal moest maken, was hij gedurende de ganse test vrij nerveus, maar tegelijkertijd ook “vereerd” dat hij dit mocht doen (zocht ook bevestiging : ik ben toch wel goed hé, dat ik dit mag doen. Persoon X of Y zou dit zeker niet kunnen, maar ik wel !)
-

Thuischaal

- Vreemden zal Sander negeren
- Met bekende anderen zal hij geen contact initiëren maar hij zal wel reageren als er contact met hem gemaakt worden
- Sander zal zelden agressie vertonen, maar durft wel te automutilleren (bij onduidelijkheid en als hij iets niet wil doen)
- Sander reageert adequaat op de aanwezigheid van bekende anderen.

- In sociale situaties reageert Sander ten opzichte van anderen niet altijd gepast
- Sander zal anderen nooit storen tijdens hun activiteiten
- Sander is zich bewust van gemaakte fouten maar kan dit niet uiten (weet niet hoe)
- Sander kan (spel)materiaal delen, maar zijn eten schermt hij dit goed af en lukt dit niet
- Bij frustratie zal Sander indien hij de mogelijkheid heeft zich terugtrekken op zijn kamer

School- werkschaal

- Sander reageert niet altijd adequaat op de aanwezigheid van anderen (reageert vooral als die anderen "ongepast" gedrag vertonen – gaat imiteren)
- Sander heeft een positief sociaal gedrag naar anderen, maar durft te vervallen in ongepaste fysiek interactie met hen
- Bij vreemden zal Sander zich terugtrekken en hen indien mogelijk negeren (zich afkeren van hen)
- Sander vertoont zelden negatief sociaal gedrag ten opzichte van materialen. Hij durft te automutilleren en anderen ongepast fysiek aan te raken (vooral bij begeleiders en bij bekenden)
- Tijdens werksituaties beschikt Sander over de nodige zelfcontrole
- Bij bekenden zal Sander sociale contacten zoeken (vooral oogcontact). Enkel indien dit geïntieerd wordt door de anderen, zal hij ook verbaal reageren
- Sander heeft geen notie van beleefdheidsregels in de omgang met anderen
- Sander kan tegen zijn verlies maar zal in spelsituaties toch trachten om aan de winnende hand te zijn (zal daarvoor "valsspelen" indien nodig)
- Sander kan materialen delen, maar mits enig protest

Samenvatting :

Sander heeft al een grote variatie aan werkvaardigheden ontwikkeld. Monteren en bundelen vergen wel nog energie en fysieke begeleiding.

In de thuissituatie weigert Sander evenwel om taakjes uit te voeren omdat mama dit doet en al altijd gedaan heeft (dus waarom zou hij dat dan moeten doen ?)

Met een lineaal is iets wat Sander deels kan : hij moet nog leren om de objecten aan de "nullijn" te leggen.

Ook zijn werkgedrag is al goed ontwikkeld : hij heeft een grote taakspanning voor gekende taken. Nieuwe taken met teveel tussenstappen durven voor frustratie zorgen en een goede begeleiding is op die momenten noodzakelijk.

Zijn tempo is goed maar niet echt hoog. Sander kan niet altijd om hulp vragen : hij zal antwoorden op een vraag of hij hulp nodig heeft, maar zal de vraag niet zelf initiëren.

Sander houdt er niet zo van om samen te werken met anderen

De zelfstandigheid van Sander wisselt van omgeving tot omgeving : thuis heeft hij voor alles begeleiding nodig, omdat dit al altijd aangeboden geweest is (zie werkvaardigheden), op school en in de testsituatie kan Sander heel wat beter zelfstandig functioneren. Sander herkent geld, maar weet niet altijd goed hoe dit te gebruiken (vooral geld optellen lukt niet)

Sander heeft een goed ontwikkeld eetgedrag en goede tafelmanieren. Handen wassen vereist nog enige instructie.

Ook op het vlak van vrije tijd heeft Sander een grote variatie waarin hij zich kan verdiepen. Hij moet evenwel een keuze aangeboden worden om tot vrije tijd te komen. Hij houdt van gezelschapsspelletjes en ook de computer geniet zijn voorkeur (tetris spelen). Buitenactiviteiten kan Sander mits begeleiding ook aan : fietsen op de tandem, wandelen, zwemmen, naar culturele evenementen gaan...

De functionele communicatie van Sander is vrij uitgebreid. Zo begrijpt Sander een heel aantal geschreven, visuele, verbale instructies, gebaren en concepten. Deze concepten gebruikt hij ook adequaat.

Sander kan met bekende anderen een conversatie aangaan, maar dit moet geïnitieerd worden door de ander.

Hij kan ook een aantal behoeftes aangeven en vragen beantwoorden over zijn functioneren

Het sociale gedrag is evenwel vrij zwak. Sander zal vaak ongepast reageren op anderen en hij durft anderen fysiek ongepast te benaderen. Hij heeft geen notie van beleefheidsregels in omgang met anderen.

Naar vreemden toe zal Sander zich afsluiten/afkeren en totaal geen interactie aangaan. Soms durft hij in deze situaties ook te automitileren.

Sander kan samenspelen met anderen, maar tracht dit wel altijd naar zijn "zin" te laten verlopen (vb. gezelschapsspelletjes : "valsspelen"). Hij kan wel met verlies omgaan, maar wil dan een herkansing om toch zelf ook eens te kunnen winnen.

Sander initieert zelden zelf contact met bekenden anderen, maar zal wel reageren als anderen contact initiëren.

Tijdens werkactiviteiten beschikt Sander over voldoende zelfcontrole. Nabijheid is vereist om na te gaan of Sander hulp nodig heeft.

Aanbevelingen :

Sander kan een groot gamma van activiteiten aan en dit gedurende langere tijd.

Sander heeft een goed werkgedrag bij gekende en vertrouwde taken. Hij kan nieuwe taken aangeleerd worden, maar deze moeten in het begin beperkt worden in omvang. Daarbij is evenwel steeds nabijheid vereist, omdat Sander geen hulpvraag kan initiëren.

Sander heeft (veel) tijd nodig om nieuwe mensen te leren kennen en vertrouwen, daarvoor benader je hem best niet te verbaal (= te sociaal), maar blijf je wel in de buurt, zodat hij aan u kan wennen.

Sander initieert niet gemakkelijk zelf contact, maar zal wel gepast reageren op vragen die hem gesteld worden. Hoe beter hij de begeleiding kent, hoe vlotter dit ook loopt.

Sander is dus niet gebaat bij een steeds wisselende begeleiding. Een aantal vaste en vertrouwde begeleiders geven Sander het meeste houvast.

Sander heeft weinig moeite om in een groep te functioneren, maar als de prikkels teveel worden en als het te druk is, durft Sander wel eens vast te lopen.

Een eigen "hoekje" binnen een groter geheel is voor Sander ideaal.

Binnen een "nieuwe" omgeving heeft Sander tijd nodig om zich aan te passen. Het is dan niet aan te raden om ook nieuwe taken aan te leren. Eens Sander de omgeving kent en zijn eigen plekje goed kent, kan er gestart worden met het aanleren van nieuwe taken en activiteiten.

Sander kan vrije momenten goed invullen, maar hij moet wel een keuze aangeboden worden.

Sander heeft veel baat bij een duidelijk werkschema. (mag met woordbeelden – eventueel in een agenda – dag per dag) Hij zal niet starten zonder een werkschema, maar kan het niet aangeven dat hij dit nodig heeft wanneer dit niet aanwezig is. (kijkt naar buiten, eventueel automitileren)

Een aantal visuele regels kunnen Sander een houvast bieden om een gepast sociaal gedrag te tonen (hoewel dit mogelijks vaak sterker is dan hemzelf)

Als begeleiding is het belangrijk om te weten dat Sander altijd reageert op "blote" lichaamsdelen. Vooral in de zomer durft Sander vrouwen veel aan te raken aan hun armen en benen. Decollétés vermijdt je beter bij hem !

TTAP verslag

Algemene Informatie

Clïënt: OLIVIER

Datum verslag : 11 juni 2010

Algemene info

Clïëntbeschrijving :

Olivier is een 22 jarige jongeman met een matig verstandelijk beperking en ASS. Olivier is niet verbaal en maakt gebruik van SMOG (wat hij heel goed kent) om te communiceren met zijn omgeving evenals van zijn spraakcomputer.

Hoewel hij niet praat begrijpt hij zeer veel en geniet van groepsmomenten. Hij heeft interactie met klasgenoten en helpt graag als er iemand iets niet begrijpt. Hij is ook zeer zorgzaam voor zijn medeleerlingen. Olivier is een zeer zelfstandige jongen die hier ook fier op is.

Hij werkt spontaan en vrij goed mee met een positieve werkhouding en een grote inzet. Toch is hij zeer gevoelig voor een positieve bevestiging en is het zeer belangrijk dat hij zich goed voelt.

ASS is vrij bepalend in zijn gedrag en denken, daardoor komt er ook stereotiep gedrag zoals zwaaien bij hem voor.

Op mindere dagen komt dit gedrag regelmatig voor en durft Olivier weg te lopen. Hij neemt dan een groot aantal jassen mee die hij aandoet (met een voorkeur voor jassen met dons). Hij dompelt zich dan ook het liefste onder in water. Het komt er op neer om Olivier steeds goed in het oog te houden en steeds onder toezicht van begeleiding.

Voor de aanvang van de test wou Olivier niet meekomen met de begeleider. Het vooruitzicht van een beloning veranderde deze houding volledig en hij was zeer enthousiast om mee te gaan naar een voor hem onbekende testruimte. Olivier was niet echt onder de indruk van deze ruimte.

Testresultaten :

Werkvaardigheden :

Directe observatieschaal

- Olivier heeft zowat alle vaardigheden die aangeboden worden goed onder de knie.
- Rangschikken volgens alfabet lukt niet zo goed. De eerste set kon hij succesvol maken, maar het vermoeden bij de begeleider bestaat dat dit "toevallig" was
- Olivier heeft het meten met een lineaal nog niet goed onder de knie. Hij legt de te meten opbjecten niet aan de "nullijn". Anderzijds observeert hij alles zeer goed en kan hij de rest van de taak probleemloos voltooien.
- Het monteren van een paperclip op een papierbundel lukt na een extra demonstratie
- Typen en schrijven van zijn voornaam lukt. Familiennaam lukt niet. Wel indien voorgeschreven (kopiëren lukt wel)

Thuischaal

- Olivier kan een aantal eenvoudige werkmaterialen correct hanteren

- Sorteren vormt geen probleem voor hem
- Olivier kan stofzuigen indien dit hem gevraagd wordt en doet dit heel nauwgezet
- Hij kan een stofdoek hanteren, maar is hier wat slordiger in (slaat plekken over)
- Olivier vult en leegt de vaatwas
- Olivier mag geen keukentoestellen hanteren
- Mits nabijheid kan Olivier handdoeken opvouwen en helpen om een bed op te maken
- Olivier kan zelfstandig de tafel dekken.
- Na de maaltijd ruimt hij de tafel af en gooit hij restjes in de afvalbak

School- werkschaal

- Ook in de klas kan Olivier een groot aantal werkvaardigheden succesvol maken
- Archiveren vereist nog enige begeleiding, net als meten, wegen en verpakken
- Onderdelen verzamelen met behulp van een lijst lukt indien deze lijst is samengesteld uit picto's/foto's

Werkgedrag :

Directe observatieschaal

- Olivier heeft een goed ontwikkeld werkgedrag.
- Hij heeft een grote taakspanning en is gedurende de ganse test heel geconcentreerd bezig
- Zijn tempo ligt evenwel laag, mogelijks omdat hij alles zeer aandachtig bekijkt en goed wil uitvoeren
- Olivier werkt niet altijd even netjes. Zo legt hij niet alles mooi in het opbergmandje/doosje. Als Olivier zich sterk concentreert, kwijlt hij veel. Hij heeft altijd een doekje bij om dit op te vangen, maar soms is hij te laat en valt dit op het testmateriaal. Hij kuist het wel steeds vlug af.
- Olivier kan hulp vragen, maar omdat hij niet verbaal is, is dit voor iemand die hem niet kent niet altijd even duidelijk
- Olivier raakt niet gemakkelijk afgeleid en hij kan zonder supervisie werken
- Olivier staat open voor correcties en kijkt aandachtig naar de demonstraties of correcties

Thuischaal

- Olivier werkt thuis meestal zelfstandig, maar er is altijd iemand in de nabijheid.
- Olivier kan moeilijk hulp vragen. Uit zijn gedrag blijkt dat hij hulp nodig heeft : hij gaat prutsen tot iemand vraagt of hij hulp nodig heeft
- Olivier heeft een goed contact met een leidinggevende en accepteert ook leiding
- Respect voor materialen is er, behalve voor kledij (zie "jassenspel")
- Olivier kan nieuwe taken aanleren, maar heeft daar wel de nodige tijd en begeleiding bij nodig
- Uitgestelde instructies lukken thuis niet altijd. Deze moeten vaak herhaald worden, maar dit is afhankelijk van zijn interesse
- Olivier kan omgaan met onderbrekingen en verdraagt veranderingen in de routine
- Hij is, binnen een gekende omgeving, mobiel tijdens taken
- Hij kan samenwerken met anderen maar deze mogen hem niet vreemd zijn
- Olivier wordt nauwelijks afgeleid door TV of PC (radio speelt ganse dag door thuis)

School- werkschaal

- In de klas heeft Olivier een goed en correct werkgedrag.
- Hij heeft een grote taakspanning en heeft een goed tempo
- Olivier kan samenwerken met anderen (als deze voor hem gekend zijn)
- Hij kan zelf zijn werktaken organiseren en toont respect voor de aangeboden materialen
- Olivier kan niet altijd de fouten die hij gemaakt heeft corrigeren als hij hierop gewezen wordt (na demonstratie lukt dit wel)
- Olivier durft wel eens ongehoorzaam te zijn tegenover de leerkrachten
- Olivier kan omgaan met veranderingen in de routine

Zelfstandig functioneren :

Directe observatieschaal

- Olivier kan de klok lezen (hij duidt de juiste tijdsaanduidingen aan op de kaartjes) Hij kan ook de juiste tijd aanduiden op de klok indien hem dit gevraagd wordt
- Olivier herkent geld en kan dit ook gebruiken. Hij heeft wel problemen om samengestelde bedragen (5,20€ - 0,70€) te maken, te geven.
- Olivier herkent signaalborden
- Olivier kan goed en volledig zelfstandig zijn handen wassen
- Olivier zijn eetgedrag is voor verbetering vatbaar, maar veel heeft te maken met zijn kwijlen dat hij moeilijk onder controle krijgt. Hij smakt ook veel.
- Olivier kan een (geschreven) boodschap overbrengen, maar moet begeleid worden voor de verplaatsing (zie dwanggedrag "jassenspel")
- Olivier kan door middel van SMOG de dagen van de week benoemen en op een kalender een feestdag aanduiden. Gerichtte vragen over school of weekenddagen zijn te moeilijk
- Olivier kan een kasboek bijhouden maar schrijft heel slordig waardoor het heel onoverzichtelijk wordt. De bedragen zal hij intikken op een rekenmachine, maar hij maakt geen bewerkingen
- Olivier maakt goed gebruik van het aangeboden schema.

Thuischaal

- Olivier heeft op het vlak van zelfredzaamheid vrij veel begeleiding en nabijheid nodig.
- Hij kan zijn kledij aandoen, maar deze moet klaarliggen. Kleine knopen zijn moeilijk. Ritsen, deodorant en aftershave aanbrengen kan hij wel.
- Ook bij het wassen heeft hij begeleiding nodig, anders doet hij maar een "kattenwasje"
- Olivier scheert zich onder begeleiding maar dit is persoonsgebonden (met scheermesje bij papa, elektrisch bij mama)
- Olivier helpt bij koken met het roeren in de potten, maar mag geen keukentoestellen hanteren, dit omdat hij geen notie heeft van veiligheid en gevaar
- Olivier is niet in staat een eenvoudige boodschap te maken omdat hij zich niet zelfstandig kan en mag verplaatsen (zie "jassenspel")
- Olivier gaat zelfstandig naar het toilet

School- werkschaal

- Olivier is op school relatief zelfstandig
- Hij eet zelfstandig, met goede tafelmanieren
- Hij maakt zelfstandig en correct gebruik van het toilet
- Handen wassen vereist enige verbale instructie
- Olivier kan een geschreven boodschap overbrengen, maar mag zich niet alleen verplaatsen (zie "jassenspel")

- Olivier heeft niet echt notie van veiligheidsregels, maar handelt wel correct naar openbare regels (mits de nodige begeleiding)
- In noodsituaties volgt hij de instructies van de begeleiding heel goed
- Olivier draagt goed zorg voor zijn persoonlijke materialen (spraakcomputer)

Vrije tijdsvaardigheden :

Directe observatieschaal

- Olivier kan zich met een groot aantal vrije tijdsactiviteiten bezig houden. Deze moeten hem evenwel aangeboden worden, anders gaat hij stereotyp gedrag vertonen (zitten "zwaaien")
- Olivier heeft een echte voorkeur voor roddelboekjes
- Hij kan geen scores noteren (kan niet optellen)
- Olivier kent en speelt UNO
- Olivier heeft tijdens de test geen pauze gevraagd, maar volgt het aangeboden schema heel strikt en goed
- Olivier kan geen uitstap plannen of budgetteren

Thuischaal

- Olivier vult soms zelfstandig zijn vrije tijd in, meestal moet er hem iets aangeboden worden.
- Hij speelt daarbij soms alleen
- Hij speelt graag en goed gezelschapsspelletjes (UNO en memoryspelletjes)
- Radio en TV luisteren/kijken doet hij graag
- Olivier heeft geen hobby maar tekent wel graag
- Activiteiten buitenshuis gebeuren altijd onder begeleiding (naar het voetbal gaan, fietsen, naar de film gaan, naar het circus...)
- Olivier draagt zorg voor zijn hond (eten en drinken geven)
- Olivier gaat graag naar een selfservicerestaurant, maar kan geen bestelling plaatsen (niet verbaal)
- Olivier ruimt zelfstandig het gebruikte vrije tijds materiaal op.

School- werkschaal

- De vrije tijdsinvulling van Olivier is uitgebreid, maar moet hem aangeboden worden. Hij zal zelden spontaan zelf vrije tijds materiaal nemen tijdens vrije momenten
- In zijn vrije tijd kan Olivier goed samenspelen met klasgenoten en/of leerkrachten
- Olivier heeft tijd nodig om nieuwe vrije tijdsactiviteiten aan te leren. Hij staat er ook niet altijd open voor
- Olivier houdt zich aan de spelregels van gekende spelletjes. Bij nieuwe spelletjes heeft hij nog instructie en begeleiding nodig
- Onder begeleiding neemt Olivier ook deel aan sportactiviteiten (o.a. Special Olympics)

Functionele communicatie :

Directe observatieschaal

- Doordat Olivier niet verbaal is, is hij bij voorbaat al beperkt in zijn communicatie
- Desondanks is Olivier in staat om door middel van SMOG zijn behoeften duidelijk te maken en kan hij vragen beantwoorden over zijn huidige functioneren
- Olivier kan goed overweg met uitgestelde instructies (toch als deze visueel gemaakt worden)

- Olivier volgt visuele instructies onder vorm van prenten en picto's. Woordbeelden zijn moeilijker.
- Hij begrijpt verbale instructies, gebaren, visuele instructies. Geschreven instructies lukken maar nadat deze voorgelezen zijn.
- In noodsituaties kan Olivier enkel zijn voornaam op papier schrijven. Voor de rest vertrouwt hij op de instructies van de begeleiding
- Olivier initieert geen communicatie, hij reageert enkel als hij aangesproken wordt.
- Olivier begrijpt een verbod, maar tijdens de testsituatie is dit niet aan bod gekomen.

Thuischaal

- Olivier kan basale behoeften communiceren (behalve te warm, zoekt dit o.a. op door middel van "jassenspel")
- Olivier kan antwoorden op vragen over zijn functioneren en reageert correct op woorden of gebaren
- Hij begrijpt en gebruikt (dmv SMOG) gekende concepten (gebruik is iets moeilijk omdat hij beperkt is in zijn communicatieve mogelijkheden)
- Olivier herkent een aantal signaalborden (man – vrouw – rood licht)
- Olivier neemt deel aan sociale activiteiten als deze bij bekenden doorgaan
- Olivier gaat sporadisch spontane communicatie aan
- Hij reageert niet altijd adequaat op een stopteken (bij stereotyp en dwangmatig gedrag mislukt dit)
- Olivier kan wijzen naar voorwerpen
- Hij kan iets weigeren door gebaren, nee schudden en wegduwen

School- werkschaal

- Olivier kan een aantal behoeften communiceren, maar dit is niet altijd even duidelijk (SMOG is soms slordig uitgevoerd)
- Olivier kan geen hulp vragen, maar reageert wel als hem gevraagd wordt of hij hulp nodig heeft
- Hij reageert adequaat op enkelvoudige instructies, op gebaren, op een stopteken en op instructies bij noodgevallen.
- Hij kan soms keuzes maken (afhankelijk van zijn interesse)
- Olivier heeft begrip van vormen, kleuren, cijfers en letters.
- Tellen is nog in ontwikkeling (is ook moeilijk om duidelijk te maken als je niet verbaal bent)

Sociaal gedrag :

Directe observatieschaal

- Tijdens de test vertoonde Olivier een heel goed social gedrag.
- Hij reageert op zijn naam, heeft een goed contact met de begeleider (wellicht omdat deze hem bekend is)
- Olivier maakt geen oogcontact met de begeleider, maar reageert adequaat en gepast op de begeleider
- Op geen enkel moment heeft Olivier negatief social gedrag vertoont.
- Olivier kan goed samenspelen met de begeleider.
- Hij initieert geen conversatie (ook omdat hij niet verbaal is) maar reageert gepast op gestelde vragen
- Olivier maakt gebruik van visuele regels, maar moet af en toe herinnerd worden aan deze regels.

Thuischaal

- Olivier vertoont bij bekenden een positief social gedrag en zal zelden storen of mensen negeren
- Hij durft kledij te vernielen (tijdens dwangmatige en moeilijke periodes)

- Sociale bijeenkomsten lukken zolang deze thuis of bij bekenden doorgaat. Bij vreemden lukt het minder goed omdat er teveel onbekendheid is
- Olivier reageert op de aanwezigheid van bekenden anderen (zal glimlachen als blijk van herkenning en soms een zoen geven)
- Olivier neemt anders zelf geen initiatief tot sociale contacten
- Olivier is zich bewust van fouten en zal zich "verontschuldigen" door middel van een knuffel (toont zo zijn spijt)
- Olivier heeft een goede zelfbeheersing
- Nieuw speelgoed kan hij moeilijk delen, andere materialen en eten lukken wel

School- werkschaal

- Olivier reageert op de aanwezigheid van bekende anderen in de klas, maar vertoont niet altijd een positief social gedrag (zwaaien, wegsteken..)
- Bij vreemden verstopt Olivier zich altijd en wil hij niet aangesproken worden
- Olivier durft de lerkraft soms te negeren, zeker als hij dwangmatig gedrag stelt
- Tijdens werktaken heeft hij een goede zelfcontrole
- In groep gedraagt Olivier zich meestal voorbeeldig, maar hij zal niet spontaan contact gaan zoeken. Hij reageert wel op contactname door anderen (maar niet altijd op een gepaste manier)
- Olivier kan niet altijd materialen delen net als eten
- Olivier kan tegen zijn verlies, maar laat toch merken dat hij dit niet leuk vindt. Als je vraagt of hij nog eens wil spelen, zal hij deze kans meestal nemen om zelf te kunnen winnen.
- Olivier heeft notie van beleefdheidsregels in de omgang met anderen, maar past deze niet consequent toe.

Samenvatting :

Olivier kan een groot aantal werkvaardigheden succesvol tot een einde brengen. Hij is nog leerbaar op het vlak van meten, wegen, verpakken en archiveren. Olivier kan ook een aantal huishoudelijke taken voltooien : zo kan hij een stofzuiger hanteren, de vaatwas vullen en legen, de tafel dekken en kan hij mits begeleiding en/of instructie stof afdoen, handdoeken vouwen en het bed opmaken.

Ook in zijn werkhouding is hij sterk ontwikkeld. Hij heeft een grote taakspanning en is altijd heel geconcentreerd aan het werken. Olivier kan werken zonder supervisie, maar nabijheid is noodzakelijk om 2 redenen : hij kan geen hulpvraag initiëren en kan mogelijks wegglijpen om dwangmatig gedrag te ontwikkelen ("jassenspel")

Olivier laat zich niet gemakkelijk afleiden door de omgeving en heeft een gepaste reactie op overgangen. Hij verdraagt onderbrekingen en kan goed omgaan met veranderingen in de routine. Olivier werkt wel niet altijd even netjes en heeft hier wel aanmoediging voor nodig.

Olivier kan vrij zelfstandig functioneren, maar heeft altijd nabijheid nodig en extra begeleiding voor bepaalde aspecten omtrent zelfredzaamheid (gebruik van geld, verplaatsingen, volgen van veiligheids- en sociale regels).

Afhankelijk van de omgeving waar hij vertoeft, stelt hij zich meer (thuis) of minder (school) afhankelijk op van de begeleiding.

Olivier kan zijn vrije tijd invullen nadat hem een aanbod is gedaan waar hij uit kan kiezen. Hij geniet van roddelblaadjes en luistert graag naar muziek. Olivier speelt graag en goed gezelschapsspelletjes met bekende anderen (klasgenoten, ouders, begeleiders) Olivier heeft geen "hobby" maar tekent wel graag.

Olivier neemt graag deel aan sportactiviteiten, maar dit kan enkel onder begeleiding.

Hoewel hij niet verbaal is en zich enkel door middel van SMOG verstaanbaar kan maken, kan Olivier een aantal basisbehoeften communiceren. Hij begrijpt een groot aantal concepten en hij kan deze ook beperkt gebruiken (is beperkt door zijn SMOG)

Olivier begrijpt enkelvoudige instructies, gebaren, woorden en verboden. Hij reageert daar meestal wel adequaat op, maar soms moeten deze wel eens herhaald worden (vb. verboden). Geschreven instructies lukken niet, wel instructies onder vorm van prent of foto.

Olivier zal zelf geen communicatie initiëren, maar zal wel gepast reageren wanneer bekende anderen met hem in interactie gaan.

Olivier beschikt over een goede zelfbeheersing. Hij zal zelden negatief sociaal gedrag vertonen, tenzij hij vervalt in dwangmatig gedrag.

Hij heeft meestal een goede relatie met anderen die hem bekend zijn. Vreemden gaat hij negeren of uit de weg gaan.

Olivier kan genieten van sociale bijeenkomsten maar binnen een gekende omgeving (thuis, school, familie). Bij vreemden is er teveel onbekendheid en daar heeft Olivier het moeilijk mee.

Olivier heeft besef van fouten en uit zijn spijt door middel van een knuffel.

Aanbevelingen :

Olivier kan een groot gamma van activiteiten aan en dit gedurende langere tijd.

Olivier heeft een goed werkgedrag bij gekende en vertrouwde taken. Hij kan nieuwe taken aangeleerd worden, maar deze vragen tijd en intensere begeleiding. Daarbij is evenwel steeds nabijheid vereist, omdat Olivier geen hulpvraag kan initiëren.

Olivier heeft niet veel vertrouwen in voor hem onbekende mensen. Zo kan hij de eerste weken heel goed werken (zich van zijn mooiste kant laten zien, zoals mama zegt), om erna ongepast gedrag te vertonen zoals weigering, zwaaien.... Daarom is het belangrijk om Olivier reeds van tevoren in contact te brengen met nieuwe begeleiders. Op die manier kan hij aan hen wennen en aan de nieuwe omgeving, kunnen zij hem leren kennen.

Olivier initieert zelf geen contact, maar zal wel gepast reageren op vragen die hem gesteld worden. Hoe beter hij de begeleiding kent, hoe vlotter dit ook loopt.

Olivier is niet echt gebaat bij een steeds wisselende begeleiding. Een aantal vaste en vertrouwde begeleiders geven Olivier het meeste houvast en veiligheid. Op die manier komt hij mogelijks ook minder in de verleiding tot dwangmatig gedrag.

Olivier heeft geen moeite om in een groep te functioneren, maar nabijheid van een begeleider is noodzakelijk.

Olivier zit het liefst op "dezelfde" plaats, dus zou het niet slecht zijn om hem een vaste plaats toe te wijzen binnen een nieuwe omgeving.

Binnen een "nieuwe" omgeving heeft Olivier weinig tijd nodig om zich aan te passen. Toch is het niet aan te raden om ook direct nieuwe taken aan te leren. Eens Olivier de omgeving kent en zijn plaats kent binnen het geheel, kan er gestart worden met het aanleren van nieuwe taken en activiteiten. Geef Olivier echter voldoende tijd om deze te leren en biedt hem voldoende begeleiding hierbij. Eens hij dit onder de knie heeft, is nabijheid voldoende.

Olivier kan vrije momenten goed invullen, maar hij moet wel een keuze aangeboden worden.

Olivier heeft baat bij een duidelijk werkschema, aangezien hij niet houdt van veel onbekendheid. Hij zal starten zonder een werkschema, maar zal beter functioneren wanneer het gevisualiseerd wordt wat er van hem verwacht wordt.

Het leren vragen van hulp kan mogelijks opgevangen worden door gebruik te maken van een belletje. (als hij hulp nodig heeft, rinkelt hij het belletje en weet de begeleider dat deze bij hem moet komen) In de klas lukt dit niet, maar mogelijks kan dit in een nieuwe omgeving wel aangeleerd worden. Er moet dan wel mee gestart worden vanaf de eerste dag.

